

Chambre des Représentants

SESSION 1979-1980

29 MAI 1980

PROJET DE LOI relatif aux tribunaux de police

PROJET DE LOI
modifiant la loi du 16 juillet 1970 déterminant
le cadre du personnel des tribunaux de police

PROPOSITION DE LOI
complétant l'article 3 de l'annexe au Code judi-
ciaire concernant les limites territoriales et le siège
des cours et tribunaux

PROPOSITION DE LOI
modifiant la loi du 29 juin 1964
concernant la suspension, le sursis et la probation

PROPOSITION DE LOI
abrogeant l'article 156 du Code judiciaire en vue
de décharger les commissaires de police de leur
mission d'officier du ministère public près le tri-
bunal de police

RAPPORT

FAIT AU NOM DE LA COMMISSION
DE LA JUSTICE (1)
PAR M. WATHELET

(1) Composition de la Commission :

Président : M. Léon Remacle.

A. — Membres : MM. Bourgeois Grafé, Léon Remacle, Mme Ryckmans-Corin, MM. Suykerbuyk, Uyttendaele, Van Rompaey, Wathelet, Weckx, Willems. — M. Boel, Mme Brenez, MM. Brouhon, Bob Cools, Dejardin, Mme Detiège, M. Van Cauwenberghe. — MM. Defraigne, Mundeeler, Van Belle, Van de Velde. — M. Havelange. — M. Baert.

B. — Suppléants : M. Aerts, Mme Demeester-De Meyer, M. Deschamps, Mme Dielens, MM. Lernoux, Joseph Michel, Mme Smet, MM. Smets, Steverlynck, Van den Brande, Verhaegen. — Mme Adriaenssens épouse Huybrechts, MM. Delizée, Jandrain, Mangelschots, Van Acker, Van Gompel, Vanvelthoven, N. — MM. Albert Claes, Gol, Verberckmoes, N. N. — MM. Mordant, Risopoulos. — MM. Raphaël Declercq, Schiltz.

Voir :

- 406 (1979-1980) :
— N° 1 : Projet de loi.
— Nos 2 à 14 : Amendements.
566 (1979-1980) N° 1.
70 (S. E. 1979) :
— N° 1 : Proposition de loi.
166 (S. E. 1979) :
— N° 1 : Proposition de loi.
361 (1979-1980) :
— N° 1 : Proposition de loi.

Kamer van Volksvertegenwoordigers

ZITTING 1979-1980

29 MEI 1980

WETSONTWERP betreffende de politierechtbanken

WETSONTWERP
tot wijziging van de wet van 16 juli 1970 tot vast-
stelling van de personeelsformatie van de politie-
rechtbanken

WETSVOORSTEL
tot aanvulling van artikel 3 van het bijvoegsel bij
het Gerechtelijk Wetboek betreffende de gebieds-
omschrijving en de zetel van hoven en rechtbanken

WETSVOORSTEL
tot wijziging van de wet van 29 juni 1964 betref-
fende de opschorting, het uitstel en de probatie

WETSVOORSTEL
tot opheffing van artikel 156 van het Gerechtelijk
Wetboek ten einde de bevoegdheid van de politie-
commissarissen als ambtenaar van het openbaar
ministerie bij de politierechtbank af te schaffen

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE
VOOR DE JUSTITIE (1)

UITGEBRACHT DOOR DE HEER WATHELET

(1) Samenstelling van de Commissie :

Voorzitter : de heer Léon Remacle.

A. — Leden : de heren Bourgeois, Grafé, Léon Remacle, Mevr. Ryckmans-Corin, de heren Suykerbuyk, Uyttendaele, Van Rompaey, Wathelet, Weckx, Willems. — de heer Boel, Mevr. Brenez, de heren Brouhon, Bob Cools, Dejardin, Mevr. Detiège, de heer Van Cauwenberghe. — de heren Defraigne, Mundeeler, Van Belle, Van de Velde. — de heer Havelange. — de heer Baert.

B. — Plaatsvervangers : de heer Aerts, Mevr. Demeester-De Meyer, de heer Deschamps, Mevr. Dielens, de heren Lernoux, Joseph Michel, Mevr. Smet, de heren Smets, Steverlynck, Van den Brande, Verhaegen. — Mevr. Adriaenssens echt. Huybrechts, de heren Delizée, Jandrain, Mangelschots, Van Acker, Van Gompel, Vanvelthoven, N. — de heren Albert Claes, Gol, Verberckmoes, N. N. — de heren Mordant, Risopoulos. — de heren Raphaël Declercq, Schiltz.

Zie :

- 406 (1979-1980) :
— N° 1 : Wetsontwerp.
— N°s 2 tot 14 : Amendementen.
566 (1979-1980) : N° 1.
70 (B. Z. 1979) :
— N° 1 : Wetsvoorstel.
166 (B. Z. 1979) :
— N° 1 : Wetsvoorstel.
361 (1979-1980) :
— N° 1 : Wetsvoorstel.

MESDAMES, MESSIEURS,

I. — INTRODUCTION

Afin de remédier au retard, sans cesse croissant, constaté en matière civile et pénale, tant au niveau des tribunaux de première instance et des tribunaux de commerce qu'au niveau des cours d'appel, le Gouvernement propose une nouvelle répartition des compétences entre les différentes juridictions, plutôt que d'envisager systématiquement l'extension des cadres des cours et tribunaux qui aurait une lourde incidence budgétaire.

Dans cette perspective, le projet prévoit d'étendre la compétence pénale des tribunaux de police :

— aux infractions aux articles 419 et 420 du Code pénal résultant d'un accident de roulage;

— au délit de fuite commis à l'occasion d'un accident de roulage ayant entraîné pour autrui des coups, des blessures ou la mort;

— aux infractions à la loi du 1er juillet 1956 relative à l'assurance obligatoire de la responsabilité civile en matière de véhicules automoteurs.

En matière civile, il est proposé que le juge de police connaisse de toutes les demandes en dommages et intérêts, se rapportant aux accidents de roulage, quel que soit le montant de ces demandes.

Le projet propose également l'abrogation de l'article 156 du Code judiciaire qui dispose que les procureurs du Roi et substituts peuvent être assistés dans l'exercice de leurs fonctions près le tribunal de police par un ou plusieurs commissaires de police ou par des officiers ou agents judiciaires près les parquets.

Les autorités judiciaires unanimes se félicitent de l'aide qui leur est ainsi apportée mais le système n'est pas exempt d'inconvénients. En effet, les procureurs du Roi sont assistés par des fonctionnaires qui ne relèvent pas entièrement de leur autorité disciplinaire. Par ailleurs, ces fonctionnaires sont distraits de leur tâche principale qui se situe sur le plan de la police communale. Plusieurs articles du Code judiciaire concernant l'organisation judiciaire et l'Annexe à ce Code doivent en outre être modifiés en raison de cette suppression.

L'extension des compétences des tribunaux de police et la modification de l'organisation des parquets près les tribunaux de police impliquent une adaptation du cadre des magistrats et des greffiers des tribunaux de police, des justices de paix et des tribunaux de première instance, ce que le projet prévoit. Les calculs sont expliqués en annexe, où l'on trouve le nombre d'affaires traitées, le cadre actuel et le cadre proposé. Toutefois, les annexes au projet initial n'étaient pas basées sur les statistiques les plus récentes, qui n'ont été communiquées qu'en cours de discussion; les cadres ont donc été revus en fonction des chiffres actualisés (voir chap. IV) et les annexes ont été remises à jour. Celles-ci figurent in fine du présent rapport et se substituent aux tableaux annexés au projet initial.

La loi du 15 juin 1935 concernant l'emploi des langues en matière judiciaire doit également être adaptée en ce qui concerne les tribunaux de police de Tournai, Tongres, Vilvorde et Hal où la protection des minorités linguistiques doit rester assurée par un régime adéquat. Etant donné la

DAMES EN HEREN,

I. — INLEIDING

Om de steeds groeiende achterstand in de afhandeling van de burgerlijke en strafrechtelijke zaken door de rechtbanken van eerste aanleg, de rechtbanken van koophandel en de hoven van beroep te kunnen inhalen, stelt de Regering een nieuwe taakverdeling over de onderscheiden gerechten voor, liever dan de personeelsformatie van de hoven en rechtbanken systematisch uit te breiden, wat zware budgettaire gevolgen zou hebben.

In dat verband voorziet het onderhavige ontwerp in een uitbreiding van de strafrechtelijke bevoegdheid van de politierechtbanken tot :

— de misdrijven die zijn omschreven in de artikelen 419 en 420 van het Strafwetboek en die het gevolg zijn van een verkeersongeval;

— vluchtmisdrijf naar aanleiding van een verkeersongeval dat voor een andere persoon slagen, verwondingen of de dood ten gevolge heeft gehad;

— misdrijven omschreven in de wet van 1 juli 1956 betreffende de verplichte aansprakelijkheidsverzekering inzake motorrijtuigen.

Op burgerlijke gebied wordt voorgesteld dat de politierechter kennis zou nemen van alle vorderingen tot schadevergoeding in verband met verkeersongevallen en dit ongeacht het bedrag ervan.

Het ontwerp stelt eveneens de opheffing voor van artikel 156 van het Gerechtelijk Wetboek, waarin is bepaald dat de procureur des Konings en zijn substituten in de uitoefening van hun ambt bij de politierechtbank kunnen worden bijgestaan door een of meer politiecommissarissen of door gerechtelijke officieren of agenten bij de parketten.

De gerechtelijke overheid stelt de hulp die ze aldus ontvangt op prijs, maar de regeling biedt niet enkel voordelen. De procureurs des Konings worden immers bijgestaan door ambtenaren die niet ten volle aan hun tuchtrechtelijk gezag onderworpen zijn. Voorts worden die ambtenaren onttrokken aan hun voornaamste taak, die verband houdt met de gemeentepolitie. Bovendien moeten verscheidene artikelen van het Gerechtelijk Wetboek betreffende de rechterlijke inrichting en het Bijvoegsel van dat Wetboek worden gewijzigd omdat bedoeld artikel wordt weggelaten.

Wegens de uitbreiding van de bevoegdheden van de politierechtbanken en de wijziging in de organisatie van de parketten bij de politierechtbanken moet de personeelsformatie van de magistraten en de griffiers van de politierechtbanken, de vrederechten en de rechtbanken van eerste aanleg worden aangepast. Een en ander wordt in het ontwerp geregeld. De basisgegevens staan in een bijlage vermeld : het aantal behandelde zaken, de huidige en de voorgestelde personeelsformatie. In de bijlagen van het oorspronkelijke ontwerp werd echter niet uitgegaan van de jongste statistieken; die werden pas in de loop van de bespreking ter kennis gebracht; de personeelsformaties werden bijgevolg herzien in het licht van de aangepaste cijfers (zie hoofdstuk IV) en de bijlagen werden bijgewerkt. Die bijlagen vindt men in fine van het onderhavige verslag; ze vervangen de tabellen bij het oorspronkelijke ontwerp.

Ook de wet van 15 juni 1935 betreffende het gebruik van de talen in gerechtszaken moet worden aangepast voor wat betreft de politierechtbanken van Doornik, Tongeren, Vilvorde en Halle, voor de bescherming van de taalminderheden door een aangepaste regeling dient verzekerd te

constitution du nouveau tribunal de police d'Eupen, la loi du 15 juin 1935 doit également être adaptée, pour y prévoir la procédure en allemand.

La Commission a consacré 14 réunions au présent projet. Elle a ainsi examiné 63 amendements dont 23 furent adoptés.

Deux articles du projet ont été supprimés tandis que 16 y ont été insérés.

II. — EXPOSE DU MINISTRE DE LA JUSTICE CONCERNANT LE PROJET DE LOI RELATIF AUX TRIBUNAUX DE POLICE

(présenté en Commission le 16 janvier 1980)

Nul ne contestera que l'arriéré judiciaire est assez important dans les cours et dans les tribunaux. Nombreux sont les membres qui ont écrit au Ministre à ce sujet, soit pour attirer son attention sur la situation en général, soit pour souligner le côté tragique de certains cas particuliers, en se basant sur des exemples rencontrés dans la pratique.

La correspondance du Ministre apporte chaque jour la preuve de l'irritation que cette situation provoque chez les justiciables. On peut, en effet, se demander ce qu'il advient de l'Etat de droit, s'il n'existe pas d'appareil judiciaire efficace pour garantir les droits individuels du citoyen.

Les goulots d'étranglement du système se situent, si pas exclusivement, du moins principalement, au niveau des cours d'appel.

Le dernier état de la situation est le suivant :

— Cour d'appel de Bruxelles : pas de fixation avant janvier 1981; des quantités de dossiers sont encore en instance de fixation;

— Cour d'appel d'Anvers : actuellement fixation des affaires aux mois de mars et d'avril 1981;

— Cour d'appel de Gand :

première chambre : 6 mai 1982;
Référés (2me chambre) : juin 1980;
5me chambre : 26 octobre 1982;
les chambres civiles, 7me chambre : 15 mai 1981;
9me chambre : 18 septembre 1981;

— Cour d'appel de Liège : délai d'attente pour une affaire ordinaire : 3 ans et demi à 4 ans (sauf pour certaines affaires urgentes, référés, divorces et contestations en matière de saisie).

Des retards existent également au niveau des tribunaux de première instance. Citons quelques exemples :

— Bruxelles : pour les 3e, 6e, 7e, 10e et 13e chambres, actuellement fixation des affaires à septembre 1980;

— Anvers : aucune fixation n'est possible avant 9 à 11 mois. Des centaines de dossiers sont en instance de fixation;

— Liège : actuellement fixation au mois de mars 1980 (sauf divorces et affaires reconnues réellement comme étant très urgentes);

— Tournai : affaires de roulage, nombreux mois d'attente.

Il en résulte que certains tribunaux de première instance sont également surchargés.

blijven. Gezien de oprichting van de nieuwe politierechtbank te Eupen moet de wet van 15 juni 1935 tevens worden gewijzigd met het oog op de rechtspleging in het Duits.

De commissie heeft 14 vergaderingen aan het onderhavige ontwerp besteed. Zij heeft 63 amendementen besproken, waarvan er 23 werden aangenomen.

Twee artikelen van het ontwerp werden weggelaten en 16 werden ingevoegd.

II. — UITEENZETTING VAN DE MINISTER VAN JUSTITIE BETREFFENDE HET WETSONTWERP BETREFFENDE DE POLITIERECHTBANKEN (vergadering van de Commissie van 16 januari 1980)

Er is een nogal grote achterstand ontstaan bij de hoven en rechtbanken. Dit zal vermoedelijk door niemand betwist worden. Veel leden hebben de Minister daarover geschreven, om zijn aandacht te vestigen op de toestand in het algemeen of om aan de hand van concrete voorbeelden die zij zelf in hun praktijk ontmoetten, te wijzen op het tragische aspect van sommige particuliere gevallen.

In zijn dagelijkse briefwisseling constateert de Minister hoe die stand van zaken de rechtzoekenden ergert, en terecht. Men kan zich inderdaad afvragen wat er nog van de rechtsstaat kan terechtkomen indien er geen efficiënt gerechtelijk apparaat bestaat dat de individuele rechten van de burgers kan waarborgen.

De « bottle-necks » van het bestel liggen niet uitsluitend, maar hoofdzakelijk op het niveau van de hoven van beroep.

De meest recente stand van zaken is de volgende :

— Hof van beroep te Brussel : wordt niet vroeger vastgesteld dan januari 1981 en er liggen nog pakken dossiers op vaststelling te wachten;

— Hof van beroep te Antwerpen : er worden nu zaken vastgesteld voor maart-april 1981;

— Hof van beroep te Gent :

1ste kamer : 6 mei 1982;
Kortgedingen (2e kamer) : juni 1980;
5e kamer : 26 oktober 1982;
burgerlijke kamers, 7e kamer : 15 mei 1981;
9e kamer : 18 september 1981;

— Hof van beroep te Luik : hier moet men voor een gewone zaak drie en een half à 4 jaar wachten (behalve voor bepaalde uiteraard dringende zaken, kortgedingen, echtscheidingen en betwistingen in verband met beslag).

Ook bij de rechtbanken van eerste aanleg is er achterstand, bij voorbeeld :

— Brussel : voor de 3e, 6e, 7e, 10e en 13e kamer worden nu zaken vastgesteld in september 1980;

— Antwerpen : er kan niet vastgesteld worden dan na verloop van 9 tot 11 maanden. Honderden dossiers wachten op vaststelling;

— Luik : er wordt nu vastgesteld in maart 1981 (behalve echtscheidingen en werkelijk als zeer dringend erkende zaken);

— Doornik : verkeerszaken moeten maanden wachten.

Daaruit blijkt dat ook sommige rechtbanken van eerste aanleg overbelast zijn.

Afin de remédier à cette situation, M. le Ministre Vanderpoorten avait déjà décidé de créer une commission chargée de déterminer les critères permettant de fixer le cadre du personnel dans la magistrature, critères dont il a largement été tenu compte dans le projet.

Un certain nombre d'initiatives prises dans le passé n'ont cependant pas porté tous les fruits escomptés. Le Code judiciaire a certes, considérablement simplifié la procédure, mais l'arriéré persiste et s'est encore accru.

Ce problème a chaque fois été débattu, tant à la Chambre qu'au Sénat, lors de la discussion des budgets.

Plusieurs mesures de portée, certes, limitée et annoncées à cette occasion, ont acquis ou auront bientôt force de loi :

— l'extension de la compétence générale des juges de paix (jusqu'à 50 000 F) ainsi qu'une certaine limitation de la possibilité de faire appel (dans les affaires d'une valeur de moins de 15 000 F). Cette mesure est entrée en vigueur le 1er janvier 1980 (loi du 29 novembre 1979, *Moniteur belge* du 22 décembre 1979);

— la publication anticipée des places vacantes dans l'Ordre judiciaire (art. 287 du Code judiciaire) (loi du 29 novembre 1979, *Moniteur belge* du 13 décembre 1979). Cette mesure est également appliquée en pratique depuis le début de l'année 1980;

— la scission de 3 cantons surchargés à Bruxelles et à Anvers. (Loi du 20 février 1980, *Moniteur belge* du 1er mars 1980).

D'autres initiatives ont encore été prises parmi lesquelles on peut citer le projet modifiant la procédure d'injonction de payer qui sera déposé incessamment au Parlement.

Le projet actuel est plus substantiel : il traite de plusieurs points et fait un choix délibéré entre 2 grandes options.

La première eut été d'envisager une extension systématique du cadre des cours et tribunaux. Pareille opération serait très onéreuse sur le plan budgétaire, le recrutement de magistrats pourrait poser un problème et l'augmentation des effectifs n'est pas toujours synonyme d'efficacité.

La seconde, retenue dans le projet, conformément d'ailleurs à la déclaration gouvernementale, vise à mieux utiliser certaines capacités disponibles. La sous-utilisation des capacités disponibles dans les tribunaux de police est en effet généralement reconnue, à tel point que le cadre d'un important tribunal de police (Anvers) a déjà été réduit par la loi. En effet, la loi du 7 mars 1977 a ramené, de 8 à 6, le nombre de juges de police. Il va de soi que le législateur n'aurait jamais été disposé à adopter une telle décision si elle n'avait été réellement justifiée — et que d'aucuns ont insisté auprès du Ministre pour que certaines fonctions devenues récemment vacantes, ne soient plus déclarées telles.

De plus, le nombre de jugements rendus en matière de police suivant les critères actuels de compétence, a globalement baissé de $\pm 10\,000$ de 1977 (181 044) à 1978 (171 354).

Cette sous-utilisation de la capacité de travail est par ailleurs franchement reconnue par la plupart des juges de police lors d'entretiens particuliers.

Le projet vise donc essentiellement, par une modification de l'article 138 du Code d'instruction criminelle et par l'insertion dans le Code judiciaire d'un article 601bis, à étendre

Onder Minister Vanderpoorten werd reeds beslist tot het instellen van een commissie voor het bepalen van criteria aan de hand waarvan de personeelsformaties in de magistratuur moeten worden vastgesteld en waarmee in belangrijke mate is rekening gehouden in dit ontwerp.

Een aantal initiatieven die in het verleden werden genomen hebben nochtans niet al de resultaten opgeleverd die men er op dat stuk had van verwacht. Het Gerechtelijk Wetboek heeft weliswaar de procedurevormen in belangrijke mate vereenvoudigd, maar de achterstand is gebleven en is zelfs toegenomen.

Bij de bespreking van vorige begrotingen is daarover herhaaldelijk zowel in de Kamer als in de Senaat gesproken.

Enkele maatregelen met weliswaar beperkte draagwijdte, die bij die gelegenheid werden aangekondigd, zijn intussen wet geworden of zullen het binnenkort worden :

— uitbreiding van de algemene bevoegdheid van de vrederechters (tot 50 000 F) en een zekere beperking van de mogelijkheden tot het instellen van hoger beroep (in zaken van minder dan 15 000 F). Die maatregelen zijn op 1 januari 1980 in werking getreden (wet van 29 november 1979, *Belgisch Staatsblad* van 22 december 1979);

— de vervroegde bekendmaking van vacatures in de rechterlijke orde (art. 287 van het Gerechtelijk Wetboek) (wet van 29 november 1979, *Belgisch Staatsblad* van 13 december 1979) wordt nu ook in de praktijk toegepast sinds begin 1980;

— de splitsing van 3 overbelaste kantons te Brussel en te Antwerpen (Wet van 20 februari 1980, *Belgisch Staatsblad* van 1 maart 1980).

Andere initiatieven werden genomen, inzonderheid een ontwerp tot wijziging van de procedure om onmiddellijke betaling te bevelen, dat eerstdaags bij het Parlement zal worden ingediend.

Nu wordt er een meer substantieel ontwerp ingediend waarin een aantal zaken verweven zitten, maar dat essentieel een bewuste keuze is tussen 2 mogelijkheden.

De eerste was de systematische uitbreiding van de personeelsformaties van de hoven en rechtbanken, wat budgettair zeer zwaar zou uitvallen en moeilijkheden zou meebrengen wat de aanwerving van magistraten betreft. Bovendien betekent meer personeel niet altijd meer doelmatigheid.

De tweede mogelijkheid werd als basis genomen van het ontwerp en beoogt, overeenkomstig de regeringsverklaring, een betere benutting van de bestaande werkcapaciteit. De onderbenutting van de werkcapaciteit van de politierechtbanken is vrij algemeen erkend in die mate zelfs dat men reeds bij wet de personeelsformatie van een grote politierechtbank (Antwerpen) heeft gereduceerd. De wet van 7 maart 1977 heeft immers het aantal politierechters van 8 op 6 teruggebracht. Het is duidelijk dat de wetgever een dergelijke beslissing niet had aangenomen indien dat niet werkelijk verantwoord was en er is bij de Minister zelf aangedrongen om sommige recent opgevallen plaatsen op politierechtbanken niet meer vacant te verklaren.

Het aantal vonnissen, gevelde in politiezaken is, naar de huidige criteria van bevoegdheid, immers globaal genomen van het jaar 1977 (181 044) tot 1978 (171 354) met $\pm 10\,000$ gedaald.

Die onderbenutting van de werkcapaciteit wordt overigens door de meeste politierechters in particuliere gesprekken vrijmoedig toegegeven.

De essentie van het ontwerp is dan ook door wijziging van artikel 138 van het Wetboek van Strafvordering en door invoeging van een artikel 601bis in het Gerechtelijk

la compétence du tribunal de police à l'instruction pénale des dossiers d'accidents de roulage ayant entraîné des lésions involontaires ou un homicide involontaire, de même qu'aux demandes en dommages et intérêts se rapportant aux accidents de roulage, qui, actuellement, sont introduites en dehors de l'instruction criminelle.

Il en résulte évidemment que les appels interjetés contre ces jugements ne devront plus désormais être instruits par les cours d'appel mais par les tribunaux de première instance, ce qui entraînera évidemment un allègement des tâches des cours d'appel, conformément à l'objectif du présent projet.

Le Ministre de la Justice a exposé cette idée pour la première fois à Mons, le 8 octobre 1977, lors d'un congrès des avocats belges. Un tel projet s'inscrit d'ailleurs dans la ligne de l'effort entrepris pour rendre les juges de police compétents pour toutes les infractions à caractère plutôt réglementaire, notamment les délits dits « contraventionnels ».

Si le dépôt du projet a tardé, il n'en reste pas moins que l'achèvement du présent texte remonte à 1978. Le retard s'explique par le fait que le projet comporte certaines incidences budgétaires; il n'a été discuté par le Gouvernement que moyennant le respect de toutes les formes et instructions, prévues par l'arrêté royal du 5 octobre 1961 portant organisation du contrôle administratif et budgétaire, ce qui implique une enquête de l'inspection des Finances, une discussion avec l'inspection des Finances et une enquête de l'administration de la Fonction publique et du Budget.

Le projet a finalement été adopté par le Conseil des ministres du 13 juillet 1979, examiné ensuite par le Conseil d'Etat et réajusté à la lumière de son avis.

Le projet s'accompagne évidemment de certaines mesures structurelles et notamment :

— l'organisation de 12 nouveaux tribunaux de police dans les arrondissements où ils n'existent pas encore;

— le remplacement par des substituts du procureur du Roi, des commissaires de police qui exercent la fonction du ministère public auprès des tribunaux de police. Ce remplacement était souhaité, depuis longtemps déjà, par de nombreuses administrations communales, par les ministres de l'Intérieur qui se sont succédé et par la majorité des membres de la commission; il doit permettre à un grand nombre de commissaires d'être à nouveau totalement disponibles pour leur tâche essentielle, à savoir la direction du corps communal de police.

L'argument selon lequel le remplacement des commissaires de police pourrait éventuellement être différé, voire qu'il n'est même pas indispensable, ne peut être retenu.

En effet, s'il est exact que de nombreux commissaires de police s'acquittent parfaitement de leur mission et compte tenu du contexte dans lequel le problème se situe par suite du transfert de nouvelles compétences aux tribunaux de police, il n'est plus indiqué de faire assurer l'exercice du ministère public par les commissaires de police. En effet, d'une part, la formation juridique est absolument nécessaire, compte tenu de l'étendue de ces attributions et, notamment, de l'obligation d'émettre un avis dans certaines affaires civiles et d'autre part, le fait que les commissaires de police ont parfois à connaître d'affaires de coups involontaires dont le tribunal de police est saisi après « contraventionnalisation » ne peut suffire. En effet, il existe une différence essentielle entre la responsabilité de celui qui traite un dossier transmis au tribunal de police après « contraventionnalisation » et celui qui est chargé d'office d'un tel dossier.

Wetboek de bevoegdheid van de politierechtbank uit te breiden tot de strafvordering inzake verkeersongevallen met onopzettelijke letsels of onopzettelijke dood en tot de vorderingen tot schadevergoeding die — ook los van de strafvordering — worden ingesteld naar aanleiding van verkeersongevallen.

Het gevolg daarvan is uiteraard dat hoger beroep tegen die vonnissen niet langer meer zal moeten behandeld worden door de hoven van beroep, maar door de rechtbanken van eerste aanleg, wat uiteraard zal leiden tot een belangrijke ontlasting van de hoven van beroep, wat het uiteindelijke doel van onderhavig ontwerp is.

Dat idee werd door de Minister van Justitie voor het eerst uiteengezet op een congres van het verbond van Belgische advocaten te Bergen op 8 oktober 1977. Een dergelijk ontwerp ligt overigens in de lijn van een streven om de politierechters bevoegd te maken voor alle inbreuken met een eerder reglementair karakter, met name de zogeheten « contraventionele wanbedrijven ».

Dat het ontwerp, waarvan de tekst al sinds 1978 klaarlag, met zoveel vertraging werd ingediend is te verklaren door zijn budgettaire terugslag : het werd door de Regering maar besproken mits al de vormen en onderzoeken die voorgeschreven zijn bij het koninklijk besluit van 5 oktober 1961 op de budgettaire en administratieve controle, werden geëerbiedigd. Dat impliceert een onderzoek door de Inspectie van Financiën, discussie met de Inspectie van Financiën, onderzoek door het Bestuur van het Openbare Ambt en de Begroting.

Het ontwerp werd tenslotte goedgekeurd in de Minister-raad van 13 juli 1979 en nadien onderzocht door de Raad van State en aan diens advies aangepast.

Het ontwerp gaat uiteraard ook gepaard met een aantal structurele maatregelen, namelijk :

— de inrichting van 12 nieuwe politierechtbanken in arrondissementen waar er nog geen voorhanden zijn;

— de vervanging van de politiecommissarissen die nu het openbaar ministerie waarnemen bij de politierechtbanken, door substituten-procureur des Konings, wat een reeds oude wens is van vele gemeentebesturen, van de opeenvolgende Ministers van Binnenlandse Zaken en van de meeste commissieleden; een groot aantal commissarissen zullen aldus weer integraal beschikbaar kunnen worden voor hun essentiële taak, nl. de leiding van het gemeentelijke politiekorps.

Het argument dat de vervanging van de politiecommissarissen misschien kon uitgesteld worden of zelfs niet eens onontbeerlijk was, komt niet in aanmerking.

Veel politiecommissarissen vervullen hun ambt weliswaar uitstekend, maar in de context waarin het probleem ingevolge de bevoegdheidsoverdracht wordt gesteld, is het toch niet meer aangewezen de politiecommissarissen verder met die opdracht van openbaar ministerie te belasten. Een juridische opleiding is immers absoluut noodzakelijk wegens die uitgebreide bevoegdheid en o.m. de verplichting om in bepaalde burgerlijke geschillen advies te geven, de omstandigheid dat de politiecommissarissen soms zaken te behandelen krijgen van onopzettelijke slagen die na « contraventionnalisatie » bij de politierechtbank belanden, is geen afdoend argument. Er is immers een essentieel verschil in de verantwoordelijkheid bij de behandeling van een dossier dat na « contraventionnalisatie » aan de politierechtbank is overgezonden, en het ambtshalve belast zijn met een dergelijk dossier.

Lorsque l'affaire est transmise après « contraventionnalisation » :

— l'instruction est clôturée. Elle a été effectuée sous la responsabilité d'un magistrat du parquet près le tribunal de première instance;

— le prévenu est désigné par l'ordonnance de « contraventionnalisation », alors que dans le cadre du projet, c'est le ministère public près le tribunal de police qui devra lui-même désigner le prévenu;

— les charges sont établies par le dispositif de « contraventionnalisation ».

De plus, ces affaires sont moins importantes et moins complexes.

Sur un plan général, enfin il n'est, en principe, guère indiqué que les commissaires de police siègent en qualité de ministère public dans des affaires dans lesquelles eux-mêmes ou leurs services, voire même leurs collègues commissaires sont intervenus en tant que verbalisants. Le ministère public doit être indépendant des verbalisants; il doit pouvoir juger souverainement de l'opportunité de poursuites pénales et de la légalité des constatations ...

Les bourgmestres, qui pratiquement tous, insistent depuis bien des années sur le fait que leurs commissaires devraient pouvoir limiter leurs activités à leur seule commune, ont certainement raison. Depuis la fusion des communes surtout, les corps de police doivent pouvoir être dirigés en permanence par un commissaire.

Le système des commissaires qui travaillent en partie au parquet et en partie à la commune, est donc regrettable. La loi prévoit d'ailleurs elle-même aux articles 150 et 151 du Code judiciaire, que le ministère public près le tribunal de police est exercé par le procureur du Roi et par ses substituts.

La possibilité de se faire assister par des commissaires, doit dès lors être considérée comme un moyen temporaire qui, dans le contexte modifié du présent projet, n'aura plus de raison d'être. Des difficultés pratiques se posent d'ailleurs de toutes parts pour trouver encore des commissaires qui puissent remplir les fonctions du ministère public.

Il est en outre proposé une adaptation des cadres au niveau des tribunaux de police et des greffes près ces tribunaux. Il en est de même des greffes près les justices de paix, pour tenir compte des modifications des compétences des juges de paix.

La loi du 15 juin 1935 concernant l'emploi des langues en matière judiciaire doit également être adaptée en ce qui concerne les tribunaux de police de Tournai, Hal, Tongres et Vilvorde où la protection des minorités linguistiques doit rester assurée. Etant donné la constitution du nouveau tribunal de police de Eupen, la loi du 15 juin 1935 doit également être adaptée pour y prévoir la procédure en allemand.

Sont, en outre repris dans le présent projet :

— la possibilité offerte aux tribunaux de police d'accorder la suspension, le sursis et la probation (ce qui a déjà été proposé dans une proposition de loi déposée par M. Uyttendaele, Doc. n° 166/1);

— un nouveau système de règlement amiable, comprenant la suppression de certaines dispositions relatives, entre autres, aux antécédents des actes qui entravent de façon injustifiée la proposition d'un règlement amiable (art. 5).

En conclusion, si le présent projet ne prétend absolument pas apporter une solution définitive et absolue au problème de l'arriéré judiciaire, il est certainement de nature à permettre un pas important vers cette solution.

Indien men de zaak krijgt na « contraventionnalisation » :

— is het onderzoek reeds afgesloten. Het gebeurde onder verantwoordelijkheid van een parketmagistraat bij de rechtbank van eerste aanleg;

— is de verdachte aangewezen door de beschikking van contraventionnalisation. In het kader van het ontwerp zal het openbaar ministerie bij de politierechtbank zelf de verdachte moeten aanwijzen;

— is de tenlastelegging reeds vastgelegd door de beschikking van « contraventionnalisation ». Nu zal het openbaar ministerie dat voor die zaken zelf moeten doen;

Bovendien zijn die gevallen minder zwaar en ingewikkeld.

Op een meer algemeen vlak is het principieel niet erg aangewezen dat politiecommissarissen moeten zetelen als openbaar ministerie in zaken waarin zijzelf of hun diensten of zelfs collega's-commissarissen zijn opgetreden als verbalisant. Het openbaar ministerie moet onafhankelijk staan van verbalisanten, het moet op een onafhankelijke manier kunnen oordelen over de wenselijkheid van strafvervolg, over de wettigheid van vaststellingen...

De burgemeesters die nagenoeg allen sinds vele jaren aandrigen opdat hun politiecommissarissen alleen in de gemeente zouden werken, hebben gelijk. Vooral na de fusies van de gemeenten moeten de politiecursussen permanent kunnen geleid worden door een commissaris.

De regeling met commissarissen die deels op het parket werken en deels op de gemeente, is ongelukkig. De wet zelf heeft in artikelen 150 en 151 van het Gerechtelijk Wetboek bepaald dat het openbaar ministerie bij de politierechtbank wordt waargenomen door de procureur des Konings en zijn substituten.

De mogelijkheid om zich door commissarissen te laten bijstaan is sindsdien eigenlijk maar opgevat als een tijdelijk hulpmiddel, dat in de gewijzigde context van dit ontwerp niet langer meer kan worden gebruikt. Er doen zich trouwens ten allen kante praktische moeilijkheden voor om nog politiecommissarissen te vinden als openbaar ministerie.

Voorts wordt een aanpassing voorgesteld van de personeelsformatie van de politierechtbanken, van de rechtbanken van eerste aanleg en van parketten en griffies bij die rechtbanken. Hetzelfde geldt voor de griffies bij de vrederechten.

De wet van 15 juni 1935 betreffende het gebruik van de talen in gerechtszaken moet eveneens worden aangepast voor wat betreft de politierechtbanken te Doornik, Halle, Tongeren en Vilvoorde, waar de bescherming van de taalminoriteiten moet verzekerd blijven. Wegens de oprichting van de nieuwe politierechtbank te Eupen, moet de wet van 15 juni 1935 ook worden gewijzigd met het oog op de rechtspleging in het Duits.

Bovendien zijn in het ontwerp opgenomen :

— de mogelijkheid voor de politierechtbank om voortaan opschorting en probatieuitstel toe te staan (wat reeds is voorgesteld in een voorstel van de heren Uyttendaele en Suykerbuyk, Stuk n° 166/1);

— een nieuwe regeling voor de minnelijke schikking, waarin sommige bepalingen o.m. op het gebied van de antecedenten van de daden die soms het voorstellen van een minnelijke schikking op een onverantwoorde wijze in de weg staan, worden afgeschaft (art. 5).

Zonder te willen beweren dat dit ontwerp de definitieve en absolute oplossing is van elke achterstand in de rechtsbedeling, is de Minister van oordeel dat het alleszins een belangrijke stap kan zijn om daartoe bij te dragen.

III. — DISCUSSION GENERALE

Bien que le regret soit exprimé que l'on n'ait pas préféré des tribunaux uniquement compétents pour les affaires de roulage, de nombreux membres de la commission estiment que globalement le projet doit être considéré comme une contribution positive à la solution des inconvénients du système actuel, et notamment à l'arrière judiciaire. Nous avons regroupé sous quelques thèmes les grands axes de la discussion.

1. Dénomination

La suggestion est faite que l'appellation du tribunal devienne « tribunal du roulage », et que les juges soient dénommés « juges de roulage ». Etant donné que l'aspect dissuasif devant le tribunal de police est beaucoup moins grand que devant le tribunal correctionnel, cette modification permettrait de ne pas assimiler le nouveau tribunal au tribunal de police actuel et de ne pas mettre sur le même pied une simple contravention et un délit aux conséquences parfois plus graves.

Le Ministre pense qu'il s'agit là d'éléments psychologiques qui, après quelques années de fonctionnement, auront disparu. Le problème peut cependant être examiné.

2. Objectifs de la réforme

Sans contester l'opportunité d'une répartition différente des compétences judiciaires, il est contesté que celle-ci puisse être justifiée par le seul souci de réduire l'arrière des cours et tribunaux. Des réformes législatives plus profondes devraient être préférées à cette fin. Parallèlement à une modification législative, une réorganisation interne des tribunaux ne devrait pas être négligée. En effet, il n'est pas rare que des affaires mineures soient traitées en deux ou trois mois, alors qu'une indemnité résultant d'un grave accident ne s'obtient qu'après une procédure de deux ou trois ans.

Plusieurs membres abondent dans le même sens en évoquant divers facteurs : la confusion du système de fixation au rôle qui entraîne le report de nombreuses affaires, les deux mois de vacances judiciaires peu indiqués, étant donné le retard existant, le cas de tribunaux de police ayant épuisé les affaires inscrites au rôle à 11 heures alors que d'autres sont surchargés, etc ...

Le Ministre déclare que considérer l'ampleur de l'arrière comme motivation du projet équivaudrait à instaurer une prime à l'inaction. Au contraire, la modification proposée ne se base pas sur le seul arrière, mais sur les résultats objectifs des travaux de la commission chargée d'établir les critères à respecter en matière de fixation des cadres de magistrats.

Une étude sérieuse a en effet tenu compte de la moyenne des affaires pouvant être traitées par un magistrat et des répercussions de la modification des compétences sur l'activité des cours et tribunaux. A titre d'exemple des conséquences pratiques du projet, le Ministre signale que pour l'ensemble du pays, en 1977, environ 21 780 jugements en matière de roulage ont été rendus par les tribunaux de 1re instance, ce nombre étant ramené à 20.939 en 1978.

Au pénal, en 1977, 2 905 jugements et en 1978, 2 605 jugements ont fait l'objet d'appel; au civil, ces chiffres sont de 1 478 et de 1 386. Ils permettent d'extrapoler le nombre des affaires dont les cours d'appel, surchargées actuellement, n'auront plus à connaître grâce au déplacement de ces litiges du tribunal de 1re instance vers les tribunaux de police.

III. — ALGEMENE BESPREKING

Hoewel betreurd wordt dat men niet de voorkeur heeft gegeven aan rechtbanken die uitsluitend voor verkeerszaken bevoegd zijn, oordelen tal van commissieleden dat het ontwerp in zijn geheel moet worden gezien als een positieve bijdrage tot de oplossing van de nadelen van de huidige regeling, met name van de achterstand op gerechtelijk vlak. Wij hebben de grote thema's van de bespreking gegroepeerd.

1. Benaming

Voorgesteld wordt dat de benaming van de rechtbank « verkeersrechtbank » wordt en dat de rechters « verkeersrechters » genoemd worden. Aangezien een politierechtbank heel wat minder afschrikt dan een correctionele rechtbank, zou het met een dergelijke wijziging niet meer mogelijk zijn de nieuwe rechtbank gelijk te schakelen met de huidige politierechtbank en een gewone overtreding kan niet meer op gelijke voet gesteld worden met een misdrijf, waarvan de gevolgen soms zwaarder zijn.

De Minister vindt dat dergelijke psychologische elementen na enkele jaren werking zullen zijn verdwenen. Nochtans kan het vraagstuk worden onderzocht.

2. Doel van de hervorming

Een nieuwe taakverdeling onder de rechtbanken is weliswaar wenselijk, maar toch wordt betwist dat die verdeling alleen ingegeven wordt door de behoefte om de achterstand van de hoven en rechtbanken te verminderen. Een meer diepgaande hervorming van de wetgeving zou de voorkeur verdienen. Naast een wijziging van de wetgeving zou aan een interne reorganisatie van de rechtbanken gedacht moeten worden. Het gebeurt immers niet zelden dat kleine zaken in twee of drie maanden afgehandeld worden, terwijl een vergoeding ten gevolge van een ernstig ongeval pas na twee of drie jaar haar beslag krijgt.

Verschillende leden vallen die zienswijze bij en zij wijzen op verschillende punten : de verwarring inzake de regeling voor het inschrijven op de rol die verdaging van vele zaken meebrengt, de twee maanden gerechtelijke vakantie, die weinig passend zijn gelet op de opgelopen achterstand, politierechtbanken die op de rol ingeschreven zaken om elf uur afgehandeld hebben terwijl andere overbelast zijn, enz ...

De Minister verklaart dat, als men de achterstand als enige reden voor het ontwerp zou beschouwen, zulks zou neerkomen op het invoeren van een premie voor inactiviteit. Integendeel, de voorgestelde wijziging is niet alleen gebaseerd op de achterstand, maar op de objectieve resultaten van de werkzaamheden van de Commissie voor het bepalen van de criteria aan de hand waarvan de personeelsformaties in de magistratuur moeten worden vastgesteld.

In een belangrijke studie werd immers rekening gehouden met het gemiddelde aantal zaken die een magistraat kan behandelen en met de weerslag van de wijziging in de bevoegdheden op de bedrijvigheid van hoven en rechtbanken. Als voorbeeld van de praktische gevolgen van het ontwerp stipt de Minister aan dat voor het gehele land de rechtbanken van eerste aanleg in 1977 ongeveer 21 780 vonnissen inzake verkeer hebben geveld, een cijfer dat in 1978 is teruggevallen op 20 939.

In strafzaken werd in 1977 beroep aangetekend tegen 2 905 vonnissen en in 1978 tegen 2 605; in burgerlijke zaken waren die cijfers 1 478, resp. 1 386. Uit die cijfers kunnen wij het aantal zaken halen waarvan de hoven van beroep, die thans overbelast zijn, geen kennis meer zullen moeten nemen omdat die geschillen van de rechtbank van eerste aanleg naar de politierechtbanken zijn overgebracht.

3. L'arriéré judiciaire

La question est posée de savoir si l'on ne substitue pas à l'arriéré des cours d'appel, un écrasement vers le bas, les tâches des cours d'appel étant transférées aux tribunaux de première instance et les tâches de ces derniers aux tribunaux de police, dont l'engorgement futur est à craindre.

Selon certains membres, l'arriéré judiciaire ne sera que déplacé et ils suggèrent des mesures certes moins révolutionnaires mais qui, au lieu de le déplacer, réduiraient l'arriéré. On pourrait par exemple augmenter le cadre des cours d'appel, étendre le pouvoir de transaction du juge de police et unifier les délais de prescription, qui, actuellement, handicapaient les possibilités de « contraventionnalisation ». En effet, le délai de prescription applicable au tribunal de police étant plus court que celui en vigueur au tribunal de première instance, le ministère public renonce souvent à cette possibilité.

L'incidence budgétaire de la réforme est de $\pm$ 136 millions pour le nouveau personnel (94 substituts, 23 juges de première instance et 19 juges de police). Ne serait-il pas moins onéreux dans ce cas d' étoffer le cadre des cours d'appel afin d'éviter les problèmes d'engorgement et de retard auxquels le projet tente de remédier, tout en évitant des dépenses importantes pour la collectivité et les inquiétudes que suscite le projet, notamment en ce qui concerne la compétence des juges de police en matière civile ?

Selon le Ministre, le projet permettra de résorber l'arriéré judiciaire. Les nouveaux tribunaux de police ne connaîtront pas de retard au départ et pourront immédiatement se mettre à l'ouvrage; il en est de même pour les tribunaux de première instance où le retard est faible. L'écrasement par le bas, par ailleurs moins onéreux qu'un élargissement des cadres vers le haut, n'est donc pas à craindre et de plus, il sera toujours possible de nommer des juges de complément pour obvier à un éventuel arriéré qui pourrait intervenir. De surcroît, ce seront désormais des substituts qui interviendront à ce niveau et non plus des commissaires de police. En ce qui concerne le coût de la réforme, celui-ci s'élèvera bien à 195 millions, mais le Ministre attire l'attention sur le fait que l'essentiel de cette somme sera consacré au remplacement des commissaires de police faisant fonction de ministère public par des substituts du procureur du Roi, modification qui n'est pas contestée par la commission et a même été demandée par ses membres.

Si l'on peut se réjouir d'une accélération du traitement des affaires grâce à certaines mesures déjà adoptées précédemment, telles que l'élargissement de la compétence *ratione summae* des juges de paix, la publication plus rapide des places vacantes dans l'ordre judiciaire et la constitution de nouvelles justices de paix dans les grands centres urbains (un à Anvers et deux à Bruxelles), le nouveau projet apportera sans aucun doute une amélioration beaucoup plus substantielle.

La remarque est cependant faite que, malgré la publication plus rapide des places vacantes, quantité de nominations se font avec retard. Celles-ci sont en effet très souvent politiques et le souci prépondérant de réaliser un certain équilibre entraîne un retard dans les nominations. Il est demandé qu'il soit mis fin à cette pratique contraire aux intérêts des justiciables.

La suggestion est également émise que, pour accélérer les nominations, les juges ne soient pas obligés, avant leur départ, de délibérer sur toutes les affaires dont ils ont été saisis. Les articles 778 et 779 du Code judiciaire pourraient

3. Gerechtelijke achterstand

De vraag wordt gesteld of men de druk op de hoven van beroep niet naar beneden verlegt door het werk van die hoven over te dragen aan de rechtbanken van eerste aanleg en het werk van de rechtbanken van eerste aanleg aan de politierechtbanken, die waarschijnlijk overbelast zullen geraken.

Volgens bepaalde leden zal de gerechtelijke achterstand alleen worden verplaatst en zij stellen maatregelen voor die wel minder revolutionair zijn, maar die de achterstand zouden wegnemen in plaats van hem te verplaatsen. Men zou bij voorbeeld de personeelsformatie van de hoven van beroep kunnen uitbreiden, de politierechter ruimere bevoegdheid inzake minnelijke schikking geven, en de verjaringstermijnen eenvormig maken; door die verjaringstermijnen immers is het thans moeilijker te contraventionaliseren. Daar de verjaringstermijn voor de politierechtbank korter is dan die voor de rechtbank van eerste aanleg maakt het openbaar ministerie vaak geen gebruik van die mogelijkheid.

De budgettaire weerslag van de hervorming bedraagt ongeveer 136 miljoen voor het nieuwe personeel (94 substituten, 23 rechters van eerste aanleg en 19 politierechters). Zou het niet gemakkelijker zijn de personeelsformatie in de hoven van beroep uit te breiden om overbelasting en achterstand te vermijden, wat het opzet van dit ontwerp is? Aldus zou men de gemeenschap zware uitgaven kunnen besparen en men zou ook de ongerustheid wegnemen die het ontwerp veroorzaakt, met name wat de bevoegdheid van de politierechters in burgerlijke zaken betreft.

Volgens de Minister zal men dank zij het ontwerp de gerechtelijke achterstand kunnen wegwerken. Aanvankelijk zullen de nieuwe politierechtbanken geen achterstand hebben en zich onmiddellijk aan het werk kunnen zetten; hetzelfde geldt voor de rechtbanken van eerste aanleg, waar de achterstand gering is. Er hoeft dus niet te worden gevreesd voor een sterkere druk naar beneden toe, wat overigens minder kost dan een uitbreiding van de personeelsformatie naar boven toe; bovendien zal het altijd mogelijk zijn meer rechters te benoemen om een eventuele achterstand op te vangen. Overigens zullen op dit niveau voortaan substituten en niet langer politiecommissarissen optreden. De kostprijs van de hervorming zal wel 195 miljoen bedragen, maar de Minister vestigt er de aandacht op dat het grootste deel daarvan zal worden besteed aan de vervanging van de politiecommissarissen die het openbaar ministerie uitoefenen, door substituten van de procureur des Konings; die verandering wordt door de Commissie niet betwist en werd zelfs door de leden gevraagd.

Hoewel men tevreden kan zijn over de snellere behandeling van de zaken dank zij bepaalde maatregelen die reeds vroeger zijn genomen, zoals de verruiming van de bevoegdheid *ratione summae* van de vrederechters, de snellere bekendmaking van vakante betrekkingen in de rechterlijke orde en de oprichting van nieuwe vrederechten in de grote agglomeraties (1 te Antwerpen en 2 te Brussel) zal het nieuwe ontwerp ongetwijfeld een nog veel grotere verbetering meebrengen.

Toch wordt opgemerkt dat ondanks de snellere bekendmaking van vakante betrekkingen tal van benoemingen met vertraging gebeuren. Die benoemingen hebben immers al te vaak een politiek karakter en omdat daarbij vooral naar een bepaald evenwicht gestreefd wordt, lopen die benoemingen vertraging op. Er moet een einde komen aan die praktijk, die strijdig is met de belangen van de rechtzoekenden.

Om de benoemingen te bespoedigen wordt ook voorgesteld dat de rechters niet worden verplicht om over alle zaken die bij hen aanhangig zijn gemaakt, te beslissen vóór zij met pensioen gaan. De artikelen 778 en 779 van het

être modifiés afin de permettre aux juges admis à la retraite de délibérer sur les affaires dont ils ont eu à connaître, pour autant qu'ils aient assisté à tous les débats.

Une proposition de loi pourrait être déposée à cet effet.

4. Le transfert de compétences

Les nouveaux tribunaux de police deviennent non seulement compétents en matière civile, mais également en matière de coups et blessures, de mort d'homme, c'est-à-dire dans des matières dont connaissent actuellement souvent des tribunaux composés de trois juges.

Plusieurs membres émettent la crainte que les juges de police ne soient acculés, par souci de simplification, à recourir à un certain automatisme qui, tout en leur procurant une certaine facilité, portera préjudice aux justiciables, en raison de l'importance des matières traitées.

Le fait que des matières, telles que l'homicide involontaire, les coups et blessures involontaires provoqués par un accident de roulage, le délit de fuite à l'occasion d'un accident ayant entraîné pour autrui des coups, des blessures ou la mort seront plaidés entre deux affaires de stationnement interdit, semble peu indiqué selon certains membres qui rappellent qu'en général, la procédure au tribunal de police se déroule dans la précipitation générale, sans même s'appuyer sur des conclusions et souvent devant un juge essentiellement préoccupé d'examiner 3 250 affaires par an, afin de se conformer aux normes de la Commission des critères.

D'aucuns parlent même d'une mise en péril de la dignité humaine en raison du manque de considération que recevront des cas graves. D'autres insistent pour que la même profondeur d'analyse et la même rigueur qu'au tribunal de première instance soit requise pour l'examen de ces affaires et pour renforcer les éléments qui sont de nature à souligner leur gravité, notamment lorsqu'on est confronté à une mort d'homme (cfr. infra, le débat sur la comparution personnelle).

Selon le Ministre, seuls les efforts qui sont accomplis dans le domaine de la prévention, dans l'enseignement des règles de la circulation routière et dans la stimulation de la prise de conscience du public, peuvent apporter une atténuation des souffrances qu'engendrent les accidents de la circulation.

Il souligne que si les victimes ont droit à la considération, elles ont surtout droit et intérêt à une intervention rapide de la justice, certains retards étant impressionnants en ces matières et le Ministre de citer, à cet égard, l'exemple d'un accident mortel intervenu en 1976 et ne venant au rôle qu'en 1980. Evoquer en cette matière la mise en péril de la dignité humaine équivaut à mettre en doute la compétence des juges de police, ce qui ne peut être accepté. En effet, pour beaucoup d'entre eux, l'expérience acquise au tribunal de première instance n'est pas à négliger; leur travail sera considérablement facilité par l'existence d'une jurisprudence particulièrement abondante dans les matières de roulage; leur statut pécuniaire sera meilleur, ce qui n'est pas à négliger. De plus, la complexité juridique d'un dossier ne dépend pas du fait qu'il s'agit d'un accident mortel ou d'une importante indemnité. Il est cependant rétorqué que les accidents de matière de circulation routière peuvent mettre en cause des intérêts considérables, par exemple en cas d'homicide involontaire d'un chef de famille ou de dégâts importants, et que, dans ce genre de matières, des conclusions en droit, non stéréotypées, interviendront inmanquablement, de même que des expertises.

En ce qui concerne l'exigence de la présence de trois juges, le Ministre attire l'attention sur le fait qu'actuellement déjà, au niveau des tribunaux de première instance, les chambres à un juge prennent connaissance d'actions

Gerechtigd Wetboek zouden kunnen worden gewijzigd, zodat op rust gestelde rechters kunnen beraadslagen over de zaken waarvan zij kennis hebben moeten nemen, voor zover zij alle debatten hebben bijgewoond.

Daartoe kan een wetsvoorstel worden ingediend.

4. Overdracht van bevoegdheden

De nieuwe politierechtbanken zullen niet alleen bevoegd zijn in burgerlijke zaken, maar ook bij slagen en verwondingen, bij onopzettelijk doden, namelijk in de gevallen waarvan thans rechtbanken met drie rechters kennis nemen.

Verscheidene leden vrezen dat de politierechters, om de zaken zoals onopzettelijk doden en onopzettelijke slagen en een zeker automatisme; voor hen zou het een zeker gemak betekenen maar het zou de rechtzoekenden benadelen omwille van het belang van de behandelde zaken.

Sommige leden vinden dat het weinig aangewezen is om zaken zoals onopzettelijk doden en onopzettelijk slagen en verwondingen ingevolge een verkeersongeval, vluchtmisdrijf bij een ongeval waarbij een ander persoon slagen of verwondingen werden toegebracht of werd gedood worden behandeld tussen twee zaken van verboden parkeren; zij wijzen erop dat de rechtspleging voor de politierechtbank doorgaans overhaast gebeurt, zelfs zonder conclusies en vaak voor een rechter wiens voornaamste bezorgdheid erin bestaat 3 250 zaken per jaar te behandelen overeenkomstig de richtlijnen van de Commissie voor de criteria.

Volgens sommige leden is zelfs de menselijke waardigheid in gevaar, omdat de ernstige gevallen te weinig aandacht zullen krijgen. Anderen dringen erop aan dat het onderzoek van die zaken even grondig en stipt zou gebeuren als voor de rechtbank van eerste aanleg en dat de voorschriften die de ernst van die zaken moeten onderstrepen, zouden worden verstrengd, met name wanneer men te maken heeft met het overlijden van een mens (zie verder het debat over de persoonlijke verschijning).

Volgens de Minister kan het leed dat door verkeersongevallen wordt veroorzaakt, alleen worden voorkomen door het werk dat nu wordt geleverd inzake preventie, inzake het aanleren van de regels van het wegverkeer, en via de bewustmaking van het publiek.

Hij beklemtoont dat de slachtoffers natuurlijk recht hebben op aandacht, maar dat zij vooral recht hebben op en belang hebben bij een snel optreden van het gerecht; de achterstand ter zake is soms indrukwekkend en de Minister citeert in dit verband het voorbeeld van een dodelijk ongeval in 1976 dat pas in 1980 op de rol werd geplaatst. Als men hier spreekt van bedreiging voor de menselijke waardigheid trekt men ook de bekwaamheid van de politierechters in twijfel, wat onaanvaardbaar is. Velen onder hen hebben immers op de rechtbank van eerste aanleg een onmiskenbare ervaring opgedaan; hun werk zou aanzienlijk worden vergemakkelijkt door de zeer overvloedige rechtspraak inzake verkeersaangelegenheden; financieel zouden zij het beter hebben, wat ook belangrijk is. Bovendien is de juridische complexiteit van een dossier niet afhankelijk van de vraag of het om een dodelijk verkeersongeval of om een aanzienlijke schadevergoeding gaat. Hierop wordt echter geantwoord dat bij verkeersongevallen grote belangen op het spel kunnen staan, bij voorbeeld in geval van onopzettelijk doden van een gezinshoofd of aanzienlijke schade: in dit soort zaken zullen zeker conclusies worden gewisseld en zullen er ook expertises gebeuren.

Met betrekking tot de verplichte aanwezigheid van drie rechters wijst de Minister erop dat in de rechtbanken van eerste aanleg de kamers met één rechter thans reeds kennis nemen van belangrijke vorderingen, met name inzake

importantes, notamment en matière de responsabilité civile. Le projet ne fait que confirmer une situation existante et il n'y a aucune raison de croire que le juge de police ne sera pas aussi compétent en la matière que le juge du tribunal de première instance. De plus, cette formule introduite en 1919 a donné entière satisfaction et, à cet égard, il faut attirer l'attention sur le fait qu'une proposition du Sénat a même envisagé de ramener le nombre des juges de la cour d'appel de trois à un.

De nettes réticences sont exprimées à ce sujet. L'abrogation de l'article 92 du Code judiciaire aurait pour conséquence, par exemple, qu'un juge siègeant seul dans une chambre de la cour d'appel ait à connaître d'un jugement prononcé en 1re instance par un juge plus ancien et plus expérimenté. Il est par ailleurs fait référence à un article de M. Maréchal dans le *Journal des Tribunaux* critiquant cette proposition (J. T. du 1er septembre 1979, p. 468-469).

Le souci de maintenir l'unité de la jurisprudence est également exprimé. En effet des divergences existent déjà entre les arrêts des différentes cours d'appel; elles seront encore plus nombreuses puisque les tribunaux de première instance statueront désormais en appel, ce qui risque en plus d'entraîner une multiplication des pourvois en cassation.

Le Ministre précise que les divergences existent déjà au niveau des cours d'appel et considère que, de toute façon, le problème évoqué ne peut être résolu par l'accroissement des conseillers à la cour d'appel puisque cela entraînerait également des différences plus nombreuses et plus profondes entre les arrêts des différentes chambres. Ce serait de plus une solution trop onéreuse.

Certains doutes sont émis sur le caractère plausible du nombre de jugements en matière de roulage auxquels les statistiques se réfèrent. La question est notamment posée de savoir si les chiffres cités de 696 pour Liège, de 1 635 pour Termonde, de 1 574 pour Bruges et de 2 666 pour Anvers sont bien établis sur base des mêmes critères. Certains tribunaux n'auraient-ils pas, par exemple, communiqué les jugements de remise en tant que jugements à part entière ou certains jugements concernant plusieurs prévenus n'ont-ils pas été communiqués pour chacun d'eux dans certains cas et globalement par d'autres tribunaux?

Des apaisements sont donnés en ce qui concerne la procédure employée pour répertorier les données nécessaires aux statistiques judiciaires et l'attention est attirée sur le fait que le recours à la « contraventionnalisation » des délits peut varier d'un arrondissement à l'autre. Cela explique les différences, parfois énormes, relevées entre les différents tribunaux.

5. Le cadre des tribunaux et parquets de première instance

Certains membres soulignent que les conclusions de la Commission des critères ne sont pas toujours suivies dans le projet et notamment lorsqu'on prévoit de n'augmenter le nombre de substituts que lorsque l'augmentation proposée dépasse 20 % du cadre actuel.

Pour les juges des tribunaux de première instance, si l'on a bien tenu compte du fait que les appels contre les jugements de police devront être portés devant des chambres à trois juges, la crainte est exprimée que cette modification soit insuffisante, l'augmentation de leurs tâches d'appel pouvant ne pas être égale à la diminution de leurs tâches de tribunal de première instance en matière de circulation routière.

N'aurait-il pas été préférable d'attendre les conclusions de l'expérience plutôt que de recourir à une anticipation, sur-

burgerlijke aansprakelijkheid. Het ontwerp bevestigt echter een bestaande toestand en er is geen enkele reden om aan te nemen dat de politierechter ter zake niet even bevoegd zal zijn als de rechter van de rechtbank van eerste aanleg. Bovendien heeft die in 1919 ingevoerde regeling absolute voldoening geschonken en in dit verband moet eraan worden herinnerd dat er in een voorstel van de Senaat zelfs sprake van was het aantal rechters van het hof van beroep van drie tot één te verminderen.

Dat wordt echter sterk aangevochten. Door artikel 92 van het Gerechtelijk Wetboek af te schaffen zou een rechter die alleen zitting heeft in een kamer van het hof van beroep bij voorbeeld kennis moeten nemen van een vonnis dat in eerste aanleg werd uitgesproken door een oudere en meer ervaren rechter. Voorts wordt verwezen naar een artikel in *Journal des Tribunaux* van de heer Maréchal, die kritiek levert op dat voorstel (J. T. van 1 september 1979, p. 468-469).

Ook is men erom bezorgd de eenheid in de rechtspraak te handhaven. De arresten van de verschillende hoven van beroep lopen immers al uiteen; dat zal nog meer het geval zijn omdat de rechtbanken van eerste aanleg voortaan uitspraak zullen doen in beroep, waardoor bovendien het gevaar bestaat dat het aantal voorzieningen in cassatie zal toenemen.

De Minister wijst op de verschillen die thans reeds bestaan op het niveau van de hoven van beroep en hij vindt dat het vraagstuk in geen geval kan worden opgelost door een toeneming van het aantal raadsheren bij het hof van beroep, omdat aldus de verschillen tussen de arresten van de verschillende kamers nog talrijker en grondiger zullen worden. Ook zou die oplossing te veel kosten.

Er wordt getwijfeld aan de betrouwbaarheid van het aantal vonnissen inzake verkeer die door de statistieken worden geleverd. Met name wordt gevraagd of de aangehaalde cijfers, 696 voor Luik, 1 635 voor Dendermonde, 1 574 voor Brugge en 2 666 voor Antwerpen wel volgens dezelfde criteria werden vastgesteld. Hebben bepaalde rechtbanken bij voorbeeld de vonnissen inzake verdaging niet als volwaardige vonnissen meegeteld of zijn bepaalde vonnissen met betrekking tot verschillende beklaagden soms niet voor elk van die beklaagden medegedeeld en door andere rechtbanken globaal?

Wat de methode betreft die werd toegepast om de voor de gerechtelijke statistieken noodzakelijke gegevens te tellen, worden de leden gerustgesteld en er wordt op gewezen dat de politiek van contraventionnalisering kan verschillen van het ene arrondissement tot het andere. Daardoor worden de soms enorme verschillen tussen de diverse rechtbanken verklaard.

5. Personeelsformatie van de rechtbanken en parketten van eerste aanleg

Sommige leden wijzen erop dat de conclusies van de Commissie voor de criteria in het ontwerp niet altijd worden gevolgd, en met name waar bepaald wordt dat het aantal substituten pas zal worden verhoogd zodra de voorgestelde verhoging meer dan 20 % van de huidige formatie bedraagt.

Wanneer terdege rekening wordt gehouden met het feit dat het beroep tegen de vonnissen van de politierechtbank in kamers met drie rechters moet worden behandeld, dan zal, zo wordt gevreesd, voor de rechters van de rechtbanken van eerste aanleg de voorgestelde wijziging ontoereikend zijn, aangezien de toename van hun taak in beroep niet evenredig kan zijn met de vermindering van hun taak als rechter in eerste aanleg voor verkeerszaken.

Ware het niet aangewezen af te wachten wat de ervaring zal leren, in plaats van op de feiten vooruit te lopen, vooral

tout lorsqu'on réduit le nombre de juges actuellement prévus au cadre ? Les appels des décisions du tribunal de police seront probablement plus nombreux que ceux des décisions du tribunal de première instance. L'instance d'appel se trouvant au même lieu que la première instance, il sera plus facile psychologiquement de se pourvoir en appel, le déplacement vers la cour d'appel et son caractère exceptionnel ne jouant plus.

6. L'adaptation des cadres du personnel

Des précisions sont demandées sur les modalités selon lesquelles s'effectuera l'adaptation du cadre du personnel des tribunaux de police à l'augmentation des compétences. De nouvelles normes doivent en effet tenir compte du transfert des compétences. S'agira-t-il d'augmenter le personnel des tribunaux de police ou assistera-t-on à un transfert de personnel des tribunaux qui seront partiellement déchargés ?

Il faut en effet faire remarquer qu'actuellement déjà, à la suite à l'augmentation de la compétence des juges de paix, une diminution d'un quart des affaires a été constatée dans certains tribunaux (tribunal de commerce de Courtrai, par exemple).

Selon le Ministre, les difficultés qui résulteraient éventuellement d'un cadre du personnel rigide de certains parquets pourraient faire l'objet d'un arrêté royal qui adapterait ce cadre.

En ce qui concerne le personnel des greffes, le cadre de celui-ci fait également l'objet d'un arrêté royal pour les rédacteurs et les grades inférieurs. Seuls les grades supérieurs sont donc régis par la loi.

Etant donné qu'il n'y a aucun lien entre les deux systèmes, les annexes reprennent aussi, à titre indicatif, les chiffres qui figureront dans l'arrêté royal.

Les cadres proposés sont inspirés des travaux d'un groupe de travail dans lequel les représentants des greffes étaient largement représentés. En ce qui concerne les greffes des tribunaux de première instance, la création de ce groupe de travail avait été expressément demandée au Parlement lors de la discussion de la dernière loi adaptant le cadre des greffes (loi du 2 juillet 1975).

En ce qui concerne la proposition de modifier l'article 162 du Code judiciaire afin de permettre au président du tribunal de police de disposer d'un secrétaire parmi le personnel du greffe, le Ministre déclare que la possibilité d'autoriser les présidents des tribunaux de première instance à choisir un secrétaire parmi les greffiers ou le personnel du greffe est limitée par la loi, aux cours et aux tribunaux d'une certaine importance. Il ne paraît dès lors pas nécessaire de désigner un greffier ou un membre du personnel du greffe en tant que secrétaire du juge le plus ancien au tribunal de police.

De même, la nécessité de désigner des messagers dans les tribunaux de police ne s'est pas encore fait sentir jusqu'à ce jour. L'expérience montrera si cette mesure s'avère nécessaire dans l'avenir.

Enfin, en ce qui concerne la suggestion d'unifier les conditions de nomination des greffiers des tribunaux de première instance, du tribunal du travail et du tribunal de police, le Ministre déclare que son département a mis à l'étude la révision des conditions de nomination des greffiers des cours et tribunaux, en ce compris les tribunaux de police et les justices de paix, ainsi que celles des secrétaires de parquet.

Un projet de loi pourra être déposé incessamment.

Une proposition de loi de M. Grafé modifiant l'article 366 du Code judiciaire en ce qui concerne les traitements des

nu het huidige aantal rechters wordt verlaagd. Beroep tegen beslissingen van de politierechtbank zal wellicht meer voorkomen dan beroep tegen de beslissingen van de rechtbank van eerste aanleg. Aangezien het beroep terzelfder plekke als de eerste aanleg wordt behandeld, zal psychologisch gezien gemakkelijker beroep ingesteld worden, aangezien de verplaatsing naar het hof van beroep en het uitzonderlijke karakter ervan wegvallen.

6. Aanpassing van de personeelsformaties

Er wordt nadere uitleg gevraagd over de wijze waarop de personeelsformatie van de politierechtbanken zal worden aangepast aan de verruimde bevoegdheden. Bij de nieuwe normen moet immers rekening gehouden worden met de overdracht van de bevoegdheden. Zal het personeel van de politierechtbanken worden uitgebreid of zal personeel worden overgeheveld van de rechtbanken wier taak gedeeltelijk verlicht wordt ?

De aandacht moet wel degelijk worden gevestigd op het feit dat nu reeds een vermindering met één vierde van de zaken werd geconstateerd in sommige rechtbanken (handelsrechtbank te Kortrijk bijvoorbeeld), ingevolge de verruimde bevoegdheid van de vrederechters.

Volgens de Minister kunnen de moeilijkheden die eventueel zouden voortvloeien uit een strakke personeelsformatie van sommige parketten werden onderwerpen aan een koninklijk besluit waarbij deze werden aangepast.

Wat het personeel van de griffies betreft wordt de bezetting ook bij koninklijk besluit vastgesteld voor de opstellers en de lagere graden. Alleen de hogere graden worden bij de wet geregeld.

Aangezien er een band tussen beide regelingen bestaat, staan in de bijlagen ter informatie de cijfers die in het koninklijk besluit zullen voorkomen.

De voorgestelde personeelsformaties stelen op de werkzaamheden van een werkgroep waarin het personeel van de griffies ruimschoots was vertegenwoordigd. Voor de griffies van de rechtbanken van eerste aanleg werd in het Parlement uitdrukkelijk de oprichting van die werkgroep gevraagd bij de bespreking van de jongste wet tot aanpassing van de personeelsformatie van de griffies (wet van 2 juli 1975).

In verband met het voorstel tot wijziging van artikel 162 van het Gerechtelijk Wetboek ten einde de voorzitter van een politierechtbank in staat te stellen over een secretaris uit het griffiepersoneel te beschikken, verklaart de Minister dat de mogelijkheid om de voorzitters van de rechtbanken van eerste aanleg toe te staan een secretaris onder de griffiers of het griffiepersoneel te kiezen, beperkt wordt door de wet op de hoven en rechtbanken van een bepaalde omvang. Bijgevolg lijkt het niet nodig een griffier of een personeelslid van de griffie aan te wijzen als secretaris van de oudste rechter in jaren bij de politierechtbanken.

Evenmin heeft de noodzaak van boden bij de politierechtbanken zich totnogtoe doen gevoelen. De ervaring zal leren of een dergelijke maatregel in de toekomst zal nodig zijn.

In verband met het voorstel om de benoemingsvoorwaarden voor de griffiers van de rechtbanken van eerste aanleg, van de arbeidsrechtbanken en van de politierechtbanken eenvormig te maken, verklaart de Minister ten slotte dat zijn departement de herziening van de benoemingsvoorwaarden voor de griffiers van de hoven en rechtbanken in studie heeft genomen, de politierechtbanken, de vredegerichten, evenals de secretarissen van het parket inbegrepen.

Binnen afzienbare tijd zal een wetsontwerp worden ingediend.

Een wetsvoorstel van de heer Grafé tot wijziging van artikel 366 van het Gerechtelijk Wetboek wat betreft de wed-

greffiers de justice de paix et tribunaux de police (Doc. n° 22/1) est également jointe au projet.

Cette proposition tend à uniformiser les traitements des greffiers de cours et tribunaux, justices de paix et tribunaux de police.

L'incidence du projet de loi relatif aux tribunaux de police et de la loi modifiant la compétence *rationae summae* des juges de paix, n'étant pas encore connue avec précision quant à l'accroissement de l'activité et du classement différent des greffiers qui résultera de leur déplacement d'un tribunal de police cantonal à un tribunal de police d'arrondissement, et les impératifs budgétaires actuels excluant cette réforme, la commission se prononcera à une date ultérieure quant au sort de cette proposition.

7. Fixation des sièges des tribunaux de police

Des craintes sont exprimées en ce qui concerne la fixation des sièges des tribunaux de police, non au niveau cantonal comme les justices de paix mais au niveau des arrondissements, ce qui peut constituer une centralisation excessive et préjudiciable aux intérêts des justiciables. La création de petits centres, dont le développement a suscité parallèlement celui d'embryons de secteurs tertiaires, se trouve ainsi compromise.

Il est également regrettable de devoir recourir à un tribunal de police d'une telle importance pour traiter de petites infractions qui, actuellement, font l'objet d'une conciliation ou d'une remontrance grâce à un juge de police proche du justiciable, qui connaît son langage et remet plus facilement les faits dans leur contexte réel.

De plus, des problèmes très pratiques vont se poser : dans l'arrondissement de Charleroi par exemple un habitant de Momignies devra effectuer 186 km, aller-retour, pour se rendre au tribunal de police de Charleroi et les tribunaux seront obligés de siéger l'après-midi pour permettre aux justiciables d'arriver en temps utile, les moyens de communication étant peu nombreux et mal répartis.

La région de langue allemande est également citée : outre les distances et le peu de moyens de communication, l'hiver rend les déplacements très difficiles, voire impossibles, du sud de la région (St-Vith) vers Eupen.

Le Ministre déclare que l'objectif du projet est de bâtir une structure rigide, valable pour la majorité des cas, mais qui pourra être adaptée pour résoudre les problèmes qui surgiront. En effet la souplesse du Code judiciaire ne peut être négligée : des sections supplémentaires pourront être créées aisément si l'expérience en démontre la nécessité. A ce sujet, le Ministre cite l'exemple de la région de langue allemande.

Il faut aussi rappeler que les matières nouvelles, dont auront à traiter les tribunaux de police, sont partiellement de la compétence actuelle du tribunal de première instance. La centralisation critiquée n'est donc pas nouvelle. De plus, il n'est pas rare que les accidents de roulage se produisent loin du domicile des parties, ce qui entraîne inévitablement des déplacements. D'autre part, les prévenus ne seront que rarement tenus de comparaître en personne.

Le Ministre répond ensuite à la proposition de confier les aspects civils des accidents de roulage aux juges de paix.

Si, selon lui, il est vrai qu'actuellement, les juges de paix accomplissent parfaitement leurs tâches, il n'en est pas moins vrai que ces tâches sont déjà aussi bien remplies par les juges de police existant dans certains arrondissements. Il serait indéfendable dans le cadre de cette réforme de continuer à

den van de griffiers van de vredegerichten en politierechtbanken (Stuk n° 22/1) is eveneens bij het ontwerp gevoegd.

Bedoeld voorstel wil de weddeschalen van de griffiers van de hoven en rechtbanken, vredegerichten en politierechtbanken eenvormig maken.

Men weet nog niet precies welke terugslag het wetsontwerp betreffende de politierechtbanken en de wet tot wijziging van de bevoegdheid *rationae summae* van de vrede-rechters zullen hebben op de toeneming van de activiteiten op de gewijzigde classificatie van de griffiers als gevolg van hun overplaatsing van een kantonale politierechtbank naar een arrondissementspolitierechtbank; aangezien om budgettaire redenen een dergelijke hervorming thans uitgesloten is, zal de commissie later beslissen wat met bedoeld voorstel dient te gebeuren.

7. Vaststelling van de zetels van de politierechtbanken

Sommige leden zijn ongerust over het feit dat de zetels van de politierechtbanken niet worden vastgesteld per kanton, zoals voor de vredegerichten wordt gedaan, maar per arrondissement, wat een buitensporige centralisatie betekent en de belangen van de rechtzoekenden schaadt. Daardoor komt de oprichting van kleine centra en de kern van de tertiaire economische bedrijvigheid die daarmee gepaard gaat, in het gedrang.

Het is ook jammer dat men zijn toevlucht moet nemen tot een politierechtbank van een dergelijke omvang voor kleine misdrijven welke met een minnelijke schikking of een berisping worden afgehandeld door een politierechter die dichtbij de rechtzoekende staat, zijn taal spreekt en de feiten gemakkelijker in hun reëel verband ziet.

Bovendien zullen uiterst praktische problemen rijzen : in het arrondissement Charleroi bv., zal een inwoner van Momignies 186 km, heen en terug, moeten afleggen om zich naar de politierechtbank te Charleroi te begeven, en de rechtbanken zullen gedwongen zijn 's namiddags zitting te houden om te vermijden dat de mensen niet te laat komen, want de vervoermiddelen zijn schaars en slecht georganiseerd.

Ook wordt het Duitse taalgebied vermeld : niet alleen is daar het probleem van de afstand en de vervoermiddelen, maar er is ook de verplaatsing van het zuiden van het gewest (Sankt-Vith) naar Eupen, die er 's winters heel moeilijk, zelfs onmogelijk is.

De Minister verklaart dat het ontwerp een strakke structuur wil opbouwen, die geldig is voor het merendeel van de gevallen, maar die kan worden aangepast om eventuele problemen op te lossen. De soepelheid van het Gerechtelijk Wetboek moet immers in acht genomen worden : bijkomende afdelingen zullen zonder probleem kunnen worden toegevoegd indien de ervaring uitwijst dat zulks nodig is. In dat verband haalt de Minister het voorbeeld aan van het Duitstalige gewest.

Tevens zij erop gewezen dat de nieuwe materies die de politierechtbanken te behandelen zullen krijgen, gedeeltelijk tot de huidige bevoegdheid van de rechtbank van eerste aanleg behoren. Bijgevolg is de aangevochten centralisering geen nieuw feit. Overigens gebeuren verkeersongevallen niet zelden ver van de woonplaats van de partijen, zodat onvermijdelijk verplaatsingen noodzakelijk zijn. Voorts moeten de betichten slechts zelden persoonlijk verschijnen.

De Minister antwoordt dan op het voorstel om de civielrechtelijke aspecten van de verkeersongevallen aan de vrede-rechters toe te vertrouwen.

De vrederechters, aldus de Minister, verrichten thans weliswaar uitstekend hun taak, maar dat doet niets af van het feit dat die taken reeds even goed worden verricht door de politierechters die in sommige arrondissementen bestaan. In het kader van de onderhavige hervorming ware het on-

charger les juges de paix des litiges pour lesquels les juges de police deviendront compétents, étant donné les risques de confusion et d'incohérence qui pourraient en résulter.

Le Ministre souligne enfin qu'une décentralisation a aussi pour conséquence de répartir les affaires en trop de tribunaux différents, ce qui entraîne également des désavantages tels que les déplacements des avocats d'un tribunal à l'autre et un fonctionnement moins rationnel des greffes, dont résulteraient des frais.

8. Infrastructure

Plusieurs membres s'inquiètent de l'infrastructure des tribunaux de police. L'augmentation des compétences entraîne en effet l'audition de plus nombreux témoins, ce dont il faut tenir compte pour la grandeur de la salle d'audience et pour l'existence d'une salle d'attente, souvent sacrifiée actuellement pour faire place aux archives.

De même, le surcroît de personnel nécessitera une augmentation des locaux et du matériel.

Plusieurs doléances sont émises, notamment en ce qui concerne les dimensions trop exigües des tribunaux de Binche et de Seneffe; la construction d'annexes sera nécessaire pour faire face à la plus grande centralisation.

Le Ministre assure aux membres que l'infrastructure sera adaptée aux nécessités.

Il déclare que, cette année encore, 30 millions seront consacrés à l'adaptation de l'infrastructure aux conséquences de l'élargissement des compétences des tribunaux de police.

IV. — DISCUSSION ET VOTES DES ARTICLES

CHAPITRE I

Extension de la compétence des tribunaux de police

Article 1

Le projet élargit la compétence du tribunal de police, en modifiant l'article 138, 6°, du Code d'instruction criminelle (cf. infra l'article 3). Cela implique la modification de l'article 129 du même Code. Tel est l'objet du 1° de l'article 1 qui étend le principe énoncé dans l'article 129 du Code d'instruction criminelle, selon lequel l'inculpé, placé sous mandat d'arrêt par le juge d'instruction, doit être remis en liberté lors de son renvoi au tribunal de police par la juridiction d'instruction. Toutefois, pour les infractions aux articles 418 à 420 du Code pénal, les délits de fuite à l'occasion d'un accident ayant entraîné pour autrui des coups et blessures ou la mort, les infractions à la loi de 1956 sur l'assurance obligatoire de la responsabilité civile en matière de véhicules automoteurs et les infractions connexes à ces infractions et prévues par les lois sur la police de la circulation routière, il n'a pas été jugé souhaitable de modifier le pouvoir de la chambre du conseil, d'apprécier l'opportunité du maintien de la détention. Tel est l'objet de l'article 1, 2°, introduisant un deuxième alinéa dans le même article 129.

Des informations sont demandées au sujet d'une différence entre le texte de l'exposé des motifs (Doc. n° 406/1,

verdedigbaar de vrederechters te blijven belasten met geschillen waarvoor de politierechters bevoegd worden, aangezien zulks verwarring en gebrek aan samenhang met zich kan brengen.

Tot slot onderstreept de Minister dat een decentralisatie eveneens tot gevolg heeft dat de zaken over te veel verschillende rechtbanken worden verdeeld, met alle nadelen vandien, zoals verplaatsingen van de advocaten van de ene rechtbank naar de andere en een minder rationele werking van de griffies, hetgeen de kosten zou verhogen.

8. Infrastructuur

Verscheidene leden stellen vragen over de infrastructuur van de politierechtbanken. Een uitbreiding van de bevoegdheden brengt immers met zich dat meer getuigen moeten worden gehoord, en daarmee dient rekening te worden gehouden voor de grootte van de zittingszalen en voor het bestaan van een wachtzaal, die thans meestal gebruikt wordt als bergplaats voor het archief.

Bovendien zal de toename van het aantal personeelsleden een uitbreiding van de lokalen en van het materieel vergen.

Er worden verschillende klachten geuit over de enge behuizing, met name in de rechtbanken te Binche en te Seneffe; de oprichting van bijgebouwen zal noodzakelijk zijn om de grotere centralisering op te vangen.

De Minister verzekert de leden dat de infrastructuur zal worden aangepast aan de behoeften.

Hij verklaart dat dit jaar nog 30 miljoen zal worden besteed om de infrastructuur aan de gevolgen van de uitbreiding van de bevoegdheden van de politierechtbanken aan te passen.

IV. — BESPREKING VAN EN STEMMING OVER DE ARTIKELEN

HOOFDSTUK I

Uitbreiding van de bevoegdheid van de politierechtbanken.

Artikel 1

Het ontwerp breidt de bevoegdheid van de politierechtbanken uit via een wijziging van artikel 138, 6°, van het Wetboek van strafvordering (cfr. infra artikel 3). Een en ander impliceert de wijziging van artikel 129 van hetzelfde Wetboek. Dat is het doel van 1° van artikel 1 dat het in artikel 129 van het Wetboek van strafvordering vervatte principe uitbreidt, luidens hetwelk de verdachte die onder aanhoudingsmandaat is geplaatst door het onderzoeksrecht, bij zijn verwijzing naar de politierechtbank door de onderzoeksrechter weer in vrijheid moet worden gesteld. Voor de inbreuken op de artikelen 418 tot 420 van het Strafwetboek, vluchtmisdrijven naar aanleiding van een ongeval dat voor een ander slagen, verwondingen of de dood ten gevolge heeft gehad, overtredingen van de wet van 1 juli 1956 betreffende de verplichte aansprakelijkheidsverzekering inzake motorrijtuigen en met die misdrijven samenhangende misdrijven bedoeld in de wetten betreffende de politie over het wegverkeer, werd het echter niet wenselijk geacht de bevoegdheid van de raadkamer om te oordelen of het wenselijk is dat een verdachte blijft aangehouden, te wijzigen. Dat is het doel van artikel 1, 2°, dat een tweede lid invoegt in hetzelfde artikel 129.

Nadere toelichting wordt gevraagd over een verschil tussen de tekst die voorkomt in de memorie van toelichting

p. 2) qui dispose qu'en matière pénale, la compétence du tribunal de police sera étendue aux infractions aux articles 419 et 420 du Code pénal résultant d'un accident de roulage et le texte de l'article 1 (art. 129, 2°) et de l'article 3 (art. 138, 6°) qui y ajoutent l'article 418 du Code pénal, alors que ce dernier ne fait que définir l'homicide et les lésions corporelles involontaires.

Le Ministre déclare que la référence à l'article 418 du Code pénal est nécessaire pour préciser les infractions prévues aux articles 419 et 420 du Code pénal. En effet, l'article 418 définit l'élément moral qui est nécessaire pour l'application de ces articles.

L'article 1 est adopté par 9 voix et 3 abstentions.

Art. 2

L'article 2 vise également à mettre le Code d'instruction criminelle en concordance avec l'extension des compétences du tribunal de police. L'article 130, alinéa 1, stipule en effet que « si le délit est reconnu de nature à être puni de peines correctionnelles, l'inculpé sera renvoyé au tribunal correctionnel ».

Il s'agit donc d'en exclure les délits en matière de roulage. Le libellé du texte français de l'article 2 doit cependant être modifié comme suit : « A l'article 130, alinéa 1er, du même code, les mots "à l'exception du cas prévu à l'article 129, al. 1er" sont insérés après les mots "peines correctionnelles" ».

L'article 2 ainsi modifié, est adopté à l'unanimité.

Art. 3

Cet article tend à modifier l'article 138, 6°, du Code d'instruction criminelle afin d'élargir la compétence du tribunal de police.

Désormais, les tribunaux de police connaîtront des infractions aux lois et règlements sur les services publics et réguliers du transport en commun par terre ou par eau, la voirie par terre et par eau, et le roulage, ainsi que des infractions aux articles 418, 419 et 420 du Code pénal résultant d'un accident de roulage survenu dans un lieu public et des infractions à la loi du 1er juillet 1956 relative à l'assurance obligatoire de la responsabilité civile en matière des véhicules automoteurs.

A la question de savoir si la notion de lieu public vise également le parking privé d'un grand magasin par exemple, le Ministre répond que l'article 28 des lois coordonnées relatives à la police de la circulation routière (arrêté royal du 16 mars 1968) stipule que par « lieu public », on entend la voie publique, les terrains ouverts au public et les terrains non publics mais ouverts à un certain nombre de personnes. La notion de « lieu public » est donc extrêmement large.

M. Defraigne émet des doutes quant au bien-fondé du renvoi aux tribunaux de police, d'infractions aussi graves que l'homicide ou les blessures graves causées par l'ivresse au volant. Ces infractions s'apparentent à l'homicide ou aux coups et blessures volontaires.

De plus, par respect pour les victimes, il faut veiller à ne pas faire d'infractions aussi graves, des affaires à caractère purement administratif, traitées à la même audience que des infractions tout à fait mineures, même sous prétexte d'apporter une solution en un minimum de temps.

Aussi dépose-t-il l'amendement suivant (Doc. n° 406/2) :

(Stuk n° 406/1, blz. 2) luidens welke de bevoegdheid van de politierechtbanken in strafzaken zal worden uitgebreid tot de misdrijven waarin is voorzien in de artikelen 419 en 420 van het Strafwetboek, die het gevolg zijn van een verkeersongeval, en de teksten in artikel 1 (art. 129, 2°) en in artikel 3 (art. 138, 6°) die er artikel 418 van het Strafwetboek aan toevoegen, hoewel laatstbedoeld artikel alleen de onvrijwillige doodslag en onvrijwillige slagen en verwondingen omschrijft.

De Minister verklaart dat de verwijzing naar artikel 418 noodzakelijk is om de in de artikelen 419 en 420 van het Strafwetboek bepaalde misdrijven volledig te omschrijven. Artikel 418 omschrijft immers het moreel bestanddeel dat voor de toepassing van deze artikelen vereist is.

Artikel 1 wordt aangenomen met 9 stemmen en 3 onthoudingen.

Art. 2

Artikel 2 wil eveneens het Wetboek van strafvordering in overeenstemming brengen met de uitbreiding van de bevoegdheden van de politierechtbanken. Artikel 130, eerste lid, bepaalt immers dat « indien het misdrijf blijkt strafbaar te zijn met correctionele straffen, de verdachte naar de correctionele rechtbank wordt verwezen ».

Het ligt derhalve in de bedoeling verkeersmisdrijven uit te sluiten. De Franse tekst van artikel 2 moet echter als volgt worden gewijzigd : « A l'article 130, alinéa 1er, du même Code, les mots "à l'exception du cas prévu à l'article 129, al. 1er" sont insérés après les mots "peines correctionnelles" ».

Het aldus gewijzigde artikel 2 wordt eenparig aangenomen.

Art. 3

Dit artikel wil artikel 138, 6°, van het Strafwetboek wijzigen ten einde de bevoegdheid van de politierechtbank uit te breiden.

Voortaan zullen de politierechtbanken kennis nemen van overtredingen van de wetten en verordeningen op de openbare en geregelde diensten van gemeenschappelijk vervoer te land en te water, de wegen te land en te water en het wegverkeer, alsmede van de misdrijven omschreven in de artikelen 418, 419 en 420 van het Strafwetboek die het gevolg zijn van een verkeersongeval op een openbare plaats en van de misdrijven omschreven in de wet van 1 juli 1956 betreffende de verplichte aansprakelijkheidsverzekering inzake motorrijtuigen.

Op de vraag of het begrip openbare plaats ook slaat op de particuliere parkeerplaats van een warenhuis, antwoordt de Minister dat artikel 28 van de gecoördineerde wetten betreffende de politie over het wegverkeer (koninklijk besluit van 16 maart 1968) bepaalt dat onder « openbare plaats » wordt verstaan de openbare weg, de voor het publiek toegankelijke terreinen en de niet openbare terreinen die voor een bepaald aantal personen toegankelijk zijn. Het begrip « openbare plaats » heeft bijgevolg een zeer ruime betekenis.

De heer Defraigne twijfelt eraan of de verwijzing naar de politierechtbanken van zware misdrijven als doodslag of zware verwondingen ingevolge dronkenschap aan het stuur wel verantwoord is. Dergelijke misdrijven zijn verwant met vrijwillige doodslag of slagen en verwondingen.

Bovendien moet, uit eerbied voor de slachtoffers, ervoor gewaakt worden dat dergelijke ernstige misdrijven niet worden teruggebracht tot louter administratieve zaken, die op een en dezelfde zitting naast werkelijk kleine misdrijven worden behandeld, ook al gebeurt dat onder voorwendsel dat in een minimum van tijd een oplossing moet worden gevonden.

Bijgevolg stelt hij het volgende amendement voor (Stuk n° 406/2) :

Compléter le 2° de l'article 3 par l'alinéa suivant :

« Lorsque l'inculpé est poursuivi pour homicide involontaire, avec ivresse au volant ou intoxication alcoolique, le tribunal correctionnel est compétent. »

Il est objecté que, renvoyer automatiquement ces infractions devant les tribunaux correctionnels ne résoudrait rien, la sévérité des peines prononcées dépendant plus de la personnalité des juges que du tribunal saisi. Des cas de peines de 6 mois à 2 ans de suspension du permis de conduire prononcées, à la suite d'infractions visées par l'amendement, par le tribunal de police de Louvain et réduites à deux ou trois mois par le tribunal correctionnel statuant en appel, sont donnés à titre d'exemple pour étayer cet argument.

Le Ministre attire l'attention sur le fait qu'il s'agit ici d'une compétence nouvelle et qu'il ne faut pas considérer le juge de police comme un juge de seconde zone; cette opinion devrait d'ailleurs avoir pour conséquence logique que d'autres délits, relativement graves, ayant des répercussions matérielles importantes devraient également être soustraits à sa compétence. Au contraire, la réforme doit être appliquée globalement.

Le Ministre estime en outre que la disposition proposée serait difficilement applicable, dans la mesure où la victime d'un accident mortel ne meurt pas toujours immédiatement. Un problème de compétence pourrait donc se poser dans le cas où le décès surviendrait après le renvoi ou la citation devant le tribunal. La formule proposée présenterait également des inconvénients dans l'hypothèse où le lien de causalité entre l'ivresse et l'homicide involontaire ne serait pas évident.

Monsieur Defraigne rappelle que ces objections sont actuellement déjà rencontrées par les tribunaux correctionnels. Il insiste sur le fait qu'il ne faut pas minimiser ce genre d'infraction. Le nouveau tribunal de police ne peut être une occasion de diminuer la répression et il n'est guère admissible que, lors d'une même audience, soient jugés des faits aussi dissemblables qu'un feu de broussaille et un homicide.

Plusieurs membres sont cependant d'avis que l'adoption de l'amendement serait en contradiction avec l'objectif fondamental du projet.

L'amendement est rejeté par 9 voix contre 3.

L'article 3 est adopté par 10 voix et 2 abstentions.

Art. 4

Certaines compétences du tribunal correctionnel étant transférées au tribunal de police, il s'avère indispensable de modifier l'article 152 du Code d'instruction criminelle, afin de stipuler qu'en cas de délit de fuite, d'état d'ivresse ou d'état analogue le prévenu qui a causé un accident ayant entraîné pour autrui des coups, des blessures ou la mort doit comparaître en personne.

Afin toutefois de ne pas être plus sévère qu'en matière correctionnelle, le Ministre propose d'ajouter un alinéa au 2° de l'article 4, semblable au § 2 de l'article 185 du Code d'instruction criminelle et rédigé comme suit :

« Le tribunal pourra toujours autoriser la représentation du prévenu qui justifie de l'impossibilité de comparaître en personne. »

Il apparaît cependant qu'en fonction de cet amendement du Gouvernement, le texte de l'article 152 devrait être remanié sur base du schéma suivant :

Het 2° aanvullen met een tweede lid, luidend als volgt :

« Wanneer de beklaagde wordt vervolgd wegens onvrijwillige doodslag in staat van dronkenschap of alcoholintoxicatie, is de correctionele rechtbank bevoegd. »

Er wordt tegengeworpen dat een automatische verwijzing van dergelijke misdrijven naar de correctionele rechtbank niets zou oplossen, aangezien de strengheid van de uitgesproken straffen meer afhangt van de persoonlijkheid van de rechter dan van de rechtbank. Als voorbeelden voor dit argument mogen gevallen gelden van straffen van 6 maanden tot 2 jaar met intrekking van het rijbewijs die door de politierechtbank te Leuven voor de in het amendement bedoelde misdrijven werden uitgesproken, en die door de correctionele rechtbank in beroep tot 2 of 3 maanden werden teruggebracht.

De Minister vestigt de aandacht op het feit dat het om een nieuwe bevoegdheid gaat en dat de politierechter niet als een tweederangsrechter mag worden beschouwd; die opvatting heeft overigens tot logisch gevolg dat andere, relatief ernstige misdrijven met grote materiële gevolgen eveneens aan zijn bevoegdheid zouden moeten worden onttrokken. De hervorming moet daarentegen in haar geheel worden toegepast.

Overigens kan de voorgestelde bepaling, aldus de Minister, moeilijk worden toegepast, aangezien bij een dodelijk ongeval het slachtoffer niet steeds onmiddellijk overlijdt en er zich bijgevolg bevoegdheidsproblemen zouden voordoen indien het overlijden plaatsvindt na de verwijzing naar de rechtbank of na de dagvaarding. Ook indien het oorzakelijk verband kennen de staat van dronkenschap en het onvrijwillig doden twijfelachtig is zou de voorgestelde regeling moeilijkheden kunnen opleven.

De heer Defraigne wijst erop dat die bezwaren thans reeds worden opgevangen in de correctionele rechtbanken. Hij beklemtoont dat men dat soort misdrijven niet mag minimaliseren. De nieuwe politierechtbank mag geen aanleiding zijn om de beteugeling te verzachten; het gaat niet op dat tijdens een en dezelfde zitting uiteenlopende feiten als een brand van struikgewas en een doodslag worden behandeld.

Toch zijn verschillende leden van oordeel dat de aanname van het amendement in strijd zou zijn met het hoofddoel van het ontwerp.

Het amendement wordt verworpen met 9 tegen 3 stemmen.

Artikel 3 wordt aangenomen met 10 stemmen en 2 onthoudingen.

Art. 4

Sommige bevoegdheden van de correctionele rechtbank worden overgeheveld naar de politierechtbank. Bijgevolg is het onontbeerlijk artikel 152 van het Wetboek van Strafvordering te wijzigen om te bepalen dat bij vluchtmisdrijf, staat van dronkenschap of een soortgelijke staat, de bevoegde die een ongeval heeft veroorzaakt dat voor een andere persoon slagen, verwondingen of de dood ten gevolge heeft gehad, persoonlijk moet verschijnen.

Om echter niet strenger op te treden dan in correctionele zaken, stelt de Minister voor een lid toe te voegen aan het 2° van artikel 4, dat overeenstemt met § 2 van artikel 185 van het Wetboek van strafvordering en dat luidt als volgt :

« De rechtbank kan altijd toestaan dat de beklaagde zich laat vertegenwoordigen wanneer hij aantoonst dat het hem onmogelijk is persoonlijk te verschijnen. »

Het blijkt echter dat de tekst van artikel 152 ingevolge dit amendement van de Regering als volgt zou moeten worden herwerkt :

1) la règle générale reprise à l'alinéa 1 de l'actuel article 152 du C. I. C., c'est-à-dire la possibilité de comparaître en personne ou par avocat;

2) l'exception qu'introduit le présent article 4 et imposant l'obligation de comparaître en personne dans certains cas, accompagnée du tempérament inspiré de l'article 185 et proposé dans l'amendement du Ministre;

3) la possibilité pour le tribunal de requérir en tout état de cause la comparution en personne (art. 152, al. 2 actuel du C. I. C.);

4) la sanction (art. 152, al. 3 actuel du C. I. C.).

Par conséquent, le Gouvernement a déposé un amendement dans ce sens (doc. 406/2-I).

Selon certains, l'article ainsi libellé paraît illogique. En effet, la comparution en personne devrait, soit être une règle générale assortie d'exceptions, soit ne pas être imposée sauf en certaines circonstances.

Le nouvel alinéa 2 du § 2 prête également à discussion.

Il est fait référence à la pratique de certains cours et tribunaux où la disposition de l'article 185 C. I. C. est appliquée avec souplesse sans même que des preuves soient exigées, le souci principal des juges étant de ne pas devoir remettre les affaires.

D'autres réticences sont exprimées : en effet, il s'agit ici d'infractions graves où le prévenu devrait comparaître en personne. A cet égard, il est rappelé que le fait même de devoir comparaître représente déjà une sanction pour le justiciable, dans l'existence duquel l'infraction qui lui est reprochée constitue souvent un événement isolé. L'en exemplar viderait psychologiquement le procès de son contenu pour le prévenu et le libèrerait moralement. L'absence du prévenu peut aussi n'être guère appréciée par la partie civile, qui ne voit personne répondre du délit de fuite ou de l'homicide involontaire, dont un de ses proches a été la victime.

De plus, il est rappelé que la présence de l'inculpé permet d'approfondir l'instruction.

Le Ministre comprend ces objections morales mais attire l'attention sur le fait que, d'une part, cette possibilité existe dans la procédure actuelle et que, d'autre part, il serait arbitraire de l'accorder pour des délits relevant du tribunal correctionnel et non pour des délits relevant de la compétence du tribunal de police (art. 185 du C. I. C.).

La remarque est également faite qu'il faudrait repenser toute la procédure existante, une comparution n'étant pas nécessaire dans la plupart des cas. En fait, tout dépend de l'appréciation du juge; le tribunal de Liège est par exemple beaucoup plus sévère que celui de Gand et n'autorise que rarement la non-comparution en matière correctionnelle. C'est d'ailleurs inévitable en raison de l'impossibilité de définir avec précision la notion « d'impossibilité de comparaître en personne », sans parler des facilités d'obtention d'un certificat médical.

Nonobstant ce qui précède, M. Bourgeois estime que si le nouvel alinéa du § 2 peut être appliqué avec souplesse en matière de délits tels que l'adultère, il ne devrait pas en être de même pour les accidents de circulation routière ayant causé la mort ou l'incapacité de travail. Il dépose un sous-

1) de l'algemene regel, die uit het eerste lid van het huidige artikel 152 van het W. S. V. wordt gehaald, nl. de mogelijkheid om persoonlijk of in de persoon van een advocaat te verschijnen;

2) de uitzondering, die ingevoerd wordt door het onderhavige artikel 4, waarin de verplichting wordt opgelegd om in sommige gevallen persoonlijk te verschijnen, gepaard met de mogelijke uitzonderingen waarvan sprake in artikel 135 en die voorgesteld worden in het amendement van de Minister;

3) de mogelijkheid voor de rechtbank om hoe dan ook de persoonlijke verschijning te vorderen (art. 152, huidig tweede lid van het W. S. V.);

4) de sanctie (art. 152, huidig derde lid van het W. S. V.).

Bijgevolg stelt de Regering een amendement in die zin voor (Stuk n° 406/2-I).

Sommige leden achten het aldus gestelde artikel niet meer logisch. De verschijning in persoon zou immers als algemene regel gesteld moeten worden, met mogelijke uitzonderingen, ofwel hoeft ze niet meer te worden opgelegd, tenzij onder bepaalde omstandigheden.

Het nieuwe tweede lid van § 2 geeft eveneens aanleiding tot discussie.

Daarin wordt verwezen naar de gewoonte van sommige hoven en rechtbanken om de bepaling van artikel 185 W. S. V. soepel toe te passen, zonder dat zelfs bewijzen worden gevraagd; het is de rechters er immers in hoofdzaak om te doen de zaken niet te moeten verdagen.

Ook andere leden tonen zich terughoudend : het betreft hier immers ernstige misdrijven waarbij de beklaagde persoonlijk zou moeten verschijnen. Dienaangaande wordt erop gewezen dat de verplichting om persoonlijk te verschijnen, op zichzelf al een straf is voor de rechtsonderhorige, aangezien het misdrijf dat hem ten laste wordt gelegd meestal een alleenstaand feit tijdens zijn leven vormt. Indien hij niet meer moet verschijnen zou het proces voor de beklaagde zijn inhoud verliezen en voor hem op moreel vlak een verlichting betekenen. De afwezigheid van de beklaagde kan evenmin in goede aarde vallen bij de burgerlijke partij, die niemand ziet verschijnen om aansprakelijk te worden gesteld voor het vluchtmisdrijf of de onvrijwillige doodslag waarvan één van zijn nabestaanden het slachtoffer was.

Bovendien wordt erop gewezen dat door de aanwezigheid van de beklaagde het onderzoek meer ten gronde kan worden verricht.

De Minister kan voor die morele bezwaren begrip opbrengen, maar hij vestigt de aandacht op het feit dat enerzijds die mogelijkheid in de huidige rechtspleging bestaat en dat het anderzijds van willekeur zou getuigen zulks toe te staan voor misdrijven die onder de correctionele rechtbank ressorteren, en niet voor misdrijven die onder de bevoegdheid van de politierechtbank vallen (art. 185 van het W. S. V.).

Tevens wordt de opmerking gemaakt dat de hele bestaande rechtspleging zou moeten worden herwerkt, aangezien de verschijning in de meeste gevallen niet noodzakelijk is. Alles hangt immers af van het oordeel van de rechter; zo is de rechtbank te Luik bijvoorbeeld heel wat strenger dan die te Gent en zelden staat zij de niet-verschijning in correctionele zaken toe. Overigens is zulks onvermijdelijk, aangezien het onmogelijk is het begrip « onmogelijk persoonlijk te verschijnen » precies te omschrijven, zonder nog te gewagen van het gemak waarmee een geneeskundig getuigschrift kan worden verkregen.

In weerwil van wat voorafgaat is de heer Bourgeois van oordeel dat het nieuwe lid van § 2 wel soepel in misdrijven zoals overspel kan worden toegepast, maar dat zulks niet het geval hoeft te zijn voor verkeersongevallen die de dood of werkongeschiktheid ten gevolge hebben. Hij dient een

amendement visant à remplacer le premier alinéa du § 2 de l'article 4 de l'amendement du Gouvernement, par une disposition consacrant le principe de la comparution personnelle de l'inculpé à la suite d'un accident ayant causé pour autrui la mort, la maladie ou l'incapacité de travail (Doc. n° 406/2-V).

Cet amendement se justifie d'autant plus que le § 3 permettant au tribunal d'ordonner la comparution en personne n'est en général utilisé que pour permettre de compléter l'instruction.

Par ailleurs, la remarque est faite que l'argument d'encombrement qui pourrait être employé pour justifier la disposition contestée, ne peut être invoqué en aucun cas en cette matière.

Le Ministre rappelle qu'une faute légère peut avoir des conséquences graves tandis qu'une faute grave peut n'avoir que des conséquences minimes. La gravité des conséquences n'est donc pas un critère adéquat pour déterminer la gravité de la faute et pour imposer ou non l'obligation de comparaître en personne. En outre, pour la plupart des citoyens, l'accident dans lequel quelqu'un a été blessé ou tué représente un événement assez tragique pour ne pas devoir imposer de surcroît une comparution qui peut de toute façon être exigée par le juge, si la clarté de l'instruction l'exige.

Se référant à la loi du 13 janvier 1971 portant approbation de la Convention entre les Etats membres de la Communauté économique européenne concernant la compétence judiciaire et l'exécution des décisions en matière civile et commerciale, du protocole et de la déclaration commune, signés à Bruxelles le 27 septembre 1968 (*Moniteur Belge* 31 mars 1971), le Ministre cite l'article 2 du protocole qui stipule que : « Sans préjudice de dispositions nationales plus favorables, les personnes domiciliées dans un Etat contractant et poursuivies pour une infraction involontaire devant les juridictions répressives d'un autre Etat contractant dont elles ne sont pas les nationaux, peuvent se faire défendre par les personnes habilitées à cette fin, même si elles ne comparaissent pas personnellement.

Toutefois, la juridiction saisie peut ordonner la comparution personnelle; si celle-ci n'a pas eu lieu, la décision rendue sur l'action civile sans que la personne en cause ait eu la possibilité de se faire défendre pourra ne pas être reconnue ni exécutée dans les autres Etats contractants. »

La comparution en personne ou par avocat en tant que règle générale est ainsi consacrée au niveau européen; l'adoption de l'amendement de M. Bourgeois aurait pour effet d'accorder plus de droits aux ressortissants des pays de la C. E. E. qu'aux Belges.

Le Ministre évoque également le fait que la notion de maladie ou d'incapacité de travail, empruntée aux articles du Code pénal concernant les lésions corporelles volontaires, constituent dans ce contexte une circonstance aggravante qui ne peut être invoquée ici. Il conclut en maintenant la thèse que seuls le délit de fuite et l'abus d'alcool doivent donner lieu à une comparution en personne.

M. Bourgeois est d'avis que ces deux conditions sont trop restrictives. Il est en effet peu concevable qu'un accident mortel, même s'il n'y a eu ni délit de fuite ni ivresse, n'entraîne pas une comparution en personne, alors qu'un vol dans un grand magasin ou l'emprunt d'une bicyclette donnent lieu à la comparution en personne devant un tribunal correctionnel.

subamendement in, ten einde het eerste lid van § 2 van artikel 4 van het regeringsamendement te vervangen door een bepaling die het beginsel van de persoonlijke verschijning van de beklaagde vastlegt indien hij wordt vervolgd naar aanleiding van een ongeval dat voor een ander de dood, een ziekte of een ongeschiktheid tot het verrichten van persoonlijke arbeid heeft veroorzaakt (Stuk n° 406/2-V).

Dit amendement is des te meer gegrond daar § 3, dat de rechtbank in staat stelt de verschijning in persoon te bevelen, over het algemeen slechts aangewend wordt om het onderzoek aan te vullen.

Overigens wordt de opmerking gemaakt dat het argument van de overbelasting, dat zou kunnen worden aangehaald om de betwiste bepaling te verantwoorden, terzake in geen enkel geval kan worden ingeroepen.

De Minister wijst erop dat een lichte fout ernstige gevolgen kan hebben, terwijl een ernstige fout slechts minieme gevolgen kan hebben. De ernst van de gevolgen is bijgevolg geen geschiktcriterium voor het bepalen van de zwaarte van de fout en voor het al dan niet opleggen van de verplichting tot persoonlijke verschijning. Bovendien betekent een ongeval waarbij iemand werd gekwetst of gedood voor de meeste mensen een voldoende tragische gebeurtenis, dat er niet nog eens een persoonlijke verschijning verplicht gesteld moet worden, die hoe dan ook door de rechter kan worden geëist indien zulks voor de klaarheid van het onderzoek noodzakelijk is.

Verwijzend naar de wet van 13 januari 1971 houdende goedkeuring van het Verdrag tussen de Staten-leden van de Europese Economische Gemeenschap betreffende de rechterlijke bevoegdheid en de tenuitvoerlegging van beslissingen in burgerlijke en handelszaken, van het protocol en van de gemeenschappelijke verklaring, ondertekend te Brussel op 27 september 1968 (*Belgisch staatsblad* 31 maart 1971) haalt de Minister artikel 2 aan van het protocol luidens hetwelk « degenen die in een verdragsluitende Staat woonplaats hebben en wegens een onopzettelijk gepleegd strafbaar feit vervolgd worden voor de gerechten van een andere verdragsluitende Staat, welks onderdaan zij niet zijn, onverminderd aldaar geldende gunstiger bepalingen, bevoegd zijn zich te doen verdedigen door daartoe bevoegde personen, zelfs indien zij niet persoonlijk verschijnen.

Het gerecht dat de zaak berecht kan echter de persoonlijke verschijning bevelen; indien deze niet heeft plaatsgevonden behoeft de beslissing, op de burgerlijke rechtsvordering gewezen zonder dat de betrokkene de gelegenheid heeft gehad zich te doen verdedigen, in de overige verdragsluitende Staten niet te worden erkend, noch te worden tenuitvoergelegd. »

De persoonlijke verschijning of door bemiddeling van een advocaat is bijgevolg als algemene regel op Europees vlak bekrachtigd; de aanneming van het amendement van de heer Bourgeois zou tot gevolg hebben dat aan de onderhorigen van de E. E. G.-landen meer rechten worden toegekend dan aan de Belgen.

De Minister vestigt tevens de aandacht op het feit dat het begrip « ziekte of ongeschiktheid tot het verrichten van een persoonlijke arbeid » dat ontleend is aan de artikelen van het Strafwetboek betreffende de lichamelijke letsels, in deze context een verzwarende omstandigheid vormt, die hier niet kan worden ingeroepen. Tot besluit handhaaft hij zijn standpunt dat alleen vluchtmisdrijf en dronkenschap aanleiding moeten geven tot persoonlijke verschijning.

De heer Bourgeois is van oordeel dat die beide voorwaarden te beperkend zijn. Men kan er immers moeilijk inkomen dat een dodelijk ongeval, ook al was er geen vluchtmisdrijf of dronkenschap, geen persoonlijke verschijning met zich brengt, terwijl men voor een diefstal in een warenhuis of het ontlenen van een fiets persoonlijk voor een correctionele rechtbank moet verschijnen.

Il faut insister sur le fait que la distinction entre actes involontaires et volontaires est peu perceptible pour les non-juristes, dont l'attention est avant tout attirée sur la gravité des conséquences des actes intervenus et pour qui un traitement aussi disproportionné équivaut à instaurer une inégalité.

Il serait également incompréhensible que des témoins soient appelés à comparaître pour approfondir l'instruction, qu'une victime, ayant subi de sérieuses lésions esthétiques, doive absolument comparaître personnellement pour obtenir son indemnisation, qu'une victime ait l'obligation d'être présente étant donné l'importance des intérêts en présence et que par contre l'auteur du préjudice puisse ne pas être présent.

M. Bourgeois déclare en outre s'être inspiré de l'article 421 du Code pénal qui traite de la maladie ou de l'incapacité de travail personnel, involontairement causé à autrui par l'administration de substances de nature à donner la mort ou à altérer gravement la santé. La notion utilisée existe donc déjà dans le cadre de l'homicide et des lésions corporelles involontaires et ne doit pas être assimilée à des circonstances aggravantes.

En ce qui concerne l'argument de la législation européenne, l'auteur de l'amendement rétorque que d'autres modifications proposées par celle-ci en matière correctionnelle n'ont, elles, pas été consacrées dans notre droit.

L'efficacité de la modification proposée par l'amendement est cependant contestée. Il est, en effet, rare que l'avocat doive avoir recours à la présence de la victime ou du prévenu lors du procès, pour défendre leurs intérêts. Seule l'image du tribunal peut être améliorée par cette proposition.

Plusieurs membres estiment cependant que lorsqu'il y a mort d'homme, l'auteur de l'acte, même involontaire, doit être présent lors du procès. Ils estiment par contre que cette exigence est peu souhaitable en ce qui concerne les accidents ayant entraîné une maladie ou une incapacité de travail. En effet, la maladie ou l'incapacité de travail peut être réduite à un jour; il est difficile de retenir la notion d'incapacité permanente, puisque par définition ce caractère permanent devrait être vérifié dans le futur.

Aussi la commission propose-t-elle de modifier la première phrase du § 2 de la manière suivante :

« § 2. Toutefois, le prévenu comparaît en personne s'il est poursuivi pour homicide involontaire ou pour délit de fuite à l'occasion d'un accident ayant entraîné pour autrui des coups, des blessures ou pour avoir occasionné un accident ayant eu les mêmes conséquences alors qu'il se trouvait en état d'ivresse ou dans un état analogue... »

La comparution en cas de mort d'homme étant ainsi exigée dans tous les cas et son amendement étant par conséquent partiellement rencontré, M. Bourgeois le retire.

L'amendement du Gouvernement ainsi modifié est adopté à l'unanimité en tant que nouvel article 4.

Art. 5 (nouveau)
(Art. 4bis)

L'article 160 du C. I. C. stipule que si le fait relevant du tribunal de police est une infraction qui emporte une peine

Er moet worden onderstreept dat het onderscheid tussen onvrijwillige en vrijwillige handelingen voor niet-juristen moeilijk te maken valt, want hun aandacht gaat vooral naar de ernst van de gevolgen van de handelingen, en een dergelijk gebrek aan verhoudingen in de behandeling ervan komt voor hen neer op het invoeren van een ongelijkheid.

Tevens ware het onbegrijpelijk dat getuigen worden opgeroepen om te verschijnen ten einde het onderzoek ten gronde te laten verlopen, dat een slachtoffer dat ernstige esthetische letsels heeft ondergaan, absoluut persoonlijk moet verschijnen om vergoeding te ontvangen, dat een slachtoffer verplicht is aanwezig te zijn wegens de belangen die op het spel staan, terwijl de dader zelf daarentegen niet aanwezig hoeft te zijn.

De heer Bourgeois verklaart bovendien te zijn uitgegaan van artikel 421 van het Strafwetboek dat handelt over een ziekte of een ongeschiktheid tot het verrichten van persoonlijke arbeid wanneer zulks door een ander onopzettelijk veroorzaakt werd door hem stoffen toe te dienen, die de dood kunnen teweegbrengen of de gezondheid zwaar kunnen schaden. Het hier aangewende begrip bestaat bijgevolg reeds in het kader van de onopzettelijke doding en van onvrijwillige lichamelijke letsels; het moet dan ook niet worden gelijkgesteld met verzwarende omstandigheden.

Aangaande het argument van de Europese wetgeving werpt de auteur van het amendement tegen dat andere wijzigingen op correctioneel gebied door de Europese wetgeving werden voorgesteld, maar toch niet in ons recht werden bekrachtigd. De doeltreffendheid van de door het amendement voorgestelde wijziging wordt echter aangevochten.

Zelden immers heeft een advocaat de aanwezigheid van het slachtoffer of van de beklaagde op het proces nodig om hun belangen te kunnen verdedigen. Alleen het imago van de rechtbank kan bij dat voorstel baat vinden.

Verscheidene leden zijn echter van oordeel dat de dader, zelfs wanneer zijn handelingen onvrijwillig de dood van een ander tot gevolg hadden, bij het proces aanwezig moet zijn. Zij menen echter dat die vereiste niet erg wenselijk is bij ongevallen die een ziekte of een ongeschiktheid om persoonlijk werk te verrichten hebben veroorzaakt. Ziekte of arbeidsongeschiktheid kan immers tot één dag beperkt blijven; het begrip « blijvende ongeschiktheid » kan immers moeilijk worden aangehouden aangezien dat blijvende karakter per definitie in de toekomst zou moeten kunnen worden nagegaan.

De Commissie stelt dan ook voor de eerste zin van § 2 als volgt te wijzigen :

« § 2. De beklaagde verschijnt nochtans persoonlijk, indien hij wordt vervolgd wegens onopzettelijke doden, wegens vluchtmisdrijf naar aanleiding van een ongeval dat voor een ander slagen of verwondingen ten gevolge heeft gehad of wegens het veroorzaken van een ongeval met deze gevolgen, dat plaats had terwijl hij verkeerde in staat van dronkenschap of in een soortgelijke staat... »

Aangezien de verschijning ingeval van dodelijke afloop in alle gevallen wordt geëist, en aan zijn amendement bijgevolg gedeeltelijk wordt tegemoet gekomen, trekt de heer Bourgeois zijn amendement in.

Het aldus gewijzigde amendement van de Regering wordt eenparig aangenomen. Het wordt het nieuw artikel 4.

Art. 5 (nieuw)
(Art. 4bis)

Artikel 160 van het Wetboek van Strafvordering bepaalt dat, als het feit dat bij de politierechtbank aanhangig is

correctionnelle ou plus grave, le tribunal renverra les parties devant le procureur du Roi.

Les nouvelles compétences du tribunal de police inscrites à l'article 138, 6°, du même Code ont pour conséquence que ce tribunal pourra infliger des peines correctionnelles ou plus graves en matière d'accident de roulage, de délit de fuite ou de défaut d'assurance.

Il y a donc lieu de faire concorder l'article 160 du C. I. C. avec le nouvel article 138, 6°, du même Code; aussi, M. Van Cauwenberghe propose-t-il l'amendement suivant (Doc. n° 406/2-III) :

Insérer un article 4bis (nouveau) libellé comme suit :

L'article 160 du Code d'instruction criminelle est complété par la disposition suivante : « excepté lorsqu'il s'agit d'une infraction autre que celles prévues à l'article 138, 6° ».

Le Ministre déclare que si cet amendement est logique, il faut cependant attirer l'attention sur le fait que des peines correctionnelles étaient déjà appliquées par les tribunaux de police pour d'autres délits prévus à l'article 138. La référence de l'amendement à l'article 138, 6°, devrait donc être remplacée par celle plus générale à l'article 138 du Code d'instruction criminelle.

Il propose le sous-amendement suivant :

Art. 4bis. — L'article 160 du même Code est complété par la disposition suivante : « excepté lorsqu'il s'agit d'une infraction prévue à l'article 138 ».

La commission préférant par ailleurs cette formulation positive, M. Van Cauwenberghe retire son amendement.

Le sous-amendement du Gouvernement est adopté à l'unanimité en tant que nouvel article 5 du projet.

Art. 6 (nouveau) (article 4ter)

L'article 161 du C. I. C. prévoit que si le prévenu est convaincu de contravention de police, le tribunal prononcera la peine et statuera par le même jugement sur les demandes en restitution et en dommages-intérêts.

M. Van Cauwenberghe propose également une mise en concordance de cet article avec le projet. Il est en effet nécessaire de remplacer les mots « de contravention de police » par les mots « d'infraction relevant de sa compétence », étant donné la nouvelle compétence attribuée aux tribunaux de police (Doc. n° 406/2-III).

Le Ministre marque son accord sur cette proposition.

L'amendement est adopté à l'unanimité en tant que nouvel article 6 du projet.

Art. 7 (art. 5)

Selon l'article 202 du Code d'instruction criminelle, la faculté d'appeler des jugements rendus par les tribunaux de police et les tribunaux correctionnels appartient notamment :

gemaakt, een misdrijf is dat een correctionele of een zwaardere straf meebrengt, de rechtbank partijen naar de procureur des Konings verwijst.

Ingevolge de nieuwe bevoegdheden van de politierechtbank, die in artikel 138, 6°, van hetzelfde Wetboek worden omschreven, kan deze rechtbank correctionele of zwaardere straffen opleggen bij verkeersongevallen, vluchtmisdrijf of ontstentenis van verzekering.

Artikel 160 van het Wetboek van strafvordering moet dus in overeenstemming worden gebracht met het nieuw artikel 138, 6°, van hetzelfde Wetboek; de heer Van Cauwenberghe stelt dan ook het volgende amendement voor (Stuk n° 406/2-III) :

« Een artikel 4bis (nieuw) invoegen, luidend als volgt :

Artikel 160 van het Wetboek van strafvordering wordt aangevuld met de volgende bepaling : « behalve wanneer het gaat om een misdrijf dat niet is vermeld in artikel 138, 6° ».

De Minister verklaart dat, hoewel dit amendement logisch is, de aandacht er nochtans op dient te worden gevestigd dat correctionele straffen door de politierechtbanken reeds werden toegepast op andere, bij artikel 138, 6°, bedoelde misdrijven. De verwijzing in het amendement naar artikel 138, 6°, zou dus moeten worden vervangen door de algemenere verwijzing naar artikel 138 van het Wetboek van strafvordering.

Hij stelt volgend subamendement voor :

Art. 4bis. — Artikel 160 van hetzelfde Wetboek wordt aangevuld met de volgende bepaling : « behalve wanneer het gaat om een in artikel 138 vermeld misdrijf ».

De commissie geeft trouwens de voorkeur aan deze positieve formulering en de heer Van Cauwenberghe trekt dan ook zijn amendement in.

Het subamendement van de Regering wordt eenparig aangenomen. Het wordt het nieuwe artikel 5 van het ontwerp.

Art. 6 (nieuw) (artikel 4ter)

Artikel 161 van het Wetboek van strafvordering bepaalt dat indien de beklaagde schuldig wordt bevonden aan een overtreding, de rechtbank de straf uitspreekt en bij hetzelfde vonnis beslist over de vorderingen tot teruggave en tot schadevergoeding.

De heer Van Cauwenberghe stelt eveneens voor dit artikel met het ontwerp in overeenstemming te brengen. Het woord « overtreding » dient immers door de woorden « misdrijf dat onder zijn bevoegdheid valt » te worden vervangen, rekening houdend met de nieuwe aan de politierechtbanken toegekende bevoegdheid (Stuk n° 406/2-III).

De Minister gaat akkoord met dat voorstel.

Het amendement wordt eenparig aangenomen. Het wordt het nieuwe artikel 6 van het ontwerp.

Art. 7 (art. 5)

Volgens artikel 202 van het Wetboek van strafvordering behoort het recht om hoger beroep in te stellen tegen de vonnissen, gewezen door de politierechtbanken en de correctionele rechtbanken, met name :

4° au ministère public près la cour ou le tribunal qui doit se prononcer sur l'appel;

5° en matière correctionnelle, au procureur du Roi.

Les appels visés à l'article 202, 5°, sont soumis à la procédure simple prévue à l'article 203.

Etant donné les nouvelles compétences du tribunal de police, cette possibilité doit également être donnée au ministère public près les tribunaux de police, afin d'éviter au procureur du Roi de devoir appliquer la procédure plus complexe, prévue à l'article 205 du Code d'instruction criminelle.

Il suffit pour ce faire de supprimer à l'article 202, 5°, les mots « en matière correctionnelle », puisque le ministère public près les tribunaux de police est désormais exercé par des substituts du procureur du Roi et non plus par des commissaires de police.

Les mots « et à l'auditeur du travail » sont ajoutés à l'article 202, 5°, afin de permettre également à ce magistrat d'interjeter appel de la même manière que le procureur du Roi dans les matières où il est compétent pour exercer l'action publique (contrôle des temps de repos obligatoires en matière de transports par route par exemple), plutôt que devoir recourir à la procédure plus longue que l'article 205 du Code d'instruction criminelle (exploit d'huissier).

La question est posée de savoir s'il ne faudrait pas remplacer le mot « et » par le mot « ou ». En effet, c'est soit le procureur du Roi, soit l'auditeur du travail qui intervient, et jamais les deux simultanément.

Dans la même logique, le Ministre propose une autre formulation qui est acceptée :

« Selon le cas, au procureur du Roi ou à l'auditeur du travail. »

A la suggestion de faire une seule disposition du 4° et du 5° de l'article 202, voire de laisser tomber le 5° puisque le procureur du Roi exerce le ministère public près le tribunal de police et près le tribunal qui juge des appels, il est rétorqué qu'il s'agit là de deux dispositions très différentes.

La 4° concerne en fait l'article 205 du Code d'instruction criminelle qui stipule que : « Le ministère public près le tribunal ou la cour qui doit connaître de l'appel devra, à peine de déchéance, notifier son recours soit au prévenu, soit à la partie civilement responsable du délit, dans les quinze jours, à compter de la prononciation du jugement. L'exploit contiendra assignation dans les quarante jours, à compter de la même époque. »

Le 5°, par contre concerne l'article 203 du même C. I. C. qui prévoit la procédure dans ce cas et notamment un délai d'appel de 10 jours. Le recours s'effectue ici non à la juridiction d'appel mais au greffe du tribunal qui a rendu le jugement.

On observe alors que si le procureur du Roi peut agir, soit en vertu de l'article 203, soit en vertu de l'article 205, c'est-à-dire soit comme ministère public près le tribunal de police, soit comme ministère public près le tribunal qui doit connaître de l'appel, il sera en fait difficile de constater en quelle qualité il agira. Appliquera-t-il d'ailleurs encore l'article 205, puisqu'il comporte de plus grands risques ? A quoi sert encore, pour le procureur du Roi, le 4° de l'article 202 ?

Le Ministre rappelle à cet égard que le délai d'appel prévu par l'article 205 du C. I. C. est plus avantageux que celui prévu par l'article 203 du C. I. C. Cette différence de cinq jours peut avoir une grande importance dans certains cas.

4° aan het openbaar ministerie bij het hof of de rechtbank die over het beroep uitspraak moet doen;

5° in correctionele zaken, aan de procureur des Konings.

Voor het in artikel 202, 5°, bedoelde hoger beroep geldt de eenvoudige, in artikel 203 bepaalde procedure.

Gezien de nieuwe bevoegdheden van de politierechtbanken zou die mogelijkheid tevens moeten worden verleend aan het openbaar ministerie bij de politierechtbanken, zulks om te vermijden dat de procureur des Konings de ingewikkelde procedure van artikel 205 van het Wetboek van strafvordering moet toepassen.

Het volstaat in artikel 202, 5°, de woorden « in correctionele zaken » weg te laten aangezien het openbaar ministerie bij de politierechtbanken voortaan zal worden uitgeoefend door de substituten van de procureur des Konings, en niet meer door de politiecommissarissen.

De woorden « en de arbeidsauditeur » worden aan artikel 202, 5°, toegevoegd om ook die magistraat in staat te stellen op dezelfde wijze als de procureur des Konings hoger beroep in te stellen in materies waarvoor hij bevoegd is voor de strafvordering (controle op de verplichte rusttijd voor vervoer over de weg bijvoorbeeld), zulks om ook voor hem de tijdrovende procedure van artikel 205 van het Wetboek van strafvordering (deurwaardersexploot) te vermijden.

De vraag rijst of het woord « en » niet hoeft te worden vervangen door « of ». De procureur des Konings of de arbeidsauditeur treden immers nooit samen op.

In hetzelfde verband stelt de Minister een andere formulering voor, die wordt aangenomen :

« Naargelang van het geval, aan de procureur des Konings of de arbeidsauditeur. »

Op het voorstel om een enkele bepaling te maken van 4° en 5° van artikel 202, en zelfs om 5° te laten vallen, aangezien de procureur des Konings het openbaar ministerie uitoefent bij de politierechtbank en bij de rechtbank die over het beroep uitspraak moet doen, wordt geantwoord dat het om twee volledig verschillende bepalingen gaat.

In feite houdt 4° verband met artikel 205 van het Wetboek van strafvordering, dat als volgt luidt : « Het openbaar ministerie bij het hof of de rechtbank die van het beroep kennis moet nemen, moet op straffe van verval, binnen vijftien dagen te rekenen van de uitspraak van het vonnis zijn beroep betekenen, hetzij aan de beklaagde, hetzij aan de voor het misdrijf burgerrechtelijk aansprakelijke partij. Het exploit bevat dagvaarding binnen veertig dagen te rekenen van hetzelfde tijdstip. »

Het 5° daarentegen heeft betrekking op artikel 203 van hetzelfde W. S. V. dat in dat geval de rechtspleging regelt en met name voorziet in een termijn van hoger beroep van tien dagen. Het beroep wordt hier niet ingesteld bij de rechtsmacht in hoger beroep, maar ter griffie van de rechtbank die het vonnis heeft gewezen.

Opgemerkt wordt dat de procureur des Konings kan optreden hetzij krachtens artikel 203, hetzij krachtens artikel 205, d.i. hetzij als openbaar ministerie bij de politierechtbank, hetzij als openbaar ministerie bij de rechtbank die kennis moet nemen van het hoger beroep, maar dat het in feite moeilijk zal zijn vast te stellen in welke hoedanigheid hij zal optreden. Zal hij trouwens nog gebruik maken van artikel 205 dat grotere risico's meebrengt ? Waartoe dient het 4° van artikel 202 nog voor de procureur des Konings ?

De Minister herinnert er in dat verband aan dat de in artikel 205 van het W. S. V. bedoelde termijn van hoger beroep voordeliger is dan die welke is vastgesteld in artikel 203 van het W. S. V. Dit verschil van vijf dagen kan in bepaalde gevallen groot belang hebben.

Il suffit de supposer un procès où quatre prévenus sont mis en cause et où un seul a été condamné; ce dernier interjette appel, alors que le procureur du Roi a estimé ne pas devoir le faire conformément à l'article 203 du C. I. C.

Afin de mettre toutes les parties en cause lors de l'appel du jugement de l'unique condamné, le ministère public aura cinq jours de plus que l'inculpé pour notifier son recours, c'est-à-dire 15 jours à compter de la prononciation du jugement.

En ce qui concerne la discordance des délais prévus aux articles 203 et 205 du C. I. C., il est rappelé que l'article 203 s'applique aux tribunaux correctionnels comme aux tribunaux de police. Si le délai de 10 jours prévu à l'article 203 du C. I. C. était porté à 15 jours ou si 5 jours supplémentaires étaient accordés au procureur du Roi comme il est fait pour la partie civile (§ 2 de l'article 203), on accorderait au procureur du Roi, en matière correctionnelle, un droit dont dispose actuellement le seul procureur général (art. 205 du C. I. C.), ce qui n'est pas souhaitable, selon le Ministre.

D'autres précisions sont apportées par le Ministre. A la question de savoir si, conformément à l'exposé des motifs (Doc. n° 406/1-6), la procédure, prévue à l'article 203 du C. I. C., qui consiste à faire la déclaration d'appel au greffe du tribunal qui a rendu le jugement, sera désormais réalisable au tribunal de police, le ministre répond affirmativement en rappelant que cette procédure ne peut cependant s'appliquer, en ce qui concerne l'article 205 du C. I. C.

En effet, si l'on peut admettre que le recours à un exploit d'huissier prévu à l'article 205 est contestable, l'autre procédure serait peu pratique, étant donné l'éloignement de l'instance d'appel. D'autre part, l'application de l'article 205 du C. I. C. implique une remise de l'affaire, qui devrait encore être fixée, alors que celle de l'article 203 entraîne directement la fixation d'une audience quant au fond; il est donc souvent préférable d'introduire l'appel au tribunal qui a rendu la décision plutôt qu'à celui qui doit connaître de l'appel.

On pourrait se demander s'il y a encore lieu de soumettre l'appel qui serait interjeté par le ministère public après le 10e jour aux modalités prévues à l'article 205 et s'il ne pourrait, en fait, l'être sous forme d'une simple déclaration au greffe du tribunal de police. Dans la plupart des cas, cette procédure ne présenterait vraisemblablement aucun inconvénient. Des réserves doivent cependant être émises quant à l'appel qui devrait être introduit de cette manière au greffe d'un tribunal de police ou d'une section d'un tribunal de police, qui n'est pas établie dans le chef-lieu de l'arrondissement et où, par exemple, alors que ce tribunal ou cette section de tribunal possède un greffe, aucun magistrat du parquet n'est présent en permanence.

Il est encore suggéré que le 1° de l'article 202 soit modifié en reprenant les dispositions des 4° et 5° de l'article.

Il deviendrait :

« La faculté d'appeler des jugements rendus par les tribunaux de police et les tribunaux correctionnels appartiendra :

1° aux parties prévenues ou responsables et au ministère public... »

Zo b.v. in een geding waarbij vier verdachten betrokken zijn en slechts één van hen veroordeeld wordt; de laatste stelt hoger beroep in, maar de procureur des Konings is van oordeel dat hij zulks niet hoeft te doen overeenkomstig artikel 203 van het W. S. V.

Om, naar aanleiding van het hoger beroep van het vonnis tegen de enige veroordeelde, alle partijen bij het geding te betrekken zal het openbaar ministerie voor de betekening van zijn beroep over vijf dagen meer beschikken dan de beschuldigde, dat wil zeggen vijftien dagen vanaf de uitspraak van het vonnis.

In verband met het verschil tussen de termijnen bedoeld in de artikelen 203 en 205 van het W. S. V. wordt eraan herinnerd dat artikel 203 zowel van toepassing is op de correctionele als op de politierechtbanken. Indien de termijn van tien dagen waarvan sprake in artikel 203 van het W. S. V. verlengd wordt tot vijftien dagen of indien aan de procureur des Konings vijf bijkomende dagen worden toegekend zoals dat het geval is voor de burgerlijke partij (§ 2 van artikel 203) zou men aan de procureur des Konings in correctionele aangelegenheden een recht toekennen waarover thans enkel de procureur-generaal beschikt (artikel 205 van het W. S. V.), hetgeen volgens de Minister niet wenselijk is.

De Minister verstrekt nog andere gegevens. Op de vraag of de in artikel 203 van het W. S. V. vastgestelde rechtspleging, (Stuk n° 406/1-6), welke erin bestaat de verklaring van hoger beroep te doen op de griffie van de rechtbank die het vonnis heeft gewezen, overeenkomstig de memorie van toelichting voortaan op de politierechtbank zal kunnen gedaan worden, antwoordt de Minister bevestigend en hij herinnert eraan dat deze rechtspleging nochtans geen toepassing kan vinden voor wat artikel 205 van het W. S. V. betreft.

Men kan wel aannemen dat het gebruik van het in artikel 205 bedoelde deurwaardersexploot betwistbaar is, maar de andere rechtspleging zou weinig praktisch zijn gelet op het feit dat de rechtbank die in hoger beroep uitspraak moet doen ver afgelegen is. Anderzijds impliceert de toepassing van artikel 205 van het W. S. V. de verdaging van de zaak, waarvoor de rechtsdag nog moet worden bepaald, terwijl de in artikel 203 bepaalde rechtspleging rechtstreeks een dagbepaling meebrengt voor de behandeling ten gronde. Het is dus vaak verkieslijk hoger beroep in te stellen bij de rechtbank die de beslissing heeft gewezen dan bij de rechtbank die over het hoger beroep uitspraak moet doen.

De vraag rijst of het hoger beroep dat door het openbaar ministerie na de tiende dag wordt ingesteld, nog moet voldoen aan het bepaalde in artikel 205 en of dat beroep niet zou kunnen worden ingesteld door middel van een gewone verklaring ter griffie van de politierechtbank. In de meeste gevallen zouden aan die rechtspleging waarschijnlijk helemaal geen nadelen verbonden zijn. Toch moet voorbehoud worden gemaakt voor wat het hoger beroep betreft dat op die wijze zou worden ingesteld ter griffie van een politierechtbank of van een afdeling van de politierechtbank welke niet gevestigd is in de hoofdplaats van een arrondissement en waar geen enkele magistraat van het parket permanent aanwezig is, ook al beschikt die rechtbank of die afdeling over een griffie.

Voorts wordt voorgesteld het 1° van artikel 202 te wijzigen door de bepalingen van 4° en 5° van het artikel over te nemen.

De tekst zou als volgt luiden :

« Het recht om hoger beroep in te stellen tegen de vonnissen gewezen door de politierechtbanken en de correctionele rechtbanken behoort :

1° aan de beklaagden of de burgerrechtelijk aansprakelijke partijen en aan het openbaar ministerie... »

Cette proposition n'est cependant pas suivie.

De plus, il n'est pas indiqué, selon le Ministre, d'apporter d'autres modifications que celles prévues par le projet, même si celles-ci sont souhaitables.

Certains membres suggèrent au contraire de profiter de l'examen de ce projet pour allonger et uniformiser les délais d'appel devenus trop courts, compte tenu du temps qu'impliquent la prise de connaissance du jugement, la consultation du client ou la référence à la compagnie d'assurance.

M. Van Cauwenberghe estimant que ce problème a été soulevé par tous les partis ainsi que par les milieux judiciaires et les avocats, dépose différents amendements tendant à prolonger les délais d'appel et à insérer à cette fin dans le projet des articles *4bis*, *4ter*, *4quater*, *4quinquies* et *14quinquies* (Doc. n° 406/5-II).

Le Ministre estime que ce problème mérite attention mais qu'il doit faire l'objet d'un projet distinct.

L'avis des procureurs généraux est par ailleurs indispensable pour pouvoir entreprendre une discussion approfondie à ce sujet et cet avis tardant, le Ministre suggère, afin de ne pas reporter l'adoption du présent projet, de faire une proposition de loi séparée qui sera probablement adoptée plus rapidement que le projet.

M. Van Cauwenberghe ayant reçu l'assurance que cette proposition serait examinée en priorité, retire ses amendements.

L'article 5, tel qu'il a été modifié, est adopté à l'unanimité en tant que nouvel article 7.

Art. 8

(art. 6)

1. Demandes d'explication, remarques quant à l'emplacement ou à la terminologie

L'article 166 du C. I. C. concerne l'applicabilité de la transaction aux infractions qui ressortissent à la compétence des tribunaux de police, alors que l'article 180 du même Code concerne l'applicabilité de la transaction aux infractions qui ressortissent à la compétence des tribunaux correctionnels.

Paradoxalement, l'article 166 du C. I. C. ne prévoit dans ces conditions d'applicabilité aucun maximum de peine, alors que selon l'article 180 du C. I. C., la transaction ne peut être appliquée en principe à une infraction punissable de plus de 3 mois de prison ou de plus d'un mois de prison selon les antécédents de l'auteur.

Le procureur du Roi exerçant les fonctions du ministère public tant auprès du tribunal de police qu'auprès du tribunal de première instance, le Gouvernement estime que l'occasion doit être mise à profit d'instituer une procédure commune en insérant un nouvel article *47bis* dans le C. I. C.

Cet article a donné lieu à de longues discussions, où divers problèmes furent abordés.

La place de cet article est cependant contestée. D'autres emplacements sont proposés : ajouter au livre II, titre 1er, traitant des tribunaux de police et des tribunaux correctionnels, un chapitre III traitant de la transaction auprès des tribunaux de police et des tribunaux correctionnels (art. *216bis*); insérer un article 30 au chapitre IV du titre préliminaire du Code de procédure pénale, relatif aux causes d'extinction de l'action publique et de l'action civile.

Dit voorstel wordt echter niet aangenomen.

Volgens de Minister past het daarenboven niet andere wijzigingen dan die welke voorgesteld zijn in het ontwerp aan te brengen, ook al zijn die wenselijk.

Andere leden daarentegen stellen voor de bespreking van het ontwerp te benutten om de termijnen van beroep welke — wegens de tijd die onontbeerlijk is om kennis te nemen van het vonnis en om de cliënt en de verzekeringsmaatschappij te raadplegen te kort geworden zijn — te verlengen en eenvormig te maken.

De heer Van Cauwenberghe meent dat dit probleem een punt van zorg van alle partijen en van de gerechtelijke milieus en advocaten is, en hij stelt diverse amendementen voor die ertoe strekken de termijnen van hoger beroep te verlengen en daartoe een reeks artikelen *4bis*, *4ter* en *4quater*, *4quinquies* en *14quinquies* in het ontwerp in te voegen (Stuk n° 406/5-II).

De Minister is van oordeel dat dit probleem de aandacht verdient, maar dat zulks het voorwerp van een afzonderlijk ontwerp moet zijn.

Om daaromtrent een diepgaande bespreking te kunnen voeren is het advies vereist van de procureurs-generaal; aangezien dit advies uitblijft en om de goedkeuring van het ontwerp niet te vertragen stelt de Minister voor een afzonderlijk wetsvoorstel in te dienen, dat waarschijnlijk sneller zal kunnen worden aangenomen dan het huidige ontwerp.

Nadat de heer Van Cauwenberghe de verzekering heeft gekregen dat dit voorstel bij voorrang zal worden besproken, trekt hij zijn amendementen in.

Artikel 5 wordt, zoals het is gewijzigd, als nieuw artikel 7 eenparig aangenomen.

Art. 8

(art. 6)

1. Vragen om uitleg; opmerkingen in verband met de plaats van het artikel en met de terminologie

Artikel 166 van het W. S. V. heeft betrekking op de toelaatbaarheid van de minnelijke schikking voor de misdrijven die voortaan onder de bevoegdheid van de politierechtbanken vallen, terwijl artikel 180 van hetzelfde wetboek betrekking heeft op de toelaatbaarheid van de minnelijke schikking voor de misdrijven die tot de bevoegdheid van de correctionele rechtbanken behoren.

Doch paradoxaal genoeg bepaalt artikel 166 van het W. S. V. onder die toelaatbaarheidsvoorwaarden geen maximumstraf, terwijl, volgens artikel 180 van het W. S. V., er in principe geen sprake kan zijn van een minnelijke schikking wanneer op het misdrijf een gevangenisstraf staat van meer dan 3 maanden of van meer dan 1 maand, naar gelang van de antecedenten van de dader.

Daar de procureur des Konings het openbaar ministerie waarneemt zowel bij de rechtbank van eerste aanleg als bij de politierechtbank, meent de Regering dat de gelegenheid te baat kan worden genomen om een gemeenschappelijke procedure in te stellen door een nieuw artikel *47bis* in het W. S. V. in te voegen.

Dit artikel heeft aanleiding gegeven tot een uitvoerige bespreking waarbij diverse problemen werden aangesneden.

Zo werd kritiek uitgebracht op de plaats van dit artikel. Er werd voorgesteld het op een andere plaats in te voegen door b.v. aan boek II, in titel 1, die handelt over de politierechtbanken en de correctionele rechtbanken, een hoofdstuk III toe te voegen betreffende de minnelijke schikking bij de politierechtbanken en de correctionele rechtbanken (art. *216bis*), of nog door in hoofdstuk IV van de voorafgaande titel van het Wetboek van Strafvordering betreffende de oorzaken van verval van de strafvordering en van de burgerlijke rechtsvordering een artikel 30 in te voegen.

La question est également posée de savoir quels sont les pouvoirs de l'auditeur du travail et du procureur général en cette matière. Le Ministre déclare que ce problème fait l'objet du § 3 de l'article 47bis.

Des éclaircissements sont demandés en ce qui concerne l'exposé des motifs (Doc. n° 406/1, p. 8). Il est précisé que les infractions énumérées au § 1 de la page 8 sont des infractions qui pourront désormais faire l'objet d'une transaction mais pour lesquelles, en raison de leur gravité, elle sera généralement peu indiquée. Celles énumérées au § 2 peuvent déjà actuellement faire l'objet d'une transaction mais là aussi, leur gravité la rend très souvent peu souhaitable.

Il est en effet peu indiqué que la transaction intervienne pour des infractions telles que la conduite en état d'ivresse ou le délit de fuite après avoir causé un accident ou des dommages matériels. De plus, il y a lieu de remarquer que le ministère public est maître de ne requérir qu'une amende, ou une amende et la confiscation, ce qui emporte déjà, *ipso facto*, l'exclusion des cas qui, de l'avis du parquet, doivent être soumis au tribunal.

L'exposé des motifs vise seulement à montrer que dans le régime actuel déjà, certaines infractions graves sont comprises dans le champ d'application possible de la transaction.

La question est également posée de savoir si la référence à l'administration de la taxe sur la valeur ajoutée, de l'enregistrement et des domaines se justifie et s'il ne serait pas préférable de remplacer cette appellation par l'ancienne appellation de receveur de l'enregistrement ou par celle d'administration compétente pour recouvrer les amendes pénales; la dénomination de l'administration peut en effet changer à la suite d'un simple arrêté royal.

Les membres de la commission estiment cependant que la dénomination proposée par le projet est suffisamment claire. Il est encore demandé si la référence aux frais d'analyse (4e alinéa) est suffisante et s'il ne faudrait pas spécifier de quelle analyse il s'agit. Les membres estiment également que dans le contexte judiciaire, le terme utilisé ne prête pas à confusion. Par ailleurs, dans le texte néerlandais, à la troisième ligne, le mot « wanneer » doit être remplacé par le mot « indien ».

2. Le fond du problème

Plusieurs membres expriment des réserves quant au fond même de l'article.

a) Extension des possibilités de transaction

M. Van Cauwenberghe estime qu'il est indispensable d'étendre les possibilités de transaction du parquet en portant la limite aux infractions punissables d'une peine d'emprisonnement de 5 ans maximum. Non seulement cette mesure permettrait de désengorger l'arriéré judiciaire et d'accroître les ressources budgétaires (60 000 transactions à Liège représenteraient 60 000 000 F d'amendes), mais surtout elle aura pour conséquence d'autoriser la transaction dans d'innombrables cas, tels que des vols dans les grands magasins, de petits détournements, des braconnages, pour lesquels il est socialement peu souhaitable de poursuivre et pour lesquels actuellement, le parquet est acculé à saisir le tribunal ou à classer sans suite.

Ook werd de vraag gesteld over welke bevoegdheid de arbeidsauditeur en de procureur-generaal ter zake beschikt. De Minister antwoordt dat dit probleem behandeld wordt in § 3 van het in te voegen artikel 47bis.

Nadere toelichting wordt gevraagd over hetgeen in de memorie van toelichting wordt gezegd (Stuk n° 406/1, blz. 8). Er wordt gepreciseerd dat minnelijke schikking voortaan mogelijk zal zijn voor de misdrijven opgesomd in het eerste lid op bladzijde 8. Doch gelet op de ernst van die misdrijven zal het voorstellen van een minnelijke schikking hier doorgaans minder aangewezen zijn. Voor de misdrijven opgesomd in het tweede lid is thans reeds een minnelijke schikking mogelijk, doch ook hier is ze niet erg wenselijk gelet op de ernst van die misdrijven.

Een minnelijke schikking is immers weinig aangewezen voor misdrijven als dronken sturen of een vluchtmisdrijf na een ongeval met stoffelijke schade. Voorts zij erop gewezen dat het openbaar ministerie alleen een geldboete of een geldboete en verbeurdverklaring te vorderen, wat op zichzelf al de uitsluiting inhoudt van de gevallen die, naar de mening van het parket, aan de rechtbank dienen voorgelegd te worden.

Met die passage uit de memorie van toelichting wil men alleen duidelijk maken dat voor sommige ernstige misdrijven thans reeds een minnelijke schikking mogelijk is.

Ook werd de vraag gesteld of de verwijzing naar de administratie van de belasting over de toegevoegde waarde en van de registratie en domeinen wel verantwoord is en of het niet verkieslijk ware die benaming te vervangen door de vroegere benaming van ontvanger van de registratie of door de benaming van de administratie die bevoegd is om de strafrechtelijke geldboeten te innen; de benaming van de administratie kan immers bij gewoon koninklijk besluit worden gewijzigd.

De leden van de commissie zijn evenwel van mening dat de in het ontwerp voorgestelde benaming duidelijk genoeg is. Er werd nog gevraagd of kan worden volstaan met de verwijzing naar de kosten voor analyse (4^e lid) en of niet nader moet worden bepaald om welke analyse het gaat. Ook in dit geval menen de leden van de Commissie echter dat de gebruikte term in deze gerechtelijke context geen aanleiding kan geven tot verwarring. Ten slotte moet, op de derde regel, het woord « wanneer » worden vervangen door « indien ».

2. De kern van de zaak

Verscheidene leden maken voorbehoud in verband met de grond van het in het artikel behandelde probleem.

a) Verruiming van de mogelijkheden inzake minnelijke schikking

De heer Van Cauwenberghe meent dat de mogelijkheden van het parket om een minnelijke schikking voor te stellen moeten worden verruimd door te bepalen dat daarvoor in aanmerking komen de misdrijven waarop een gevangenisstraf van ten hoogste 5 jaar staat. Die maatregel zou het niet alleen mogelijk maken de bij de hoven en rechtbanken bestaande achterstand in te halen en de budgettaire inkomsten te verhogen (vb. 60 000 in Luik gesloten minnelijke schikkingen zouden 60 000 000 F aan geldboete opbrengen), maar zij zou eveneens tot gevolg hebben dat het in ontelbare gevallen tot een minnelijke schikking kan komen, zoals b.v. voor warenhuisdiefstallen, kleine verduisteringen, stropertijen. Het is uit een sociaal oogpunt niet wenselijk dergelijke misdrijven te vervolgen en met de huidige wetgeving staat het parket voor het dilemma ofwel de zaak voor de rechtbank te brengen ofwel ze te seponeren.

Il dépose par conséquent un amendement (Doc. n° 406/2-III) visant à modifier l'article 47bis proposé, de la façon suivante :

« Lorsque le dommage éventuellement causé a été entièrement réparé, le procureur du Roi, pour une infraction punissable, soit d'une amende, soit d'une peine d'emprisonnement dont le maximum ne dépasse pas 5 ans, soit de l'une et l'autre de ces peines, »

Il comprend l'objection du Ministre, selon laquelle les délits punis de 5 ans d'emprisonnement recouvrent d'une part des cas où la transaction n'est pas souhaitable et d'autre part des délits dont il serait indispensable de réduire la peine. Attendre la réforme du Code pénal pour revoir ces peines signifie cependant que ce problème ne sera pas résolu à courte échéance. De plus, il est impossible de trouver une définition de l'infraction autrement qu'en se référant à la peine et difficile d'énumérer, sans en oublier, les délits dont il serait souhaitable qu'ils puissent faire l'objet d'une transaction.

Après plusieurs échanges de vues et recherches, il est admis unanimement que le délai proposé par M. Van Cauwenberghe est trop large et englobe trop de délits. M. Van Cauwenberghe propose alors un moyen terme de deux ans qui vise déjà un nombre substantiel de délits tels que les coups simples, l'empoisonnement d'animaux, l'usurpation de fonction, etc., pour lesquels il est peu souhaitable d'exiger un emprisonnement.

Le Ministre approuve cette suggestion.

L'amendement de M. Van Cauwenberghe est adopté à l'unanimité.

b) *Pouvoir d'appréciation du parquet et discrimination sociale*

M. Uyttendaele attire l'attention sur deux inéquités du système de la transaction :

— nonobstant le fait que les conditions soient remplies pour que la transaction puisse intervenir, le ministère public est encore libre de ne pas la proposer;

— selon que le prévenu sera à même ou non de réparer le dommage et de payer la transaction, il sera libéré ou emprisonné, ce qui consacre les inégalités sociales.

S'il estime pouvoir remédier à l'arbitraire du ministère public en déposant un amendement (Doc. n° 406/2-IV), ayant pour objet de remplacer à l'article 6, à la troisième ligne de l'article 47bis, le mot « peut » par le mot « invite » et de supprimer le mot « inviter » à la septième ligne, ce qui obligera le procureur du Roi à transiger si les conditions pour obtenir la transaction sont remplies, il reconnaît que le second problème peut difficilement être résolu sur le plan législatif.

1° Discrimination entre les prévenus selon qu'ils sont à même ou non de réparer le dommage

Selon M. Uyttendaele, le système actuel est déjà discriminatoire mais il est regrettable de devoir constater que si les possibilités de transaction sont élargies en vertu de l'intérêt social, la discrimination sera encore plus flagrante. L'argument selon lequel les compagnies d'assurances inter-

Hij stelt dan ook een amendement voor (Stuk n° 406/2-III) om artikel 47bis te wijzigen als volgt :

« Wanneer de eventueel veroorzaakte schade geheel vergoed is, kan de procureur des Konings, indien hij meent voor een misdrijf dat hetzij met geldboete, hetzij met gevangenisstraf van ten hoogste 5 jaar, hetzij met die beide straffen strafbaar is, »

Hij begrijpt de bezwaren van de Minister volgens welke er onder de misdrijven waarop een gevangenisstraf van 5 jaar staat, zowel misdrijven zijn waarvoor een minnelijke schikking niet wenselijk is als misdrijven waarvan de straf zou moeten verminderd worden. Wachten op een hervorming van het Strafwetboek om die straffen te herzien betekent echter dat dit probleem niet op korte termijn zal worden opgelost. Bovendien kan een misdrijf onmogelijk anders worden omschreven dan door een verwijzing naar de straf en het is moeilijk alle misdrijven op te sommen ten aanzien waarvan een minnelijke schikking wenselijk is, zonder daarbij één enkel misdrijf te vergeten.

Na verscheidene gedachtenwisselingen en opzoekingen zijn de leden van de Commissie eenparig tot het besluit gekomen dat de door de heer Van Cauwenberghe voorgestelde duur van de gevangenisstraf te lang is en derhalve te veel misdrijven bestrijkt. Daarop stelde de heer Van Cauwenberghe een tussenoplossing voor, namelijk twee jaar, waardoor ook reeds een niet onaanzienlijk aantal misdrijven worden bestreken, zoals b.v. enkele slagen, vergiftiging van dieren, aanmatiging van ambten enz. Het is niet wenselijk dat dergelijke misdrijven met gevangenisstraf worden gestraft.

De Minister is het met dat voorstel eens.

Het amendement van de heer Van Cauwenberghe wordt eenparig aangenomen.

b) *Beeoordelingsbevoegdheid van het parket en sociale discriminatie*

De heer Uyttendaele vestigt de aandacht op twee onbillijke aspecten van het stelsel van de minnelijke schikking :

— zelfs als de voorwaarden voor een minnelijke schikking vervuld zijn, staat het openbaar ministerie vrij een dergelijke schikking niet voor te stellen;

— de beklaagde wordt vrijgelaten of opgesloten naargelang hij al dan niet in staat is de schade te vergoeden en het voor de minnelijke schikking vastgestelde bedrag te betalen. Daardoor wordt de sociale ongelijkheid bekrachtigd.

De heer Uyttendaele meent de willekeur van het openbaar ministerie te kunnen verhelpen door een amendement voor te stellen (Stuk n° 406/2-IV), dat tot doel heeft in artikel 6, op de tweede regel van artikel 47bis, het woord « kan » te vervangen door het woord « verzoekt » en, op de zevende regel, het woord « verzoeken » weg te laten. Zodoende zou de procureur des Konings verplicht zijn een minnelijke schikking aan te gaan wanneer de voorwaarden daartoe vervuld zijn. Met betrekking tot het tweede probleem erkent de auteur evenwel dat het bezwaarlijk op het wetgevende vlak kan worden opgelost.

1° Discriminatie onder de beklaagden naargelang zij al dan niet in staat zijn de schade te vergoeden

Volgens de heer Uyttendaele is het huidige systeem reeds discriminerend, doch het is jammer te moeten vaststellen dat, indien de mogelijkheden inzake minnelijke schikking verruimd worden met het oog op het algemeen belang, de discriminatie nog scherpere vormen zal aannemen. Met

viennent et que le problème ne se pose que dans des circonstances exceptionnelles ne peut être retenu; les compagnies d'assurances peuvent en effet ne pas couvrir tout le dommage ou ne pas avoir intérêt à ce que la transaction ait lieu. De plus, le nouvel article 47bis proposé ne concerne pas uniquement les matières de circulation routière, mais toute une série d'autres infractions qui sont de la compétence des tribunaux de police ou des tribunaux correctionnels et pour lesquelles une compagnie d'assurances n'intervient pas; l'insolvabilité des prévenus ne se pose donc pas uniquement pour des cas marginaux.

Il est suggéré, pour remédier à la discrimination sociale soulevée par M. Uyttendaele, de renoncer à prévoir dans les conditions de la transaction l'indemnisation préalable de la victime.

L'attention est toutefois attirée sur le fait que, s'il faut éviter un emprisonnement par souci d'obvier à la perte d'emploi ou aux difficultés de réinsertion sociale pouvant en résulter, il faut également tenir compte des intérêts de la victime. L'indemnisation doit par conséquent être assurée aux victimes des infractions et la suppression de la discrimination invoquée ne peut entraîner la perte de cette garantie.

Un moyen terme pourrait être trouvé en prévoyant que la transaction pourrait intervenir s'il y a accord entre les parties sur l'indemnisation.

Cet accord, qui équivaut par ailleurs au retrait de la plainte, aurait également pour avantage de permettre la transaction, pour les cas où la preuve de l'indemnisation n'a pu être présentée en temps utile, nonobstant la possibilité de demander des prolongations.

L'objection est cependant émise que la victime pourrait être tentée de ne pas accepter la proposition d'accord sur l'indemnisation, étant donné qu'elle ne serait pas indemnisée immédiatement et n'aurait plus la garantie que l'auteur sera poursuivi.

Il est rétorqué que la victime a également intérêt à ce qu'une transaction intervienne afin de récupérer au plus vite son indemnité.

Le Ministre suggère d'insérer au § 1, après le mot « réparé », les mots : « ou si un accord est conclu avec la victime sur l'indemnisation du dommage ». Cette modification permettrait d'envisager la transaction soit lorsqu'une indemnisation préalable intervient, soit lorsqu'un accord est conclu sur cette indemnisation. M. Uyttendaele ayant suggéré une modification semblable, marque son accord sur cette formulation.

2° Pouvoir d'appréciation du procureur du Roi

Le Ministre fait remarquer que l'amendement de M. Van Cauwenberghe est en contradiction avec celui de M. Uyttendaele; le premier s'appuie sur le pouvoir d'appréciation du procureur du Roi, pour justifier l'extension des possibilités de transaction, tandis que le second veut l'exclure.

Il est rappelé que, de toute façon, même avec l'amendement de M. Uyttendaele, le procureur du Roi garderait un pouvoir d'appréciation; en effet, il est stipulé qu'il peut inviter l'auteur de l'infraction à verser une somme déterminée à l'administration de la taxe sur la valeur ajoutée, de l'en-

het argument als zouden de verzekeringsmaatschappijen ter zake optreden zodat er slechts in uitzonderlijke gevallen een probleem rijst, kan geen rekening worden gehouden: het kan immers gebeuren dat de verzekeringsmaatschappijen niet de hele schade vergoeden of dat zij er geen belang bij hebben dat een minnelijke schikking tot stand komt. Voorts beoogt het nieuw voorgestelde artikel 47bis niet alleen de materie van het wegverkeer, maar ook nog een reeks andere misdrijven die tot de bevoegdheid van de politierechtbanken of de correctionele rechtbanken behoren en ten aanzien waarvan de verzekeringsmaatschappijen geen taak te vervullen hebben; het onvermogen van de beklaagden is dus niet alleen een probleem in marginale gevallen.

Om de door de heer Uyttendaele aangeklaagde sociale discriminatie te verhelpen wordt voorgesteld de voorafgaande schadeloosstelling van het slachtoffer als voorwaarde voor een minnelijke schikking te laten vallen.

De aandacht wordt er evenwel op gevestigd dat men weliswaar het uitzitten van een gevangenisstraf moet voorkomen om de betrokkene het verlies van zijn betrekking alsmede de moeilijkheden in verband met zijn sociale reclassering te besparen, maar dat men evenmin de belangen van het slachtoffer uit het oog mag verliezen. De schadeloosstelling van de slachtoffers van die misdrijven moet bijgevolg gewaarborgd blijven en het wegwerken van de aangeklaagde discriminatie mag niet leiden tot de verdwijning van die waarborg.

Een tussenoplossing ware misschien dat een minnelijke schikking tot stand kan komen wanneer de partijen het eens zijn over de schadeloosstelling.

Dat akkoord van de partijen, dat gelijk zou staan met de intrekking van de klacht, zou bovendien het voordeel bieden dat een minnelijke schikking tot stand kan komen in de gevallen waarin het bewijs van de schadeloosstelling niet tijdig kan worden geleverd ondanks de mogelijkheid om een verlenging van de termijn te vragen.

Het bezwaar wordt evenwel geopperd dat het slachtoffer geneigd kan zijn niet in te gaan op het voorstel tot overeenkomst over de vergoeding van de schadelijke schikking omdat het niet onmiddellijk wordt vergoed en niet meer over de waarborg beschikt dat de dader zal worden vervolgd.

Daarop wordt geantwoord dat ook het slachtoffer er belang bij heeft dat er een minnelijke schikking tot stand komt ten einde zo spoedig mogelijk over zijn schadevergoeding te beschikken.

De Minister stelt voor, in het eerste lid van § 1, na de woorden « geheel vergoed is » de volgende woorden in te voegen : « of wanneer met het slachtoffer een overeenkomst is gesloten over de vergoeding van de schade ». Dank zij die wijziging kan een minnelijke schikking worden overwogen in geval van voorafgaande schadeloosstelling of wanneer overeenstemming is bereikt over die schadeloosstelling. De heer Uyttendaele, die een gelijkaardige wijziging had voorgesteld, is het eens met de voorgestelde formulering.

2° Beoordelingsbevoegdheid van de procureur des Konings

De Minister wijst er op dat de amendementen van de heren Van Cauwenberghe en Uyttendaele in strijd zijn met elkaar. Het eerste steunt immers op de beoordelingsbevoegdheid van de procureur des Konings om een verruiming van de mogelijkheden inzake minnelijke schikking te verantwoorden, terwijl het tweede die beoordelingsbevoegdheid wil uitsluiten.

Er wordt aan herinnerd dat, zelfs mocht het amendement van de heer Uyttendaele worden aangenomen, de procureur des Konings nog een beoordelingsbevoegdheid zou behouden. De bepaling luidt immers dat hij de dader van het misdrijf kan verzoeken een bepaalde geldsom te stor-

registrement et des domaines, si, d'une part, il s'agit d'une infraction punissable, soit d'une amende, soit d'une peine d'emprisonnement dont le maximum ne dépasse pas six mois, soit des deux et d'autre part, s'il estime devoir requérir une amende ou une amende et la confiscation. L'amendement ne porte que sur la possibilité d'inviter à transiger et non sur l'appréciation de requérir une amende ou une amende et la confiscation.

Le Ministre déclare que le pouvoir d'appréciation du procureur du Roi ainsi que la manière dont il en use, ne peuvent être contestés et que l'automatisme de la transaction serait encore moins acceptable pour les délits auxquels elle pourra désormais s'appliquer à la suite de l'adoption de l'amendement de M. Van Cauwenberghe.

L'amendement de M. Uyttendaele est toutefois adopté par 8 voix contre 4.

3e Nouvelle analyse des deux problèmes

Le Gouvernement fait remarquer qu'il avait donné son accord à l'amendement de M. Van Cauwenberghe dans la perspective du maintien du reste de l'article, et notamment du pouvoir d'appréciation du procureur du Roi. Certains membres déclarent avoir voté en faveur de l'amendement de M. Uyttendaele alors qu'ils avaient l'intention d'exprimer un vote négatif. En fonction de ces éléments, la commission décide à l'unanimité de reprendre la discussion et de ne pas tenir compte des votes intervenus.

En ce qui concerne l'amendement de M. Van Cauwenberghe, le Ministre déclare que les délits punis de 2 ans d'emprisonnement recouvrent encore des infractions pour lesquels il serait inopportun de transiger, notamment l'homicide involontaire. Il serait préférable d'adopter le délai de 1 an qui recouvre de nombreux petits délits non seulement sanctionnés par le Code pénal, mais également par environ 1 200 lois spéciales comportant des sanctions pénales et qu'il est pratiquement impossible de répertorier.

De plus, selon le Ministre, l'amendement est partiellement contradictoire avec l'esprit de la modification proposée par M. Bourgeois à l'article 4 et visant à exiger la comparution en personne du prévenu poursuivi pour homicide involontaire. Si une transaction pouvait intervenir dans ce cas, la comparution en personne devant le tribunal serait évidemment exclue.

La suggestion est émise qu'il suffirait pour remédier au dernier inconvénient, de maintenir le délai de 2 ans, en excluant les délits pour lesquels l'article 4 prévoit la comparution personnelle.

L'observation est cependant faite que la contradiction évoquée n'existe pas; la comparution en personne suppose en effet que l'infraction soit renvoyée au tribunal, ce qui exclut toute transaction.

La commission est d'avis que le premier argument du Ministre doit être approuvé et adopté par conséquent, par 14 voix et 1 abstention, l'amendement suivant déposé par le Gouvernement :

— Remplacer le premier alinéa du § 1 de l'article 47bis par la disposition suivante :

ten aan de administratie van de belasting over de toegevoegde waarde en van de registratie en domeinen indien het gaat om een misdrijf dat hetzij met geldboete, hetzij gevangenisstraf van ten hoogste zes maanden, hetzij met die beide straffen strafbaar is, en indien hij meent een geldboete of een geldboete met verbeurdverklaring te moeten vorderen. Het amendement slaat alleen op de mogelijkheid om de betrokkene te verzoeken een minnelijke schikking aan te gaan en niet op de beoordelingsbevoegdheid om een geldboete of een geldboete en verbeurdverklaring te vorderen.

De Minister verklaart dat de beoordelingsbevoegdheid van de procureur des Konings en de wijze waarop deze er gebruik van gemaakt niet kunnen worden betwist, en dat het automatisch karakter van de minnelijke schikking nog minder aanvaardbaar is voor de misdrijven ten aanzien waarvan zij voortaan kan worden toegestaan ingevolge de aanneming van het amendement van de heer Van Cauwenberghe.

Niettemin wordt het amendement van de heer Uyttendaele aangenomen met 8 tegen 4 stemmen.

3^e Nieuwe bespreking van beide problemen

De Regering brengt in het midden dat zij met het amendement van de heer Van Cauwenberghe had ingestemd voor zover aan de rest van het artikel, en met name aan de beoordelingsbevoegdheid van de procureur des Konings, niet geraakt werd. Sommige leden verklaren bovendien dat zij voor het amendement van de heer Uyttendaele hebben gestemd hoewel zij wilden tegenstemmen. Gelet op een en ander besluit de commissie eenparig de bespreking te hervatten en geen rekening te houden met de over die punten gehouden stemmingen.

Met betrekking tot het amendement van de heer Van Cauwenberghe verklaart de Minister dat er onder de misdrijven waarop een gevangenisstraf van 2 jaar staat, nog misdrijven zijn ten aanzien waarvan het ongepast zou zijn in een minnelijke schikking te voorzien, met name onopzettelijk doden. Het ware verkieslijk hier een gevangenisstraf van 1 jaar in aanmerking te nemen : deze bestrijkt talrijke kleine misdrijven die niet alleen gestraft worden krachtens het Strafwetboek, maar ook krachtens ongeveer 1 200 speciale wetten die in strafsancities voorzien en die vrijwel onmogelijk in een lijst kunnen worden samengevat.

Voorts is het amendement, volgens de Minister, gedeeltelijk in strijd met de geest van de door de heer Bourgeois bij artikel 4 voorgestelde wijziging, die de persoonlijke verschijning beoogt van de wegens onopzettelijke doding vervolgte beklaagde. Als er in dat geval een minnelijke schikking tot stand kan komen, is het natuurlijk uitgesloten dat de betrokkene in persoon voor de rechtbank verschijnt.

Er wordt gesuggereerd dat dit laatste bezwaar kan worden verholpen door de duur van de gevangenisstraf op 2 jaar te handhaven doch tevens de misdrijven uit te sluiten waarvoor verschijning in persoon krachtens artikel 4 verplicht is.

Een lid merkt evenwel op dat er in feite geen tegenstrijdigheid is; persoonlijke verschijning onderstelt immers dat de dader van het misdrijf naar de rechtbank verwezen wordt, zodat een minnelijke schikking uitgesloten is.

De commissie is de mening toegedaan dat het eerste argument van de Minister goedgekeurd moet worden en zij neemt derhalve met 14 stemmen en 1 onthouding het volgende door de Regering voorgestelde amendement aan :

— Het eerste lid van § 1 van artikel 47bis vervangen door volgende bepaling :

« Art. 47bis. — § 1. Lorsque le dommage éventuellement causé a été entièrement réparé ou lorsqu'un accord a été conclu avec le préjudicié au sujet de la réparation du dommage, le procureur du Roi peut, pour une infraction punissable, soit d'une amende, soit d'une peine d'emprisonnement dont le maximum ne dépasse pas un an, soit de l'une et l'autre de ces peines, s'il estime devoir requérir une amende ou une amende et la confiscation, inviter l'auteur de l'infraction à verser une somme déterminée à l'administration de la taxe sur la valeur ajoutée, de l'enregistrement et des domaines. »

Cet amendement recouvre l'amendement de M. Van Cauwenberghe qui avait été modifié dans ce sens.

A la demande du Gouvernement, l'amendement de M. Uyttendaele est rejeté par 9 voix contre 4.

L'article 6 est adopté par 14 voix et 2 abstentions en tant que nouvel article 8.

Art. 9

(art. 7 et 7bis)

Etant donné l'extension de la compétence du tribunal de police, il est nécessaire d'adapter également la loi du 20 avril 1874 relative à la détention préventive, afin de permettre à l'inculpé qui se trouve en état d'arrestation et renvoyé au tribunal de police, de demander sa libération par requête à ce tribunal et d'appeler devant le tribunal correctionnel des décisions du tribunal de police.

La précision est apportée que, conformément à l'alinéa 3 de l'article 7 de la loi, il sera statué en chambre du conseil dans tous les cas. Il ne faut donc pas le spécifier dans les alinéas modifiés.

Il faut cependant préciser qu'il ne s'agit pas de la chambre du conseil, mais du tribunal correctionnel siégeant en chambre du conseil.

La question est encore posée de savoir si, au lieu de se référer au tribunal de police et au tribunal correctionnel, il ne serait pas préférable d'inscrire les mots « à la juridiction devant laquelle le prévenu a été renvoyé ».

La suggestion est également faite de modifier l'article 20 de la loi; en effet, l'appel des décisions du tribunal de police en matière de liberté provisoire doit être organisé et un registre des appels créé.

M. Van Cauwenberghe dépose un amendement visant à remplacer les troisième, quatrième, cinquième et sixième alinéas de l'article 20 par les dispositions suivantes (Doc. n° 406/2-III) :

« La déclaration d'appel sera faite au greffe du tribunal ayant prononcé l'ordonnance et consignée au registre des appels de ce tribunal.

Lorsqu'il ne s'agira pas d'une ordonnance du tribunal de police, les pièces seront transmises par le procureur du Roi au procureur général.

Les avis au conseil de l'inculpé seront donnés par les soins du greffier de la juridiction d'appel.

La chambre du conseil siégeant à trois juges ou la chambre des mises en accusation y statuera toutes affaires cessantes, le ministère public et l'inculpé ou son conseil entendus. »

L'alinéa 6 pose le problème de la composition de la Chambre du conseil au cas où elle a à connaître de l'appel d'une ordonnance du tribunal de police en matière de la liberté provisoire.

« Art. 47bis. — § 1. Wanneer de eventueel veroorzaakte schade geheel vergoed is of wanneer een overeenkomst is gesloten met de benadeelde over de vergoeding van de schade, kan de procureur des Konings, wanneer hij meent voor een misdrijf dat hetzij met geldboete, hetzij met gevangenisstraf van ten hoogste één jaar, hetzij met die beide straffen strafbaar is, een geldboete of een geldboete met verbeurdverklaring te moeten vorderen, de dader verzoeken een bepaalde geldsom te storten aan de administratie van de belasting over de toegevoegde waarde en van de registratie en domeinen. »

Dit amendement heeft dezelfde strekking als dat van de heer Van Cauwenberghe, dat in die zin was gewijzigd.

Op verzoek van de Regering wordt het amendement van de heer Uyttendaele verworpen met 9 tegen 4 stemmen.

Artikel 6 wordt aangenomen met 14 stemmen en 2 onthoudingen. Het wordt het nieuwe artikel 8.

Art. 9

(artt. 7 en 7bis)

Aangezien de bevoegdheid van de politierechtbank wordt uitgebreid, is het ook nodig de wet van 20 april 1874 op de voorlopige hechtenis aan te passen, opdat de aangehouden en naar de politierechtbank verwezen verdachte zijn invrijheidstelling bij verzoekschrift aan deze rechtbank zou kunnen vragen en opdat hij bij de correctionele rechtbank hoger beroep zou kunnen instellen tegen de beslissingen van de politierechtbank.

Er wordt op gewezen dat overeenkomstig het derde lid van artikel 7 van de wet er in alle gevallen uitspraak wordt gedaan in raadkamer. Dit moet dus niet in de gewijzigde leden bepaald worden.

Er zij nochtans op gewezen dat het niet gaat om de raadkamer, maar om de correctionele rechtbank die als raadkamer zitting houdt.

Er wordt nog gevraagd of het niet beter is de woorden « aan het rechtscollege waarvoor de beklaagde is verwezen » te gebruiken dan wel naar de politierechtbank of naar de correctionele rechtbank te verwijzen.

Er is ook voorgesteld artikel 20 van de wet te wijzigen; het hoger beroep tegen de beslissingen van de politierechtbank op het stuk van voorlopige vrijheid moet immers worden geregeld en er moet een register van de gevallen van hoger beroep komen.

De heer Van Cauwenberghe stelt een amendement voor dat ertoe strekt het derde, vierde, vijfde en zesde lid van artikel 20 te vervangen door de volgende bepalingen (Stuk n° 406/2-III) :

« De verklaring van hoger beroep wordt ingediend op de griffie van de politierechtbank die de beschikking heeft gegeven en ingeschreven in het register van hoger beroep van die rechtbank.

Wanneer het niet gaat om een beschikking van de politierechtbank, bezorgt de procureur des Konings de stukken aan de procureur-generaal.

De berichten aan de raadsman van de verdachte worden gegeven door de griffier van het beroepsgerecht.

De raadkamer zetelend met drie rechters of de kamer van inbeschuldigingstelling doet uitspraak, met voorrang boven alle andere zaken, het openbaar ministerie en de verdachte of zijn raadsman gehoord. »

In het zesde lid wordt het probleem gesteld van de samenstelling van de raadkamer in het geval dat zij kennis neemt van het hoger beroep ingesteld tegen een beschikking van de politierechtbank inzake voorlopige vrijheid.

Selon l'auteur de l'amendement, il est primordial pour assurer la protection de la liberté individuelle, qu'un appel d'une ordonnance du tribunal de police relative à la détention préventive soit examinée par une chambre du conseil composée de trois juges.

Il propose également un autre amendement visant à modifier le XV de l'article unique de la loi du 25 octobre 1919 modifiant temporairement l'organisation judiciaire afin de le mettre en concordance avec cette option (Doc. n° 406/2-III). Cet amendement est rédigé comme suit :

« Art. 7bis (nouveau). — Dans l'article unique de la loi du 25 octobre 1919 modifiant temporairement l'organisation judiciaire et la procédure devant les cours et tribunaux, le texte du littéra XV est précédé des mots : « Hormis le cas visé au sixième alinéa de l'article 20 de la loi du 20 avril 1874 relative à la détention préventive, »

Le Ministre déclare qu'il est inopportun de laisser à la chambre du conseil le soin de statuer sur l'appel d'une ordonnance du tribunal de police relative à la détention préventive, étant donné que c'est la chambre du conseil qui a renvoyé le prévenu en état d'arrestation au tribunal de police. Le tribunal correctionnel doit être compétent en l'occurrence. Celui-ci est toujours composé de trois juges lorsqu'il se prononce en appel en vertu de l'article 92, 3°, du Code judiciaire. Ce dernier stipule en effet que les appels des jugements rendus par les juges de paix et les tribunaux de police doivent être attribués à des chambres composées de trois juges.

Il est cependant également d'avis que la procédure en matière d'appel doit être réorganisée et propose l'amendement suivant en lieu et place de l'article 7 initial (Doc. 406/2-I) :

« Art. 7. — Modifier cet article comme suit :

1° dans l'article 7, alinéa 1er, modifié par la loi du 29 juin 1899, après les mots « au tribunal correctionnel » sont insérés les mots « ou au tribunal de police ».

2° l'article 7, alinéa 2, modifié par la loi du 29 juin 1899, est remplacé par la disposition suivante :

« La requête sera déposée au greffe de la juridiction appelée à statuer. Elle sera inscrite soit au registre mentionné dans l'article 4, soit au registre tenu au greffe du tribunal de police et dans lequel est indiqué, vingt-quatre heures au moins d'avance, les lieu, jour et heure de la comparution. »

3° l'article 19, modifié par la loi du 13 mars 1973, est remplacé par les dispositions suivantes :

« § 1. L'inculpé et le ministère public pourront appeler devant la chambre des mises en accusation, des ordonnances de la chambre du conseil rendues dans les cas prévus par les articles 4, 5, 6, alinéa 4, et 8 et de la décision du tribunal correctionnel, rendue conformément à l'article 7;

§ 2. L'inculpé et le ministère public pourront appeler devant le tribunal correctionnel des décisions du tribunal de police rendues conformément à l'article 7. »

4° l'article 20, modifié par la loi du 25 juillet 1959, est remplacé par les dispositions suivantes :

De indier van het amendement meent dat het van wezenlijk belang is — ten einde de individuele vrijheid te beschermen — dat het hoger beroep tegen een beschikking van de politierechtbank inzake voorlopige hechtenis door een raadkamer met drie rechters wordt onderzocht.

Hij stelt ook een ander amendement voor dat ertoe strekt het XV van het enige artikel van de wet van 25 oktober 1919 tot tijdelijke wijziging van de rechterlijke inrichting te wijzigen om met die bezorgheid rekening te houden (Stuk n° 406/2-III). Dit amendement luidt als volgt :

« Art. 7bis (nieuw) — In het enige artikel van de wet van 25 oktober 1919 tot tijdelijke wijziging van de rechterlijke inrichting en van de rechtspleging voor de hoven en rechtbanken wordt de eerste zin van letter XV vervangen door de woorden : « Uitgezonderd in het geval waarvan sprake is in het zesde lid van artikel 20 van de wet van 20 april 1874 op de voorlopige hechtenis, worden de bevoegdheden van de raadkamer van de rechtbank van eerste aanleg in strafzaken opgedragen aan een kamer met één rechter. »

De Minister verklaart dat het niet passend is de raadkamer te laten beslissen over het hoger beroep tegen een beschikking van de politierechtbank inzake voorlopige hechtenis vermits de raadkamer de beklaagde reeds in staat van aanhouding naar de politierechtbank verwees. De correctionele rechtbank dient terzake bevoegd te zijn. Deze zetelt altijd met drie rechters wanneer zij krachtens artikel 92, 3°, van het Gerechtelijk Wetboek in hoger beroep uitspraak doet. Dit artikel bepaalt immers dat het hoger beroep tegen vonnissen gewezen door de vrederechters en de politierechtbanken aan de kamers met drie rechters moet worden toegewezen.

Nochtans is hij ook de mening toegedaan dat de procedure in hoger beroep gereorganiseerd moet worden en hij stelt volgend amendement voor ter vervanging van het oorspronkelijke artikel 7 (Stuk n° 406/2-I) :

« Art. 7. — Dit artikel als volgt wijzigen :

1° in artikel 7, eerste lid, gewijzigd bij de wet van 29 juni 1899 worden de woorden « of aan de politierechtbank » ingevoegd na de woorden « aan de correctionele rechtbank ».

2° artikel 7, tweede lid, gewijzigd bij de wet van 29 juni 1899, wordt vervangen door de volgende bepaling :

« Het verzoekschrift wordt neergelegd op de griffie van het gerecht dat uitspraak moet doen. Het wordt ingeschreven hetzij in het register bedoeld in artikel 4, hetzij in het register gehouden ter griffie van de politierechtbank en waarin ten minste vierentwintig uren tevoren de plaats, de dag en het uur van verschijning worden opgetekend ».

3° artikel 19, gewijzigd bij de wet van 13 maart 1973, wordt vervangen door de volgende bepalingen :

« § 1. De verdachte en het openbaar ministerie kunnen voor de kamer van inbeschuldigingstelling hoger beroep instellen tegen de beschikkingen van de raadkamer gegeven in de gevallen bedoeld in de artikelen 4, 5, 6, vierde lid, en 8 alsook tegen de beslissing van de correctionele rechtbank gewezen overeenkomstig artikel 7;

§ 2. De verdachte en het openbaar ministerie kunnen eveneens voor de correctionele rechtbank hoger beroep instellen tegen de beslissing van de politierechtbank gewezen overeenkomstig artikel 7. »

4° artikel 20, gewijzigd bij de wet van 25 juli 1959, wordt vervangen door de volgende bepalingen :

« § 1. L'appel doit être interjeté dans un délai de vingt-quatre heures, qui courra contre le ministère public à compter du jour de l'ordonnance et contre l'inculpé du jour où l'ordonnance lui aura été signifiée.

Cette signification sera faite dans les vingt-quatre heures. L'exploit contiendra avertissement à l'inculpé du droit qui lui est accordé d'appel et du terme dans lequel l'exercice de ce droit est circonscrit.

§ 2. La déclaration d'appel visée à l'article 19, § 1 sera faite au greffe du tribunal de première instance et consignée au registre des appels en matière correctionnelle.

Les pièces seront transmises par le procureur du Roi au procureur général.

Les avis au conseil de l'inculpé seront donnés par les soins du greffier de la cour.

La chambre des mises en accusation statuera, toutes affaires cessantes, le ministère public et l'inculpé ou son conseil entendus.

§ 3. La déclaration d'appel visée à l'article 19, § 2 sera faite au greffe du tribunal de police et consignée au registre des appels.

Les avis au conseil de l'inculpé seront donnés par les soins du greffier du tribunal correctionnel.

Le tribunal correctionnel y statuera toutes affaires cessantes, le ministère public et l'inculpé ou son conseil entendus.

§ 4. Les choses resteront en état jusqu'à la décision sur l'appel, pourvu qu'elle intervienne dans les 15 jours de la déclaration d'appel; passé ce délai, l'inculpé sera mis en liberté.

Le délai sera suspendu pendant le temps de la remise accordée à la demande de la défense. »

Plusieurs remarques ou explications sont émises et données :

Il est d'abord observé que le libellé du début du texte de l'amendement doit être modifié comme suit :

« Art. 7. — A la loi du 20 avril 1874 relative à la détention préventive, sont apportées les modifications suivantes :

1° à l'article 7, premier alinéa, »

Le 1° de l'amendement reprend le 1° de l'article 7 original, qui visait à modifier le 1er alinéa de l'article 7 de la loi afin de permettre la procédure de mise en liberté provisoire au niveau du tribunal de police; il n'appelle aucun commentaire.

Le 2° de l'amendement organise cette procédure, en créant un registre à cette fin.

La suggestion de remplacer la référence à l'article 4 par le contenu de celui-ci, n'est pas retenue, cette disposition existant déjà dans l'article 7 actuel de la loi relative à la détention préventive.

La proposition de remplacer les mots « soit au registre tenu au greffe du tribunal de police » par les mots « soit dans un registre tenu au greffe du tribunal de police » est par contre acceptée, cette dernière formulation convenant mieux à ce nouveau registre.

Le 3° de l'amendement instaure la possibilité d'appeler devant le tribunal correctionnel des décisions du tribunal de police en matière de détention préventive.

« § 1. Het hoger beroep moet worden ingesteld binnen een termijn van vierentwintig uren, die ten aanzien van het openbaar ministerie loopt te rekenen van de dag der beschikking, en ten aanzien van de verdachte te rekenen van de dag waarop de beschikking hem betekend is.

Deze betekening wordt gedaan binnen vierentwintig uren. In het exploit wordt aan de verdachte kennis gegeven van het hem toekomende recht van hoger beroep en van de termijn waarbinnen dit recht moet worden uitgeoefend.

§ 2. De verklaring van hoger beroep bedoeld in artikel 19, § 1, wordt gedaan op de griffie van de rechtbank van eerste aanleg en ingeschreven in het register van hoger beroep in correctionele zaken.

De stukken worden door de procureur des Konings bezorgd aan de procureur-generaal.

De berichten aan de raadsman van de verdachte worden gegeven door de griffier van het hof.

De kamer van inbeschuldigingsstelling doet uitspraak, met voorrang boven alle andere zaken, het openbaar ministerie en de verdachte of zijn raadsman gehoord.

§ 3. De verklaring van hoger beroep bedoeld in artikel 19, § 2, wordt gedaan op de griffie van de politierechtbank en ingeschreven in het register van hoger beroep.

De berichten aan de raadsman van de verdachte worden gegeven door de griffier van de correctionele rechtbank.

De correctionele rechtbank doet uitspraak, met voorrang boven alle andere zaken, het openbaar ministerie en de verdachte of zijn raadsman gehoord.

§ 4. De stand van zaken blijft ongewijzigd totdat over het hoger beroep is beslist, voor zover dit geschiedt binnen vijftien dagen nadat het beroep is ingesteld; zodra deze termijn is verstreken, wordt de verdachte in vrijheid gesteld.

Deze termijn wordt geschorst tijdens de duur van het uitstel verleend op verzoek van de verdediging. »

Verschillende opmerkingen of preciseringen worden gemaakt of gegeven :

Eerst wordt opgemerkt dat de aanhef van het amendement als volgt moet worden gewijzigd :

« Art. 7. — In de wet van 20 april 1874 op de voorlopige hechtenis worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° in artikel 7, eerste lid, »

Het 1° van het amendement neemt het 1° over van het oorspronkelijke artikel 7, dat ertoe strekte het eerste lid van artikel 7 van de wet te wijzigen om de procedure van de voorlopige invrijheidstelling door de politierechtbank te kunnen toepassen; het behoeft geen commentaar.

Het 2° van het amendement regelt deze procedure en stelt te dien einde een register in.

Op het voorstel om de verwijzing naar artikel 4 te vervangen door de tekst hiervan wordt niet ingegaan, aangezien deze bepaling reeds in het huidige artikel 7 van de wet op de voorlopige hechtenis voorkomt.

Het voorstel om de woorden « hetzij in het register gehouden ter griffie van de politierechtbank » te vervangen door de woorden « hetzij in een register gehouden ter griffie van de politierechtbank » wordt daarentegen aangenomen, aangezien deze formulering beter past bij dit nieuwe register.

Het 3° van het amendement voert de mogelijkheid in om voor de correctionele rechtbank beroep in te stellen tegen de beslissingen van de politierechtbank m.b.t. de voorlopige hechtenis.

Le § 1 reprend l'article 19 existant de la loi de 1874.

Le § 2 correspond au 2° de l'article 7 du projet. Dans le texte néerlandais, le mot « eveneens » jugé superflu, est supprimé.

Le 4° de l'amendement tend à remplacer l'article 20 de la loi par un nouveau texte apportant à la procédure d'appel les adaptations rendues nécessaires par les nouvelles compétences des tribunaux de police.

Le § 1 du 4° reprend les deux premiers alinéas de l'article 20.

La suggestion de remplacer le mot « terme » au second alinéa, par le mot « délai » plus exact dans ce contexte, n'est pas retenue. Le mot terme n'a en effet prêté à aucune confusion antérieurement et reste suffisamment clair.

Le § 2 du 4° reprend les alinéas 3 à 6 de l'article 20 mais en se référant expressément au § 1 de l'article 19 nouveau, c'est-à-dire à l'article 19 actuel, concernant exclusivement l'appel de la décision du tribunal correctionnel.

Le § 3 du 4° reprend les mêmes dispositions mais en se référant au § 2 de l'article 19 nouveau, relatif à l'appel des décisions du tribunal de police devant le tribunal correctionnel. Dans le cas du § 2, la chambre des mises en accusation statuera; dans le cas du § 3, le tribunal correctionnel statuera. Etant donné que ce dernier statuera en chambre du conseil, il est proposé de le spécifier. En conséquence, le 3e alinéa du § 3 est remplacé par l'alinéa suivant : « Le tribunal correctionnel, siégeant en chambre du conseil, y statuera toutes affaires cessantes, le ministère public et l'inculpé ou son conseil entendus ».

Le § 4 reprend les deux derniers alinéas de l'article 20 existant.

L'amendement du Gouvernement rencontrant les préoccupations de M. Van Cauwenberghe, celui-ci retire son amendement à l'article 7 du projet, ainsi que son amendement, complémentaire au premier et visant à insérer un article 7bis.

L'amendement du Gouvernement est adopté à l'unanimité en tant que nouvel article 9.

Art. 10

(art. 8)

Cet article a pour objet de permettre également aux tribunaux de police d'appliquer la loi du 29 juin 1964 concernant la suspension, le sursis et la probation et répond au but d'une proposition de loi de M. Uyttendaele (Doc. n° 166/1) qui par conséquent, la retire.

La modification proposée permet également au tribunal de police d'assortir le sursis à l'exécution des peines, de conditions probatoires et de faire procéder à une enquête sociale avant d'ordonner ces mesures probatoires.

Le Ministre précise en outre que, selon l'article 10, alinéa 3, de la loi du 29 juin 1964, la présidence de la Commission de probation est assurée par un magistrat effectif ou honoraire, désigné par le premier président de la cour d'appel. Le juge au tribunal de police n'est donc pas exclu et l'article 10 ne doit pas être modifié pour permettre au juge de police de siéger à la Commission de probation.

De même, la modification de l'article 12 de la loi du 29 juin 1964 sur la suspension, le sursis et la probation ne

§ 1 reprend le texte existant de l'article 19 de la loi de 1874.

§ 2 reprend le 2° de l'article 7 de la loi de 1874. Dans le texte néerlandais, le mot « eveneens » jugé superflu, est supprimé.

Le 4° de l'amendement tend à remplacer l'article 20 de la loi par un nouveau texte apportant à la procédure d'appel les adaptations rendues nécessaires par les nouvelles compétences des tribunaux de police.

Le § 1 du 4° reprend les deux premiers alinéas de l'article 20.

La suggestion de remplacer le mot « terme » au second alinéa, par le mot « délai » plus exact dans ce contexte, n'est pas retenue. Le mot terme n'a en effet prêté à aucune confusion antérieurement et reste suffisamment clair.

Le § 2 du 4° reprend les alinéas 3 à 6 de l'article 20 mais en se référant expressément au § 1 de l'article 19 nouveau, c'est-à-dire à l'article 19 actuel, concernant exclusivement l'appel de la décision du tribunal correctionnel.

Le § 3 du 4° reprend les mêmes dispositions mais en se référant au § 2 de l'article 19 nouveau, relatif à l'appel des décisions du tribunal de police devant le tribunal correctionnel. Dans le cas du § 2, la chambre des mises en accusation statuera; dans le cas du § 3, le tribunal correctionnel statuera. Etant donné que ce dernier statuera en chambre du conseil, il est proposé de le spécifier. En conséquence, le 3e alinéa du § 3 est remplacé par l'alinéa suivant : « Le tribunal correctionnel, siégeant en chambre du conseil, y statuera toutes affaires cessantes, le ministère public et l'inculpé ou son conseil entendus ».

Le § 4 reprend les deux derniers alinéas de l'article 20 existant.

L'amendement du Gouvernement rencontrant les préoccupations de M. Van Cauwenberghe, celui-ci retire son amendement à l'article 7 du projet, ainsi que son amendement, complémentaire au premier et visant à insérer un article 7bis.

L'amendement du Gouvernement est adopté à l'unanimité en tant que nouvel article 9.

Art. 10

(art. 8)

Dit artikel heeft tot doel het de politierechtbanken mogelijk te maken de wet van 29 juni 1964 betreffende de opschorting, het uitstel en de probatie toe te passen. Het beantwoordt aan wat beoogd wordt in een wetsvoorstel van de heer Uyttendaele (Stuk n° 166/1), die zijn voorstel bijgevolg intrekt.

De voorgestelde wijzigingen stellen de politierechtbanken ook in staat aan het uitstel van de tenuitvoerlegging van de straf probatievoorwaarden te verbinden en een maatschappelijke enquête te gelasten alvorens die probatiemaatregelen te bevelen.

Voorts preciseert de Minister dat, luidens het derde lid van artikel 10 van de wet van 29 juni 1964, het voorzitterschap van de probatiecommissies wordt waargenomen door een werkend of eremagistraat, aangewezen door de eerste voorzitter van het hof van beroep. De rechters in de politierechtbanken zijn dus niet uitgesloten en artikel 10 moet niet worden gewijzigd om het hen mogelijk te maken in de probatiecommissies zitting te hebben.

Evenzo is er geen wijziging nodig van artikel 12 van de wet van 29 juni 1964 betreffende de opschorting, het uitstel

s'impose pas pour permettre aux juges de police de connaître eux-mêmes des recours contre les décisions des commissions de probation.

La loi prévoit en effet que les recours contre les décisions des commissions de probation sont introduites devant le tribunal de première instance de la résidence de l'inculpé (art. 12, § 2). Cette règle vaut indépendamment de la juridiction qui a imposé les mesures de probation. Elle s'applique également à l'appel interjeté contre une décision de la commission de probation, qui a modifié les conditions imposées par une cour d'appel.

La faculté dont disposera désormais le tribunal de police en matière de probation ne nécessite donc pas de déroger à la compétence générale du tribunal de première instance dans la matière visée à l'article 12.

L'article 8 du projet est adopté à l'unanimité en tant que nouvel article 10.

Art. 11 (art. 9)

C'est à cet article qu'est intervenue la longue discussion sur le principe même de l'attribution de compétences civiles aux tribunaux de police. L'article 9 était en effet le premier d'une série de 7 consacrés à ce problème.

1. Exposé

Les articles 9 à 15 du projet concernent l'adaptation du Code judiciaire à l'élargissement de la compétence des tribunaux de police en matière civile. En effet, les juges de police connaîtront de toutes les demandes de dommages et intérêts se rapportant aux accidents de roulage et quel que soit le montant de ces demandes.

Ils seront également compétents en matière civile, indépendamment de l'action pénale, sur base de l'article 1382 du Code civil.

La demande civile introduite devant le tribunal de police, siégeant au civil, sera régie par les dispositions du Code judiciaire. Ceci se fera en vertu de l'article 2 de ce code qui stipule : « Les règles énoncées dans le présent code, s'appliquent à toutes les procédures, sauf lorsque celles-ci sont régies par les dispositions légales non expressément abrogées ou par des principes de droit dont l'application n'est pas compatible avec celle des dispositions dudit code ».

En ce qui concerne les procédures particulières (décrites au livre IV du Code judiciaire), celles-ci ne susciteront aucun problème.

Dans la plupart des cas, chacune de ces procédures ne peut être intentée que devant une juridiction déterminée (opposition des scellés, inventaire, successions vacantes, interdiction...) et la plupart d'entre elles ne peuvent, par leur nature, être intentées devant le juge de police, qui n'a sur le plan civil qu'une compétence limitée aux demandes relatives à la réparation d'un dommage résultant d'accidents de roulage.

Dans la mesure où certaines procédures sont susceptibles, au moins sur le plan théorique, d'être intentées devant le tribunal de police (p. ex. livre IV, chapitre XIV, De l'octroi de délais de grâce), la rédaction des dispositions est telle qu'elle n'exclut pas leur application devant le tribunal de police.

2. Amendement radical visant à ne transférer que de nouvelles compétences pénales aux tribunaux de police (Doc. n° 406/2-III)

en de probation om de politierechters in staat te stellen zelf kennis te nemen van het beroep ingesteld tegen een beslissing van een probatiecommissie.

De wet bepaalt immers dat het beroep tegen een beslissing van een probatiecommissie wordt ingesteld bij de rechtbank van eerste aanleg van de verblijfplaats van de beklaagde (art. 12, § 2). Die regel is van toepassing ongeacht het rechtscollege dat de probatiemaatregelen heeft bevolen. Hij is ook van toepassing op het beroep tegen de beslissing van een probatiecommissie waardoor de door een hof van beroep opgelegde voorwaarden werden gewijzigd.

De bevoegdheid waarover de politierechtbanken voortaan inzake probatie zullen beschikken, vergt dus geen afwijking van de regel van de algemene bevoegdheid van de rechtbanken van eerste aanleg in de bij artikel 12 bedoelde materie.

Artikel 8 van het ontwerp wordt als nieuw artikel 10 eenparig aangenomen.

Art. 11 (art. 9)

Dit artikel heeft aanleiding gegeven tot een uitvoerig debat over het beginsel zelf van de toekenning van bevoegdheid in burgerlijke zaken aan de politierechtbanken. Artikel 9 was immers het eerste van een reeks van 7 artikelen, gewijd aan dit probleem.

1. Uiteenzetting

De artikelen 9 tot 15 van het ontwerp hebben betrekking op de aanpassing van het Gerechtelijk Wetboek aan de verruiming van de bevoegdheid van de politierechtbanken in burgerlijke zaken. De politierechters zullen immers kennis nemen van alle vorderingen tot schadeloosstelling in verband met verkeersongevallen en dit ongeacht hun bedrag.

Zij zullen eveneens bevoegd zijn in burgerlijke zaken op grond van artikel 1382 van het Burgerlijk Wetboek en los van elke strafvordering.

Een burgerlijke vordering ingesteld bij een in burgerlijke zaken zetelende politierechtbank zal beheerst worden door de bepalingen van het Gerechtelijk Wetboek, en wel op grond van artikel 2 van dit wetboek, dat bepaalt : « De in dit wetboek gestelde regels zijn van toepassing op alle rechtsplegingen, behoudens wanneer deze geregeld worden door niet uitdrukkelijk opgeheven wetsbepalingen of door rechtsbeginselen, waarvan de toepassing niet verenigbaar is met de toepassing van de bepalingen van dit wetboek ».

Wat de (in boek IV van het Gerechtelijk Wetboek beschreven) bijzondere rechtsplegingen betreft, deze zullen geen probleem doen rijzen.

In de meeste gevallen kunnen die procedures (verzegeeling, boedelbeschrijving, onbeheerde nalatenschappen, onbekwaamverklaring...) slechts bij een bepaalde rechtbank worden ingesteld en de meeste kunnen uiteraard niet bij een politierechter worden ingesteld, wiens bevoegdheid in burgerlijke zaken beperkt is tot de vorderingen betreffende de vergoeding van de schade voortvloeiend uit verkeersongevallen.

Voor zover sommige procedures althans theoretisch bij een politierechtbank kunnen worden ingesteld (b.v. boek IV, hoofdstuk XIV, Uitstel van betaling), zijn de bepalingen in verband daarmee zodanig opgesteld dat het instellen van die procedures bij een politierechtbank niet uitgesloten is.

2. Radikaal amendement ertoe strekkend alleen nieuwe strafrechtelijke bevoegdheden aan de politierechtbanken over te dragen (Stuk n° 406/2-III).

M. Van Cauwenberghe propose par la voie de son amendement en ordre principal, de supprimer les articles de 9 à 15 inclus. Selon lui, l'arriéré sera suffisamment dominé en augmentant la compétence des tribunaux de police au pénal; le glissement des matières civiles vers ce tribunal, par essence pénal, aura en effet pour conséquence d'en compliquer la structure et impliquerait une réorganisation des greffes en fonction de l'objectif poursuivi. Il n'est vraiment pas indiqué de donner aux tribunaux de police un caractère bicéphale, surtout dans un domaine limité.

De plus, l'auteur de l'amendement soulève de nombreuses questions de droit procédural ou d'organisation judiciaire mettant en doute l'adéquation du Code judiciaire au transfert de compétences civiles aux tribunaux de police.

Quant à l'objectif de réduire l'arriéré judiciaire, il ne peut se justifier sur ce point. Les actions civiles en matière de circulation routière traitées actuellement par les juges de paix, les tribunaux de première instance et les tribunaux de commerce ne sont en effet pas assez nombreuses pour devoir être déplacées vers le tribunal de police.

D'autre part, selon l'auteur de l'amendement, ces tribunaux de police seront déjà vite submergés s'ils veulent traiter les 3 250 affaires par an et il est inutile de leur donner un surcroît de travail en y ajoutant le civil, d'autant plus que les justices de paix ont l'habitude de traiter ce genre d'affaires et ne sont pas surchargées.

La solution idéale serait donc d'attribuer au juge de paix la compétence *ratione materiae* des actions civiles en matière de circulation routière, et ce sans limitation quant à la somme.

Dans le cadre de la discussion des articles 9 à 15, M. Van Cauwenberghe propose donc un 2e amendement visant à insérer un nouvel article 12bis, libellé comme suit (Doc. n° 406/5-II) :

« L'article 591 du Code judiciaire est complété comme suit :

19° de toute demande civile relative à la réparation d'un dommage résultant d'un accident du roulage dans un lieu public et fondée soit sur les articles 418, 419 et 420 du Code pénal, soit sur une infraction aux lois et règlements sur la circulation routière, soit sur les articles 1382 et 1386bis du Code civil ».

C'est l'intérêt même du justiciable, dont le dossier sera traité rapidement sur le plan civil, sans qu'il ait dû s'adresser à un tribunal de police surchargé.

Les 4 700 affaires civiles prévues qui seraient traitées en plus par les nouveaux tribunaux de police à la suite du déplacement de compétences, se répartiraient entre 66 juges de police, ce qui représenterait une septantaine de litiges de plus par tribunal; cet impact ne serait que d'une vingtaine pour chacune des 220 justices de paix existantes.

3. Débat sur la philosophie même du projet

Le Ministre rappelle que la philosophie même du projet est de concentrer en un tribunal tous les litiges connexes à la circulation routière, dont les aspects civils et pénaux sont interdépendants. Par ailleurs, il faut mettre l'accent

Bij wege van een amendement in hoofddorde stelt de heer Van Cauwenberghe voor de artikelen 9 tot en met 15 weg te laten. Volgens hem zal het probleem van de achterstand bij de hoven en rechtbanken een bevredigende oplossing krijgen door de bevoegdheid van de politierechtbanken in strafzaken te verruimen; het afschuiven van burgerlijke zaken naar een rechtbank die in wezen een instantie voor strafzaken is, zal tot gevolg hebben dat de structuur ervan ingewikkelder wordt gemaakt en vergt bovendien een reorganisatie van de griffies indien men het gestelde doel wil bereiken. Het is zeker niet aangewezen aan de politierechtbanken een tweeslachtig karakter te geven, zeker niet op een beperkt terrein.

Voorts stelt de auteur van het amendement talrijke vragen in verband met het procesrecht en de rechterlijke organisatie. Hij betwijfelt of men op grond van het Gerechtelijk Wetboek wel bevoegdheid in burgerlijke zaken kan overdragen aan de politierechtbanken.

Wat het verminderen van de achterstand bij de hoven en rechtbanken betreft, hier rijst de vraag niet. De burgerlijke rechtsvorderingen in verkeerszaken, die thans door de vrederechters, de rechtbanken van eerste aanleg en de rechtbanken van koophandel worden behandeld, zijn immers niet zo talrijk dat ze naar de politierechtbanken moeten worden afgeschoven.

Bovendien zullen de politierechtbanken, volgens de auteur van het amendement, spoedig worden overspoeld indien ze per jaar 3 250 zaken willen behandelen. Het is werkelijk niet nodig hun nog bijkomend werk te geven door er burgerlijke zaken aan toe te voegen, te meer dat de vrederechters, die niet overbelast zijn, gewoon zijn die zaken te behandelen.

De ideale oplossing zou er dus in bestaan aan de vrederechters de bevoegdheid *ratione materiae* voor de burgerlijke rechtsvorderingen inzake verkeersongevallen te geven zonder beperking wat het bedrag betreft.

In het kader van de bespreking van de artikelen 9 tot 15 stelt de heer van Cauwenberghe dan ook een 2^e amendement voor (Stuk n° 406/5-II), dat tot doel heeft een artikel 12bis (nieuw) in te voegen, luidend als volgt :

« Artikel 591 van het Gerechtelijk Wetboek wordt aangevuld als volgt :

19° van alle burgerlijke vorderingen betreffende het herstel van de schade voortvloeiend uit een verkeersongeval op een openbare plaats, welke steunen op de artikelen 418, 419 en 420 van het Strafwetboek, op een overtreding van de wetten en verordeningen op het wegverkeer of op de artikelen 1382 en 1386bis van het Burgerlijk Wetboek. »

Dit amendement is ingegeven door de bezorgdheid om het belang van de rechtzoekende, wiens dossier spoedig zal behandeld worden op burgerlijk gebied zonder dat hij zich tot een overbelaste politierechtbank hoeft te wenden.

De 4 700 in uitzicht gestelde burgerlijke zaken die, ingevolge de bevoegdheidsverschuiving, als een bijkomende opdracht door de nieuwe politierechtbanken zouden moeten behandeld worden, zouden verdeeld worden over 66 vrederechters, wat betekent dat elke rechtbank een zeventigtal bijkomende geschillen zou moeten behandelen; voor elk van de 220 bestaande vrederechters zou dat slechts een twintigtal bijkomende geschillen zijn.

3. Debat over de eigenlijke filosofie van het ontwerp

De Minister herinnert eraan dat het in de filosofie van het ontwerp ligt alle geschillen in verband met het wegverkeer, waarvan de burgerlijke en de strafrechtelijke aspecten onderling afhankelijk zijn, aan één rechtbank toe te ver-

sur le fait qu'actuellement déjà, certains tribunaux sont appelés à la fois à appliquer la procédure civile et la procédure pénale, tels les tribunaux de la jeunesse qui sont à la fois compétents pour attribuer la garde d'un enfant et pour se prononcer sur une action en obtention d'une pension alimentaire (procédure civile) ainsi que pour prendre certaines mesures à l'égard des mineurs et de leurs parents (procédure pénale).

L'observation est également faite par un membre que, au niveau des cours d'appel, des juges de paix faisant encore office de juges de police et des tribunaux de première instance, et les magistrats, et le personnel des greffes, sont amenés à traiter aussi bien l'aspect pénal que l'aspect civil. La réforme proposée n'est donc pas aussi exceptionnelle que l'auteur de l'amendement le prétend.

Un membre fait cependant remarquer que la spécialisation des tribunaux en fonction des matières n'est pas nécessairement la meilleure façon de rendre la justice; « on a séparé les tribunaux de police et les justices de paix en 1967; on veut aujourd'hui confier à nouveau des affaires civiles au tribunal de police; le jeu en vaut-il la chandelle ? », se demande-t-il.

Le Ministre est d'avis que la spécialisation est indispensable pour faire face à la complexité grandissante même si elle est parfois critiquable sur le plan humain.

Il fait remarquer qu'il n'est jamais aisé de réformer les institutions, qu'il est toujours difficile de proposer une mesure générale sans susciter des réticences. Il se réfère aux tribunaux du travail également décriés à l'origine.

Ces options nouvelles ne peuvent cependant être négligées dans l'intérêt du justiciable qui a droit à une justice prompte et de qualité.

Le présent projet avait par ailleurs reçu un accueil favorable des juges de paix.

Selon le Ministre, les amendements de M. Van Cauwenberghe ne peuvent être retenus dans la mesure où, au lieu de créer un seul tribunal spécialisé en matière de roulage, ils obligerait deux juridictions à se spécialiser dans les mêmes matières. A cet égard le Ministre rappelle également le principe de l'identité de la faute conformément à l'article 1 382 du Code civil et à l'article 418 du Code pénal.

La solution proposée ne tient aucunement compte du fait que les juges de police ont une expérience antérieure dans le domaine des accidents de la circulation, alors que les juges de paix ne sont pas du tout familiarisés avec ces problèmes.

En ce qui concerne la proposition de rendre les juges de paix compétents dans les matières en discussion, le Ministre et plusieurs membres font observer que les juges de paix se sont vu conférer un surcroît de travail, non seulement du fait de l'élargissement de leur compétence *ratione summae*, mais également à la suite de la réforme antérieure, étendant leurs compétences en matière familiale.

Si la fonction de juge de paix était peut-être une sinécure dans le passé, actuellement les justices de paix sont aussi surchargées que les autres tribunaux, du moins dans certains cantons.

De plus, cette compétence transférée du niveau de l'arrondissement au niveau cantonal aurait également pour conséquence d'augmenter les risques de divergences dans la jurisprudence et de porter ainsi atteinte à la sécurité juridique.

La remarque est faite que l'argument selon lequel les affaires de roulage ne représentent qu'une partie peu importante des affaires civiles, ne peut être retenu, étant donné

trouwen. Voorts zij erop gewezen dat sommige rechtbanken thans reeds de burgerrechtelijke zowel als de strafrechtelijke procedure moeten toepassen, b.v.b. de jeugdrechtbanken, die zowel bevoegd zijn om iemand de bewaring van een kind toe te vertrouwen als om zich uit te spreken over een vordering tot het verkrijgen van een uitkering tot levensonderhoud (burgerrechtelijke procedure) en die ook bevoegd zijn om bepaalde maatregelen te nemen ten aanzien van de minderjarigen en hun ouders (strafrechtelijke procedure).

Een lid merkt op dat in de hoven van beroep, bij de vrederechters die nog dienst doen als politierechter en in de rechtbanken van eerste aanleg, de magistraten en het griffiepersoneel zowel het strafrechtelijk als het burgerlijk aspect van een zaak behandelen. De voorgestelde hervorming is dus niet zo uitzonderlijk als de auteur van het amendement beweet.

Een ander lid merkt evenwel op dat de specialisatie van de rechtbanken volgens bepaalde materies niet noodzakelijk de beste manier is om recht te spreken. In 1967 werden politierechtbanken en vrederechters gescheiden. Thans wil men opnieuw burgerlijke zaken aan de politierechtbanken toevertrouwen. Is het sop de kool wel waard, zo vraagt hij.

De Minister is van mening dat specialisatie onontbeerlijk is om het hoofd te bieden aan de steeds ingewikkelder wordende zaken, al is die specialisatie op menselijk vlak soms vatbaar voor kritiek.

Hij merkt op dat een hervorming van de instellingen nooit gemakkelijk is en dat het altijd moeilijk blijft een algemene maatregel voor te stellen zonder op enige terughoudendheid te stuiten. Hij verwijst naar de arbeidsrechtbanken die aanvankelijk eveneens ongunstige reacties uitlokten.

Die nieuwe oriëntering mag men niet verwaarlozen in het belang van de rechtzoekende, die recht heeft op een spoedige en degelijke behandeling van zijn zaak.

Anderzijds is het onderhavige ontwerp gunstig onthaald door de vrederechters.

Volgens de Minister kan met de amendementen van de heer Van Cauwenberghe geen rekening worden gehouden omdat ze, in plaats van één enkele in verkeerszaken gespecialiseerde rechtbank op te richten ze twee rechtsmachten verplichten zich in een zelfde materie specialiseren. In dit verband herinnert de Minister eveneens aan het beginsel van de fout volgens artikel 1 382 van het Burgerlijk Wetboek en van de schuld volgens artikel 418 van het Strafwetboek.

De voorgestelde oplossing houdt geen rekening met het feit dat de politierechters reeds ervaring hebben opgedaan inzake verkeersongevallen, terwijl de vrederechters niet vertrouwd zijn met die materie.

Wat het voorstel betreft om de vrederechters bevoegd te maken voor de hier besproken materies, merken de Ministers en verscheidene leden op dat aan de vrederechters bijkomende taken werden opgedragen niet alleen wegens de verruiming van hun bevoegdheid *ratione summae*, maar ook omdat hun bevoegdheid in gezinszaken door een vroegere hervorming werd uitgebreid.

Vroeger was het ambt van vrederechter misschien een sinecure, doch thans zijn de vrederechters althans in sommige kantons even overbelast als de andere rechtbanken.

Bovendien zou die overdracht van bevoegdheid van het niveau van het arrondissement naar het niveau van het kanton het gevaar van uiteenlopende beslissingen in de rechtspraak vergroten en derhalve afbreuk doen aan de rechtszekerheid.

Ook wordt opgemerkt dat het argument als zouden de verkeerszaken slechts een klein gedeelte van de burgerlijke zaken vertegenwoordigen, niet opgaat, want die verkeers-

que celles-ci sont une cause importante de l'arriéré judiciaire et représentent, par exemple, 40 % des litiges à la Cour d'appel de Gand.

En 1977, les tribunaux de première instance ont traité 5 072 affaires qui seront désormais de la compétence des tribunaux de police tandis que les tribunaux de commerce ont traité 1 788 de ces affaires. Pour 1978, ces chiffres sont respectivement de 4 773 et de 2 091. Plus de 7 000 cas par an seront ainsi soumis aux tribunaux de police; ce transfert ne serait pas absorbable par les juges de paix.

De plus, les moyennes calculées par l'auteur se heurtent à l'objection que les litiges ne se répartiraient pas proportionnellement à travers le pays et que ce seraient les juges de paix les plus surchargés qui recevraient le plus grand surcroît de travail.

Selon certains membres, les chiffres évoqués par le Ministre font craindre que les tribunaux de police eux-mêmes ne soient vite surchargés. La majorité des membres déclare cependant se rallier à la philosophie du projet, à condition que les moyens nécessaires soient mis à la disposition des nouveaux tribunaux de police.

4. Réponse aux questions de droit procédural et d'organisation judiciaire

a) Il est vrai que certaines procédures prévues par le Code judiciaire ne seront pas applicables aux tribunaux de police; ainsi, par exemple, ils ne connaîtront pas des actions récursoires.

Ces actions étant fondées sur un contrat et non sur une des causes visées à l'article 601bis projeté, ne répondent en effet pas aux critères énoncés à l'article 13 du projet.

b) En ce qui concerne la possibilité d'abrèger les délais de citation, l'article 708 du Code judiciaire dispose que dans les cas urgents, le juge de paix ou le président du tribunal devant lequel une affaire doit être portée peut, sur requête, rendre une ordonnance pour abrèger les délais et même s'il échet, permettre de citer au jour et à l'heure indiquée.

La nature des demandes dont connaîtra le tribunal de police ne rend pas très évidente la nécessité de lui donner la possibilité d'abrèger les délais de citation. Le délai normal de citation est de 8 jours et les rares cas où cette abréviation de délai se pratique relèvent de procédures spéciales (saisie, référé).

S'il s'avèrait nécessaire d'obtenir des mesures provisoires et urgentes dans le cadre d'une procédure qui relève de la compétence du juge de police, la partie demanderesse pourrait s'adresser au président du tribunal de première instance siégeant en référé.

c) Le tribunal de police n'aura pas une compétence de référé comme les trois autres juridictions d'arrondissement. En effet, le projet ne prévoit pas de compétence du tribunal de police en cette matière.

L'article 584, alinéa 1, du Code judiciaire a confié en propre au président du tribunal de première instance le pouvoir de statuer au provisoire en toutes matières, sauf celles qui sont soustraites à la compétence du pouvoir judiciaire. Ce magistrat a donc pouvoir de statuer au provisoire sur des matières qui échappent à la compétence du tribunal de première instance.

Tel n'est pas le cas des présidents du tribunal de commerce et du tribunal du travail dont les compétences en

zaken liggen goeddeels ten grondslag aan de achterstand bij de hoven en rechtbanken. Bij het Hof van beroep te Gent b.v. vormen zij 40 % van de hangende geschillen.

In 1977 hebben de rechtbanken van eerste aanleg 5 072 zaken behandeld die voortaan tot de bevoegdheid van de politierechtbanken zullen behoren, terwijl de rechtbanken van koophandel 1 788 dergelijke zaken hebben behandeld. Voor 1978 zijn die cijfers 4 773, resp. 2 091. Er zullen dus meer dan 7 000 zaken van die aard aan de politierechtbanken worden voorgelegd: de vrederechters zouden een dergelijk aantal zaken niet kunnen verwerken.

Tegen de door de auteur berekende gemiddelden kan bovendien het bezwaar worden ingebracht dat de zaken niet verhoudingsgewijs over het hele land zouden verdeeld zijn en dat het precies de meest overbelaste vrederechters zouden zijn die het meest bijkomend werk zouden te verrichten krijgen.

Volgens sommige leden wekken de door de Minister aangehaalde cijfers de vrees dat ook de politierechtbanken spoedig overbelast zullen zijn. De meerderheid van de leden is het evenwel eens met de filosofie van het ontwerp op voorwaarde dat de nieuwe politierechtbanken de nodige middelen ter beschikking krijgen.

4. Antwoord op de vragen in verband met het procesrecht en de rechterlijke organisatie

a) Het is juist dat sommige in het Gerechtelijk Wetboek bedoelde rechtsplegingen niet zullen kunnen gevoerd worden voor de politierechtbanken; deze zullen b.v. geen kennis kunnen nemen van verhaalsvorderingen.

Daar die vorderingen steunen op een contract en niet op een van de oorzaken bedoeld in het voorgenomen artikel 601bis, beantwoorden ze niet aan de in artikel 13 van het ontwerp vermelde criteria.

b) Met betrekking tot de mogelijkheid om de dagvaardingstermijnen te verkorten bepaalt artikel 708 van het Gerechtelijk Wetboek dat in spoedeisende gevallen, de vrederechter of de voorzitter van de rechtbank waarvoor een zaak moet worden gebracht, op een daartoe bij hem ingediend verzoekschrift een beschikking kan geven om de termijnen te verkorten en zelfs, indien daartoe grond bestaat, verlof verlenen om binnen dezelfde dag en op het gestelde uur te dagvaarden.

Wegens de aard van de vorderingen waarvan de politierechtbanken kennis zullen nemen, is er geen duidelijke reden om hen de mogelijkheid te geven de dagvaardingstermijnen te verkorten. De gewone dagvaardingstermijn bedraagt 8 dagen en de zeldzame gevallen waarin die termijn wordt verkort, doen zich voor in bijzondere rechtsplegingen (beslag, kort geding).

Indien mocht blijken dat voorlopige en dringende maatregelen moeten worden genomen in het kader van een procedure die tot de bevoegdheid van de politierechter behoort, kan de eiser zich wenden tot de voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg in kort geding.

c) De politierechtbank zal niet bevoegd zijn in kort geding in tegenstelling tot de drie andere rechtscollages op het niveau van het arrondissement. Het ontwerp verleent haar immers geen bevoegdheid op dat gebied.

Krachtens het eerste lid van artikel 584 van het Gerechtelijk Wetboek is alleen de voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg bevoegd om bij voorraad uitspraak te doen in alle zaken, behalve die welke aan de rechterlijke macht zijn onttrokken. Die magistraat kan dus bij voorraad uitspraak doen over zaken die niet tot de bevoegdheid van de rechtbank van eerste aanleg behoren.

Dat is niet het geval voor de voorzitters van de rechtbanken van koophandel en van de arbeidsrechtbanken wier

référé sont limitées aux matières dont connaissent ces tribunaux (art. 584, al. 2).

En conséquence, dans les cas urgents, les causes qui, sur le fond, seront de la compétence du tribunal de police seront portées au provisoire devant le président du tribunal de première instance.

Par contre, d'autres procédures telles que par exemple la procédure par requête (art. 1025 à 1034 du C. J.) et les dispositions générales en matière de règlement des conflits de compétences (art. 640 à 644 du C. J.) seront applicables.

d) En ce qui concerne le problème de l'organisation du travail dans les greffes, qui se pose du fait du regroupement des affaires pénales et civiles au même tribunal, le Ministre déclare qu'il est aisé d'y remédier en consacrant les audiences soit aux litiges pénaux, soit aux litiges civils.

En effet, en ce qui concerne l'organisation du tribunal, celui-ci ne pourra comporter des chambres pénales et civiles en application de l'article 76 du Code judiciaire parce que celui-ci se rapporte uniquement au tribunal de première instance et n'est donc pas applicable en la matière.

L'organisation du tribunal de police sera régie par un règlement pris sur base de l'article 66 du Code judiciaire afin de déterminer le nombre, les jours et la durée des audiences ordinaires.

Ce règlement sera arrêté après avis de plusieurs autorités judiciaires et du bâtonnier de l'ordre des avocats.

Il sera donc possible sur base de ce règlement, de réserver certaines audiences pour les affaires civiles, tout en tenant compte des nécessités pratiques.

De plus, en vertu de l'article 68 du Code judiciaire, lorsque le tribunal de police comprend plusieurs juges, le plus ancien a la direction du siège et assure la répartition du service.

Les autres questions concernant l'organisation pratique du greffe devront être réglées au mieux par le greffier-chef de greffe, compte tenu des nécessités pratiques.

e) En ce qui concerne l'application de l'article 88, § 2, du Code judiciaire, qui règle les incidents au sujet de la répartition entre les sections, les chambres ou les juges d'un même tribunal, le Ministre rappelle que cet article 88 est strictement limité au tribunal de première instance. Il ne s'appliquera donc pas au tribunal de police.

L'article 726 du Code judiciaire stipule que lorsqu'une affaire a été portée au rôle d'une chambre d'introduction et n'a été ni retenue à l'audience d'introduction, ni remise à une date déterminée pour y être instruite et jugée, elle est distribuée, s'il y a lieu, par le président du tribunal à une autre chambre; cet article combiné avec le règlement particulier du tribunal suffira pour garantir une répartition harmonieuse entre les différentes chambres.

L'article 726 étant appliqué par le président du tribunal ou par le juge qui le remplace pour présider la chambre d'introduction, rien ne s'oppose à ce que cet article soit appliqué par le juge désigné pour desservir la chambre devant laquelle ont lieu les introductions.

f) En ce qui concerne les articles 89 et 90 du Code judiciaire, ceux-ci font partie du chapitre relatif au tribunal

bevoegdheid in kort geding beperkt is tot de aangelegenheden waarvan die rechtbanken kennis mogen nemen (art. 584, tweede lid).

Derhalve zullen in dringende gevallen de zaken die ten gronde tot de bevoegdheid van de politierechtbank behoren, bij voorraad voor de voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg worden gebracht.

Andere procedureregels daarentegen, b.v. de regels van de procedure bij verzoekschrift (art. 1025 tot 1034 G. W.) en de algemene bepalingen inzake regeling van geschillen van bevoegdheid (art. 640 tot 644 G. W.) zullen wel degelijk van toepassing zijn.

d) Met betrekking tot de organisatie van het werk in de griffies, een probleem dat rijst ingevolge de hergroepering van burgerlijke zaken en strafzaken in een zelfde rechtbank, verklaart de Minister dat die moeilijkheid gemakkelijk kan worden opgevangen door in afzonderlijke terechtzittingen te voorzien voor strafrechtelijke geschillen en burgerlijke geschillen.

Wat de organisatie van de rechtbank betreft zullen er immers geen kamers voor strafzaken en voor burgerlijke zaken kunnen zijn krachtens artikel 76 van het Gerechtelijk Wetboek, omdat dit artikel alleen betrekking heeft op de rechtbank van eerste aanleg en terzake dus niet toepasselijk is.

De organisatie van de politierechtbank zal worden geregeld door een reglement op grond van artikel 66 van het Gerechtelijk Wetboek, ten einde het aantal gewone zittingen, de dagen waarop ze plaatsvinden en de duur van die zittingen vast te stellen.

Dat reglement zal worden uitgevaardigd nadat het advies is ingewonnen van verscheidene rechterlijke autoriteiten en van de stafhouder van de orde van advocaten.

Op grond van dat reglement zal het dus mogelijk zijn sommige zittingen voor burgerlijke zaken voor te behouden, zonder de praktische vereisten uit het oog te verliezen.

Bovendien is het zo dat in politierechtbanken met verscheidene rechters de oudste van hen krachtens artikel 68 van het Gerechtelijk Wetboek de leiding van de zetel heeft en instaat voor de verdeling van de zaken.

De andere problemen die betrekking hebben op de praktische organisatie van de griffie zullen zo goed mogelijk door de griffier-hoofd van de griffie moeten worden opgelost, rekening houdend met de praktische omstandigheden.

e) Wat de toepassing van artikel 88, § 2, van het Gerechtelijk Wetboek betreft inzake de moeilijkheden in verband met de verdeling van de zaken over de verschillende afdelingen, kamers of rechters van een zelfde rechtbank, wijst de Minister erop dat bedoeld artikel 88 louter tot de rechtbank van eerste aanleg beperkt blijft. Het zal dus niet op de politierechtbank toepasselijk zijn.

Artikel 726 van het Gerechtelijk Wetboek bepaalt dat wanneer een zaak op de rol van een kamer voor de inleiding van zaken gebracht is en op de inleidende zitting niet aangehouden wordt of niet tot een bepaalde dag uitgesteld wordt om te worden behandeld en berecht, ze, indien daartoe grond bestaat, door de voorzitter van de rechtbank wordt toegewezen aan een andere kamer; samen met het bijzondere reglement van de rechtbank volstaat dit artikel om een evenwichtige verdeling over de verschillende kamers te kunnen doen.

Artikel 726 wordt toegepast door de voorzitter van de rechtbank of door de rechter die hem vervangt om de kamer voor de inleiding van zaken voor te zitten, en dus is er geen bezwaar tegen dat dit artikel wordt toegepast door de rechter die is aangewezen om zitting te hebben in de kamer voor de inleiding van zaken.

f) De artikelen 89 en 90 van het Gerechtelijk Wetboek maken deel uit van het hoofdstuk over de arrondissements-

d'arrondissement, au tribunal de première instance, au tribunal de travail et au tribunal de commerce. Ils ne sont donc pas applicables au tribunal de police.

Le but poursuivi par ces articles peut être atteint en ce qui concerne l'article 89 qui prévoit la possibilité de constituer des chambres temporaires, grâce à l'article 66, 2e alinéa, du Code judiciaire, lequel autorise le cas échéant la tenue d'audiences extraordinaires; le règlement du tribunal de police pourra prévoir également, comme c'est déjà le cas actuellement, la possibilité de faire tenir des audiences supplémentaires (voir arrêt royal du 6 novembre 1970 déterminant le nombre des jours et la durée des audiences des justices de paix et des tribunaux de police, art. 3, *Moniteur belge* du 13 novembre 1970).

Le but poursuivi par l'article 90 du Code judiciaire qui permet de répartir une partie des affaires attribuées, à une chambre, entre les autres chambres du tribunal peut également être atteint en organisant des audiences supplémentaires ou par la désignation par le juge le plus ancien d'un collègue qui devra siéger temporairement dans une chambre momentanément surchargée.

g) En ce qui concerne la délégation de juges d'un tribunal à l'autre, cette matière est réglée par l'article 65 du Code judiciaire pour les juges du tribunal de police et non par l'article 98 du Code judiciaire. Il convient cependant de modifier cet article 65, afin de rendre possible la délégation en dehors de la circonscription du tribunal d'arrondissement.

Le Ministre conclut que l'arriéré judiciaire ne peut être résorbé uniquement par des mesures subsidiaires, telle la procédure écrite, même si elles sont louables. La seule mesure qui atteindrait le même objectif que le projet de loi serait de doubler les magistrats et le personnel des tribunaux et surtout des cours d'appel.

Le champ de recrutement des conseillers d'appel est cependant limité et ne permettrait pas de réaliser le but poursuivi et pourrait même, étant donné l'impossibilité de sélectionner les nominations indispensables, accroître l'arriéré, les nouveaux conseillers pouvant ne pas être assez compétents. De plus le budget prévu devrait être triplé.

5. Votes sur les amendements

M. Van Cauwenberghe retire son amendement tendant à supprimer les articles 9 à 15.

Son amendement, insérant un article 12bis, est rejeté par 12 voix contre 5 et 1 abstention.

6. Amendement subsidiaire de M. Van Cauwenberghe, proposant en cas de litispendance, de préférer le tribunal de police au juge de paix

L'article 9 propose de préférer le juge de paix au tribunal de police en cas de litispendance (Doc. n° 406/2-III).

Estimant qu'il est illogique que le juge de paix qui n'est compétent *ratione summae* que jusqu'à 50 000 F, devienne compétent de manière illimitée en cas de litispendance, alors qu'aucune limite *ratione summae* n'est imposée au tribunal de police. M. Van Cauwenberghe propose de préférer le tribunal de police au juge de paix.

A l'appui de son argumentation, l'auteur invoque l'exemple d'un tribunal de police saisi sur le plan civil d'un litige découlant d'un défaut d'assurance en matière automobile et pouvant statuer sans limitation de montant et

rechtbank, de rechtbank van eerste aanleg, de arbeidsrechtbank en de rechtbank van koophandel. Ze zijn dus niet op de politierechtbank toepasselijk.

Artikel 89 bepaalt dat tijdelijke kamers kunnen worden samengesteld; zulks kan ook gebeuren via artikel 66, tweede lid, van het Gerechtelijk Wetboek, waarbij eventueel buitengewone zittingen worden toegelaten; ook kan het reglement van de politierechtbank bepalen dat bijkomende zittingen mogen worden gehouden, zoals dat thans reeds het geval is (zie het koninklijk besluit van 6 november 1970 tot vaststelling van het aantal, de dagen en de duur van de gewone zittingen van de vrederechten en van de politierechtbanken, artikel 3, *Belgisch Staatsblad* van 13 november 1970).

Krachtens artikel 90 van het Gerechtelijk Wetboek kan een deel van de zaken die aan een andere kamer zijn toegevoegd, over de andere kamers van de rechtbank worden verdeeld; hetzelfde doel kan worden bereikt door bijkomende zittingen te houden of indien de oudste rechter een ambtgenoot aanwijst die tijdelijk zitting zal hebben in een voorlopig overbelaste kamer.

g) De opdracht van rechters van een rechtbank in een andere wordt voor de rechters in de politierechtbank geregeld bij artikel 65 van het Gerechtelijk Wetboek, en niet bij artikel 98 van het Gerechtelijk Wetboek. Het is nochtans aangewezen dat artikel te wijzigen om opdracht buiten het rechtsgebied van de arrondissementsrechtbank mogelijk te maken.

De Minister besluit dat de gerechtelijke achterstand niet slechts door ondergeschikte maatregelen, zoals de schriftelijke rechtspleging, ongedaan kan worden gemaakt, ook al is zulks lofwaardig. De enige maatregel om hetzelfde doel als het wetsontwerp te bereiken is een verdubbeling van het aantal magistraten en van het personeel van de rechtbanken en vooral van de hoven van beroep.

Het recruteringsgebied van de raadsheren in beroep is evenwel beperkt en maakt het niet mogelijk het beoogde doel te bereiken. Daar het onmogelijk is de nodige benoemingen te selecteren, zou de achterstand nog kunnen toenemen wegens het eventuele gebrek aan bekwaamheid van de nieuwe raadsheren. Bovendien zou de begroting drie-maal zo hoog moeten zijn.

5. Stemmingen over de amendementen

De heer Van Cauwenberghe trekt zijn amendement tot weglating van de artikelen 9 tot 15 in.

Het amendement tot invoeging van artikel 12bis wordt met 12 tegen 5 stemmen en 1 onthouding verworpen.

6. Bijkomend amendement van de heer Van Cauwenberghe, om in geval van aanhangigheid de politierechtbank boven de vrederechter te verkiezen

In artikel 9 wordt voorgesteld om in geval van aanhangigheid de voorrang te geven aan de vrederechter boven de politierechtbank (Stuk n° 406/2-III).

Daar de heer Van Cauwenberghe het onlogisch vindt dat de vrederechter, die *ratione summae* slechts tot 50 000 F bevoegd is, in geval van aanhangigheid een onbeperkte bevoegdheid zou krijgen, hoewel er voor de politierechtbank *ratione summae* geen enkele beperking is gesteld, stelt hij voor dat de politierechtbank de voorkeur krijgt boven de vrederechter.

Om die redenering te staven haalt de auteur het voorbeeld aan van een politierechtbank waarbij een burgerlijk geding aanhangig werd gemaakt ten gevolge van het ontbreken van een verzekering voor voertuigen, en die zich

d'un juge de paix saisi dans le même temps d'un litige de primes payées pour la même assurance. Ce serait illogique de préférer le juge de paix au tribunal de police.

Il est rappelé que l'article 29 du Code judiciaire stipule qu'il y a litispendance toutes les fois que des demandes sont formées sur le même objet et pour la même cause, entre les mêmes parties agissant en même qualité, devant plusieurs tribunaux différents compétents pour en connaître et appelés à statuer au premier degré de juridiction.

L'exemple auquel l'auteur de l'amendement se réfère ne répond pas à cette définition. La réglementation proposée par le Gouvernement accorde, en cas de connexité, la priorité au juge de paix par rapport au juge de police. Le premier est en effet investi d'une compétence générale, tandis que le second ne possède qu'une compétence particulière.

Il s'ensuit que, s'il y a connexité entre une action formée sur base de l'article 601bis du Code judiciaire et une action fondée sur une responsabilité contractuelle, le tribunal de police ne sera jamais préféré aux autres tribunaux.

S'il s'agit en revanche d'un cas de litispendance — cas très rare — la préférence sera donnée, conformément à l'article 565, 8e alinéa, du Code judiciaire, au tribunal ayant une compétence particulière.

En ce qui concerne la connexité, la question est également posée de savoir comment est résolu le problème soulevé par le Conseil d'Etat (Doc. n° 406, p. 22, alinéa 6) relatif à la connexité entre une instance pénale et une instance civile et aux distorsions qui en résultent, l'appel étant toujours possible au pénal et non au civil (seuil du dernier ressort : 15 000 F).

Le Ministre déclare que le problème de « connexité » entre une instance pénale et une instance civile doit être résolu par le principe « le criminel tient le civil en état », qui est expressément consacré par l'article 4 du titre préliminaire du Code de procédure pénale (appel toujours possible au civil si l'action civile est exercée concurremment avec l'action publique et existence d'un seuil de dernier ressort au civil).

Les « distorsions » signalées ne sont pas une question nouvelle. Chacune de ces procédures connaît en effet des règles particulières.

Quant à l'appel, l'influence décisive qu'a la décision au pénal ne rend pas possible l'instauration d'un seuil de dernier ressort pour la demande civile liée à l'action pénale.

Convaincu par ces arguments, M. Van Cauwenberghe retire son amendement. A la suggestion émise de faire du 4^obis proposé un 5° pour rendre l'article plus clair, il est répondu que cela entraînerait la modification du 5° existant et qu'il faut éviter d'étendre les modifications dans le présent projet.

L'article 9 est adopté par 13 voix contre 2 et 3 abstentions en tant que nouvel article 11.

Art. 12

(art. 10)

Cet article a pour objet de modifier l'article 573 du Code judiciaire qui concerne la compétence du tribunal de commerce en premier ressort. Tout comme les contestations qui sont de la compétence du juge de paix, celles qui sont

zonder beperking kon uitspreken, en van een vrederechter voor wie terzelfder tijd een geschil aanhangig werd gemaakt over premies die voor dezelfde verzekering waren betaald. Het ware onlogisch de voorrang te geven aan de vrederechter boven de politierechtbank.

Er wordt aangestipt dat artikel 29 van het Gerechtelijk Wetboek bepaalt dat aanhangigheid bestaat telkens wanneer vorderingen met hetzelfde voorwerp en wegens dezelfde oorzaak worden ingesteld tussen dezelfde partijen die in dezelfde hoedanigheid optreden voor verschillende rechtbanken, bevoegd om daarvan kennis te nemen en geïntereceerd om in eerste aanleg uitspraak te doen.

Het voorbeeld waarnaar de indiener van het amendement verwijst beantwoordt niet aan deze definitie. De door de regering voorgestelde regeling geeft, in geval van samenhang, voorrang aan de vrederechter boven de politierechter. De eerste heeft immers een algemene bevoegdheid, terwijl de laatste alleen een bijzondere bevoegdheid heeft.

Zo zal in geval van samenhang tussen een vordering gesteund op artikel 601bis van het Gerechtelijk Wetboek en een vordering gegrond op een contractuele aansprakelijkheid de politierechtbank nooit boven de andere rechtbanken verkozen worden.

Gaat het daarentegen over een geval van aanhangigheid, wat heel zeldzaam is, dan zal volgens artikel 565, 8^e lid, van het Gerechtelijk Wetboek de voorkeur gegeven worden aan de rechtbank met bijzondere bevoegdheid.

In verband met de samenhang wordt ook de vraag gesteld hoe men het probleem zal oplossen dat door de Raad van State werd opgeworpen (Stuk n° 406, blz. 22, lid 6) en dat betrekking heeft op samenhang tussen een strafrechtelijk en een burgerlijk geding en op de moeilijkheden die daarvan het gevolg zijn; beroep is immers altijd mogelijk in strafzaken, maar niet in burgerlijke zaken (drempel van laatste aanleg : 15 000 F).

De Minister zegt dat het vraagstuk van de « samenhang » tussen een strafrechtelijk en een burgerlijk geding moet worden opgelost volgens het beginsel « de strafvordering schorst het burgerlijk geding », dat uitdrukkelijk vermeld is in artikel 4 van de voorafgaande titel van het wetboek van strafvordering (hoger beroep steeds mogelijk op burgerlijk gebied indien de burgerlijke vordering samen met de strafvordering wordt uitgeoefend en bestaan van een drempel van laatste aanleg op burgerlijk gebied).

De aangehaalde « distorsies » vormen geen nieuw vraagstuk. Al die rechtsplegingen bevatten immers bijzondere regels.

Inzake het hoger beroep is het, aangezien de uitspraak van het strafgerecht van beslissend belang is, niet mogelijk een drempel voor de laatste aanleg in te voeren voor de burgerlijke rechtsvorderingen die met een strafvordering verbonden zijn.

Die argumenten overtuigen de heer Van Cauwenberghe, die dan ook zijn amendement intrekt. Op de suggestie om van het voorgestelde 4^obis een 5° te maken, ten einde het artikel duidelijker te maken, wordt geantwoord dat zulks een wijziging van het bestaande 5° met zich zou brengen en men moet vermijden te veel wijzigingen in het huidige ontwerp aan te brengen.

Artikel 9 wordt met 13 tegen 2 stemmen en 3 onthoudingen als nieuw artikel 11 aangenomen.

Art. 12

(art. 10)

Dit artikel beoogt een wijziging van artikel 573 van het Gerechtelijk Wetboek, dat betrekking heeft op de bevoegdheid van de rechtbank van koophandel in eerste aanleg. Evenals de betwistingen die tot de bevoegdheid van de

de la compétence du tribunal de police doivent en être exclues.

Etant donné qu'il est fait référence à la compétence générale du juge de paix, il est nécessaire de modifier le texte proposé, puisque les tribunaux de police n'ont qu'une compétence spéciale; les mots à insérer sont par conséquent : « ou de la compétence des tribunaux de police ».

L'article 10 est adopté par 16 voix contre 2 en tant que nouvel article 12.

Art. 13
(art. 11)

Etant donné la nouvelle compétence du tribunal de police en matière civile introduite à l'article 13, il est nécessaire de modifier l'instance d'appel des jugements du tribunal de police.

L'article 11 dispose que le tribunal de première instance connaît des appels des jugements rendus en premier ressort, dans les cas précisés à l'article 601bis (art. 13 du projet), par le tribunal de police. L'article 577, 1er alinéa, du Code judiciaire est complété à cette fin.

L'article 11 est adopté à l'unanimité en tant que nouvel article 13.

Art. 14
(art. 12)

Cet article a pour objet de soustraire à la compétence du juge de paix les cas prévus à l'article 601bis (art. 13 du projet).

L'article 12 est adopté par 16 voix contre 2 en tant que nouvel article 14.

Art. 15
(art. 13)

Cet article tend à insérer dans le Code judiciaire, au titre premier de la troisième partie, un chapitre IIIbis intitulé « Tribunal de police » et comprenant un article 601bis dont l'objet est de rendre le tribunal de police compétent pour toute demande relative à la réparation d'un dommage résultant d'un accident de roulage dans un lieu public et fondée :

— soit sur les articles 418, 419 et 420 du Code pénal (homicide et coups et blessures involontaires);

— soit sur une infraction aux règlements sur la circulation routière;

— soit sur les articles 1382 à 1386bis du Code civil.

En ce qui concerne l'indemnisation des victimes d'infractions volontaires, le Ministre déclare que les infractions volontaires en matière de roulage sont comme les infractions involontaires, de la compétence du tribunal de police.

Si cependant, le délit volontaire est constitutif d'une infraction à une disposition du Code pénal, autre que les articles 418, 419 et 420, il relèvera de la compétence du tribunal correctionnel (p. ex. art. 392 du Code pénal...).

L'article 13 est adopté par 16 voix contre 2 en tant que nouvel article 15.

vrederichter behoren, dienen die welke tot de bevoegdheid van de politierechtbank behoren daarvan te worden uitgesloten.

Aangezien hier verwezen wordt naar de algemene bevoegdheid van de vrederechter, is het noodzakelijk de voorgestelde tekst te wijzigen, aangezien de politierechtbanken slechts een bijzondere bevoegdheid hebben; bijgevolg dienen de volgende woorden te worden ingevoegd : « of onder de bevoegdheid van de politierechtbanken ».

Artikel 10 wordt met 16 tegen 2 stemmen als nieuw artikel 12 aangenomen.

Art. 13
(art. 11)

Gelet op de nieuwe bevoegdheid van de politierechtbank in burgerlijke zaken, zoals die bij artikel 13 wordt ingevoerd, is het noodzakelijk de instantie van hoger beroep tegen de vonnissen van de politierechtbank te wijzigen.

Artikel 11 bepaalt dat de rechtbank van eerste aanleg in hoger beroep kennis neemt van de vonnissen die door de politierechtbank in eerste aanleg gewezen zijn in de gevallen bepaald bij artikel 601bis (art. 13 van het ontwerp). Artikel 577, eerste lid, van het Gerechtelijk Wetboek, wordt te dien einde aangevuld.

Artikel 11 wordt eenparig als het nieuwe artikel 13 aangenomen.

Art. 14
(art. 12)

Dit artikel heeft tot doel de gevallen waarin is voorzien bij artikel 601bis (art. 13 van het ontwerp) aan de bevoegdheid van de vrederechter te onttrekken.

Artikel 12 wordt met 16 tegen 2 stemmen als het nieuwe artikel 14 aangenomen.

Art. 15
(art. 13)

Dit artikel wil in het Gerechtelijk Wetboek, onder titel I van het derde deel, een hoofdstuk IIIbis invoegen, onder het opschrift « Politierechtbank ». Dit hoofdstuk zou een artikel 601bis omvatten dat tot doel heeft de politierechtbank bevoegdheid te verlenen voor iedere vordering tot vergoeding van schade ontstaan uit een verkeersongeval op een openbare plaats en gegrond :

— hetzij op de artikelen 418, 419 en 420 van het Strafwetboek (onopzettelijk doden en onopzettelijke slagen en verwondingen);

— hetzij op een overtreding van de verordeningen betreffende het wegverkeer;

— hetzij op de artikelen 1382 tot 1386bis van het Burgerlijk Wetboek.

Inzake de schadeloosstelling van de slachtoffers van opzettelijke misdrijven, verklaart de Minister dat de opzettelijke verkeersmisdrijven evengoed tot de bevoegdheid van de politierechtbank behoren als de onopzettelijk gepleegde misdrijven.

Doch indien het opzettelijk gepleegde misdrijf een overtreding vormt van een andere bepaling van het Strafwetboek dan de artikelen 418, 419 en 420, behoort het tot de bevoegdheid van de correctionele rechtbank (b.v. art. 392 van het Strafwetboek...).

Artikel 13 wordt met 16 tegen 2 stemmen als het nieuwe artikel 15 aangenomen.

Art. 16
(art. 14)

L'article vise à étendre la règle de l'article 617 du Code judiciaire qui veut que les jugements rendus sur une demande dont le montant ne dépasse pas 15 000 F soient rendus en dernier ressort, aux jugements de même nature rendus par les tribunaux de police dans les matières visées par le nouvel article 601bis du Code judiciaire.

La loi du 29 novembre 1979 ayant prévu que les jugements rendus par les tribunaux de travail seraient toujours susceptibles d'appel (*Moniteur belge* du 22 décembre 1979), M. Van Cauwenberghe propose par voie d'amendement de mettre l'article 617 du Code judiciaire en concordance avec cette modification, en y supprimant les mots « du tribunal du travail » (Doc. n° 406/2-III).

Cet amendement est adopté à l'unanimité.

L'article 14 est adopté par 14 voix contre 2 en tant que nouvel article 16.

Art. 17
(art. 14bis)

La procédure de comparution volontaire devant être étendue à toutes les juridictions compétentes au civil, y compris au tribunal de police, M. Van Cauwenberghe propose par voie d'amendement insérer un article 14bis afin de remplacer le second alinéa de l'article 706 du Code judiciaire par ce qui suit :

« Elles peuvent aussi se présenter volontairement devant le tribunal du travail, le tribunal de commerce, le tribunal de police ou le juge de paix, lorsque la matière du différend entre dans leurs attributions » (Doc. n° 406/2-III).

Le Ministre approuve cette modification.

L'amendement est adopté par 14 voix contre 2 en tant que nouvel article 17.

(art. 15)

Le premier alinéa de l'article 765 du Code judiciaire stipule qu'en toutes matières déferées au tribunal de première instance et à la cour d'appel, le juge appelé à siéger seul ne statue, à peine de nullité, qu'après avoir entendu l'avis du ministère public. L'article 15 a pour objet d'étendre cette disposition au tribunal de police qui connaît des demandes visées au nouvel article 601bis du Code judiciaire lorsque le montant de la demande dépasse 50 000 F.

Le problème de la limite de cette disposition aux demandes de plus de 50 000 F et la difficulté de définir avec certitude le montant de cette demande sont soulevés.

Le Ministre déclare que cette restriction permet de trouver un palliatif à la charge supplémentaire que représente cette disposition pour le ministère public. Par ailleurs, le ministère public peut toujours donner son avis.

L'objection semble également rencontrée par le fait qu'en matière d'indemnité demandée à la suite d'un accident de roulage, la demande est généralement supérieure à 50 000 F, limite de la compétence *ratione summae* du juge de paix.

Les réticences au sujet de la disposition proposée sont maintenues. En effet, si cette mesure se justifie dans le cadre d'une action pénale, elle est beaucoup moins utile en matière

Art. 16
(art. 14)

Het artikel wil de in artikel 617 van het Gerechtelijk Wetboek vervatte regel, volgens welke de vonnissen waarbij uitspraak wordt gedaan over een vordering waarvan het bedrag 15 000 F niet overschrijdt, in laatste aanleg worden gewezen, uitbreiden tot de gelijkaardige vonnissen die door de politierechtbanken worden gewezen in de zaken bedoeld bij het nieuwe artikel 601bis van het Gerechtelijk Wetboek.

Aangezien de wet van 29 november 1979 heeft bepaald dat tegen de door de arbeidsrechtbanken uitgesproken vonnissen altijd hoger beroep kan worden ingesteld (*Belgisch Staatsblad* van 22 december 1979), stelt de heer Van Cauwenberghe bij een amendement voor om artikel 617 van het Gerechtelijk Wetboek in overeenstemming te brengen met die wijziging en wel door de woorden « de arbeidsrechtbank » weg te laten (Stuk n° 406/2-III).

Dit amendement wordt eenparig aangenomen.

Artikel 14 wordt met 14 tegen 2 stemmen als het nieuwe artikel 16 aangenomen.

Art. 17
(art. 14bis)

Aangezien de procedure van vrijwillige verschijning voortaan moet worden uitgebreid tot alle in burgerlijke zaken bevoegde gerechten, met inbegrip van de politierechtbank, stelt de heer Van Cauwenberghe in een amendement voor in het ontwerp een artikel 14bis in te voegen, ten einde het tweede lid van artikel 706 van het Gerechtelijk Wetboek te vervangen door wat volgt :

« Ook voor de arbeidsrechtbank, de rechtbank van koophandel, de politierechtbank of de vrederechter, kunnen zij vrijwillig verschijnen, wanneer het geschil tot hun bevoegdheid behoort » (Stuk n° 406/2-III).

De Minister keurt die wijziging goed.

Het amendement wordt met 14 tegen 2 stemmen als het nieuwe artikel 17 aangenomen.

(art. 15)

Het eerste lid van artikel 765 van het Gerechtelijk Wetboek bepaalt dat in alle zaken die voor de rechtbank van eerste aanleg en voor het hof van beroep worden gebracht, de alleenrechtsprekende rechter uitspraak doet, na, op straffe van nietigheid, het advies van het openbaar ministerie te hebben gehoord. Artikel 15 wil die bepaling uitbreiden tot de politierechtbank, die kennis neemt van de in het nieuwe artikel 601bis van het Gerechtelijk Wetboek bedoelde vorderingen, wanneer het bedrag daarvan 50 000 F overschrijdt.

Er wordt gewezen op het probleem dat kan rijzen doordat die bepaling beperkt blijft tot de vorderingen van meer dan 50 000 F, alsmede op de moeilijkheid om het bedrag van die vordering precies te bepalen.

De Minister verklaart dat die beperking de mogelijkheid biedt om de bijkomende last welke die bepaling voor het openbaar ministerie meebrengt, enigszins te verlichten. Anderzijds kan het openbaar ministerie altijd advies uitbrengen.

Dat bezwaar lijkt eveneens ondervangen doordat het bedrag van een vordering tot schadeloosstelling ingevolge een verkeersongeval doorgaans hoger ligt dan 50 000 F, welke som de grens vormt van de bevoegdheid *ratione summae* van de vrederechter.

Sommigen blijven terughoudend omtrent de voorgestelde bepaling. Want, hoewel die maatregel verantwoord is in het raam van een strafvordering, is hij veel minder nuttig

civile, d'autant plus que le parquet est surchargé et qu'il peut intervenir à tout moment pour donner son avis s'il le juge utile. Le caractère superflu de la disposition justifie la suppression de l'article 15.

L'article 15 est supprimé à l'unanimité.

Art. 18 (nouveau)

Le Gouvernement propose l'amendement suivant (Doc. n° 406/10-I) :

« Insérer un article 15bis (nouveau), libellé comme suit :

Art. 15bis. — Dans les articles 269, 1, 1° et 269, 2, 1° du Code des droits d'enregistrement, d'hypothèque et de greffe, modifiés par la loi du 10 octobre 1967, les mots "et les tribunaux de police" sont insérés chaque fois après les mots "justices de paix". »

Cet amendement se justifie par le fait que désormais, le tribunal de police connaissant des actions civiles en dommages et intérêts en matière d'accidents de roulage, il est normal de percevoir un droit de mise au rôle pour chaque cause inscrite au rôle général et un droit pour chaque requête inscrite dans le registre des requêtes des tribunaux de police.

En ce qui concerne le timbre de plaidoirie sur les conclusions de police, le Ministre déclare que la pratique consistant à apposer des « timbres de plaidoirie » a été abandonnée lors de l'entrée en vigueur du Code judiciaire.

En ce qui concerne le montant du droit de plaidoirie à apposer sur l'assignation, il y a lieu d'opérer une distinction selon la nature de l'action portée devant le tribunal de police.

1° Lorsque l'action sera menée sur l'invocation d'une infraction, le droit de plaidoirie pourrait être aligné sur celui que l'arrêté royal du 29 septembre 1953 prévoit pour les actions civiles, accessoires à une action pénale, introduites par citation directe devant les tribunaux de police (art. 1er, J).

2° Lorsque l'action sera purement civile, le droit de plaidoirie applicable devrait être fonction du montant de la demande.

- a) jusqu'à 15 000 F : décision rendue en dernier ressort : cfr. arrêté royal du 29 septembre 1953, article 1er, D au F;
- b) compétence en 1er ressort jusqu'à 50 000 F : article 1er, G;
- c) compétence en 1er ressort au-delà de 50 000 F : article 1er, C ou E.

L'opportunité d'adapter l'arrêté royal du 29 septembre 1953 sera examinée en temps utile.

L'amendement tendant à insérer un article 15bis (nouveau) est adopté à l'unanimité en tant que nouvel article 18.

Art. 19 (art. 16)

Cet article a pour objet d'abroger diverses dispositions remplacées par le présent projet ou dépassées par son contenu.

L'article 16 est adopté à l'unanimité en tant que nouvel article 19.

in burgerlijke zaken omdat het parket overbelast is en het te allen tijde kan optreden om zijn advies te geven indien het zulks nuttig acht. Daar artikel 15 overbodig is, ware het verantwoord die bepaling weg te laten.

Artikel 15 wordt eenparig weggelaten.

Art. 18 (nieuw)

De regering stelt het volgende amendement voor (Stuk n° 406/10-I) :

« Een artikel 15bis (nieuw) invoegen, luidend als volgt :

« *Art. 15bis.* — In de artikelen 269, 1, 1° en 269, 2, 1° van het Wetboek van de registratie-, hypotheek- en griffierechten, gewijzigd bij de wet van 10 oktober 1967, worden telkens na het woord "vredegerechten", de woorden "en de politierechtbanken" ingevoegd. »

Dit amendement is verantwoord door het feit dat, nu de politierechtbank kennis zal nemen van alle burgerlijke vorderingen tot schadeloosstelling in verband met verkeersongevallen, het normaal is een rolrecht te innen op elke zaak die op de algemene rol wordt ingeschreven en een recht te heffen op elk verzoekschrift ingeschreven in het register der verzoekschriften van de politierechtbanken.

Inzake de « pleidooizegels » op de conclusies voor de politierechtbanken verklaart de Minister dat die sedert de inwerkingtreding van het Gerechtelijk Wetboek werden afgeschaft.

Inzake het bedrag van het pleidooirecht dat op de dagvaarding moet worden aangebracht, dient een onderscheid te worden gemaakt naargelang van de aard van de vordering die voor de politierechtbank gebracht wordt.

1° Is de vordering het gevolg van een misdrijf, dan kan het pleidooirecht worden vastgesteld naar analogie van het bedrag, waarin is voorzien bij het koninklijk besluit van 29 september 1953 voor de burgerlijke vorderingen in verband met een strafvordering bij rechtstreekse dagvaarding voor de politierechtbank ingeleid (Art. 1, J).

2° Is de vordering louter burgerlijk, dan zou men bij de vaststelling van het pleidooirecht rekening moeten houden met het bedrag van de vordering.

- a) tot 15 000 F : beslissing gewezen in laatste aanleg : cfr. koninklijk besluit van 29 september 1953, artikel 1, D tot F;
- b) bevoegdheid in eerste aanleg tot 50 000 F : artikel 1, G;
- c) bevoegdheid in eerste aanleg boven 50 000 F : artikel 1, C of E.

Er zal te gelegener tijd worden nagegaan of het wenselijk is het koninklijk besluit van 29 september 1953 aan te passen.

Het amendement tot invoeging van een artikel 15bis (nieuw) wordt eenparig als het nieuwe artikel 18 aangenomen.

Art. 19 (art. 16)

Dit artikel beoogt de opheffing van diverse bepalingen die door dit ontwerp vervangen worden of door de inhoud ervan achterhaald zijn.

Artikel 16 wordt eenparig als het nieuwe artikel 19 aangenomen.

CHAPITRE II

Suppression de la fonction de commissaire de police, d'officier ou agent judiciaire assistant le procureur du Roi dans l'exercice de ses fonctions près le tribunal de police

Art. 20
(art. 17)

Cet article vise, en abrogeant l'article 156 du Code judiciaire, à supprimer la fonction de commissaire de police, d'officier ou agent judiciaire assistant le procureur du Roi dans l'exercice de ses fonctions près le tribunal de police.

Etant donné la suppression de cet article, il y a également lieu de supprimer l'indemnité liée à cette fonction (article 38).

Les membres de la commission se félicitent du remplacement des commissaires de police par des substituts du procureur du Roi. Cette modification répond par ailleurs à l'objet de la proposition de M. Bourgeois abrogeant l'article 156 du Code judiciaire en vue de décharger les commissaires de police de leur mission d'officier du ministère public près le tribunal de police (Doc. n° 361/1).

Estimant que cette modification rencontre son objectif, M. Bourgeois retire sa proposition de loi.

Malgré les excellents services rendus à la magistrature par ces fonctionnaires, il convient de se réjouir de leur affectation complète aux tâches pour lesquelles ils ont été nommés dans le cadre communal, d'autant plus que les postes libérés constitueront autant de possibilités pour les jeunes licenciés en droit de faire carrière en qualité de substitut du procureur du Roi.

En ce qui concerne les commissaires de police nommés hors cadre en vue de remplir une mission d'officier du ministère public près le tribunal de police, le Ministre assure les membres que ces commissaires de police nommés en surnombre, généralement dans les grandes agglomérations, rempliront désormais leurs fonctions normales dans un cadre temporairement élargi.

M. Grafé souhaite cependant que sa proposition de loi, modifiant la législation sur la rémunération des commissaires de police, qui assistent le procureur du Roi dans l'exercice de ses fonctions près les tribunaux de police (doc. n° 17/1) et dont l'objet est d'augmenter leur indemnité, n'en soit pas négligée pour autant et soit jointe à la discussion du présent projet.

Ces commissaires reçoivent une indemnité annuelle non indexée de 18 000 F par an (loi du 14 juillet 1956).

M. Grafé propose de la porter à 36 000 F ou à 30 000 F, suivant que le titulaire exerce ses fonctions dans un arrondissement judiciaire qui compte une population de 500 000 habitants au moins ou de moins de 500 000 habitants. De plus, il souhaite que cette indemnité soit indexée.

Etant donné la suppression de l'article 156 du Code judiciaire, M. Grafé propose de prendre ces montants en considération dans le calcul des pensions.

A l'argument du Ministre selon lequel ce montant n'est certes pas élevé mais doit être considéré dans le cadre des appointements des commissaires de police qui sont

HOOFDSTUK II

Afschaffing van het ambt van politiecommissaris en van gerechtelijk officier of agent bevoegd om de Procureur des Konings bij te staan in de uitoefening van zijn ambt bij de politierechtbank

Art. 20
(art. 17)

Dit artikel beoogt, via de opheffing van artikel 156 van het Gerechtelijk Wetboek, de afschaffing van het ambt van politiecommissaris en van gerechtelijk officier of agent bevoegd om de procureur des Konings in de uitoefening van zijn ambt bij de politierechtbank bij te staan.

Gezien de weglating van dit artikel, dient de vergoeding die aan dat ambt verbonden is, eveneens te worden afgeschaft (artikel 38).

De leden verheugen zich erover dat de politiecommissarissen worden vervangen door de substituten van de procureur des Konings. Deze wijziging komt anderzijds tegemoet aan de wens van de heer Bourgeois in zijn voorstel tot opheffing van artikel 156 van het Gerechtelijk Wetboek, ten einde de bevoegdheid van de politiecommissarissen als ambtenaar van het openbaar ministerie bij de politierechtbanken af te schaffen (Stuk n° 361/1).

Aangezien deze wijziging aan het door hem gestelde doel tegemoetkomt, trekt de heer Bourgeois zijn wetsvoorstel in.

Bedoelde ambtenaren dan al uitstekende diensten hebben bewezen aan de magistratuur, toch moet men er zich des te meer over verheugen dat zij thans volledig kunnen worden ingeschakeld voor de taken waarvoor zij in het gemeentelijke kader werden benoemd, omdat de vrijgekomen betrekkingen evenveel mogelijkheden bieden aan jonge licentiaten in de rechten om carrière te maken in de hoedanigheid van substituut-procureur des Konings.

Inzake de politiecommissarissen die buiten de personeelsformatie benoemd werden om een opdracht als ambtenaar van het openbaar ministerie bij de politierechtbanken te vervullen, geeft de Minister aan de leden de verzekering dat die politiecommissarissen, die over het algemeen in grote agglomeraties overtalig benoemd worden, hun normale functie voortaan in een tijdelijk uitgebreide personeelsformatie zullen uitoefenen.

De heer Grafé wenst evenwel dat zijn wetsvoorstel tot wijziging van de wet op de bezoldiging van de politiecommissarissen die de procureur des Konings bijstaan in de uitoefening van zijn functies bij de politierechtbank (Stuk n° 17/1) — welk voorstel ertoe strekt de desbetreffende vergoeding te verhogen — desondanks niet zou worden verwaarloosd en bij de bespreking van dit ontwerp gevoegd.

Die commissarissen ontvangen een jaarlijkse niet-geïndexeerde vergoeding van 18 000 F (wet van 14 juli 1956).

De heer Grafé stelt voor het bedrag van die vergoeding op 36 000 F of 30 000 F te brengen, naargelang de titularis zijn ambt uitoefent in een gerechtelijk arrondissement waarvan het bevolkingscijfer ten minste 500 000 of minder dan 500 000 bedraagt. Hij wenst daarenboven dat die vergoeding zou worden geïndexeerd.

Gelet op de weglating van artikel 156 van het Gerechtelijk Wetboek stelt de heer Grafé voor die bedragen voor de berekening van de pensioenen in aanmerking te nemen.

Tegen het argument van de Minister dat dit bedrag weliswaar niet zeer hoog is doch dat het moet worden gezien in het raam van de bezoldiging van de politiecommissa-

souvent plus élevés que ceux des substituts des procureurs du Roi, l'auteur rétorque que ceci n'est pas le cas si l'on compare les barèmes de personnes ayant une même ancienneté.

Le Ministre fait remarquer que ses prédécesseurs n'ont pas jugé utile de remédier à cette situation pendant 22 ans. Par ailleurs, le budget du département de la Justice devant encore subir une diminution de l'ordre de 2,2 %, soit de 700 millions, il lui est impossible de donner satisfaction aux intéressés, même si les montants proposés étaient également réduits de 2,2 %.

Une telle libéralité est inconcevable dans la mesure où, d'une part, des crédits importants devront être mis en œuvre pour pourvoir à l'installation des tribunaux de police et d'autre part, des crédits doivent également être disponibles pour permettre par exemple l'engagement des 400 gardiens nécessaires à l'amélioration de la condition pénitentiaire.

La commission estime que l'examen de cette proposition doit être reportée à une date ultérieure lorsque la situation budgétaire sera meilleure.

Dans le cadre de cette réforme, la suggestion est également émise d'augmenter les traitements des substituts; ceux-ci sont difficiles à trouver, étant donné notamment qu'ils sont placés pécuniairement sur le même pied que les secrétaires d'administration, alors qu'ils doivent parfois examiner de nombreux dossiers à domicile.

L'article 17 est adopté à l'unanimité en tant que nouvel article 20.

Art. 21 à 27

(art. 18 à 24)

Les articles 18 à 37 ont pour objet de modifier ou d'abroger différentes dispositions législatives afin de les mettre en concordance avec la suppression de l'article 156 du Code judiciaire. Les termes « l'officier par qui sera rempli le ministère public près le tribunal de police » sont remplacés par les mots « le procureur du Roi ».

Les articles 18 à 24 sont adoptés à l'unanimité en tant que nouveaux articles 21 à 27.

Art. 24bis

Etant donné qu'un accident de circulation routière peut entraîner des conséquences graves et même un homicide involontaire, un faux témoignage en matière de police doit être sanctionné de la même manière qu'un faux témoignage dans le cadre d'un délit de la compétence du tribunal correctionnel.

M. Van Cauwenberghe propose dès lors que le coupable de faux témoignage en matière correctionnelle, en matière de police, ainsi qu'en matière civile, soit puni d'un emprisonnement de deux mois à cinq ans (Doc. n° 406/5-II).

Le Ministre ayant déclaré qu'en ce qui concerne la qualification du faux témoignage, ce n'est pas le tribunal devant lequel le témoignage a été rendu qui est déterminant, mais bien la qualification légale du fait faisant l'objet des poursuites, M. Van Cauwenberghe retire son amendement ainsi que ses amendements ayant pour objet d'insérer un article 38bis et un article 38ter, ces derniers apportant à la législation les adaptations qu'aurait rendues nécessaires l'éventuelle adoption de l'amendement tendant à insérer un article 24bis.

rissen, die vaak aanzienlijker is dan die van de substituten van de procureur des Konings, brengt de auteur van het amendement in dat dit niet het geval is indien men de betrokken weddeschalen van personen met dezelfde anciënniteit tegenover elkaar plaatst.

De Minister merkt op dat zijn voorgangers het gedurende 22 jaar niet nuttig hebben geacht daar een oplossing aan te geven. Aangezien de begroting van het departement van Justitie nog met nagenoeg 2,2 %, d.i. 700 miljoen moet worden verminderd, lijkt het hem anderzijds onmogelijk aan de belanghebbenden voldoening te schenken, ook niet indien de voorgestelde bedragen eveneens met 2,2 % worden verminderd.

Een dergelijke vrijgevigheid is niet denkbaar, aangezien enerzijds aanzienlijke kredieten zullen moeten worden uitgetrokken om in de vestiging van de politierechtbanken te voorzien en anderzijds ook kredieten beschikbaar moeten zijn om b.v. 400 bewaarders te kunnen aanwerven voor de noodzakelijke verbetering van het gevangeniswezen.

De commissie is de mening toegedaan dat de behandeling van dat voorstel moet worden uitgesteld tot een latere datum, wanneer de budgettaire toestand beter zal zijn.

In het raam van deze hervorming wordt eveneens gesuggereerd de wedden van de substituten op te trekken: de aanneming van deze laatsten is moeilijk omdat zij met name qua wedde worden gelijkgesteld met bestuurssecretaris, ofschoon zij soms vele dossiers thuis moeten bestuderen.

Artikel 17 wordt eenparig als het nieuwe artikel 20 aangenomen.

Artt. 21 tot 27

(artt. 18 tot 24)

De artikelen 18 tot 37 beogen de wijziging of de opheffing van verschillende wetsbepalingen, ten einde die in overeenstemming te brengen met de weglating van artikel 156 van het Gerechtelijk Wetboek. De woorden: « aan de ambtenaar die het openbaar ministerie bij de politierechtbank uitoefent » worden vervangen door de woorden « aan de procureur des Konings ».

De artikelen 18 tot 24 worden eenparig aangenomen als de nieuwe artikelen 21 tot 27.

Art. 24bis

Aangezien een verkeersongeval ernstige gevolgen en zelfs onopzettelijke doding met zich kan brengen, dient vals getuigenis in politiezaken op dezelfde wijze te worden gestraft als vals getuigenis in het raam van een misdrijf dat tot de kennisneming van de correctionele rechtbank behoort.

De heer Van Cauwenberghe stelt derhalve voor dat hij die schuldig is aan vals getuigenis in correctionele zaken, in politiezaken of in burgerlijke zaken wordt gestraft met gevangenisstraf van twee maanden tot vijf jaar (Stuk n° 406/5-II).

Nadat de Minister verklaard heeft dat niet de rechtbank waarvoor getuigenis wordt afgelegd, bepalend is voor de kwalificatie van het vals getuigenis, maar wel de wettelijke kwalificatie van het feit dat het voorwerp is van de vervolging, trekt de heer Van Cauwenberghe zijn amendement in en dat is eveneens het geval met de amendementen die ertoe strekken een artikel 38bis en een artikel 38ter in te voegen, welke amendementen in de wetgeving de wijzigingen wilden aanbrengen die er hadden moeten komen indien het amendement tot invoering van een artikel 24bis was aangenomen.

Art. 28 à 38
(art. 25 à 35)

Ces articles sont adoptés à l'unanimité en tant que nouveaux articles 28 à 38 (voir ci-dessus les articles 18 à 24).

L'article 36, reprenant en fait l'article 8 du projet, est supprimé.

Art. 39 (nouveau)
(art. 36bis)

M. Van Cauwenberghe dépose l'amendement suivant (Doc. n° 406/2-III), tendant à insérer un article 36bis libellé comme suit :

« Dans l'article 36bis, deuxième alinéa, de la loi du 8 avril 1965 sur la protection de la jeunesse, inséré par l'article 2 de la loi du 9 mai 1972, les mots : " les débats devant ces juridictions ont lieu en Chambre du Conseil " sont supprimés. »

Selon lui, le caractère non infamant des infractions à la loi sur l'assurance obligatoire et aux articles 418, 419 et 420 du Code pénal en matière de roulage reprochées à des mineurs de plus de 16 ans et de moins de 18 ans accomplis ne justifie pas une comparution de ceux-ci en chambre du conseil. Le fait de se retirer en chambre du conseil ou, pour les juridictions qui ne disposent pas du local ad hoc, de devoir prononcer le huis clos n'engendre que des difficultés et des retards que rien ne nécessite.

Bien que le problème évoqué puisse peut-être être résolu en groupant les litiges qui concernent les mineurs, le Ministre reconnaît qu'il s'agit, dans la plupart des cas, d'affaires dont la nature ne requiert pas une discrétion particulière et qui ne nécessitent certes pas que les débats aient lieu en chambre du conseil.

Le Ministre dépose un sous-amendement de pure forme.

Insérer un article 36bis (nouveau), libellé comme suit :

« A l'article 36bis, deuxième alinéa, de la loi du 8 avril 1965 sur la protection de la jeunesse, inséré par l'article 2 de la loi du 9 mai 1972, les modifications suivantes sont apportées :

1° les mots " les débats devant ces juridictions ont lieu en chambre du conseil " sont supprimés;

2° les mots " s'ils " sont remplacés par les mots " si les débats ". »

Le sous-amendement est adopté à l'unanimité en tant que nouvel article 39.

Art. 40 et 41 (nouveau)
(art. 37)

L'article 37 a pour objet une modification technique, identique aux précédentes. L'article 55, alinéa 2, de la loi relative à la police de la circulation routière, dont la modification est proposée, concerne le retrait immédiat du permis de conduire. Cette disposition (qui peut être appliquée pour la moindre impolitesse à un agent de la circulation), permet trop d'arbitraire, selon certains membres.

Artt. 28 tot 38
(artt. 25 tot 35)

Die artikelen worden eenparig aangenomen als de nieuwe artikelen 28 tot 38 (zie hierboven de artikel 18 tot 24).

Artikel 36, dat in feite artikel 8 van het ontwerp overneemt, wordt weggelaten.

Art. 39 (nieuw)
(art. 36bis)

De heer Van Cauwenberghe dient het volgende amendement in (Stuk n° 406/2-III), tot invoeging in het ontwerp van een artikel 36bis, luidend als volgt :

« In artikel 36bis, tweede lid, van de wet van 8 april 1965 betreffende de jeugdbescherming, ingevoegd bij artikel 2 van de wet van 9 mei 1972, worden de woorden " De debatten voor die gerechten hebben in raadkamer plaats " weggelaten. »

Volgens het lid hebben de overtredingen van de wet op de verplichte aansprakelijkheid en van de artikelen 418, 419 en 420 van het Strafwetboek in verband met verkeersdelicten gepleegd door minderjarigen die meer dan 16 jaar, doch niet ten volle 18 jaar oud zijn, geen ontrend karakter. Het is dan ook niet verantwoord de betrokkenen in raadkamer te doen verschijnen. Wanneer een rechtbank zich in raadkamer terugtrekt of wanneer zij verplicht is het sluiten der deuren te bevelen omdat zij niet over een geschikt lokaal beschikt, dan kunnen daar alleen maar nutteloze moeilijkheden en vertraging uit voortvloeien.

Ofschoon het opgeworpen vraagstuk misschien kan worden opgelost door de geschillen m.b.t. minderjarigen te groeperen, geeft de Minister toe dat het in de meeste gevallen gaat om zaken die omwille van hun aard geen bijzondere discretie vergen en die alleszins niet in raadkamer moeten worden behandeld.

De Minister dient een louter vormelijk subamendement in.

Een artikel 36bis (nieuw) invoegen, luidend als volgt :

« In artikel 36bis, tweede lid, van de wet van 8 april 1965, betreffende de jeugdbescherming, ingevoegd bij artikel 2 van de wet van 9 mei 1972, worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° de woorden " De debatten voor die gerechten hebben in raadkamer plaats " worden weggelaten;

2° de woorden " indien eruit blijkt " worden vervangen door de woorden " indien uit de debatten blijkt ". »

Het subamendement wordt eenparig aangenomen als het nieuwe artikel 39.

Artt. 40 en 41 (nieuw)
(art. 37)

Artikel 37 wil een technische wijziging aanbrengen, die precies dezelfde is als de vorige wijzigingen. Artikel 55, tweede lid, van de wet betreffende de politie over het wegverkeer, waarvan de wijziging wordt voorgesteld, heeft betrekking op de onmiddellijke intrekking van het rijbewijs. Die bepaling (kan worden toegepast bij de minste onbeleeftheid ten opzichte van een verkeersagent en) kan, volgens sommige leden, tot te veel willekeur leiden.

M. Uyttendaele propose par voie d'amendement (Doc. n° 406/4) que le retrait ou la saisie ne soient pas maintenus, s'il ne sont pas confirmés dans les cinq jours par la chambre du conseil, sur base du rapport du verbalisant.

Le Ministre est d'avis que la modification proposée ne peut donner lieu à une révision sur le fond sous peine de retarder l'adoption du projet.

L'amendement aurait par ailleurs pour conséquence que lorsque le procureur général prend cette sanction, son acte serait également soumis à la chambre du conseil, ce qui n'est pas souhaitable.

De plus, le Ministre estime que si cette mesure est contestable, il ne peut cependant y être remédié que par le recours à une procédure d'appel qui pourrait s'effectuer en 15 jours.

L'observation est faite que l'organisation de l'appel équivaldrait à un retrait de permis de conduire pendant 1 mois. Pour de nombreux commissaires, l'occasion doit être saisie de modifier le système.

Le retrait consacre en fait l'inégalité sociale, étant donné que les désagréments qu'il occasionne seront différents selon que la personne à qui le permis est retiré est tributaire de son véhicule pour exercer sa profession ou a un chauffeur à sa disposition.

Par ailleurs, il faut remarquer que les substituts préféreraient également que la disposition contestée soit moins large. Si l'automobiliste concerné néglige de venir chercher son permis après le délai imposé, le procureur du Roi demande souvent des informations aux substituts, ce qui leur occasionne la rédaction de rapports, alors qu'ils sont déjà surchargés.

Un membre estime qu'une telle suppression nécessite plus de discussions que ne le permet l'examen de ce projet.

Selon d'autres, le retrait du permis de conduire ne peut se justifier que s'il est limité à un jour. Le retrait pour une durée plus longue ne se conçoit qu'à titre de sanction après un examen quant au fond de l'infraction. Le délai de cinq jours proposé par M. Uyttendaele est donc encore très long.

Il est cependant rétorqué que cet amendement a l'avantage de laisser au pouvoir judiciaire le soin de juger de l'opportunité du retrait, même si cette procédure est plus lourde.

Le Ministre est cependant d'avis qu'il faut éviter d'appesantir d'avantage la procédure pénale et propose par voie d'amendement (Doc. n° 406/10-I) que le retrait de ce document ne soit pas maintenu au-delà de cinq jours.

Cette disposition fera l'objet d'un article 37bis (nouveau) libellé comme suit :

« Art. 37bis. — Dans l'article 56 des lois relatives à la police de la circulation routière coordonnées par l'arrêté royal du 16 mars 1968, modifié par la loi du 9 juillet 1976, l'alinéa 2 est remplacé par les dispositions suivantes :

« Le retrait du document n'est pas maintenu au-delà de cinq jours.

Celui-ci est restitué lorsque le titulaire d'un permis de conduire étranger quitte le territoire. »

Le second alinéa reprend le second alinéa de l'article 56 existant.

M. Uyttendaele, estimant que cette proposition répond aux préoccupations qui ont motivé son propre amendement, retire celui-ci.

De heer Uyttendaele stelt bij amendement (Stuk n° 406/4) voor de intrekking of inbeslagneming van het rijbewijs niet te handhaven indien zij niet binnen vijf dagen door de raadkamer op verslag van de verbalisant wordt bevestigd.

De Minister is de mening toegedaan dat de voorgestelde wijziging geen aanleiding mag geven tot een herziening ten gronde, want anders zou de goedkeuring van het ontwerp vertraging kunnen oplopen.

Het amendement zou anderzijds tot gevolg kunnen hebben dat, wanneer de procureur-generaal die maatregel treft, de raadkamer zich daarover eveneens zou moeten uitspreken en dat is niet wenselijk.

Daarenboven meent de Minister dat die maatregel, ofschoon hij betwistbaar is, slechts kan worden aangevochten door het instellen van hoger beroep, wat 15 dagen in beslag kan nemen.

Er wordt opgemerkt dat, wanneer voor dergelijke gevallen het instellen van hoger beroep geregeld wordt, zulks kan resulteren in de intrekking van het rijbewijs gedurende een maand. Vele leden menen dat men de gelegenheid te baat moet nemen om het systeem te wijzigen.

De intrekking bekrachtigt in feite de sociale ongelijkheid, aangezien de daardoor veroorzaakte last zal verschillen naargelang de persoon wiens rijbewijs wordt ingetrokken, zijn voertuig beroepshalve nodig heeft dan wel over een eigen chauffeur beschikt.

Anderzijds zij opgemerkt dat de substituten er ook de voorkeur aan geven dat de betwiste bepaling minder ruim wordt opgevat. Indien de betrokken automobilist nalaat zijn rijbewijs te komen afhalen na de gestelde termijn, wint de procureur des Konings vaak inlichtingen in bij de substituten, die, ofschoon zij reeds overbelast zijn, dan nog verslagen moeten gaan opmaken.

Een lid is van mening dat de afschaffing van de hier bedoelde mogelijkheid meer discussie zal uitlokken dan wij ons in het bestek van de bespreking van dit ontwerp kunnen veroorloven.

Volgens anderen is de intrekking van het rijbewijs alleen verantwoord als die tot één dag beperkt blijft. Intrekking voor een langere tijd is alleen gerechtvaardigd bij wijze van sanctie na een onderzoek over de grond van het misdrijf. De door de heer Uyttendaele voorgestelde termijn van vijf dagen is dus nog te lang.

Daarop wordt evenwel geantwoord dat dit amendement het voordeel biedt dat de rechterlijke macht kan oordelen over de wenselijkheid van intrekking, ook al is die procedure omslachtiger.

De Minister vindt echter dat de rechtspleging in strafzaken niet nog zwaarder moet worden gemaakt en stelt bij wijze van amendement voor (Stuk n° 406/10-I) dat de intrekking van het rijbewijs niet langer dan vijf dagen gehandhaafd blijft.

Die bepaling is vervat in een artikel 37bis (nieuw), luidend als volgt :

« Art. 37bis. — In artikel 56 van het koninklijk besluit van 16 maart 1968 tot coördinatie van de wetten betreffende de politie over het wegverkeer, gewijzigd bij de wet van 9 juli 1976, wordt het tweede lid vervangen door de volgende bepalingen :

« De intrekking van het document wordt niet langer dan vijf dagen gehandhaafd.

Het wordt teruggegeven wanneer de houder van een buitenlands rijbewijs het grondgebied verlaat. »

Het tweede lid komt overeen met het tweede lid van het huidige artikel 56.

De heer Uyttendaele vindt dat dit voorstel beantwoordt aan de bezorgdheid die aan zijn eigen amendement ten grondslag ligt en hij trekt zijn amendement dan ook in.

L'article 37 est adopté à l'unanimité en tant que nouvel article 40.

L'article 37bis (nouveau) est adopté à l'unanimité en tant que nouvel article 41.

Art. 42
(art. 38)

L'article 38 est également une adaptation de la législation rendue nécessaire par la suppression de l'article 156 du Code judiciaire.

L'article 38 est adopté à l'unanimité en tant que nouvel article 42.

CHAPITRE III

Modification des dispositions du Code judiciaire relatives à l'organisation judiciaire

Art. 43 et 44
(art. 39 et 40)

1. *Exposé*

Le chapitre III traite de la modification des dispositions du Code judiciaire relatives à l'organisation judiciaire et vise à instituer administrativement les tribunaux de police.

L'article 39 stipule notamment qu'il y a des tribunaux de police et qu'un ou plusieurs juges y exercent leurs fonctions.

L'article 40 établit le siège du tribunal de police au chef-lieu de l'arrondissement judiciaire lorsqu'il n'en est pas disposé autrement par l'article 3 de l'annexe du présent code. Le point 25 de cet article 3 de l'annexe, modifié par l'article 45 du projet, prévoit par exemple un tribunal de police à Eupen.

2. *Classement des tribunaux*

La remarque est faite que la nouvelle localisation des tribunaux de police implique la révision du classement prévu à l'article 62 du Code judiciaire.

Le Ministre déclare que tous les tribunaux de police existants et tous les tribunaux qui seront créés par le projet sont des tribunaux de première classe au regard de l'article 62 du Code judiciaire. La distinction que fait cette disposition n'a donc plus d'application pratique que pour certaines justices de paix.

Le classement des tribunaux sur base du nombre d'habitants ($\pm 500\,000$ habitants) a déjà été mis en question par plusieurs instances. Il n'est donc pas indiqué de reprendre ici purement et simplement ce critère.

Par ailleurs, il n'y a pas de critère déterminant pour opérer une distinction parmi les différents tribunaux de police.

3. *Critiques : deux amendements visant à réduire la centralisation prévue par le projet*

M. Van Cauwenberghe estime que le regroupement au chef-lieu d'arrondissement (art. 40) des tribunaux de police

Artikel 37 wordt als het nieuwe artikel 40 eenparig aangenomen.

Artikel 37bis (nieuw) wordt als het nieuwe artikel 41 eenparig aangenomen.

Art. 42
(art. 38)

Ook artikel 38 is een aanpassing van de wetgeving, welke noodzakelijk volgt uit de weglating van artikel 156 van het Gerechtelijk Wetboek.

Artikel 38 wordt eenparig als het nieuwe artikel 42 aangenomen.

HOOFDSTUK III

Wijziging van de bepalingen van het Gerechtelijk Wetboek betreffende de rechterlijke organisatie

Artt. 43 en 44
(artt. 39 en 40)

1. *Uiteenzetting*

In hoofdstuk III wordt gehandeld over de wijziging van bepalingen van het Gerechtelijk Wetboek betreffende de rechterlijke organisatie en worden de politierechtbanken bestuurlijk georganiseerd.

Artikel 39 bepaalt met name dat er politierechtbanken zijn en dat één of meer rechters er hun ambt uitoefenen.

Door artikel 40 wordt de zetel van de politierechtbank gevestigd in de hoofplaats van het gerechtelijk arrondissement wanneer niet anders wordt beschikt door artikel 3 van het bijvoegsel bij het hierboven bedoelde wetboek. Punt 25 van dit artikel 3 van het bijvoegsel, dat wordt gewijzigd door artikel 45 van het ontwerp, stelt bij voorbeeld een politierechtbank in te Eupen.

2. *Indeling van de rechtbanken*

Er wordt opgemerkt dat de in artikel 62 van het Gerechtelijk Wetboek vervatte indeling moet worden herzien, nu de politierechtbanken een nieuwe vestigingsplaats hebben gekregen.

De Minister verklaart dat alle bestaande politierechtbanken en alle rechtbanken die door het ontwerp zullen worden opgericht, rechtbanken van eerste klasse zijn in de zin van artikel 62 van het Gerechtelijk Wetboek. Het onderscheid dat in die bepaling wordt gemaakt, heeft dus alleen nog maar een praktische betekenis voor bepaalde vrederechten.

De indeling van de rechtbanken op grond van het aantal inwoners ($\pm 500\,000$ inwoners) werd reeds door verschillende instanties aangevochten. Derhalve is het niet aangezien dat criterium hier zonder meer over te nemen.

Overigens is er geen doorslaggevend criterium om een onderscheid tussen de verschillende politierechtbanken te maken.

3. *Bespreking van twee amendementen tot beperking van de in het ontwerp bedoelde centralisatie*

De heer Van Cauwenberghe is van oordeel dat de groepering van de politierechtbanken in de arrondissements-

éloignera le justiciable des nouveaux tribunaux, parfois d'environ 100 km, et qu'aucune assurance n'est donnée en ce qui concerne la création de sections décentralisées.

Par voie d'amendement (Doc. n° 406/2-III), il propose dès lors, afin de ne pas mettre en péril l'administration d'une bonne justice, de rendre légalement obligatoire la création de telles sections plutôt que de faire dépendre leur instauration de l'insistance d'un député ou de pétitions.

L'amendement a pour objet d'insérer un nouvel article 42bis modifiant l'article 186 du Code judiciaire.

Seule la deuxième phrase de l'amendement est ici concernée :

« Il sera créé une section du tribunal de police dans chaque chef-lieu de canton où le juge de paix exerçait les attributions de juge de police.... »

Le caractère trop absolu de l'amendement entraîne de nombreuses réticences. L'expérience a en effet démontré qu'une centralisation dans certains arrondissements tels que Anvers et Namur, a eu des répercussions positives, nonobstant le fait qu'elle ait été décriée lors de la réforme du Code judiciaire.

La configuration des arrondissements précités est cependant un facteur déterminant de cette réussite, les chef-lieux de ces arrondissements ayant une position centrale et étant desservis par un réseau de communications efficace (autoroutes notamment). Il n'en est pas de même pour d'autres arrondissements tels que Termonde ou Nivelles dont l'étirement Nord-Sud ou Est-Ouest nécessite plusieurs sections. De même il faut tenir compte du particularisme climatologique de la région de langue allemande, où les rigueurs de l'hiver exigent également deux sections (Eupen et St-Vith).

Dans le même esprit, M. Bourgeois propose également par voie d'amendement (Doc. n° 406/3), en ordre principal, de supprimer l'article 40 afin de maintenir le siège des tribunaux de police au niveau cantonal et en ordre subsidiaire, de fixer ces sièges aux endroits prévus par l'article 3 de l'annexe au Code judiciaire qui sera modifiée dans ce cas.

Ces propositions ont pour objectif essentiel d'éviter une centralisation excessive qui ne tient plus compte de la connaissance par le juge du contexte dans lequel le litige se produit, de la présence souvent assidue à l'audience des intéressés dans les matières qui relèvent de la compétence du tribunal de police, de la facilité d'accès des greffes cantonaux, des problèmes matériels qui surgiront, des répercussions sur le secteur tertiaire et du danger que les auxiliaires de la justice tels que les huissiers de justice et les avocats ne suivent cette centralisation et ne désertent ainsi les campagnes.

Il rappelle en outre que le juge de police est l'autorité judiciaire la plus proche du justiciable et qu'il est également compétent pour de petits litiges, autres que ceux relatifs aux problèmes de roulage. Une centralisation excessive est donc préjudiciable aux intéressés.

4. Réponse du Ministre, débat et votes

Le Ministre insiste sur la nécessité d'établir une structure solide qui présente de grands avantages tant au niveau de l'unité de direction que sur le plan de l'organisation du

hoofdplaatsen de rechtzoekenden van de nieuwe rechtbanken zal verwijderen — soms tot 100 km ver —, en dat geen enkele waarborg wordt gegeven in verband met de oprichting van gedecentraliseerde afdelingen.

Om een degelijke rechtsbedeling niet in het gedrang te brengen, stelt hij dan ook in een amendement (Stuk n° 406/2-III) voor de oprichting van dergelijke afdelingen wettelijk verplicht te stellen, in plaats van ze te laten afhangen van de bemiddeling van een volksvertegenwoordiger of van verzoekschriften.

Het amendement heeft tot doel een artikel 42bis in te voegen tot wijziging van artikel 186 van het Gerechtelijk Wetboek.

Alleen de tweede zin van het amendement komt hier ter sprake :

« Er wordt een afdeling van de politierechtbank ingesteld in elke hoofdplaats van een kanton waar de vrederechter de bevoegdheden van de politierechter uitoefende. »

Verscheidene leden zijn terughoudend omwille van het te absolute karakter van het amendement. De ervaring heeft immers uitgewezen dat centralisatie in bepaalde arrondissementen, zoals Antwerpen en Namen, een positieve weerslag heeft gehad ondanks het feit dat men zulks bij de invoering van het Gerechtelijk Wetboek heeft aangevochten.

Voor dat succes is de begrenzing van de voormelde arrondissementen evenwel doorslaggevend geweest, omdat de hoofdplaats van die arrondissementen een centrale plaats inneemt en het middelpunt vormt van een degelijk verkeersnet (met name autowegen). Dat is niet het geval voor andere arrondissementen, zoals Dendermonde of Nijvel, waar verscheidene afdelingen noodzakelijk zijn omwille van de afstand van het Noorden naar het Zuiden of van het Oosten naar het Westen. Zo moet men ook rekening houden met de eigen aard van het klimaat in het Duitse taalgebied, waar twee afdelingen (Eupen en Sankt-Vith) nodig zijn omwille van de strenge winter.

In dezelfde zin stelt de heer Bourgeois eveneens bij wijze van amendement (Stuk n° 406/3) voor om, in hoofddorde, artikel 40 weg te laten, zodat de zetel van de politierechtbanken in de kantons blijft, en, in bijkomende orde, om die zetel te vestigen in de plaatsen die vermeld zijn in artikel 3 van het bijvoegsel bij het Gerechtelijk Wetboek, dat alsdan zou worden gewijzigd.

Het hoofddoel van die voorstellen bestaat erin een overdreven centralisatie te vermijden, waardoor de rechter niet meer op de hoogte zou zijn van de context van het geschil, waardoor de betrokkenen niet langer stipt op de zitting aanwezig zouden kunnen zijn in zaken die onder de bevoegdheid van de politierechtbank ressorteren, waardoor ook geen rekening wordt gehouden met de toegankelijkheid van de kantonale griffies, met de materiële problemen die zullen rijzen, met de weerslag op de tertiaire sector en met het gevaar dat de personen die het gerecht bijstaan, zoals de gerechtsdeurwaarders en de advocaten, die centralisatie volgen en het platteland verlaten.

De auteur van het amendement wijst er ook op dat de politierechter als gerechtelijke overheid het dichtst bij de rechtzoekende staat en dat hij, naast geschillen welke betrekking hebben op verkeersproblemen, ook bevoegd is voor kleine geschillen. Een overdreven centralisatie is dus nadelig voor de betrokkenen.

4. Antwoord van de Minister, debat en stemmingen

De Minister beklemtoont dat het noodzakelijk is een stevige structuur op te bouwen, wat grote voordelen biedt zowel inzake eenheid op het stuk van leiding als inzake orga-

travail. Elle pourra être, par la suite, assouplie par la création de sections que permet le Code judiciaire et par l'article 42 du présent projet. En effet, cet article prévoit que lorsque les nécessités du service le justifient, le Roi peut nommer des juges de complément chargés de desservir les justices de paix et les tribunaux de police concurremment, soit avec un ou plusieurs juges de paix, soit avec un ou plusieurs juges de police. De plus, il est plus facile de nommer en supplément si les prévisions s'avèrent inférieures à la réalité que de réduire le cadre si le nombre prévu s'avère trop important.

Si le Ministre déclare comprendre les préoccupations des membres, il est d'avis que les solutions préconisées par les amendements ne peuvent s'appliquer à travers tout le pays et risquent de surcroît de créer des divergences jurisprudentielles importantes. De plus, la recherche de critères objectifs nécessite un long examen, si l'on veut tenir compte de tous les cas particuliers soulevés.

Il est rétorqué que lors de la réforme du Code judiciaire, la délimitation des circonscriptions territoriales a fait l'objet d'une étude approfondie tenant compte des problèmes particuliers tels que l'existence d'autoroutes; une telle étude n'est donc pas à exclure. D'autre part, si la création de sections n'est pas une prérogative réservée au pouvoir législatif par la Constitution, celui-ci est cependant habilité constitutionnellement à maintenir les tribunaux existants où cela est souhaitable.

Le Ministre reste partisan d'une formule souple plutôt que de rechercher dès à présent les arrondissements où une décentralisation est indispensable. Cette recherche doit être menée sur le terrain et à cet égard la création de sections pourrait être étudiée par une « Commission des sages » qui pourra établir des bases pour assouplir la structure proposée actuellement afin, dans un premier temps, de nommer des juges complémentaires et créer des sections et dans une seconde phase, de modifier les cadres en conséquence par voie législative. Les sections nouvelles n'ont en effet pas d'incidence sur le nombre de magistrats.

La remarque est faite que la « Commission des sages » annoncée, ne pourrait être que nationale, afin d'éviter la manifestation d'intérêts personnels au niveau local. Cela ne doit cependant pas empêcher la Commission de consulter les autorités judiciaires des différents arrondissements. Dans la même optique, il est préférable que ses membres soient des magistrats plutôt que des représentants de groupes de pression.

A la question de savoir si un juge désigné doit accepter son affectation à une section déterminée, le Ministre répond affirmativement, le magistrat étant nommé au tribunal et la section faisant partie de ce tribunal.

Selon certains membres, il faudrait au moins faire figurer en annexe les sections qui seront prévues dans les régions où elles s'avèrent indispensables. En effet, leur nécessité ne peut pas être contestée, par exemple, en Flandre occidentale. Le Ministre l'a reconnu lui-même pour la région de langue allemande. Il serait aisé de localiser ces sections, l'expérience ayant en général démontré quels sont les tribunaux surchargés. La commission serait dès lors rassurée en connaissant les intentions du Ministre sous forme de note ou de déclaration afin de voter le projet en connaissance de cause.

nisatie van het werk. Naderhand zal dat kunnen worden versoepeld door de oprichting van afdelingen, wat door het Gerechtelijk Wetboek en door artikel 42 van het ontwerp is toegestaan. Dat artikel bepaalt immers dat, als de behoeften van de dienst zulks rechtvaardigen, de Koning toevoegde rechters kan benoemen, die in de vredegerichten en de politierechtbanken worden aangesteld samen met een of meer vrederechters of samen met een of meer politierechters. Bovendien is het gemakkelijker om bijkomende benoemingen te verrichten als blijkt dat bij de vooruitzichten de werkelijkheid werd onderschat, dan de personeelsformatie in te krimpen als het vooropgestelde aantal te hoog ligt.

De Minister begrijpt de bezorgdheid van de leden, maar hij is van mening dat de in de amendementen voorgestelde oplossingen niet over het hele land kunnen worden toegepast en bovendien het gevaar inhouden dat grote verschillen inzake rechtspraak ontstaan. Bovendien moet aan de opstelling van objectieve criteria een langdurig onderzoek voorafgaan indien men rekening wil houden met alle bijzondere gevallen.

Daarop wordt geantwoord dat de territoriale indeling bij de invoering van het Gerechtelijk Wetboek grondig werd bestudeerd, rekening houdend met bijzondere problemen, zoals het voorhanden zijn van autowegen; een dergelijke studie mag dus niet worden uitgesloten. Bovendien is het zo dat, hoewel de oprichting van afdelingen geen grondwettelijk prerogatief van de wetgevende macht is, de wetgever volgens de Grondwet wel bevoegd is om de bestaande rechtbanken te handhaven waar zulks wenselijk is.

De Minister blijft voorstander van een soepele regeling, veeleer dan dat hij nu reeds uit nagaan in welke arrondissementen decentralisatie onontbeerlijk is. Dat onderzoek moet ter plaatse worden uitgevoerd en in dat verband zou een « Commissie van wijzen » de oprichting van afdelingen kunnen bestuderen en de grondslagen leggen voor een versoepeling van de thans voorgestelde structuur. In een eerste fase zouden dan toegevoegde rechters worden benoemd en afdelingen opgericht, en in een tweede fase zouden de personeelsformaties dienovereenkomstig en langs wetgevende weg worden gewijzigd. Het oprichten van nieuwe afdelingen heeft immers geen invloed op het aantal magistraten.

Er wordt opgemerkt dat de aangekondigde « Commissie van wijzen » slechts op nationaal vlak zou kunnen worden opgericht om te vermijden dat persoonlijke belangen op plaatselijk vlak de bovenhand halen. Dat mag de Commissie er nochtans niet van weerhouden de gerechtelijke autoriteiten van de verschillende arrondissementen te raadplegen. Voorts is het in dat verband te verkiezen dat de commissieleden magistraten zouden zijn en niet vertegenwoordigers van drukingsgroepen.

Op de vraag of een rechter verplicht is zijn aanwijzing bij een bepaalde afdeling te aanvaarden, antwoordt de Minister bevestigend, daar een magistraat benoemd wordt in een rechtbank en de afdeling deel uitmaakt van die rechtbank.

Volgens sommige leden zouden de afdelingen die in uitzicht worden gesteld in streken waar zulks nodig is, ten minste in de bijlage moeten worden opgegeven. De noodzaak ervan immers kan niet worden betwist, bij voorbeeld in West-Vlaanderen. De Minister heeft dat zelf toegegeven voor het Duitse taalgebied. Het zou gemakkelijk zijn die afdelingen te lokaliseren, aangezien uit de ervaring meestal is gebleken welke rechtbanken overbelast zijn. De Commissie zou dan ook gerustgesteld zijn indien het voornemen van de Minister ter zake bekend gemaakt werd in een nota of in een verklaring, en zij zou het ontwerp met kennis van zaken kunnen goedkeuren.

Le Ministre craint que les prévisions communiquées puissent apparaître comme des promesses formelles du Ministre et que, de plus, leur élaboration retarde l'adoption du projet. Il ne peut se rallier à cette proposition.

La remarque est cependant faite que des critères tels que les moyens de communication, les distances, le nombre d'affaires traitées et la pondération de celles-ci, le nombre de sections par arrondissement et leur répartition, devraient être pris en considération.

Le Ministre considère également que ces critères sont à prendre en considération mais selon lui, on ne peut prétendre qu'ils soient exhaustifs.

Le Ministre ayant donné l'assurance que les besoins des différents arrondissements judiciaires seront examinés attentivement par cette « Commission des sages », Monsieur Bourgeois retire son amendement à l'article 40 (doc. n° 406/3) tandis que M. Van Cauwenberghe retire la seconde phrase de son amendement insérant un article 42bis (nouveau) (doc. n° 406/2-III).

L'article 39 est adopté à l'unanimité en tant que nouvel article 43.

L'article 40 est adopté à l'unanimité en tant que nouvel article 44.

Art. 45 (nouveau)

Le Gouvernement a déposé l'amendement suivant (doc. n° 406/6-I) :

« Insérer un article 40bis (nouveau), libellé comme suit :

« Art. 40bis. — Dans l'article 65, premier alinéa, du même Code, les mots « du ressort du tribunal d'arrondissement » sont supprimés. »

La compétence territoriale du juge du tribunal de police s'étendant désormais au ressort d'un tribunal d'arrondissement, il est indiqué que le premier président de la cour d'appel puisse déléguer un juge de police du ressort de la même cour d'appel. Il convient donc de supprimer la limite du ressort du tribunal d'arrondissement prévue à l'article 65 du Code judiciaire.

Cet amendement est adopté à l'unanimité en tant que nouvel article 45.

Art. 46 (art. 41)

Cet article a pour objet d'abroger les articles 67 et 159 du Code judiciaire. Ces dispositions ne visent que des tribunaux de police desservis par un juge de paix.

Cet article est adopté à l'unanimité en tant que nouvel article 46.

Art. 47 (art. 42)

Cet article permet au Roi, lorsque les nécessités du service le justifient, de nommer des juges de complément chargés de desservir les justices de paix et les tribunaux de police, concurremment, soit avec un ou plusieurs juges de paix, soit avec un ou plusieurs juges de police.

Il est précisé que ces juges de complément, bien que non compris dans le cadre, sont juges à part entière et sont

De Minister vreest dat, indien hetgeen thans wordt overwogen, wordt bekendgemaakt, zulks wel eens zou kunnen overkomen als een formele belofte van de Minister en dat de uitwerking ervan bovendien de goedkeuring van het ontwerp zou kunnen vertragen. Daarom kam hij op het voorstel niet ingaan.

Toch wordt de opmerking gemaakt dat rekening zou moeten worden gehouden met criteria als de verkeersmiddelen, de afstand, het aantal behandelde zaken en het gewogen gemiddelde daarvan, het aantal afdelingen per arrondissement en hun verdeling.

De Minister is ook van mening dat deze criteria in aanmerking moeten worden genomen, maar volgens hem zijn het niet de enige.

Nadat de Minister de verzekering gegeven heeft dat de behoeften van de diverse gerechtelijke arrondissementen door de « Commissie van wijzen » zorgvuldig zullen worden bestudeerd, trekt de heer Bourgeois zijn amendement op artikel 40 (Stuk n° 406/3) in, terwijl de heer Van Cauwenberghe de tweede zin van zijn amendement tot invoeging van een artikel 42bis (nieuw) (Stuk n° 406/2-III) intrekt.

Artikel 39 wordt als het nieuwe artikel 43 eenparig aangenomen.

Artikel 40 wordt als het nieuwe artikel 44 eenparig aangenomen.

Art. 45 (nieuw)

De Regering stelt een amendement voor (Stuk n° 406/6-I), luidend als volgt :

Een artikel 40bis (nieuw) invoegen, luidend als volgt :

« Art. 40bis. — In artikel 65, eerste lid, van hetzelfde Wetboek worden de woorden « van het rechtsgebied der arrondissementsrechtbank » weggelaten. »

Aangezien de territoriale bevoegdheid van de politierechtbank zich voortaan zal uitstrekken tot het rechtsgebied van een arrondissementsrechtbank, moet de eerste voorzitter van het hof van beroep een opdracht kunnen geven aan een politierechter uit het rechtsgebied van hetzelfde hof van beroep. De in artikel 65 van het Gerechtelijk Wetboek vastgestelde begrenging tot het rechtsgebied van de arrondissementsrechtbank moet dus worden opgeheven.

Dit amendement wordt als het nieuwe artikel 45 eenparig aangenomen.

Art. 46 (art. 41)

Dit artikel strekt ertoe de artikelen 67 en 159 van het Gerechtelijk Wetboek op te heffen. Die bepalingen hebben slechts betrekking op de politierechtbanken die door een vrederechter bediend worden.

Dit artikel wordt als het nieuwe artikel 46 eenparig aangenomen.

Art. 47 (art. 42)

Dank zij dit artikel kan de Koning, wanneer de behoeften van de dienst zulks rechtvaardigen, toegevoegde rechters benoemen, die gelast zijn om samen met een of meer vrederechters, dan wel samen met een of meer politierechters, de vrederechters en de politierechtbanken te bedienen.

Er wordt gepreciseerd dat die toegevoegde rechters, alhoewel zij niet in de personeelsformatie begrepen zijn, volwaar-

par conséquent inamovibles. Leur décès n'entraîne cependant pas leur remplacement automatique étant donné qu'ils ne figurent pas au cadre.

L'article 42 est adopté à l'unanimité en tant que nouvel article 47.

Art. 48 (nouveau)

Le nouvel article 69 du Code judiciaire tel qu'il est modifié par l'article 47 (art. 42) du présent projet, ne prévoit des juges de complément que pour les tribunaux de police.

Afin de faire face au même problème au niveau de l'instance d'appel, M. Van Cauwenberghe propose l'amendement suivant (Doc. n° 406/8-II).

Insérer un article 42bis (nouveau), libellé comme suit :

« Art. 42bis. — Il est inséré dans le même Code un article 88bis, rédigé comme suit :

Lorsque les nécessités du service le justifient, le Roi peut nommer des juges de complément au tribunal de première instance. »

Le Ministre déclare ne pas s'opposer à cet amendement mais remarque que cette disposition permettra à l'exécutif de nommer des juges sans être lié par la loi.

Il est cependant observé que cette remarque vaut également pour l'article 42 et que la modification proposée est un instrument utile et souple, pour faire face à la multiplication des appels qui est à craindre.

Dans le texte néerlandais, les mots « aanvullende rechters » doivent cependant être remplacés par les mots « toegevoegde rechters ».

L'amendement est adopté à l'unanimité en tant que nouvel article 48.

Art. 49 (nouveau)

Lors de la discussion des articles 43 et 44 (art. 39 et 40), M. Van Cauwenberghe avait retiré la seconde phrase de son amendement tendant à insérer un article 42bis (nouveau) (Doc. n° 406/2-III).

En ce qui concerne la première phrase de son amendement, M. Van Cauwenberghe propose de permettre de structurer les tribunaux de police de la même manière que les autres tribunaux, en chambres civiles et en chambres pénales. L'auteur ajoute que l'argument du Ministre développé à l'article 11 (art. 9) ne le satisfait pas.

En effet, les articles 66 et 68 du Code judiciaire invoqués par le Ministre, stipulant que l'organisation du travail fera l'objet d'un règlement qui déterminera le nombre, les jours de la durée des audiences, permettra les audiences extraordinaires et prévoira que le plus ancien juge réglera la répartition du service, n'assureront que l'organisation des audiences et non la répartition en chambres.

Pour garantir une organisation rationnelle des tribunaux de police, il faut que ceux-ci puissent comporter plusieurs chambres comme la cour d'appel, la cour du travail, le tribunal de première instance, le tribunal de commerce, le tribunal du travail. Il faut, par conséquent, modifier dans ce sens l'article 186 du Code judiciaire afin de donner au Roi la possibilité de répartir les tribunaux de police en chambres, ce qu'il fera probablement comme pour les autres tribunaux.

Le Ministre reconnaît que si la rédaction du texte néerlandais permet cette répartition en chambres des tribunaux de police, celle du texte français l'exclut.

dige rechters en dus onafzetbaar zijn. Aangezien zij niet in de personeelsformatie voorkomen, worden zij bij hun overlijden evenwel niet automatisch vervangen.

Artikel 42 wordt als het nieuwe artikel 47 eenparig aangenomen.

Art. 48 (nieuw)

Het nieuwe artikel 69 van het Gerechtelijk Wetboek, zoals het wordt gewijzigd door artikel 47 (art. 42) van het onderhavige ontwerp, voorziet slechts in de benoeming van toegevoegde rechters voor de politierechtbanken.

Ten einde het hoofd te bieden aan hetzelfde probleem op het niveau van het hoger beroep, stelt de heer Van Cauwenberghe volgend amendement voor (Stuk n° 406/8-II) :

Een artikel 42bis (nieuw) invoegen, luidend als volgt :

« Art. 42bis. — In hetzelfde wetboek wordt een artikel 88bis ingevoegd, luidend als volgt :

Als de behoeften van de dienst het vereisen, kan de Koning aanvullende rechters in de rechtbank van eerste aanleg benoemen. »

De Minister verklaart dat hij niet tegen dit amendement gekant is, maar hij merkt op dat de uitvoerende macht, dank zij deze bepaling, rechters zal kunnen benoemen zonder door de wet gebonden te zijn.

Een lid merkt evenwel op dat zulks eveneens geldt voor artikel 42 en dat de voorgestelde wijziging een nuttig en soepel instrument biedt om de te verwachten toename van het aantal zaken in hoger beroep te kunnen opvangen.

In de Nederlandse tekst moeten de woorden « aanvullende rechters » evenwel vervangen worden door de woorden « toegevoegde rechters ».

Het amendement wordt, als nieuw artikel 48, eenparig aangenomen.

Art. 49 (nieuw)

Tijdens de bespreking van de artikelen 43 en 44 (artt. 39 en 40) had de heer Van Cauwenberghe de tweede zin van zijn amendement met betrekking tot de invoeging van een artikel 42bis (nieuw) (Stuk n° 406/2-III) ingetrokken.

In verband met de eerste zin van zijn amendement stelt de heer Van Cauwenberghe voor de politierechtbanken op dezelfde wijze te structureren als de andere rechtbanken, namelijk met burgerlijke en strafkamers. De auteur voegt eraan toe dat het door de Minister in verband met artikel 11 (art. 9) aangehaalde argument hem geen voldoening schenkt.

De artikelen 66 en 68 van het Gerechtelijk Wetboek welke door de Minister worden ingeroepen en waarin bepaald wordt dat de organisatie van de werkzaamheden zal geregeld worden via een reglement dat het aantal, de dagen en de duur van de zittingen zal vaststellen, buitengewone zittingen mogelijk zal maken en zal bepalen dat de oudste benoemde rechter de verdeling van de dienst regelt, hebben slechts betrekking op de regeling van de zittingen, maar niet op de verdeling in kamers.

Voor een rationele werking van de politierechtbanken moeten deze rechtbanken diverse kamers kunnen tellen zoals het hof van beroep, het arbeidshof, de rechtbank van eerste aanleg, de rechtbank van koophandel en de arbeidsrechtbank. Artikel 186 van het Gerechtelijk Wetboek moet derhalve in die zin worden gewijzigd om aan de Koning de mogelijkheid te bieden de politierechtbank in kamers in te delen, hetgeen Hij waarschijnlijk zal doen zoals voor de andere rechtbanken.

De Minister erkent dat de Nederlandse tekst de indeling van de politierechtbanken in kamers mogelijk maakt, maar dat zulks niet het geval is voor de Franse tekst.

Une adaptation du texte français s'avère donc nécessaire.

Le texte de l'article 186 du Code judiciaire est cependant peu clair dans la mesure où il semble que l'on puisse répartir les chambres en sections.

Il faudrait stipuler que le Roi peut répartir une cour d'appel, une cour du travail, un tribunal de première instance, un tribunal du travail, un tribunal de commerce ou un tribunal de police en chambres et diviser ces cours ou tribunaux en deux ou plusieurs sections.

Le Ministre ayant déposé un amendement dans ce sens (Doc. n° 406/13-I), M. Van Cauwenberghe retire le sien.

Le texte de l'amendement du Gouvernement est cependant encore amélioré au point de vue formel par la commission. Il devient :

« Art. 42bis (nouveau). — Insérer un article 42bis (nouveau), libellé comme suit :

L'article 186, deuxième alinéa, du Code judiciaire est remplacé par la disposition suivante : le Roi peut répartir, en chambres, les cours d'appel, les cours du travail, les tribunaux de première instance, les tribunaux du travail, les tribunaux de commerce et les tribunaux de police. Il peut aussi les diviser en deux ou plusieurs sections. »

Cet amendement est adopté à l'unanimité en tant que nouvel article 49.

Art. 50 (nouveau)

Afin que les règles en matière de parenté et d'alliance qui sont valables pour les autres tribunaux d'arrondissement, s'appliquent également aux membres du personnel des tribunaux de police, dont les effectifs vont considérablement s'accroître, MM. Verberckmoes et Van de Velde déposent l'amendement suivant (Doc. n° 406/2-VI) :

« Insérer un article 42bis (nouveau), libellé comme suit :

Art. 42bis. — Les modifications suivantes sont apportées au Code judiciaire :

1° L'article 301 est remplacé par la disposition suivante :

Art. 301. — Les conjoints, parents et alliés jusqu'au degré d'oncle et de neveu inclusivement, ne peuvent, sauf dispense du Roi, faire partie simultanément d'une même cour, d'un même tribunal de première instance, tribunal de commerce, tribunal du travail ou tribunal de police, comme juges, juges suppléants, juges sociaux ou juges consulaires, officiers du ministère public ou comme greffiers en chef, greffiers-chefs de greffe, greffiers et commis-greffiers.

2° L'article 303 est remplacé par la disposition suivante :

Art. 303. — Dans une justice de paix, les juges, leurs suppléants, les greffiers-chefs de greffe et greffiers ne peuvent être conjoints, parents ou alliés jusqu'au degré d'oncle et de neveu inclusivement. »

En fait, l'amendement vise à rendre possible la dispense royale pour les tribunaux de police.

Eu égard à la compétence étendue, aux responsabilités accrues et au traitement supérieur des juges de police, la question est posée de savoir s'il ne faut pas aussi revoir

Deze laatste tekst moet dus worden aangepast.

De tekst van artikel 186 van het Gerechtelijk Wetboek is echter niet zeer duidelijk, aangezien het blijkbaar mogelijk is de kamers in afdelingen te verdelen.

De tekst zou moeten bepalen dat de Koning een hof van beroep, een arbeidshof, een rechtbank van eerste aanleg, een arbeidsrechtbank, een rechtbank van koophandel of een politierechtbank kan indelen in kamers en deze hoven en rechtbanken in twee of meer afdelingen.

Nadat de Minister een amendement in die zin heeft voorgesteld (Stuk n° 406/13-I), trekt de heer Van Cauwenberghe zijn amendement in.

De tekst van het amendement van de Regering wordt evenwel door de commissie nog verbeterd wat de vorm betreft en luidt nu als volgt :

« Een artikel 42 (nieuw) invoegen, luidend als volgt :

Art. 42bis. — Artikel 186, tweede lid, van hetzelfde Wetboek wordt vervangen door de volgende bepaling :

De Koning kan de hoven van beroep, de arbeidshoven, de rechtbanken van eerste aanleg, de arbeidsrechtbanken, de rechtbanken van koophandel en de politierechtbanken indelen in kamers. Hij kan die ook verdelen in twee of meer afdelingen. »

Dit amendement wordt, als nieuw artikel 49, eenparig aangenomen.

Art. 50 (nieuw)

Ten einde de regels inzake bloed- en aanverwantschap die gelden voor de andere arrondissementele rechtbanken, eveneens toepassing te laten vinden op de personeelsleden van de politierechtbanken, waarvan het aantal aanzienlijk zal stijgen, stellen de heren Verberckmoes en Van de Velde volgend amendement voor (Stuk n° 406/2-VI) :

« Een artikel 42bis (nieuw) invoegen, luidend als volgt :

Art. 42bis. — In het Gerechtelijk Wetboek worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° Artikel 301 wordt door de volgende bepaling vervangen :

Art. 301. — Echtgenoten, bloed- en aanverwanten tot en met de graad van oom en neef mogen, behoudens vrijstelling door de Koning, niet samen van een zelfde hof, rechtbank van eerste aanleg, rechtbank van koophandel, arbeidsrechtbank of politierechtbank deel uitmaken als rechters, plaatsvervangende rechters, rechters in sociale zaken of rechters in handelszaken, ambtenaren van het openbaar ministerie, of als hoofdgriffiers, griffiers-hoofden van de griffie, griffiers en klerken-griffiers.

2° Artikel 303 wordt door de volgende bepaling vervangen :

Art. 303. — In een vredegerecht mogen de rechters, hun plaatsvervangers, de griffiers-hoofden van de griffie en griffiers geen echtgenoten zijn of geen bloed- of aanverwanten tot en met de graad van oom en neef. »

Het amendement wil in feite voor de politierechtbanken een door de Koning te verlenen vrijstelling mogelijk maken.

Gelet op de ruimere bevoegdheid, de grotere verantwoordelijkheid en de hogere wedde van de politierechters, wordt gevraagd of ook de benoemingsvoorwaarden, en met name

leurs conditions de nomination sous l'angle de l'âge. L'article 187 du Code judiciaire exige en effet 30 ans pour les juges de police, tandis que l'article 190 du Code judiciaire exige 32 ans pour les vice-présidents des tribunaux de première instance.

Selon le Ministre, il n'y a pas lieu de modifier l'âge auquel les juges de police peuvent être nommés. La loi permet en effet de nommer aux mêmes conditions d'âge d'autres magistrats, tels que les juges de paix et substituts du procureur général dont la tâche implique la prise de décisions à grande responsabilité.

L'amendement de MM. Verberckmoes et Van de Velde est adopté à l'unanimité en tant que nouvel article 50.

Art. 51

(art. 43)

Cet article a pour objet d'adapter l'obligation de résidence des juges, des greffiers-chefs de greffe et des greffiers des tribunaux de police à la nouvelle compétence territoriale de ces tribunaux. Ils seront par conséquent tenus de résider dans l'arrondissement judiciaire où est établi le tribunal de police, ou, s'ils desservent plusieurs arrondissements, dans un de ceux-ci.

L'article 43 est adopté à l'unanimité en tant que nouvel article 51.

Art. 52 (nouveau)

Etant donné le grand nombre de litiges qui seront désormais de la compétence des tribunaux de police, et le montant important des demandes en dommages et intérêts qui seront introduites, tant au pénal qu'au civil, la création d'un bureau d'assistance judiciaire auprès de ces tribunaux de police s'impose pour garantir au maximum les droits du justiciable.

Aussi M. Van Cauwenberghe dépose-t-il trois amendements (Doc. n° 406/5-II) ayant pour objet de modifier les articles 670, 675 et 688 du Code judiciaire, par l'insertion des articles 14bis, 14ter et 14quater dans le présent projet.

Le Ministre rappelle que la demande d'assistance judiciaire doit être introduite conformément à l'article 670, alinéa 2, du Code judiciaire.

Il fait observer que le juge de paix, qui connaît de cette demande, s'acquitte parfaitement de cette tâche sans qu'il soit nécessaire de se référer à un bureau.

Le Ministre est cependant d'avis que si la commission estime qu'il convient de prévoir la possibilité d'interjeter appel d'une décision du tribunal de police en matière d'assistance judiciaire, l'article 688 du Code judiciaire pourrait être modifié dans ce sens et il dépose l'amendement suivant (Doc. n° 406/6) :

« Insérer un article 43bis :

Art. 43bis. — L'article 688, alinéa 1er, du Code judiciaire est remplacé par la disposition suivante :

” Art. 688. — Les décisions des juges de paix et des tribunaux de police et des bureaux d'assistance judiciaire ne sont pas susceptibles d'opposition; elles peuvent être frappées d'appel par le requérant et le procureur du Roi lorsqu'il s'agit d'une décision du juge de paix et des tribunaux de police par le requérant et le procureur général lorsqu'il

de la minimumleefstijd, niet moeten worden herzien. Artikel 187 van het Gerechtelijk Wetboek bepaalt de minimumleefstijd voor de politierechters immers op 30 jaar, terwijl artikel 190 van het Gerechtelijk Wetboek voor de voorzitters van de rechtbanken van eerste aanleg de leeftijd van 32 jaar voorschrijft.

Volgens de Minister is er geen reden om de leeftijd waarop de politierechter kan worden benoemd, te wijzigen. Volgens de wet kunnen immers andere magistraten, zoals de vrederechters en de substituten van de procureur-generaal, die in hun opdracht eveneens belangrijke beslissingen moeten nemen, onder dezelfde voorwaarden inzake leeftijd benoemd worden.

Het amendement van de heren Verberckmoes en Van de Velde wordt, als nieuw artikel 50, eenparig aangenomen.

Art. 51

(art. 43)

Dit artikel wil de aan de rechters, griffiers-hoofden van de griffie en de griffiers van de politierechtbanken opgelegde verblijfverplichting aanpassen aan de nieuwe territoriale bevoegdheid van deze rechtbanken. Derhalve zullen zij verplicht zijn te verblijven in het gerechtelijk arrondissement waar de politierechtbank gevestigd is of, indien zij verscheidene arrondissementen bedienen, in één daarvan.

Artikel 43 wordt, als nieuw artikel 51, eenparig aangenomen.

Art. 52 (nieuw)

Gelet op het groot aantal geschillen waarvoor de politierechtbanken voortaan zullen bevoegd zijn en de omvang van de vorderingen tot schadevergoeding die zowel in burgerlijke als in strafzaken zullen worden ingesteld, is het nodig bij de politierechtbanken een bureau voor rechtsbijstand op te richten, ten einde de rechten van de rechtzoekende zoveel mogelijk te vrijwaren.

De heer Van Cauwenberghe stelt daarom drie amendementen voor (Stuk n° 406/5-II) die ertoe strekken de artikelen 670, 675 en 688 van het Gerechtelijk Wetboek te wijzigen door de invoeging van de artikelen 14bis, 14ter en 14quater in het onderhavige ontwerp.

De Minister herinnert eraan dat het verzoek om rechtsbijstand moet worden ingediend overeenkomstig artikel 670, tweede lid, van het Gerechtelijk Wetboek.

Hij merkt op dat de vrederechter die over dit verzoek uitspraak doet, zich heel goed van deze taak kwijt zonder dat het nodig is naar een bureau te verwijzen.

Indien de commissie echter mocht oordelen dat de mogelijkheid moet geboden worden om hoger beroep in te stellen tegen een beslissing van de politierechtbank inzake rechtsbijstand, meent de Minister dat artikel 688 van het Gerechtelijk Wetboek in die zin gewijzigd zou kunnen worden; hij stelt volgend amendement voor (Stuk n° 406/6) :

« Een artikel 43bis (nieuw) invoegen, luidend als volgt :

Art. 43bis. — Artikel 688, eerste lid, van hetzelfde Wetboek wordt vervangen door de volgende bepaling :

” Art. 688. — De beslissingen van de vrederechters, van de politierechtbanken en van de bureaus voor rechtsbijstand zijn niet vatbaar voor verzet; er kan hoger beroep tegen worden ingesteld door de verzoeker en de procureur des Konings wanneer het gaat om een beslissing van de vrederechter of van de politierechtbank, door de verzoeker

s'agit d'une décision rendue au premier degré de juridiction par un bureau d'assistance judiciaire d'un tribunal de première instance, d'un tribunal du travail ou d'un tribunal de commerce. ».

Cet amendement est adopté à l'unanimité en tant que nouvel article 52.

Estimant que cet amendement rencontre les préoccupations ayant motivé ses amendements tendant à insérer les articles 14*bis*, 14*ter* et 14*quater*, M. Van Cauwenberghe les retire.

Art. 53
(art. 44)

Cet article a pour objectif de rattacher au canton judiciaire de St-Vith les anciennes communes de langue allemande, appartenant encore actuellement au canton judiciaire de Malmédy, où la procédure se déroule normalement en langue française.

Cet article réalise l'homogénéité linguistique des cantons judiciaires. Le canton de Malmédy ne contient plus que des communes francophones.

Il est remarqué que l'énumération de ces communes est réduite du fait de l'incidence des fusions de communes.

L'article 44 est adopté à l'unanimité en tant que nouvel article 53.

Art. 54
(art. 45)

Cet article modifie l'article 3 de l'annexe au Code judiciaire en ce qu'il définit les lieux du siège et les limites territoriales des tribunaux de police. Ces limites territoriales correspondent aux arrondissements judiciaires sauf les exceptions prévues par la loi, à savoir :

- les tribunaux de police de Bruxelles, Hal et Vilvorde, afin de tenir compte des régions linguistiques dans l'arrondissement judiciaire de Bruxelles;
- les tribunaux de police de Verviers et de Eupen afin de tenir compte des communes de langue allemande;
- les tribunaux de police de Lierre, de Malines, de Saint-Nicolas, d'Alost et de Termonde; cette exception ne sera cependant en vigueur que jusqu'à la disparition des titulaires des tribunaux de police de Lierre, Saint-Nicolas et Alost.

Afin de ne pas introduire des différences dans le traitement des différents arrondissements et dans le but de faire concorder l'article 45 avec le principe que le juge de police sera désormais chargé de desservir un tribunal dont la compétence territoriale s'étendra sur le territoire d'un arrondissement judiciaire, le Gouvernement introduit un amendement (Doc. n° 406/13-I). Cet amendement tend à supprimer aux points 3, 17 et 19, de l'article 3 de l'annexe du Code judiciaire, modifié par l'article 45 du présent projet, les tribunaux de police de Lierre, Alost et Saint-Nicolas, tandis que les tribunaux de police de Malines et de Termonde sont respectivement déclarés compétents pour l'arrondissement judiciaire de Malines et pour l'arrondissement judiciaire de Termonde.

Cet amendement est adopté à l'unanimité.

Les tribunaux de police de Lierre, d'Alost et de Termonde ne disparaîtront pas pour autant et resteront en place aussi longtemps que les juges titulaires demeureront en fonc-

en de procureur-général lorsque het gaat om een beslissing in eerste aanleg gewezen door een bureau voor rechtsbijstand van een rechtbank van eerste aanleg, van een arbeidsrechtbank of van een rechtbank van koophandel. ».

Dit amendement wordt, als nieuw artikel 52, eenparig aangenomen.

Daar het tegemoetkomt aan de bezorgdheid die de heer Van Cauwenberghe ertoe aangezet heeft amendementen in te dienen tot de invoeging van de artikelen 14*bis*, *ter* en *quater*, trekt de auteur zijn amendementen in.

Art. 53
(art. 44)

Dit artikel wil de vroegere Duitstalige gemeenten welke thans nog tot het gerechtelijk kanton Malmédy behoren en waar de rechtspleging normaal in de Franse taal wordt gevoerd, bij het gerechtelijk kanton Sankt-Vith voegen.

Door dit artikel wordt de taalkundige homogeenheid van de gerechtelijke kantons tot stand gebracht. Het kanton Malmédy omvat alleen nog maar Franstalige gemeenten.

Opgemerkt wordt dat bij de opsomming van die gemeenten rekening is gehouden met de samenvoeging van gemeenten.

Artikel 44 wordt, als nieuw artikel 53, eenparig aangenomen.

Art. 54
(art. 45)

Dit artikel wijzigt artikel 3 van het bijvoegsel bij het Gerechtelijk Wetboek dat de zetel en de gebiedsomschrijving van de politierechtbanken vaststelt. Dit rechtsgebied stemt overeen met de gerechtelijke arrondissementen behalve in de door de wet bepaalde uitzonderingsgevallen, nl. :

- de politierechtbanken van Brussel, Halle en Vilvoorde ten einde rekening te houden met de taalgebieden binnen het gerechtelijk arrondissement Brussel;
- de politierechtbanken van Verviers en Eupen ten einde rekening te houden met de Duitstalige gemeenten;
- de politierechtbanken van Lier, Mechelen, Sint-Niklaas, Aalst en Dendermonde; deze uitzondering zal evenwel slechts van kracht zijn tot wanneer de titularissen van de politierechtbanken van Lier, Sint-Niklaas en Aalst zullen verdwijnen.

Om de arrondissementen op gelijke voet te behandelen en om artikel 45 in overeenstemming te brengen met het principe dat de politierechter voortaan een rechtbank zal bedienen waarvan het rechtsgebied zich zal uitstrekken over het volledige gebied van een gerechtelijk arrondissement, stelt de Regering een amendement voor (Stuk n° 406/13-I). Dit amendement strekt ertoe in de punten 3, 17 en 19 van artikel 3 van het bijvoegsel bij het Gerechtelijk Wetboek, gewijzigd door artikel 45 van het onderhavige ontwerp, de politierechtbanken van Lier, Aalst en Sint-Niklaas af te schaffen, terwijl de politierechtbanken van Mechelen en Dendermonde bevoegd verklaard worden voor het gerechtelijk arrondissement Mechelen, resp. het gerechtelijk arrondissement Dendermonde.

Dit amendement wordt eenparig aangenomen.

De politierechtbanken van Lier, Aalst en Dendermonde zullen daarom echter niet verdwijnen en zij zullen blijven bestaan zolang de rechters-titularissen hun ambt blijven

tion. Ils font l'objet d'un amendement du Gouvernement tendant à insérer un article 61bis, concernant leur survie provisoire.

Des amendements insérant un article 61bis et un article 61quater ayant pour but de fixer le cadre de ces tribunaux, sont également déposés par le Gouvernement.

M. Bourgeois, ayant reçu des assurances du Ministre en ce qui concerne la décentralisation des tribunaux de police, lors de la discussion des articles 43 et 44 (artt. 39 et 40), retire son amendement (Doc. n° 406/3) à l'article 54 (art. 45), dont l'objet était de scinder les tribunaux de police de Bruges et de Courtrai.

M. Van Rompaey avait déposé une proposition de loi, complétant l'article 3 de l'annexe au Code judiciaire concernant les limites territoriales et le siège des cours et tribunaux (n° 70/1). Cette proposition visait à tenir compte de l'accroissement des affaires dans les centres de Mol, Herentals et Westerloo et à établir un tribunal de police exerçant sa juridiction sur ces trois cantons, déchargeant ainsi les juges de paix de ces cantons.

Estimant que la réforme proposée des tribunaux de police, ainsi que les aménagements promis pour faire face aux besoins qui seront constatés, rencontre les préoccupations ayant justifié le dépôt de sa proposition et bien qu'un tribunal de police à Geel aurait été souhaitable, M. Van Rompaey retire sa proposition de loi.

La création d'un tribunal de police à Eupen est accueillie avec enthousiasme. Selon certains, un juge devrait lui être exclusivement affecté; un membre défend le projet en ce qu'il propose un juge commun aux tribunaux de Verviers et d'Eupen.

En effet, si deux juges ne sont pas indispensables à Verviers, un seul serait très insuffisant, alors que les affaires traitées en allemand à Eupen seront insuffisantes pour un juge. Le juge commun pourra donc traiter les affaires en français trop nombreuses à Verviers, tout en permettant de répondre au souhait légitime de la population germanophone d'avoir un tribunal de police à Eupen. Il rappelle que les francophones représentent $\frac{3}{4}$ de la population de l'arrondissement.

Il faut attirer l'attention sur le fait que les bourgmestres de la région de Saint-Vith insistent pour qu'un juge de police siège à St.-Vith. En effet, si les distances à parcourir par les justiciables de St.-Vith pour se rendre au tribunal d'Eupen ne sont pas plus longues que dans d'autres arrondissements judiciaires (160 km., aller-retour), il faut rappeler que ces personnes doivent traverser les Hautes-Fagnes, enneigées 5 mois par an. De plus, les transports collectifs sont déficients; pour arriver à Eupen à 16 h 20, il faut partir de Reuland à 7 h 09; quant au retour, un bus arrive à Reuland à 20 h 17 sans possibilité d'aller plus loin. Assister à une audience à Eupen oblige donc les gens à y séjourner. Il faut aussi insister sur le fait que, nonobstant leur appartenance à la même communauté de langue allemande, les populations des régions d'Eupen et de St.-Vith ont des mentalités très différentes et de plus, s'expriment chacune dans un patois non connu de l'autre.

Une solution serait d'instaurer un juge itinérant, comme il existe déjà une section itinérante du tribunal du travail.

La possibilité d'avoir un tribunal ou une section ayant ses greffiers et auxquels seraient attachés des substituts, serait cependant préférée.

uitoefenen. Dat is de bedoeling van een amendement van de Regering, dat ertoe strekt een artikel 61bis in te voegen met betrekking tot het voorlopig voortbestaan van die rechtbanken.

De Regering stelt eveneens amendementen voor met het oog op de invoeging van een artikel 61bis en 61quater, houdende vaststelling van de personeelsformatie van die rechtbanken.

Aangezien de heer Bourgeois, naar aanleiding van de bespreking van de artikelen 39 en 40, van de Minister waarborgen verkregen heeft met betrekking tot de decentralisatie van de politierechtbanken, trekt hij zijn amendement in op artikel 54 (art. 45) (Stuk n° 406/3), dat ertoe strekte de politierechtbanken van Brugge en Kortrijk te splitsen.

De heer Van Rompaey had een wetsvoorstel ingediend met het oog op de aanvulling van artikel 3 van het bijvoegsel bij het Gerechtelijk Wetboek betreffende de gebiedsomschrijving en de zetel van hoven en rechtbanken (Stuk n° 70/1). Dit voorstel wilde rekening houden met de stijging van het aantal zaken in de centra Mol, Herentals en Westerloo en een politierechtbank oprichten die zou bevoegd zijn voor die drie kantons, om zodoende de betrokken vrederechters te verlichten.

Niettegenstaande het feit dat de oprichting van een politierechtbank te Geel wenselijk zou geweest zijn en gelet op het feit dat de voorgestelde hervorming van de politierechtbanken en de beloofde aanpassingen volgens de behoeften die later zullen worden vastgesteld, tegemoet komen aan de bezorgdheid die aan zijn wetsvoorstel ten grondslag lag, trekt de heer Van Rompaey zijn wetsvoorstel in.

De oprichting van een politierechtbank te Eupen wordt geestdriftig onthaald. Sommigen menen dat een rechter uitsluitend met die rechtbank zou moeten belast worden; een lid verdedigt het ontwerp dat een gemeenschappelijke rechter voorstelt voor de rechtbanken Verviers en Eupen.

Het is wel niet noodzakelijk te Verviers twee rechters te hebben, maar één enkele zou beslist onvoldoende zijn, terwijl anderzijds de te Eupen in het Duits behandelde zaken onvoldoende zullen zijn voor een rechter. Die gemeenschappelijke rechter zou dus de Franse zaken die te Verviers te talrijk zijn, kunnen behandelen en meteen zou tegemoet gekomen worden aan de rechtmatige eis van de Duitstalige bevolking die een politierechtbank te Eupen wil. Het lid herinnert eraan dat $\frac{3}{4}$ van de bevolking van het arrondissement Fransstalig is.

De aandacht moet gevestigd worden op het feit dat de burgemeesters van de streek van Sankt-Vith erop aandringen dat een politierechter zou zetelen te Sankt-Vith. De afstanden die de rechtzoekenden van Sankt-Vith moeten afleggen om zich naar de rechtbank van Eupen te begeven, zijn wel niet langer dan in andere gerechtelijke arrondissementen (160 km heen en terug), maar er dient aan herinnerd te worden dat die personen de Hoge Venen moeten doorkruisen waar vijf maanden per jaar sneeuw ligt. Het openbaar vervoer is er trouwens gebrekkig; om in Eupen aan te komen om 16u20 moet men Reuland verlaten om 7u09; om terug te keren is er een bus die te Reuland aankomt om 20 u 17, maar dan kan men niet meer verder. Wil men te Eupen een zitting bijwonen, dan moet men er overnachten. Bovendien moet erop gewezen worden dat de inwoners van de streek van Eupen en van Sankt-Vith, alhoewel zij tot dezelfde Duitstalige gemeenschap behoren, een zeer uiteenlopende mentaliteit hebben en daarenboven elk de eigen gewesttaal spreken, waarmee de andere bevolking niet vertrouwd is.

Een oplossing zou erin bestaan een ambulante rechter te benoemen, zoals er ook reeds een ambulante afdeling van de arbeidsrechtbank bestaat.

Toch zou het de voorkeur verdienen over een rechtbank of een afdeling te kunnen beschikken met eigen griffiers en waaraan substituten zouden worden toegevoegd.

M. Evers propose par voie d'amendement (Doc. n° 406/5-1) de créer un tribunal de police exerçant sa juridiction sur le territoire du canton d'Eupen et un tribunal de police exerçant sa juridiction sur le territoire du canton de Saint-Vith.

Le Ministre déclare que la constitution d'un tribunal de police à Eupen constitue déjà une exception. Les possibilités de créer une section à St.-Vith par exemple ou de nommer des juges complémentaires pourront être utilisées, le Ministre ayant déjà reconnu à de nombreuses reprises dans le débat, la spécificité de la région de langue allemande.

Il ne faut cependant pas préjuger de ces éventualités et prévoir dès maintenant un nouveau tribunal au risque de devoir également envisager cette solution pour d'autres régions du pays où elle se justifierait tout autant et de devoir maintenir les tribunaux à Saint-Nicolas, Alost et Lierre que le Ministre se proposait de supprimer, dès que leurs titulaires ne seraient plus en fonction.

L'amendement de M. Evers est rejeté par 13 voix contre 3 et une abstention.

L'article 45, tel qu'il a été amendé, est adopté par 15 voix et 3 abstentions en tant que nouvel article 54.

Art. 55 (art. 46)

Cet article insère un article 3*bis* dans l'annexe au Code judiciaire afin d'énumérer les ressorts pour lesquels un même juge de police et un même greffier en chef sont nommés; il s'agit des arrondissements judiciaires d'Ypres et de Furnes et des arrondissements judiciaires de Marche-en-Famenne et de Neufchâteau.

A la suggestion d'utiliser cette disposition pour nommer un même juge et un même greffier en chef pour Saint-Vith et Eupen, ce qui permettrait de concrétiser dans les textes l'intention du Ministre, tout en respectant les exigences budgétaires, le Ministre rétorque que cet article ne concerne que de petits arrondissements dont le nombre d'affaires est trop restreint pour justifier l'existence d'un juge et d'un greffier en chef par arrondissement. D'autre part, ni Eupen, ni Saint-Vith ne sont chef-lieu d'arrondissements judiciaires. La solution pour Eupen et Saint-Vith ne peut se trouver que dans la création de sections et la nomination de juges complémentaires.

L'article 46 est adopté par 11 voix et 2 abstentions en tant que nouvel article 55.

CHAPITRE IV

Fixation du personnel des tribunaux, des parquets et des greffes

Un membre ayant insisté auprès du Ministre pour que des données plus récentes en matière de statistiques judiciaires soient mises à la disposition des membres de la commission, et ces chiffres ayant été obtenus, la commission a pu pour chaque cadre proposé serrer davantage la réalité et actualiser ces cadres. Cette adaptation est faite pour chaque cadre séparément, la méthode n'étant pas homogène.

De heer Evers stelt een amendement voor (Stuk n° 406/5-1) dat ertoe strekt een politierechtbank op te richten die bevoegd zou zijn voor het rechtsgebied van het kanton Eupen en een politierechtbank die bevoegd zou zijn voor het grondgebied van het kanton Sankt-Vith.

De Minister verklaart dat de oprichting van een politierechtbank te Eupen reeds een uitzondering vormt. Er zou gebruik gemaakt kunnen worden van de mogelijkheid om een afdeling op te richten, b.v. te Sankt-Vith, of om toegevoegde rechters te benoemen; de Minister heeft immers tijdens de bespreking herhaaldelijk gewezen op de specifieke toestand van het Duitstalige gewest.

Toch mag men niet vooruit lopen op die eventualiteit en moet nu reeds een nieuwe rechtbank worden opgericht, op het gevaar af die oplossing eveneens te moeten in overweging nemen voor andere streken van het land waar zulks evenzeer nodig mocht zijn en de rechtbanken van Sint-Niklaas, Aalst en Lier welke de Minister voorgesteld had op te heffen zodra hun rechter titularis niet meer in functie zou zijn, in stand te houden.

Het amendement van de heer Evers wordt verworpen met 13 tegen 3 stemmen en 1 onthouding.

Artikel 45 wordt, zoals geamendeerd in de vorm van een nieuw artikel 54, aangenomen met 15 stemmen en 3 onthoudingen.

Art. 55 (art. 46)

Dit artikel strekt ertoe in het bijvoegsel bij het Gerechtelijk Wetboek een artikel 3*bis* in te voegen met het oog op de vaststelling van de rechtsgebieden waar één enkele politierechter en één enkele hoofdgreffier worden benoemd; het gaat hier om de gerechtelijke arrondissementen Ieper en Veurne en de gerechtelijke arrondissementen Marche-en-Famenne en Neufchâteau.

Voorgesteld wordt van die bepaling gebruik te maken om één enkele rechter en één enkele hoofdgreffier te benoemen voor Sankt-Vith en Eupen, zodat de bedoeling van de Minister in een tekst kan worden omgezet zonder evenwel het budgettaire evenwicht te schaden; de Minister antwoordt dat dit artikel slechts betrekking heeft op kleine arrondissementen waarin het aantal zaken te beperkt is om het bestaan van een rechter en een hoofdgreffier per arrondissement te rechtvaardigen. Anderzijds zijn noch Eupen noch Sankt-Vith hoofdplaatsen van een gerechtelijk arrondissement. Voor Eupen en Sankt-Vith kan de oplossing slechts worden gevonden in het oprichten van afdelingen en de benoeming van toegevoegde rechters.

Artikel 46 wordt, als nieuw artikel 55, aangenomen met 11 stemmen en 2 onthoudingen.

HOOFDSTUK IV

Vaststelling van de personeelsformatie van de rechtbanken, de parketten en de griffies

Een lid had bij de Minister aangedrongen om de leden van de commissie meer recente gegevens ter beschikking te stellen in verband met de gerechtelijke statistieken; deze gegevens werden verstrekt zodat de commissie zich beter rekenschap heeft kunnen geven van de realiteit en de diverse personeelsformaties heeft kunnen aanpassen. Deze aanpassing werd doorgevoerd voor elke formatie afzonderlijk, zonder eenvormige methode.

Art. 56
(art. 47)

L'article 47 fixe le cadre des juges et des membres du greffe des tribunaux de police. Ce cadre a été calculé sur une moyenne de 3 250 affaires par juge.

Si d'aucuns estiment que ce chiffre est trop élevé, il apparaît qu'une moyenne de 2 500 affaires est courante et que certains magistrats atteignent le chiffre record de 6 000 affaires par an. De plus, une diminution du nombre global des affaires est à prévoir en raison des changements dans la politique des poursuites. Le Ministre insiste encore sur la préférence à accorder à un cadre plus restreint plutôt qu'à un cadre trop large; en effet, s'il apparaît que certains sièges sont surchargés, un remède pourra y être apporté par l'application de l'article 69 du Code judiciaire (art. 42 du projet) qui permet, lorsque les nécessités de service le justifient, que le Roi nomme des juges de complément. Il serait évidemment beaucoup plus difficile de réduire des cadres fixés trop généreusement.

L'activité des futurs tribunaux de police est basée sur le nombre des jugements prononcés en 1977, en matière de police, par les tribunaux de police existants et les justices de paix compétentes en matière de police, et, en matière d'accidents de roulage par les tribunaux de première instance, soit le tribunal correctionnel en matière pénale, soit le tribunal civil, le tribunal de commerce et les justices de paix en matière civile.

Ces chiffres, ainsi que le nombre de juges existants et le nombre de juges proposés, figurent en annexe I du projet de loi (Doc. n° 406/1, p. 70).

Lors de l'élaboration du projet, seuls les chiffres de 1977 étaient connus. Depuis lors, les chiffres pour l'année 1978 ont été obtenus et il est dès lors nécessaire de réactualiser le cadre proposé.

L'annexe I du présent rapport, qui remplace l'annexe I du projet de loi (Doc. n° 406/1, p. 70) reprend le nombre d'affaires pour 1977 et 1978, la moyenne pour ces deux années, le cadre actuel et le résultat de la moyenne des affaires pour 1977 et 1978 divisé par 3 250. Le dernier résultat est arrondi à l'unité supérieure, dès qu'il atteint 1,2, 2,4 ou tout chiffre supérieur à 3 plus un demi. Le gouvernement a substitué ce système à celui utilisé dans l'annexe I originale où le résultat n'était arrondi à l'unité supérieure qu'à partir de 0,5.

Selon ces nouveaux chiffres, le nombre de juges proposé doit être augmenté d'une unité à Louvain, à Nivelles et à Dinant, tandis qu'il doit être diminué d'une unité à Anvers.

Le cadre du personnel des greffes des tribunaux de police a été fixé en prenant pour base le nombre de jugements prononcés au cours de l'année 1977 et en le divisant par un diviseur progressif (650 jusqu'à 10 000 jugements, 750 jusqu'à 20 000 et 800 au-delà), conformément à une méthode éprouvée tenant compte des taux d'activité des tribunaux.

Le résultat obtenu donne le nombre total d'unités (greffier en chef, greffiers, commis-greffiers, rédacteurs et employés (voir annexe II du projet de loi, Doc. 406/1, p. 72).

Ces chiffres doivent également être réactualisés sur base de la moyenne des jugements de 1977-1978.

Art. 56
(art. 47)

Artikel 47 stelt de personeelsformatie vast van de rechters en van het griffiepersoneel van de politierechtbanken. Deze formatie werd berekend op basis van een gemiddelde van 3 250 zaken per rechter.

Sommigen zijn van oordeel dat genoemd cijfer overdreven is; blijkbaar is een gemiddelde van 2 500 zaken normaal, ook al halen sommige magistraten een recordcijfer van 6 000 zaken per jaar. Daarenboven mag een daling van het globaal zaken per jaar verwacht worden ingevolge wijzigingen in het vervolgingsbeleid. De Minister wijst er nogmaals op dat het beter is een beperkte formatie vast te stellen dan een al te ruime. Indien immers mocht blijken dat bepaalde zetels overbelast zijn, kan dat verholpen worden door toepassing van artikel 69 van het Gerechtelijk Wetboek (art. 42 van het ontwerp) dat aan de Koning de mogelijkheid biedt toegevoegde rechters te benoemen wanneer de behoeften van de dienst zulks rechtvaardigen. Het zou vanzelfsprekend heel wat moeilijker zijn personeelsformaties die al te ruim berekend zijn achteraf te reduceren.

De activiteit van de toekomstige politierechtbanken steunt op het aantal vonnissen die in 1977 in politiezaken zijn uitgesproken door de bestaande politierechtbanken en door de vrederechten die in politiezaken bevoegd zijn, evenals op het aantal vonnissen over verkeersongevallen uitgesproken door de rechtbanken van eerste aanleg (zowel door de correctionele rechtbank in strafzaken als de burgerlijke rechtbank, de rechtbank van koophandel en de vrederechten in burgerlijke zaken).

Deze cijfers evenals het aantal thans bestaande rechters en het aantal voorgestelde rechters komen voor in bijlage I bij het wetsontwerp (Stuk n° 406/1, blz. 70).

Bij het opstellen van het ontwerp waren enkel de cijfers voor 1977 gekend. Sindsdien werden de cijfers bekendgemaakt voor het jaar 1978 zodat de voorgestelde personeelsformatie aan de behoeften moet worden aangepast.

Bijlage I bij het onderhavige verslag, dat de bijlage I van het wetsontwerp vervangt (Stuk n° 406/1, blz. 70) geeft de cijfers weer van het aantal zaken in 1977 en 1978, het gemiddeld aantal zaken voor die beide jaren, de thans bestaande personeelsformatie evenals het resultaat van het gemiddeld aantal zaken in 1977 en 1978, gedeeld door 3 250. Dit laatste resultaat wordt afgerond op de hogere eenheid zodra het cijfer 1,2, 2,4 of elk cijfer hoger dan 3 en een half bereikt wordt. De Regering heeft dit systeem in de plaats gesteld van datgene dat werd toegepast in de oorspronkelijk bijlage I waarin het resultaat slechts op de hoger liggende eenheid werd afgerond vanaf 0,5.

Volgens die nieuwe cijfers moet het voorgestelde aantal rechters te Leuven, te Nijvel en te Dinant met één eenheid worden verhoogd en te Antwerpen met één eenheid worden verminderd.

De personeelsformatie van de griffies van de politierechtbanken is vastgesteld op basis van het aantal in de loop van het jaar 1977 uitgesproken vonnissen, gedeeld door een progressieve deler (650 tot 10 000 vonnissen, 750 tot 20 000 en 800 daarboven), zulks overeenkomstig een beproefde methode waarbij rekening is gehouden met de activiteit van de rechtbanken.

Het bekomen resultaat geeft het totale aantal eenheden (hoofdgriffiers, griffiers, klerk-griffiers, opstellers en bedienden) (zie bijlage II bij het wetsontwerp, Stuk n° 406/1, blz. 72).

Deze cijfers moeten op hun beurt aangepast worden aan de behoeften, op basis van het gemiddelde aantal vonnissen uitgesproken in 1977-1978.

L'annexe II du présent rapport reprend ces chiffres et remplace l'annexe III du projet (Doc. n° 406/1, p. 72).

L'effectif existant de 185, porté à 312 par le projet, c'est-à-dire augmenté de 107 unités, est ainsi ramené à 310.

L'annexe IV du projet concerne le cadre du personnel des greffes des tribunaux de police (Doc. n° 406/1, p. 73); elle donne les chiffres détaillés pour chaque grade. Elle a dû aussi être adaptée et est remplacée par l'annexe III du présent rapport.

Il apparaît ainsi que les nombres de greffiers, de rédacteurs et d'employés sont répartis différemment entre les tribunaux, que le nombre global de commis-greffiers augmente d'une unité et que les nombres globaux des greffiers, rédacteurs et employés diminuent chacun d'une unité, alors que le nombre de juges augmente de deux unités.

Amendements

1. Réactualisation

Afin de réactualiser les cadres proposés sur base des nouvelles statistiques, M. Bourgeois propose un amendement (Doc. 406/13-II) qui tend à :

— augmenter le nombre des juges de Nivelles et de Dinant, et de Louvain d'une unité et à diminuer le nombre de juges d'Anvers d'une unité;

— augmenter le nombre de greffiers d'une unité à Turnhout et à Courtrai et diminuer leur nombre d'une unité à Vilvorde et à Tournai;

— augmenter le nombre de commis-greffiers d'une unité à Tongres.

Cet amendement est adopté à l'unanimité.

2. Conséquences de la suppression des tribunaux de police de Lierre, Alost et St-Nicolas

Afin de respecter le principe de la fixation d'un seul tribunal de police par arrondissement judiciaire, un amendement du Gouvernement, à l'article 45 (Doc. 406/13-I) a été adopté.

Cet amendement entraînant la suppression de différents tribunaux, il devient nécessaire de regrouper le cadre du personnel de ces tribunaux. Le Gouvernement dépose en conséquence un amendement dans ce sens (Doc. n° 406/13-I).

Cet amendement est adopté à l'unanimité.

3. Arrondissement de Nivelles

Si l'amendement de M. Bourgeois rencontre le point 1 de l'amendement de Mme Ryckmans-Corin (Doc. n° 406/8-I) et le littéra a) de l'amendement de M. Jandrain (Doc. n° 406/12), dans la mesure où il prévoit 2 juges pour l'arrondissement de Nivelles au lieu d'un seul prévu par le projet subsistent encore dans ces amendements les propositions de porter au tribunal de police de Nivelles, de 1 à 2 le nombre de greffiers (point 2 et littéra b) et la proposition de M. Jandrain (littéra c) de porter de 1 à 2 le nombre de commis-greffiers. Selon leurs auteurs, il faut faire face au surcroît de travail résultant notamment d'une augmentation constante

Bijlage II bij het onderhavige verslag vermeldt deze cijfers en vervangt bijlage III van het ontwerp (Stuk n° 406/1, blz. 72).

De bestaande personeelsformatie, die 185 eenheden omvatte en door het ontwerp op 312 werd gebracht, d.i. een verhoging met 107 eenheden, wordt dus teruggebracht tot 310 eenheden.

Bijlage IV van het ontwerp heeft betrekking op de personeelsformatie van de griffies van de politierechtbanken (Stuk n° 406/1, blz. 73); ze verstrekt gedetailleerde cijfers voor elke graad. Zij moest ook worden aangepast en wordt vervangen door bijlage III bij het onderhavige ontwerp.

Aldus blijkt dat het aantal griffiers, opstellers en bedienden op enigszins verschillende wijze is verdeeld tussen de rechtbanken, dat het totale aantal klerken-griffiers met één eenheid verhoogt en dat het totale aantal griffiers, opstellers en bedienden elk met één eenheid vermindert, terwijl het aantal rechters met twee eenheden verhoogt.

Amendementen

1. Aanpassing aan de nieuwe behoeften

Ten einde de op basis van de nieuwe statistieken voorgestelde personeelsformaties aan de nieuwe behoeften aan te passen stelt de heer Bourgeois een amendement voor (Stuk n° 406/13-II) dat ertoe strekt :

— het aantal rechters te Nijvel, Dinant en Leuven te verhogen met één eenheid en het aantal rechters te Antwerpen te verminderen met één eenheid;

— het aantal griffiers met één eenheid te verhogen te Turnhout en te Kortrijk en hun aantal met één eenheid te verminderen te Vilvoorde en te Doornik;

— het aantal klerken-griffiers met één eenheid te verhogen te Tongeren.

Dit amendement wordt eenparig aangenomen.

2. Gevolgen van de afschaffing van de politierechtbanken van Lier, Aalst en Sint-Niklaas

Ten einde het principe te eerbiedigen van één enkele politierechtbank per gerechtelijk arrondissement, stelt de Regering op artikel 45 een amendement (Stuk n° 406/13-I) voor, dat wordt aangenomen.

Dit amendement brengt de afschaffing mee van verschillende rechtbanken, zodat de personeelsformatie van die rechtbanken moet worden gehergroepeerd. Derhalve stelt de Regering een amendement in die zin voor (Stuk n° 406/13-I).

Dit amendement wordt eenparig aangenomen.

3. Arrondissement Nijvel

Het amendement van de heer Bourgeois komt tegemoet aan punt 1 van het amendement van Mevr. Ryckmans-Corin (Stuk n° 406/8-I) en aan letter a) van het amendement van de heer Jandrain (Stuk n° 406/12) aangezien het twee rechters voorstelt voor het arrondissement Nijvel in plaats van één zoals het ontwerp; resten dan nog de bepalingen van die amendementen waarin voorgesteld wordt in de politierechtbank van Nijvel het aantal griffiers van 1 op 2 te brengen (punt 2 en letter b) en het voorstel van de heer Jandrain (letter c), om het aantal klerken-griffiers van 1 op 2 te brengen. Volgens de auteurs

de la population. Il est d'ailleurs nécessaire de subdiviser l'arrondissement en deux sections, l'une groupant les cantons de Nivelles et Genappe, l'autre groupant les cantons de Wavre, Jodoigne et Péruwelz afin de tenir compte de l'éloignement de ces derniers cantons par rapport au tribunal d'arrondissement et des difficultés de communications.

Le Ministre déclare que cet arrondissement ne peut être favorisé par rapport aux autres et que les méthodes de calcul pour la fixation du cadre doivent être identiques partout.

De plus, un accroissement du personnel des greffes peut être envisagé plus tard; des délégations sont possibles et l'article 185 du Code judiciaire permet l'engagement de personnel complémentaire en cas d'urgence.

Mme Rijckmans retire la deuxième partie de son amendement, qui est reprise par M. Defraigne. Elle est rejetée par 13 voix contre 3 et 1 abstention. Ce vote entraîne ipso facto le rejet du littéra b) de l'amendement de M. Jandrain. Le littéra c) est rejeté par 14 voix et 5 abstentions.

4. Région de langue allemande

M. Evers développe son amendement (Doc. n° 406/5-I) qui est la conséquence logique de son amendement à l'article 54 (art. 45) dont l'objet était d'établir en plus du tribunal de police à Eupen, un tribunal de police à Saint-Vith.

Cet amendement se justifierait encore si le Ministre déclare formellement avoir l'intention de créer une section à Saint-Vith. En effet, un seul juge, devant se partager entre Eupen et Saint-Vith et se voyant de surcroît attribuer des affaires de Verviers pour décharger son collègue de Verviers, est insuffisant. Il faut tenir compte de la présence dans cet arrondissement judiciaire de deux groupes linguistiques, d'autant plus que la connaissance parfaite de la langue allemande doit être exigée pour le magistrat concerné. Pour les raisons exposées lors de la discussion de l'article 54 (art. 45), M. Evers propose donc qu'un juge à part entière, un greffier et un commis-greffier soient désignés pour Eupen et qu'un juge, un greffier en chef, un greffier et un commis-greffier soient prévus à Saint-Vith.

A Eupen en effet, une seule personne ne pourra effectuer les tâches d'un tribunal, d'autant plus qu'Eupen étant excentré dans la région, les avocats se rendant à la justice de paix par exemple, en profiteront pour consulter le greffier en chef du tribunal de police pour d'autres affaires. Il est donc nécessaire d'élargir le cadre de ce tribunal, nonobstant les difficultés budgétaires.

M. Schyns propose dans la seconde partie de son amendement (Doc. n° 406/7-I) une disposition semblable en ce qui concerne le personnel d'un tribunal, dont le siège serait Eupen-Saint-Vith, et non plus Eupen-Verviers, qu'il se propose d'instaurer dans la première partie de son amendement, afin de concrétiser la promesse du Ministre de créer une section à Saint-Vith.

En ce qui concerne la première partie de cet amendement, il est rappelé à l'auteur qu'il appartient au pouvoir législatif de créer des sections et non au pouvoir exécutif; cette première partie de l'amendement de M. Schyns est donc non avenue, tout comme d'ailleurs la seconde partie de l'amendement de M. Evers visant à créer le cadre du personnel

komt het erop aan het hoofd te bieden aan de stijging van het werkvolume die met name het gevolg is van de aanhoudende bevolkingsaan groei. Het arrondissement moet trouwens in twee afdelingen worden gesplitst, nl. een afdeling voor de kantons Nijvel en Genappe, een andere voor de kantons Waver, Jodoigne en Peruwelz, zulks om rekening te houden met de afstand tussen deze laatste kantons en de arrondissementele rechtbank evenals met de moeilijke verbindingen.

De Minister verklaart dat dit arrondissement niet mag bevoorrecht worden tegenover de andere en dat de berekeningsmethode die gebruikt wordt voor het vaststellen van de personeelsformaties overal dezelfde moet zijn.

Bovendien kan later een verhoging van het aantal personeelsleden van de griffies worden overwogen, kunnen opdrachten verleend worden voor het uitoefenen van andere ambten en kan, op grond van artikel 185 van het Gerechtelijk Wetboek, in geval van urgentie, bijkomend personeel worden aangeworven.

Mevr. Rijckmans trekt het tweede deel van haar amendement in, dat door de heer Defraigne wordt overgenomen. Het wordt verworpen met 13 tegen 3 stemmen en 1 onthouding. Die stemming brengt automatisch mee dat letter b) van het amendement van de heer Jandrain verworpen wordt. Letter c) wordt verworpen met 14 stemmen en 5 onthoudingen.

4. Duitstalige streek

De heer Evers licht zijn amendement toe (Stuk n° 406/5-I) dat het logische gevolg is van zijn amendement op artikel 54 (art. 45) dat ertoe strekte, naast de politierechtbank te Eupen, een politierechtbank op te richten te Sankt-Vith.

Dit amendement zou nog kunnen gerechtvaardigd worden, indien de Minister formeel verklaart dat het in zijn bedoeling ligt een afdeling op te richten te Sankt-Vith. Een enkele rechter, die zowel Eupen als Sankt-Vith moet bedienen en die bovendien bepaalde zaken toegewezen krijgt te Verviers om zijn collega aldaar te verlichten, is immers onvoldoende. Er moet rekening mee gehouden worden dat in dat gerechtelijk arrondissement twee taalgroepen leven, te meer daar de betrokken magistratuur de grondige kennis van de Duitse taal moet hebben. Om de bij de bespreking van artikel 54 (art. 45) aangehaalde redenen stelt de heer Evers derhalve voor te Eupen een volwaardige rechter, een griffier en een klerk-griffier te benoemen en te Sankt-Vith een rechter, een hoofdgriffier, een griffier en een klerk-griffier.

In Eupen immers kan één enkele persoon de taak van een rechtbank niet aan, te meer daar Eupen excentrisch gelegen is tegenover de streek, zodat de advocaten die zich bij voorbeeld naar het vrederecht begeven, daar gebruik zullen van maken om de hoofdgriffier van de politierechtbank over andere zaken te raadplegen. Niettegenstaande de budgettaire moeilijkheden is het dus noodzakelijk de personeelsformatie van die rechtbank uit te breiden.

In het tweede gedeelte van zijn amendement (Stuk n° 406/7-I) stelt de heer Schyns een gelijkaardige bepaling voor in verband met het personeel van een rechtbank, waarvan de zetel zou gevestigd zijn te Eupen-Sankt-Vith en niet meer te Eupen-Verviers, en waarvan hij in het eerste gedeelte van zijn amendement de oprichting voorstelt ten einde de door de Minister gedane belofte om een afdeling op te richten te Sankt-Vith, te concretiseren.

In verband met het eerste gedeelte van het amendement wordt de auteur eraan herinnerd dat de wetgevende macht en niet de uitvoerende macht die afdelingen opricht; het eerste deel van het amendement van de heer Schyns vervalt dus, juist zoals het tweede deel van het amendement van de heer Evers dat ertoe strekt de personeelsformatie

du tribunal de Saint-Vith, son amendement (Doc. n° 406/5-1) à l'article 54 (art. 45) tendant à instaurer ce tribunal ayant été rejeté et l'article 54 (art. 45) créant un tribunal de police à Verviers et un autre à Eupen ayant été adopté.

Il faut par ailleurs préciser que les trois « sièges » Eupen, Verviers et Eupen-Verviers, figurant à l'article 47 ne sont pas les sièges de trois tribunaux mais indiquent qu'un juge est commun aux deux tribunaux.

M. Schyns maintient la seconde partie de son amendement en la corrigeant cependant; le cadre du personnel proposé doit être considéré comme se rapportant au tribunal d'Eupen et l'exigence d'un greffier en chef doit être supprimée, puisqu'il est prévu par l'article 47. Le point 2. b) de l'amendement de M. Schyns est donc retiré.

Le cadre proposé par M. Schyns est par conséquent identique à celui proposé par M. Evers. Les auteurs défendent leur amendement : dans la mesure où un seul greffier en chef est prévu à Eupen pour assurer le fonctionnement du tribunal, il faudrait au moins lui adjoindre un greffier et un commis-greffier afin qu'une permanence soit assurée, d'autant plus que le juge compétent pour Eupen le sera également pour Verviers.

Le Ministre déclare que la répartition des juges entre Eupen-Verviers et Verviers et du personnel entre Eupen, Eupen-Verviers et Verviers a été faite en fonction de la répartition de la population de l'arrondissement judiciaire : $\frac{3}{4}$ francophone et $\frac{1}{4}$ germanophone.

Les prévisions en personnel pour cet arrondissement doivent correspondre à la réalité des nécessités constatées. De plus, en cas de besoin de personnel complémentaire, l'article 330 du Code judiciaire permet la délégation du personnel d'une juridiction à l'autre; il serait ainsi possible d'utiliser le personnel de la justice de paix.

M. Evers rétorque que cela suppose que ce personnel soit en nombre suffisant, ce qui est contestable.

Le Ministre rappelle aussi l'article 185 du Code judiciaire, qui permet d'engager du personnel complémentaire.

En ce qui concerne l'exigence de la connaissance de la langue, le Ministre renvoie à l'article 60 du présent projet. Cet article modifie la loi du 15 juin 1935 concernant l'emploi des langues en matière judiciaire et assure la connaissance par les magistrats, de la langue allemande.

Par ailleurs, l'article 61 spécifiant qu'il en est de même du greffier en chef et du greffier de police d'Eupen, ne doit pas être mis en concordance avec l'article 47, en ce que ce dernier ne prévoit pas de greffier au tribunal de police d'Eupen, celui-ci pouvant y être délégué. Aussi M. Wathélet retire-t-il son amendement technique à l'article 61 (Doc. n° 406/14-II).

Un membre fait remarquer que le bilinguisme de cette région ne rend pas l'arrondissement comparable à celui de Bruxelles quant à l'importance de sa population.

En ce qui concerne les différents amendements déposés, motivés par des besoins régionaux, un membre insiste sur le fait que l'adoption de l'un d'eux entraînera le déséquilibre du cadre proposé et un rejet implicite du projet, étant donné les impératifs budgétaires.

La première partie de l'amendement de M. Evers et la seconde partie de l'amendement de M. Schyns sont rejetés par 10 voix contre 6 et 2 abstentions.

van de rechtbank van Sankt-Vith vast te stellen en dat hij had voorgesteld nadat zijn amendement (Stuk n° 406/5-1) op artikel 54 (art. 45) i.v.m. de oprichting van die rechtbank verworpen was en artikel 54 (art. 45) houdende oprichting van een politierechtbank te Verviers en een andere te Eupen aangenomen was.

Anderzijds zij erop gewezen dat de drie « zetels » Eupen, Verviers en Eupen-Verviers, waarvan sprake is in artikel 47, niet de zetels vormen van drie rechtbanken, maar er wel op wijzen dat één gemeenschappelijk rechter de twee rechtbanken bedient.

De heer Schyns handhaaft het tweede deel van zijn amendement, maar brengt volgende correctie aan : de voorgestelde personeelsformatie moet worden beschouwd als betrekking hebbende op de rechtbank van Eupen en het voorstel betreffende een hoofdgriffier moet worden opgeheven, aangezien zulks reeds geregeld is in artikel 47. Punt 2. b) van het amendement van de heer Schyns wordt dus ingetrokken.

De door de heer Schyns voorgestelde personeelsformatie is derhalve dezelfde als die welke door de heer Evers is voorgesteld. De auteurs verdedigen hun amendement : aangezien voor de werking van de rechtbank één enkele hoofdgriffier voorzien is te Eupen zou hem ten minste één griffier en één klerk-griffier moeten worden toegevoegd, ten einde een permanente aanwezigheid te waarborgen, te meer daar de rechter die bevoegd is voor Eupen eveneens zal bevoegd zijn voor Verviers.

De Minister verklaart dat de verdeling van de rechters tussen Eupen-Verviers en Verviers en de verdeling van het personeel tussen Eupen, Eupen-Verviers en Verviers gedaan werd op grond van de spreiding van de bevolking, die drie- vierde Franstaligen en één vierde Duitstaligen telt.

De voor dat arrondissement voorgestelde personeelsformatie moet in overeenstemming zijn met de reële behoeften. Indien bijkomend personeel nodig mocht zijn, kan op grond van artikel 330 van het Gerechtelijk Wetboek personeel met een opdracht belast worden in een andere rechtbank; zo zou het mogelijk zijn een beroep te doen op het personeel van het vrederecht.

Daarop antwoordt de heer Evers dat zulks veronderstelt dat genoemd personeel talrijk genoeg is, hetgeen betwist kan worden.

De Minister herinnert er tevens aan dat artikel 185 van het Gerechtelijk Wetboek het mogelijk maakt bijkomend personeel aan te werven.

In verband met de vereiste taalkennis verwijst de Minister naar artikel 60 van het onderhavige ontwerp. Dit artikel wijzigt de wet van 15 juni 1935 betreffende het gebruik van de talen in gerechtszaken en waarborgt de kennis van de Duitse taal in hoofde van de magistraten.

Anderzijds hoeft artikel 61, waarin bepaald is dat hetzelfde geldt voor de hoofdgriffier en de griffier van de politierechtbank van Eupen, niet in overeenstemming te worden gebracht met artikel 47, aangezien dit artikel niet voorziet in een griffier bij de politierechtbank van Eupen; de laatste kan aldaar met een opdracht belast worden. Derhalve trekt de heer Wathélet zijn technisch amendement op artikel 61 (Stuk n° 406/14-II) in.

Een lid merkt op dat, hoewel de streek tweetalig is, het arrondissement niet met dat van Brussel qua bevolkingscijfer vergelijkbaar is.

Omtrent de verschillende voorgestelde amendementen, die door gewestelijke behoeften ingegeven zijn, legt een lid de nadruk op het feit dat de aanneming van één ervan het evenwicht van de voorgestelde formatie zal verstoren en, rekening houdend met de budgettaire vereisten, een impliciete verwerping van het ontwerp met zich brengt.

Het eerste deel van het amendement van de heer Evers en het tweede deel van het amendement van de heer Schyns worden verworpen met 10 tegen 6 stemmen en 2 onthoudingen.

L'article 47, tel qu'il a été amendé est adopté par 14 voix et 4 abstentions en tant que nouvel article 56.

Art. 57
(art. 48)

Cet article concerne le cadre des magistrats et du personnel des tribunaux de première instance.

Le projet a tenu compte des propositions de la Commission chargée de déterminer les critères pour l'établissement des cadres des magistrats des cours et tribunaux. Selon cette commission, le cadre actuel est trop élevé dans certains tribunaux alors que dans d'autres, il accuse une insuffisance. Ses propositions sont reprises à la colonne 5 de l'annexe II du projet (Doc. n° 406/1, p. 71).

Ces chiffres doivent cependant être corrigés pour tenir compte de deux facteurs qui résulteront du présent projet :

— la diminution de l'activité des tribunaux de première instance calculée sur base du nombre de jugements rendus par ces tribunaux en matière d'accidents de roulage;

— l'augmentation probable de l'activité de ces tribunaux estimée sur base du nombre de décisions d'appel rendues en matière d'accidents de roulage et qu'ils devront rendre dans l'avenir. Etant donné la disposition de l'article 92, 3°, du Code judiciaire, l'appel des jugements rendus par les tribunaux de police doit être attribué aux chambres à trois juges; le nombre d'appels doit donc être multiplié par 3.

A l'annexe II du projet de loi, cette modification est basée sur le nombre d'affaires de roulage en 1977 (col. 1), diminué du triple du nombre d'appels interjetés au greffe des différents tribunaux (col. 2).

Sur base de cette différence (col. 3), le cadre a été diminué d'une unité par 750 affaires en moins (col. 4).

Ce résultat est ensuite combiné (col. 6) avec les propositions de la Commission des critères (col. 5).

Le cadre proposé comporte 460 unités. Toutefois, le cadre proposé par l'article 48 doit également être réactualisé pour tenir compte des chiffres de 1978.

L'annexe IV du présent rapport reprend :

- a) le nombre des affaires terminées pour 1977 et 1978;
- b) la moyenne des nouvelles affaires introduites en 1977 et 1978;

La moyenne unitaire nationale d'activité (M. U. N. A.) est calculée de la manière suivante :

1) Pour tout le Royaume, le nombre d'affaires (affaires civiles + affaires répressives + affaires de la jeunesse) traitées en moyenne annuellement au cours des années 1977 et 1978 :

$$368\,738 : 2 = 184\,369$$

2) Le nombre de ces affaires traitées en moyenne par chacun des 437 magistrats constituant, au cours des années

Het gewijzigde artikel 47 wordt als nieuw artikel 56 aangenomen met 14 stemmen en 4 onthoudingen.

Art. 57
(art. 48)

Dit artikel heeft betrekking op de personeelsformatie van de magistraten en van de leden van het personeel van de rechtbanken van eerste aanleg.

In het ontwerp is rekening gehouden met de voorstellen van de Commissie belast met de vaststelling van de inzake personeelsformatie der magistraten van hoven en rechtbanken in acht te nemen criteria. Volgens bedoelde commissie is op bepaalde rechtbanken de personeelsformatie te ruim, terwijl op andere plaatsen leemten zijn vastgesteld. De voorstellen van de Commissie zijn in de tweede kolom van bijlage II bij het ontwerp opgenomen (Stuk n° 406/1, blz. 71).

Deze cijfers moeten nochtans verbeterd worden om met twee uit dit ontwerp voortvloeiende factoren rekening te kunnen houden :

— de vermindering van de activiteit van de rechtbanken van eerste aanleg, gestoeld op het aantal vonnissen in verband met verkeersongevallen gewezen door deze rechtbanken;

— de vermoedelijke verhoging van de activiteit van deze rechtbanken, gestoeld op het aantal hogere beroepen inzake verkeersongevallen, die in de toekomst door deze rechtbanken zullen moeten behandeld worden. Gelet op het bepaalde artikel 92, 3°, van het Gerechtelijk Wetboek moet het hoger beroep tegen vonnissen gewezen door de politie-rechtbanken aan kamers met drie rechters worden toegevoegd; het aantal gevallen van hoger beroep dient met 3 vermenigvuldigd te worden.

In bijlage II bij het wetsontwerp stoelt deze wijziging op het aantal vonnissen inzake verkeersongevallen in 1977 (kol. 1), verminderd met driemaal het aantal gevallen van hoger beroep ingesteld bij de griffie van de verschillende rechtbanken (kol. 2).

Op basis van dit verschil (kol. 3) is de personeelsformatie met één eenheid verminderd per daling met 750 zaken (kol. 4).

Dit resultaat wordt dan gecombineerd met de voorstellen van de Commissie voor de criteria (kol. 5).

De voorgestelde personeelsformatie bevat 460 eenheden. Maar de in artikel 48 voorgestelde personeelsformatie dient ook aangepast te worden om met de cijfers voor 1978 rekening te houden.

In bijlage IV bij dit verslag komen voor :

- a) het aantal in 1977 en 1978 afgehandelde zaken;
- b) het gemiddelde aantal nieuwe zaken die in 1977 en 1978 aanhangig zijn gemaakt;

Het algemeen gemiddelde per eenheid voor het Rijk (A. G. E. R.) wordt als volgt berekend :

1) Voor het Rijk, het aantal zaken (burgerlijke zaken + strafzaken + jeugdzaken) die gemiddeld per jaar zijn behandeld in de loop der jaren 1977 en 1978 :

$$368\,738 : 2 = 184\,369$$

2) Het aantal van die zaken die gemiddeld door elk van de 437 magistraten zijn behandeld, die gedurende de jaren

1977 et 1978, l'effectif légal des tribunaux de première instance du Royaume, appelé la moyenne unitaire nationale d'activité (M. U. N. A.) est de :

$$184\,369 : 437 = 421,89$$

Une augmentation de la M. U. N. A. de 3,3 % pour chacune des années 1973, 1974, 1975 et 1976 afin de tenir compte de la diminution du volume du travail, à cause des affaires « mortes » donne :

$$421,89 + 13,92 = 435,81 \text{ soit, en arrondissement, } 435.$$

La moyenne unitaire nationale d'activité (M. U. N. A.) est utilisée de la manière suivante, pour déterminer le nombre de magistrats nécessaires dans chaque tribunal :

1) le nombre d'affaires inscrites aux trois rôles dont question aux articles 711 et 712 du Code judiciaire en 1977 et 1978;

2) le nombre d'affaires portées pour la première fois devant le tribunal correctionnel, y compris les appels de police et les oppositions en 1977 et 1978;

3) le nombre d'introductions d'affaires de la jeunesse pour les années 1977 et 1978;

4) ce total moyen, divisé à son tour par la M. U. N. A. de 435, donne par tribunal le nombre de magistrats nécessaires et suffisants pour traiter ce nombre total d'affaires par an; la comparaison a été établie avec l'effectif légal actuel (437).

L'annexe V du présent rapport reprend la moyenne :

1) d'une part, des bases de calcul de la Commission des critères obtenues à partir des données de 1973-1976 et

2) d'autre part, du cadre obtenu en se fondant sur les activités de 1977 et 1978 et en utilisant une M. U. N. A. de 435.

Un cadre théorique basé sur les chiffres mentionnés ci-dessus, arrondis à l'unité supérieure à partir de 0,1, donne un effectif global pour le pays de 481 unités, alors que l'effectif actuel est de 437.

Cette moyenne donne en quelque sorte une nouvelle somme des colonnes 5 et 7 de l'annexe II.

Un calcul doit encore être fait pour tenir compte de l'incidence du déplacement des affaires de roulage et des appels en cette matière. Il est différent et plus réaliste que celui du projet.

Il est basé sur le nombre moyen de jugements de roulage, rendus au cours des années 1977 et 1978, diminué de 40 % à cause des appels (voir annexe V du présent rapport). En effet, étant donné qu'à l'avenir, les jugements des affaires de roulage ne seront plus rendus par les juges des tribunaux de première instance mais par les juges des tribunaux de police, il est contestable de fonder la correction pour cause d'appels, pour chaque tribunal sur le nombre d'appels introduits antérieurement. Cette méthode est d'ailleurs désavantageuse pour les tribunaux qui connaissent moins d'appels que d'autres. Il est dès lors proposé d'appliquer pour tout le pays un pourcentage moyen du nombre d'appels (multiplié par 3) qui soit le même pour tous les tribunaux.

Cette méthode conduit à un taux de 40 %. On décide ensuite, que par 500 affaires en moins, le tribunal verra son

1977 en 1978 het wettelijk effectief van de rechtbanken van eerste aanleg van het Rijk vormen, wordt algemeen gemiddelde per eenheid voor het Rijk (A. G. E. R.) genoemd. Het bedraagt :

$$184\,369 : 437 = 421,89$$

Een vermeerdering van het A. G. E. R. met 3,3 % voor elk van de jaren 1973, 1974, 1975 en 1976, ten einde rekening te kunnen houden met de vermindering van het werkvolume ingevolge de « dode » zaken, geeft als uitkomst :

$$421,89 + 13,92 = 435,81, \text{ of afgerond } 435$$

Het A. G. E. R. wordt als volgt gehanteerd om het aantal magistraten te bepalen die in elke rechtbank nodig zijn :

1) het aantal zaken die in 1977 en 1978 op de drie in de artikelen 711 en 712 van het Gerechtelijk Wetboek bedoelde rollen zijn ingeschreven;

2) het aantal zaken die in 1977 en 1978 voor het eerst bij de correctionele rechtbank aanhangig zijn gemaakt, met inbegrip van de gevallen van hoger beroep in politiezaken en de gevallen waarin verzet is gedaan;

3) het aantal jeugdzaken die voor de jaren 1977 en 1978 aanhangig zijn gemaakt;

4) dit gemiddelde totaal, dat op zijn beurt door het A. G. E. R. 435 wordt gedeeld, geeft als uitkomst per rechtbank het aantal magistraten dat nodig en voldoende is om dit totaal aantal zaken per jaar te behandelen; de vergelijking is gemaakt met het huidige wettelijk effectief (437).

Bijlage V bij dit verslag vermeldt het gemiddelde van :

1) enerzijds, de berekeningsbases van de Commissie voor de criteria, die op grond van de gegevens van 1973-1976 verkregen zijn, en

2) anderzijds, de personeelsformatie die verkregen is op basis van de activiteiten van 1977 en 1978 en uitgaande van een A. G. E. R. van 435.

Een theoretische personeelsformatie die steunt op de hierboven vermelde cijfers en vanaf 0,1 naar boven wordt afgerond, geeft een totale personeelsterkte van 481 eenheden voor het land, terwijl de huidige personeelssterkte gelijk is aan 437.

Dit gemiddelde vormt in zekere zin een nieuwe optelsom van de kolommen 5 en 7 van bijlage II.

Een berekening moet echter nog worden gemaakt om rekening te houden met de invloed van de verschuiving van de verkeerszaken en het hoger beroep dat hiermee verband houdt. Die berekening is verschillend van die welke in het ontwerp is opgenomen en ook realistischer.

Ze is gebaseerd op het gemiddelde aantal vonnissen inzake verkeerszaken die in de loop van 1977 en 1978 zijn uitgesproken, verminderd met 40 % wegens ingesteld hoger beroep (zie bijlage V bij dit verslag). Aangezien de vonnissen inzake verkeerszaken in de toekomst niet meer door de rechters in de rechtbanken van eerste aanleg, maar door de rechters in de politierechtbanken zullen worden uitgesproken, is het immers betwistbaar de correctie wegens beroepen voor elke rechtbank te baseren op het aantal vroegere gevallen van hoger beroep. Die methode is trouwens nadelig voor de rechtbanken waarbij niet zo veel hoger beroep wordt ingesteld. Daarom wordt voorgesteld voor het hele land een gemiddeld percentage van het aantal gevallen van hoger beroep (vermenigvuldigd met 3) toe te passen, dat voor alle rechtbanken hetzelfde is.

Deze methode leidt tot een cijfer van 40 %. Vervolgens wordt beslist de personeelsformatie van de rechtbank met

effectif réduit de 1 unité. Ce chiffre de 500 est préféré à la M. U.N. A. de 435, étant donné que les affaires de roulage présentent moins de difficultés, selon le Ministre, que d'autres litiges.

Ce calcul aboutit à une diminution de 18 juges pour l'ensemble du pays au lieu des 8 prévus par le projet (colonne 4 de l'annexe II).

L'annexe VII au présent rapport fait apparaître un chiffre global de 463, soit 3 juges de plus que le cadre proposé par le projet.

Amendements

1. Réactualisation

Afin d'adapter le nombre de juges des tribunaux de première instance à ce nouveau calcul, M. Bourgeois dépose un amendement (Doc. n° 406/13-II) tendant à apporter les modifications suivantes à l'article 48 :

a) dans la colonne « vice-présidents », remplacer en regard du siège de :

Charleroi, le chiffre « 5 » par le chiffre « 6 »;
Liège, le chiffre « 6 » par le chiffre « 7 »;
Hasselt, le chiffre « 2 » par le chiffre « 3 »;

b) dans la colonne « juges », remplacer en regard du siège de :

Mons, le chiffre « 16 » par le chiffre « 15 »;
Tournai, le chiffre « 12 » par le chiffre « 10 »;
Courtrai, le chiffre « 13 » par le chiffre « 14 »;
Gand, le chiffre « 22 » par le chiffre « 20 »;
Audenarde, le chiffre « 5 » par le chiffre « 6 »;

Hasselt, le chiffre « 10 » par le chiffre « 11 »;
Namur, le chiffre « 10 » par le chiffre « 11 »;
Dinant, le chiffre « 5 » par le chiffre « 6 ».

2. Réactualisation : autre méthode

M. Van Cauwenberghe est d'avis que si l'on peut se réjouir de cette réactualisation du cadre en fonction des chiffres de 1978, il est regrettable de devoir constater que la méthode utilisée pour réadapter les cadres des tribunaux est différente selon qu'il s'agit des tribunaux de police ou des tribunaux de première instance.

Il plaide pour un système plus cohérent. Il est en effet peu justifié de se baser sur la moyenne des chiffres de 1977 et 1978 pour les tribunaux de police tandis que le cadre des tribunaux de première instance se réfère à la moyenne des données de 1973 à 1976 et des données de 1977 et 1978. De plus, pour établir le cadre de ces derniers tribunaux, une correction de 40 % en raison du transfert de compétence en matière de roulage et des appels qui en résultent est apportée à la moyenne des affaires prises en considération.

Ce pourcentage reprenant le pourcentage moyen du nombre d'appels et s'appliquant à tous les tribunaux est peu réaliste. En effet, les situations sont différentes d'un tribunal à l'autre, et cela aura pour résultat que des tribunaux se trouveront pénalisés et d'autres favorisés.

1 eenheid te verminderen per 500 zaken minder. Dit cijfer van 500 wordt boven het A. G. E. R. van 435 verkozen, aangezien verkeerszaken minder moeilijkheden opleveren dan andere geschillen.

Die berekening leidt tot een vermindering met 18 rechters voor het hele land, i.p.v. de 8 waarover het ontwerp het heeft (kolom 4 van bijlage II).

Het totale in bijlage VII bij dit verslag vermelde aantal is 463, wat 3 rechters meer is dan bij de in het ontwerp voorgestelde formatie.

Amendementen

1. Actualisering

Om het aantal rechters in de rechtbanken van eerste aanleg aan die nieuwe berekening aan te passen, dient de heer Bourgeois een amendement in (Stuk n° 406/13-II) dat ertoe strekt in artikel 48 de volgende wijzigingen aan te brengen :

a) in de kolom « ondervoorzitters », tegenover de zetel :

Charleroi, het cijfer « 5 » vervangen door het cijfer « 6 »;
Luik, het cijfer « 6 » vervangen door het cijfer « 7 »;
Hasselt, het cijfer « 2 » vervangen door het cijfer « 3 »;

b) in de kolom « rechters », tegenover de zetel :

Bergen, het getal « 16 » vervangen door het getal « 15 »;
Doornik, het getal « 12 » vervangen door het getal « 10 »;
Kortrijk, het getal « 13 » vervangen door het getal « 14 »;
Gent, het getal « 22 » vervangen door het getal « 20 »;
Oudenaarde, het cijfer « 5 » vervangen door het cijfer « 6 »;
Hasselt, het getal « 10 » vervangen door het getal « 11 »;
Namen, het getal « 10 » vervangen door het getal « 11 »;
Dinant, het cijfer « 5 » vervangen door het cijfer « 6 ».

2. Actualisering : andere methode

De heer Van Cauwenberghe is van oordeel dat, hoewel men zich kan verheugen over die actualisering van de personeelsformatie op grond van de cijfers van 1978, men jammer genoeg toch moet vaststellen dat de methode die wordt aangewend om de personeelsformaties van de rechtbanken aan te passen, verschilt naargelang het gaat om politierechtbanken of om rechtbanken van eerste aanleg.

Hij pleit voor de toepassing van een meer samenhangende methode. Het is immers weinig verantwoord uit te gaan van de cijfers van 1977 en 1978 wat de politierechtbanken betreft, terwijl voor de bepaling van de personeelsformatie van de rechtbanken van eerste aanleg rekening wordt gehouden met het gemiddelde van de gegevens van 1973 tot 1976 en de gegevens van 1977 en 1978. Bovendien wordt, om de personeelsformatie van laatstgenoemde rechtbanken te bepalen, ten gevolge van de bevoegdheidsverschuiving inzake verkeerszaken en de hieruit voortvloeiende beroepen, een correctie van 40 % aangebracht op het gemiddelde van de in aanmerking genomen zaken.

Dit percentage, waarin het gemiddelde percentage van het aantal beroepen verwerkt is en dat voor alle rechtbanken geldt, is weinig realistisch. De toestand verschilt immers van de ene rechtbank tot de andere, en dit zal tot gevolg hebben dat bepaalde rechtbanken benadeeld, resp. bevoordeeld zullen worden.

Il semble à cet égard que le Ministre s'appuie sur un système bâti pour la circonstance et tenant compte des impératifs budgétaires. Cette proposition est purement pragmatique. En effet, ayant calculé lui-même de diverses façons cette réactualisation, M. Van Cauwenberghe a constaté que pour augmenter le cadre des tribunaux de première instance, il faut apporter un correctif de 37,56 % exactement aux chiffres actualisés.

Il reconnaît cependant que les méthodes possibles de calcul pour déduire, des chiffres les plus récents, le cadre pouvant faire face à la nouvelle répartition des compétences sont multiples; il déclare à égard en avoir découvert 16.

Il s'impose cependant de rechercher la meilleure. La moyenne des six années 1973, 1974, 1975, 1976, 1977 et 1978 fait apparaître une M. U. N. A. de 412 (moyenne des M. U. N. A. de 400 pour 1973-1976 et de 435 pour 1977-1978), ce qui nécessite un cadre global de 514 magistrats. Il conçoit cependant que la situation budgétaire n'autorise pas de retenir ce résultat, et il est de plus inéquitable de se référer à des statistiques fort anciennes. Cette méthode aboutirait à doter certains tribunaux d'un nombre de magistrats qui pourrait ne plus correspondre aux données statistiques récentes.

Il est donc préférable de se référer à la moyenne des années 1977 et 1978. Il peut en être déduit un M. U. N. A. de 435. La prise en considération de cette dernière M. U. N. A. nécessiterait un cadre de magistrats de 484. De ce chiffre, il convient de retrancher des magistrats des tribunaux de première instance, afin de tenir compte du transfert des compétences, à raison d'un magistrat par 435 affaires et non d'un magistrat par 500 affaires comme il est proposé par le Ministre ou par 750 affaires comme le propose le projet. Ces deux derniers chiffres s'écartent de la M. U. N. A. et ne correspondent donc pas à la logique du système. Cela donne 19 magistrats de moins, soit un cadre de 470 magistrats.

Il faut rappeler que le cadre actuel est de 437, que le cadre proposé par la Commission des critères est de 464, que le cadre proposé par le projet est de 460 et qu'enfin le cadre proposé par l'amendement de M. Bourgeois est de 463.

La solution proposée ne représente donc qu'un accroissement de 7 unités par rapport au cadre proposé par M. Bourgeois, qui a l'approbation du Ministre. Le nombre de magistrats proposé est cependant inférieur à celui de 481 que faisait apparaître la réactualisation effectuée par le département de la Justice dans sa première proposition.

En conclusion, il dépose un amendement (Doc. n° 406/13-III) qui doit être modifié comme suit :

Art. 48

Modifier comme suit les nombres qui figurent dans les colonnes « vice-présidents » et « juges » :

Anvers	9	36
Malines	2	9
Turnhout	2	10
Hasselt	3	12
Tongres	2	8
Bruxelles	15	60
Louvain	3	11
Nivelles	2	8
Charleroi	6	24
Mons	4	17
Tournai	2	9
Bruges	4	19
Ypres	1	4

In dat verband blijkt dat de Minister steunt op een gelegenheidsregeling die rekening houdt met de budgettaire vereisten. Dat voorstel is louter pragmatisch. De heer Van Cauwenberghe heeft immers zelf op verschillende manieren die reactualisering berekend en vastgesteld dat de geactualiseerde cijfers precies met 37,56 % moeten worden verhoogd om de personeelsformatie van de rechtbanken van eerste aanleg uit te breiden.

Hij geeft echter toe dat er tal van methoden zijn om uit de jongste gegevens de personeelsformatie te berekenen die vereist is om de nieuwe verdeling aan te kunnen; hij beweert dat hij er 16 heeft gevonden.

Het is echter zaak de beste methode te vinden. Het A. G. E. R. voor de zes jaren 1973, 1974, 1975, 1976, 1977 en 1978 is 412 (gemiddelde van het A. G. E. R. van 400 voor 1973-1976 en van 435 voor 1977-1978), wat een algemene personeelsformatie van 514 magistraten betekent. Hij meent evenwel dat men om budgettaire redenen dit resultaat niet kan aanhouden, en bovendien is het onbillijk naar zeer oude statistieken te verwijzen. Met die methode zouden sommige rechtbanken een aantal magistraten krijgen dat niet met de recente statistische gegevens overeenstemt.

Het is dus beter naar het gemiddelde van de jaren 1977 en 1978 te verwijzen. Daaruit volgt een A. G. E. R. van 435. Dit A. G. E. R. veronderstelt een personeelsformatie bij de magistraten van 484. Van dat getal moeten de magistraten van de rechtbanken van eerste aanleg worden afgetrokken, om rekening te houden met de overdracht van bevoegdheid, naar rata van één magistraat per 435 zaken, en niet van één magistraat per 500 zaken zoals de Minister voorstelt of per 750 zaken zoals het ontwerp voorstelt. Deze twee getallen wijken af van het A. G. E. R. en stoken dus niet met de logica van het stelsel. Het geeft als uitkomst 19 magistraten minder, of een personeelsformatie van 470 magistraten.

Er zij aangestipt dat de huidige personeelsformatie 437 bedraagt, dat de door de Commissie voor de criteria voorgestelde personeelsformatie 464 is, die in het ontwerp 460 en die in het amendement van de heer Bourgeois tenslotte 463.

De voorgestelde oplossing houdt dus slechts een toename met 7 eenheden in ten opzichte van de door de heer Bourgeois voorgestelde personeelsformatie, waar de Minister achter staat. Het voorgestelde aantal magistraten is echter lager dan 481 of het getal dat volgde uit de reactualisering van het departement van Justitie in zijn eerste voorstel.

Tot slot stelt hij een amendement voor (Stuk n° 406/13-II) dat als volgt moet worden gewijzigd :

Art. 48

De getallen in de kolommen « ondervoorzitters » en « rechters » wijzigen als volgt :

Antwerpen	9	36
Mechelen	2	9
Turnhout	2	10
Hasselt	3	12
Tongeren	2	8
Brussel	15	60
Leuven	3	11
Nijvel	2	8
Charleroi	6	24
Bergen	4	17
Doornik	2	9
Brugge	4	19
Ieper	1	4

Courtrai	3	15
Furnes	1	3
Termonde	4	21
Gand	5	20
Audenarde	2	5
Huy	1	6
Liège	7	27
Verviers	2	7
Arlon	1	3
Marche-en-Famenne	1	3
Neufchâteau	1	3
Dinant	1	6
Namur	2	12

Le Ministre est d'avis que la seule référence aux années 1977 et 1978 implique que le cadre ne se base pas sur des éléments suffisamment nombreux pour permettre d'affirmer qu'il s'agit là de critères objectifs, tenant compte des fluctuations entre les maximas et les minims des activités des tribunaux concernés.

Il apparaît par exemple que l'activité du tribunal de Tournai était très importante entre 1973 et 1976 et par contre beaucoup moins importante en 1977 et en 1978. Il serait peu objectif de prendre uniquement en considération cette diminution d'activités peut-être temporaire.

En ce qui concerne la méthode utilisée, le Ministre déclare que si de nombreuses méthodes existent pour établir valablement les cadres, elles conduisent cependant à des résultats très divergents selon les calculs effectués. S'il n'est guère aisé de concrétiser les tendances qui apparaissent, les méthodes proposées sont cependant éprouvées et permettent, tout en tenant compte des chiffres les plus récents, d'écarter les résultats qui entraîneraient des charges financières telles qu'elles seraient jugées inacceptables. Il souligne que la solution proposée par M. Bourgeois, signifie déjà un accroissement de 3 juges par rapport au projet.

Un membre fait remarquer qu'il est contestable d'un point de vue statistique, de se baser uniquement sur des moyennes d'activités afférentes au passé, pour fixer un cadre futur devant rencontrer des exigences nouvelles.

Il serait plus souhaitable de définir une tendance permettant de prévoir une moyenne optimale de litiges par arrondissement en fonction de laquelle un cadre maximum par arrondissement pourrait être établi.

Le Ministre déclare qu'il est tenu compte de l'évolution à prévoir en se référant au passé. En effet, il peut être constaté que la M. U. N. A. entre 1973 à 1976 était de 400, tandis que celle de 1977 et 1978 est déjà de 435. Un accroissement de l'activité des juges est donc certain. La M. U. N. A. sert uniquement à fixer un nombre d'affaires justifié qui peuvent être traitées par juge. Le cadre par tribunal est basé sur le nombre des affaires nouvelles portées devant le tribunal. De plus, il a été tenu compte du déplacement du nombre de litiges concomittant à la nouvelle répartition des compétences des tribunaux.

Si d'autres tendances devaient être constatées, des sections pourraient être créées et des juges complémentaires nommés.

Outres les impératifs budgétaires, cette solution est à préférer à un cadre maximum qui obligerait le Ministre, une fois qu'il serait fixé, à nommer les juges en fonction de ce cadre même s'ils ne s'avéreraient pas indispensables.

Un membre fait cependant remarquer que le Ministre est libre de procéder ou non à ces nominations. De plus, la remarque est faite que le Ministre a affirmé, lors de discussions préalables que le cadre légal ne devait pas être expressément atteint et ne l'obligeait pas à procéder à des nominations.

Kortrijk	3	15
Veurne	1	3
Dendermonde	4	21
Gent	5	20
Oudenaarde	2	5
Hoei	1	6
Luik	7	27
Verviers	2	7
Aarlen	1	3
Marche-en-Famenne	1	3
Neufchâteau	1	3
Dinant	1	6
Namen	2	12

De Minister meent dat de personeelsformatie, door een verwijzing alleen naar de jaren 1977 en 1978, niet op voldoende gegevens steunt om te kunnen stellen dat het om objectieve criteria gaat, rekening houdend met de schommelingen tussen de maxima en de minima van de betrokken rechtbanken.

Het blijkt bij voorbeeld dat de bedrijvigheid in de rechtbank van Doornik zeer hoog lag tussen 1973 en 1976 en daarentegen veel lager in 1977 en 1978. Het zou weinig objectief zijn om alleen die misschien tijdelijke vermindering in aanmerking te nemen.

Over de aangewende methode zegt de Minister dat er wel talrijke methoden bestaan om de personeelsformatie op een aanvaardbare wijze te bepalen, maar dat ze naar gelang van de uitgevoerde berekeningen zeer uiteenlopende resultaten opleveren. Het is helemaal niet gemakkelijk de aan het licht komende tendensen onder woorden te brengen, maar de voorgestelde methoden hebben hun bruikbaarheid bewezen; ook met de recentste gegevens bieden ze ons de mogelijkheid om de resultaten uit te sluiten waarmee onaantvaardbare financiële lasten zouden zijn gemoeid. Hij wijst erop dat de door de heer Bourgeois voorgestelde oplossing reeds een toename inhoudt van drie rechters ten opzichte van het ontwerp.

Een lid merkt op dat het uit statistisch oogpunt betwistbaar is enkel op activiteitsgemiddelen uit het verleden te steunen om een personeelsformatie voor de toekomst en met het oog op nieuwe behoeften vast te stellen.

Het zou beter zijn een tendens te bepalen aan de hand waarvan men per arrondissement een optimaal gemiddelde aan geschillen kan vaststellen, waaruit dan weer een maximale personeelsformatie per arrondissement zou kunnen worden gedistilleerd.

De Minister verklaart dat rekening werd gehouden met de voorziene evolutie, uitgaande van het verleden. Er kan immers worden vastgesteld dat het A. G. E. R. van 1973 tot 1976 400 bedroeg, terwijl dat van 1977 en 1978 reeds 435 was. Het staat dus vast dat de bedrijvigheid van de rechters is toegenomen. Het A. G. E. R. dient alleen tot het vaststellen van een verantwoord aantal zaken dat per rechter kan behandeld worden. Het kader per rechtbank steunt op het aantal bij de rechtbank aangebrachte nieuwe zaken. Bovendien werd de met de nieuwe verdeling van de bevoegdheden van de rechtbanken gepaard gaande verplaatsing van het aantal geschillen in aanmerking genomen.

Indien men zou vaststellen dat de strekking verandert, zou men bijzondere afdelingen kunnen oprichten en bijkomende rechters benoemen.

Dit voorstel is beter dan een maximum personeelsformatie, niet alleen om budgettaire redenen, maar ook omdat de Minister anders verplicht zou zijn om de rechters volgens die personeelsformatie te benoemen, ook als er geen behoefte aan zou bestaan.

Een lid merkt echter op dat de Minister vrij is al dan niet te benoemen. Ook wordt erop gewezen dat de Minister bij de voorafgaande besprekingen heeft gezegd dat de wettelijke personeelsformatie niet helemaal bereikt hoeft te zijn en dat hij niet verplicht is tot benoeming over te gaan.

3. Tribunal de première instance d'Arlon

MM. Defraigne et Michel défendent tous deux un amendement (Doc. n° 406/6-II et 407/7-II) dont l'objet est de porter le nombre des juges du tribunal d'Arlon de 3 à 4.

En effet, il ne faut pas négliger le fait qu'Arlon est également le siège de la cour d'assises du Luxembourg.

Actuellement les six magistrats en fonction, à savoir le président, le vice-président et quatre juges, suffisent à peine pour remplir leurs multiples tâches. Un des juges est le juge de la jeunesse qui ne peut siéger au pénal; un second juge est le juge d'instruction dont les activités sont nombreuses et enfin un troisième juge et le vice-président sont retenus à la cour d'assises, lorsque celle-ci siège.

Les audiences à trois juges, les remplacements que doivent assurer les juges ne permettent pas d'envisager la réduction du nombre de juges.

Le Ministre déclare qu'en ce qui concerne l'établissement des cadres, une même méthode doit être appliquée à tout le pays, et ceci quelle que soient les circonstances particulières d'arrondissement.

Il est, selon lui, injustifiable d'attribuer plus de magistrats à Arlon qu'à Furnes, où la population et le nombre d'affaires à traiter ne sont pas inférieures en nombre.

L'argument de la présence d'une cour d'assises ne peut être retenu, selon lui, étant donné que le nombre d'affaires traitées par cette cour est peu important. En effet, on ne compte aucun cas en 1975 et en 1977; un seul cas en 1976 et en 1978; 5 cas en 1979.

Enfin, outre la possibilité d'adaptation ultérieure, il est toujours possible lorsque des remplacements s'avèrent nécessaires, de recourir à la possibilité que confère l'article 98 du Code judiciaire au premier président de la cour d'appel de déléguer temporairement un juge ou un juge suppléant du ressort de la cour d'appel, en cas d'empêchement légitime d'un juge au sein du tribunal de première instance, d'autant plus que l'arrondissement de Marche-en-Famenne et Neufchâteau ne sont guère surchargés.

M. Defraigne regrette qu'une solution uniforme ne tenant compte que d'éléments statistiques soit appliquée sans discernement et sans prendre en considération les facteurs propres d'un arrondissement.

Ce manque de compréhension est d'autant plus critiquable que n'est pas pris en considération le fait que la population de cette région augmente et que cinq affaires ont été portées devant la cour d'assises en 1979.

4. Tribunal de première instance de Verviers

Un autre amendement qui tend à maintenir le cadre existant d'un tribunal, est déposé par M. Wathelet (Doc. n° 406/14-II). Cet amendement vise à porter de 7 à 8 le nombre de juges proposé pour Verviers.

Le maintien de cet amendement ne se base pas sur les exigences globales de l'arrondissement mais sur la nécessité de tenir compte du bilinguisme.

Cet élément entraîne en effet un surcroît important de tâches et des difficultés d'organisation. Le projet de loi modifiant la loi de 1935 sur l'emploi des langues en matière judiciaire (Doc. n° 407/1) ne fera qu'augmenter ces difficultés, puisque la procédure en langue allemande deviendra obligatoire dès que le défendeur ou l'inculpé sera domicilié dans la région germanophone.

Cette situation comparable à celle de Bruxelles nécessite des aménagements. Il a été tenu compte de cet élément

3. Rechtbank van eerste aanleg te Aarlen

De heren Defraigne en Michel verdedigen allebei een amendement (Stuk n° 406/6, II en 407/7, II) dat ertoe strekt het aantal rechters van de rechtbank te Aarlen van 3 op 4 te brengen.

Men mag immers niet uit het oog verliezen dat het hof van assisen van Luxemburg eveneens te Aarlen zetelt.

De zes magistraten die thans in functie zijn, namelijk de voorzitter, de ondervoorzitter en vier rechters, kunnen reeds moeilijk het hoofd bieden aan hun veelvuldige taken. Eén van de rechters is de jeugdrechter, die niet zitting mag nemen in strafzaken, een tweede rechter is de onderzoeksrechter, die talrijke activiteiten heeft en tenslotte worden de ondervoorzitter en een derde rechter in beslag genomen tijdens de zittingen van het hof van assisen.

Het aantal rechters kan niet worden verminderd als men rekening moet houden met de zittingen met drie rechters en met het feit dat de rechters hun collega's moeten vervangen.

De Minister verklaart dat de personeelsformatie op dezelfde wijze moet worden vastgesteld voor het hele land en zulks ongeacht de bijzondere toestand van een arrondissement.

Hij acht het onverantwoord meer magistraten aan te stellen in Aarlen dan in Veurne, waar de bevolking en het aantal te behandelen zaken even groot zijn.

Dat een hof van assisen in Aarlen gevestigd is komt z.i. niet in aanmerking, aangezien dat hof maar een klein aantal zaken behandelt. Er was immers geen enkele zaak in 1975 en in 1977, één in 1976 en in 1978 en 5 in 1979.

Afgezien van een eventuele aanpassing achteraf kan men voor de vervangingen gebruik maken van de mogelijkheid die in artikel 98 van het Gerechtelijk Wetboek is opgenomen, krachtens welke de eerste voorzitter van het hof van beroep een rechter of een toegevoegd rechter van het rechtsgebied van het hof van beroep de tijdelijke opdracht kan geven om het ambt waar te nemen van een rechter van de rechtbank van eerste aanleg die wettig verhinderd is, te meer daar de arrondissementen van Marche-en-Famenne en Neufchâteau niet overbelast zijn.

De heer Defraigne betreurt dat een eenvormige regeling wordt toegepast zonder onderscheid en zonder rekening te houden met de statistieken noch met de bijzondere toestand van een arrondissement.

Dit gebrek aan begrip is des te erger, daar geen rekening wordt gehouden met het feit dat de bevolking van die streek toeneemt en dat in 1979 vijf zaken voor het hof van assisen werden gebracht.

4. Rechtbank van eerste aanleg te Verviers.

Een ander amendement om de bestaande personeelsformatie van een rechtbank te handhaven wordt voorgesteld door de heer Wathelet (Stuk n° 406/14-II). Het doel van het amendement is het aantal voor Verviers voorgestelde rechters van 7 op 8 te brengen.

Dat amendement wordt niet gehandhaafd omwille van de algemene behoeften van dit arrondissement, maar omdat rekening moet worden gehouden met de tweetaligheid. Daarom komt er immers veel werk bij en zijn er ook meer moeilijkheden bij de organisatie. Met het wetsontwerp tot wijziging van de wet van 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken (Stuk n° 407/1) zullen die moeilijkheden nog toenemen omdat de rechtspleging in het Duits verplicht zal worden als de verweerder of de verdachte zijn woonplaats heeft in het Duitse taalgebied.

Die toestand kan vergeleken worden met die te Brussel; hij maakt aanpassingen noodzakelijk. In de hoofdstad werd

dans la capitale pour établir le cadre des magistrats et s'il est vrai que la différence de population ne permet pas d'établir une équivalence, il faut cependant insister sur la nécessité d'aménager le cadre en fonction du bilinguisme. Cela est d'autant plus nécessaire que sur les 10 magistrats prévus (le président et 2 vice-présidents inclus), 5 doivent être bilingues; or, il y a lieu de constater que les juges bilingues se trouvent essentiellement parmi les couches d'âges les plus élevées, ce qui laisse craindre d'avoir un tribunal incomplet pendant une longue période et à brève échéance, étant donné la difficulté de recruter des juges ayant réussi l'examen linguistique.

Il serait donc indiqué de porter le nombre de magistrats à 11, en prévoyant un juge unilingue de plus.

Bien que la situation de l'arrondissement de Verviers ne soit pas comparable à celle connue à Bruxelles, le nombre de juges dans la capitale n'y étant pas seulement justifié par le bilinguisme mais également par la présence d'affaires plus complexes, le Ministre comprend la motivation de l'amendement et ne s'oppose pas à une modification du projet dans ce sens.

L'auteur de l'amendement souligne que le parquet est et sera soumis aux mêmes difficultés. L'accroissement probable du nombre d'affaires en allemand, la création d'un tribunal de police à Eupen, la création probable d'une section de ce tribunal à Saint-Vith, la création d'une cour d'assises de langue allemande rendront bientôt nécessaire un nouvel élargissement du cadre de ce parquet, déjà confronté aujourd'hui aux difficultés d'organisation et au surcroît de tâches qu'implique le bilinguisme.

5. Cadre des parquets : exposé du Ministre

Le projet porte le nombre des procureurs, premiers substitués et substitués de 296 à 400, soit une augmentation de 36,7 % de l'effectif actuel. La majoration de 104 unités est le résultat de deux composantes :

— 94 substitués remplaceront les commissaires de police, qui assistent le procureur du Roi auprès des tribunaux de police;

— la Commission des critères avait émis des propositions de modification des différents cadres.

1re composante

En 1977, les procureurs généraux avaient également formulé des propositions en vue du remplacement des commissaires de police. Pour formuler ces propositions, ils s'étaient basés sur leur estimation propre des besoins des différents parquets de leur ressort et ils arrivaient à un nombre de 103. Pour que, dans le cadre qui doit pourvoir au remplacement des commissaires de police, il n'y ait pas de différences intrinsèques entre parquets, qui ne trouveraient pas leur justification dans une réelle différence d'activité, une moyenne a été établie du nombre de transactions et du nombre de jugements rendus en matière de police pour les années 1975, 1976 et 1977.

Une affaire terminée par transaction exigeant moins de travaux qu'une affaire terminée par jugement, le nombre de transactions a été divisé par 5 et ajouté au nombre de juge-

daarmee rekening gehouden om de personeelsformatie van de magistraten vast te stellen, en hoewel het verschil in bevolkingsaantal geen vergelijkingen mogelijk maakt, moet toch worden beklemtoond dat men de personeelsformatie moet aanpassen aan de eisen inzake tweetaligheid. Dat is des te noodzakelijker daar er op tien magistraten (de voorzitter en twee ondervoorzitters inbegrepen) vijf tweetaligen moeten zijn; nu vindt men de tweetalige rechters vooral in de oudste bevolkingslagen, zodat moet worden gevreesd dat de rechtbank op korte termijn en voor een lange tijd onvolledig zal zijn; het is immers moeilijk om rechters te vinden die zijn geslaagd voor het taalexamen.

Het is dus aangewezen het aantal magistraten op elf te brengen en ook in een eentalige rechter meer te voorzien.

Hoewel de toestand in het arrondissement Verviers niet kan worden vergeleken met die te Brussel, omdat het aantal rechters in de hoofdstad niet alleen wordt bepaald door de tweetaligheid, maar ook door de omstandigheid dat er meer ingewikkelde zaken moeten worden behandeld, heeft de Minister begrip voor de motivering van het amendement en verzet hij zich niet tegen een wijziging van het ontwerp in die zin.

De auteur van het amendement onderstreept dat het parket dezelfde moeilijkheden kent en zal kennen. Waarschijnlijk zal het aantal Duitstalige zaken toenemen, er zal een politierechtbank te Eupen worden opgericht, vermoedelijk zal een afdeling van die rechtbank worden opgericht in Sankt-Vith en de oprichting van een Duitstalig hof van assisen is gepland; door dat alles zal het weldra nodig zijn de personeelsformatie van dit parket uit te breiden, want het ziet zich nu reeds geplaatst voor organisatorische moeilijkheden en het wordt ook belast met taken die het gevolg zijn van de tweetaligheid.

5. Personeelsformatie van de parketten : uiteenzetting van de Minister

Door het ontwerp wordt het aantal procureurs- eerste substituten en substituten van 296 op 400 gebracht, wat een verhoging betekent van 36,7 % ten opzichte van het huidige bestand. De verhoging met 104 eenheden is het gevolg van twee elementen :

— 94 substituten zullen de politiecommissarissen vervangen die de procureur des Konings bij de politierechtbanken bijstaan;

— de Commissie voor de criteria had voorstellen gedaan om de verschillende personeelsformaties te wijzigen.

1ste element

In 1977 hadden de procureurs-generaal ook voorstellen uitgewerkt met het oog op de vervanging van de politiecommissarissen. Daarvoor waren ze uitgegaan van hun eigen raming inzake de behoeften van de diverse parketten in hun ambtsgebied, en ze kwamen tot het cijfer 103. In de personeelsformatie die moet voorzien in de vervanging van de politiecommissarissen mogen tussen de parketten geen intrinsieke verschillen bestaan, welke niet zouden berusten op een werkelijk verschil in bedrijvigheid; daarom werd een gemiddelde berekend van het aantal minnelijke schikkingen en het aantal vonnissen in politiezaken voor de jaren 1975, 1976 en 1977.

Aangezien een zaak die uitloopt op een minnelijke schikking minder werk vraagt dan een zaak die wordt beëindigd met een vonnis, werd het aantal minnelijke schikkingen ge-

ments. Le nombre ainsi obtenu a été divisé par un diviseur progressif de 2 500 jusque 5 000.

On en est arrivé ainsi à une répartition de 94 substituts entre les différents parquets, chiffre qui se rapproche des estimations des procureurs généraux et qui présente l'avantage que tous les parquets dont les activités se situent au même niveau, seront pourvus de magistrats sur base de critères uniformes, quel que soit le ressort auquel ils appartiennent.

Le total est légèrement inférieur à celui proposé par les procureurs généraux. Ceci ne semble pas anormal :

- le nombre de jugements en affaires de police a diminué globalement de $\pm$ 10 000 unités de 1977 à 1978;
- le nombre de commissaires et membres de la police judiciaire à remplacer, exprimé en unités à temps plein, est de 94,1.

En effet si $\pm$ 130 commissaires de police occupent le siège du ministère public, beaucoup d'entre eux n'exercent cette mission que part-time. Ces chiffres sont repris dans l'annexe VIII du présent rapport.

2e composante

La deuxième composante dans la détermination du contingent de substituts est fondée sur les propositions de la Commission des critères. Celle-ci avait proposé de majorer globalement le nombre de substituts de 55 unités (et d'en diminuer le nombre dans trois arrondissements dont 1 à Gand, à Audenarde et à Furnes).

Il est, hic et nunc, impossible du point de vue budgétaire de créer sans plus, ces postes complémentaires de substituts. Il a cependant été tenu compte des propositions de cette commission pour compléter l'effectif dans les parquets où ce besoin se fait le plus sentir. En ce sens, une augmentation du cadre interviendra, pour autant que la majoration proposée par la Commission des critères dépasse de 20 % le cadre actuel (voir annexe VIII du projet) (Doc. n° 406/1, p. 77).

Ces deux composantes réunies entraînent une majoration de 104 unités ainsi que cela apparaît dans l'annexe IV du projet (Doc. n° 406/1, p. 78).

6. Votes

Les amendements de MM. Defraigne et Michel sont rejetés par 11 voix contre 6 et 1 abstention.

L'amendement de M. Wathelet est adopté par 14 voix et 4 abstentions.

L'amendement de M. Bourgeois est adopté par 13 voix contre 1 et 4 abstentions.

L'amendement de M. Van Cauwenberghe est rejeté par 10 voix contre 7 et 2 abstentions.

L'article 48 ainsi amendé est adopté par 13 voix et 6 abstentions en tant que nouvel article 57.

Art. 58

(art. 49)

Cet article concerne le cadre des premiers substituts du procureur du Roi.

L'article 49 est adopté à l'unanimité en tant que nouvel article 58.

deeld door 5 en opgeteld bij het aantal vonnissen. Het aldus bekomen getal werd gedeeld door een progressieve deler van 2 500 tot 5 000.

Aldus kwam men tot een verdeling van 94 substituten over de verschillende parketten, een cijfer dat de ramingen van de procureurs-generaal benadert en dat het voordeel biedt dat alle parketten die op hetzelfde vlak bedrijvig zijn, magistraten zullen krijgen op grond van eenvormige criteria, afgezien van het ambtsgebied waartoe ze behoren.

Het totaal ligt enigszins lager dan het door de procureurs-generaal voorgestelde totaal. Dit is ook niet abnormaal :

- het aantal vonnissen in politiezaken is in het totaal van 1977 tot 1978 met ongeveer 10 000 afgenomen;
- het aantal commissarissen en leden van de gerechtelijke politie dat moet worden vervangen, uitgedrukt in eenheden van voltijdse bedrijvigheid, bedraagt 94,1.

Het is immers zo dat ongeveer 130 politiecommissarissen het ambt van openbaar ministerie uitoefenen en velen onder hen die taak slechts deeltijds waarnemen. Die cijfers zijn opgenomen in bijlage VIII van het onderhavige verslag.

2^e element

Het tweede element bij de vaststelling van het aantal substituten berust op de voorstellen van de commissie voor de criteria. Die commissie had voorgesteld het totale aantal substituten met 55 te verhogen (en het aantal in drie arrondissementen te verlagen, namelijk 1 te Gent, 1 te Oudenaarde en 1 te Veurne).

Om budgettaire redenen is het voorlopig onmogelijk in die bijkomende betrekkingen van substituten te voorzien. Er werd evenwel rekening gehouden met de voorstellen van die commissie, om het bestand aan te vullen in de parketten waar de nood zich het meest doet voelen. Zodoende zal de personeelsformatie pas worden uitgebreid als de door de commissie voor de criteria voorgestelde personeelsformatie de huidige met 20 % overschrijdt (zie bijlage VIII van het ontwerp) (Stuk n° 406/1, blz. 77).

Die twee elementen samen zullen een verhoging meebrengen met 104 eenheden zoals blijkt uit de bijlage IX van het ontwerp (Stuk n° 406/1, blz. 78).

6. Stemmingen

De amendementen van de heren Defraigne en Michel worden met 11 tegen 6 stemmen en 1 onthouding verworpen.

Het amendement van de heer Wathelet wordt met 14 stemmen en 4 onthoudingen aangenomen.

Het amendement van de heer Bourgeois wordt met 13 tegen 1 stem en 4 onthoudingen aangenomen.

Het amendement van de heer Van Cauwenberghe wordt met 10 tegen 7 stemmen en 2 onthoudingen verworpen.

Het aldus gewijzigde artikel 48 wordt met 13 stemmen en 6 onthoudingen als nieuw artikel 57 aangenomen.

Art. 58

(art. 49)

Dit artikel handelt over de personeelsformatie van de eerste substituten des Konings.

Artikel 49 wordt eenparig als nieuw artikel 58 aangenomen.

Art. 59
(art. 50)

L'article 50 concerne le cadre du personnel des greffes des tribunaux de première instance. Ce cadre doit en effet être révisé en fonction des affaires qui échapperont désormais à la compétence des tribunaux de première instance.

Il est évident que le transfert de compétences prévu au présent projet et dans la loi du 29 novembre 1979 étendant la compétence générale du juge de paix, a une incidence sur le volume du travail des greffes des tribunaux de première instance. Dans le projet, il est proposé que le cadre global soit ramené de 906 à 873 unités.

Ces chiffres sont le résultat d'une méthode de calcul proposée par un groupe de travail qui a été instauré à la suite de la discussion parlementaire de la dernière adaptation des cadres (loi du 2 juillet 1975). Les chiffres obtenus par le groupe de travail sur base de cette méthode ont toutefois été corrigés en fonction du transfert de compétence.

Les critères qui ont été suivis par le groupe de travail pour fixer le cadre du personnel sont indiqués à l'exposé des motifs du projet (Doc. n° 406/1, p. 16).

La diminution des effectifs résultant du transfert de compétence n'a donc pas été appliquée sans plus, au cadre actuel mais au cadre adapté suivant les critères du groupe de travail et qui aboutissait à une augmentation globale de 69 unités.

A l'annexe V du projet, l'indice d'activité des différents tribunaux est indiqué comme il a été établi par le groupe de travail sur base des activités de 1975 mais corrigé sur base du nombre d'affaires qui ne seront plus de la compétence des tribunaux de première instance.

De nouveau, tous ces chiffres devraient être actualisés.

A l'annexe IX du présent rapport sont donnés les indices d'activité actualisés des différents greffes sur base d'une moyenne des années 1975, 1976, 1977 et 1978.

En fonction de ces chiffres, l'augmentation globale de 69 unités devrait être répartie dans les différents tribunaux, comme il est indiqué dans la colonne 10. Même sans transfert de compétence, l'effectif de quelques greffes aurait dû diminuer.

A l'annexe X du présent rapport figure la répartition de l'effectif en fonction de l'indice d'activité des différents tribunaux, mais après correction en raison du transfert de compétence.

L'indice d'activité mentionné à la colonne 2 a été obtenu en diminuant l'indice d'activité figurant à l'annexe IX, en fonction du nombre d'affaires qui sont transférées aux tribunaux de police et aux justices de paix. La réduction a été corrigée de 15 % en raison des appels.

Le résultat global mentionné à la colonne 10 indique une diminution de 20 unités par rapport au cadre actuel. Le projet initial prévoyait une diminution de 33 unités.

La répartition des effectifs en fonction des chiffres actualisés est indiquée à l'annexe XI du présent rapport.

Les annexes IX et X du présent rapport remplacent l'annexe V du projet (Doc. n° 406/1, p. 74). L'annexe XI du présent rapport remplace l'annexe VI du projet (Doc. 406/1, p. 75).

Art. 59
(art. 50)

Artikel 50 heeft betrekking op de personeelsformatie van de griffies van de rechtbanken van eerste aanleg. Die personeelsformatie moet immers worden herzien rekening houdend met het aantal zaken die voortaan niet meer onder de bevoegdheid van de rechtbanken van eerste aanleg vallen.

De overdracht van bevoegdheden die wordt beoogd door dit ontwerp en door de wet van 29 november 1979 waarbij de algemene bevoegdheid van de vrederechter werd uitgebreid, heeft vanzelfsprekend invloed op het werkvolume van de griffies van de rechtbanken van eerste aanleg. In het ontwerp wordt voorgesteld de globale personeelsformatie van 906 tot 873 eenheden terug te brengen.

Die cijfers werden vastgesteld op grond van de voorstellen van een werkgroep die opgericht werd na de bespreking in het Parlement van de jongste aanpassing van de personeelsformatie (wet van 2 juli 1975). De door de werkgroep voorgestelde cijfers werden echter aangepast naar aanleiding van de overdracht van bevoegdheden.

De criteria waarop de werkgroep zich voor de vaststelling van de personeelsformatie heeft gebaseerd, worden in de memorie van toelichting van het ontwerp (Stuk n° 406/1) uiteengezet.

De vermindering van de personeelsformatie naar aanleiding van de overdracht van bevoegdheden werd dus niet zonder meer op de bestaande personeelsformatie toegepast, doch wel op de personeelsformatie die volgens de criteria van de werkgroep was aangepast en aldus met 69 eenheden werd uitgebreid.

In bijlage V bij het ontwerp staat de activiteitsindex van de verschillende rechtbanken vermeld; die index werd door de werkgroep berekend op grond van de bedrijvigheid van 1975, maar gecorrigeerd omwille van het aantal zaken die niet meer onder de bevoegdheid van de rechtbanken van eerste aanleg zullen ressorteren.

Ook die cijfers moeten weer aan de huidige toestand worden aangepast.

In bijlage IX van het onderhavige verslag staan de aangepaste activiteitsindices voor de verschillende griffies, berekend als een gemiddelde voor de jaren 1975, 1976, 1977 en 1978.

Volgens die cijfers zou de totale verhoging met 69 eenheden over de verschillende rechtbanken moeten worden verdeeld zoals in kolom 10 is bepaald. Zelfs zonder overdracht van bevoegdheid had het bestand van sommige griffies moeten afnemen.

In bijlage X van het onderhavige verslag vindt men de verdeling van het personeel volgens de activiteitsindex van de verschillende rechtbanken, maar na correctie wegens de overdracht van bevoegdheid.

De in kolom 2 vermelde activiteitsindex werd bekomen door de activiteitsindex van bijlage IX te verminderen, rekening houdend met het aantal zaken die aan de politierechtbanken en aan de vrederechten worden overgedragen. Omwille van de geschillen in beroep werd die vermindering met 15 % herzien.

Volgens het in kolom 10 vermelde eindresultaat is er een vermindering met 20 eenheden ten opzichte van de huidige personeelsformatie. Het aanvankelijke ontwerp hield een vermindering met 33 eenheden in.

De verdeling van het personeel volgens de bijgewerkte cijfers vindt men in bijlage XI van het verslag.

De bijlagen IX en X van het verslag komen in de plaats van bijlage V van het ontwerp (Stuk n° 406/1, blz. 74). Bijlage XI van het verslag vervangt bijlage VI van het ontwerp (Stuk 406/1, blz. 75).

Amendements

1. Réactualisation

Il est nécessaire d'adapter le cadre prévu par le projet en ce qui concerne les greffiers-chef de service, les greffiers et les commis-greffiers.

M. Bougeois dépose un amendement dans ce sens (Doc. 406/14-III).

2. Nivelles

Mme Ryckmans-Corin défend un amendement (Doc. n° 406/8-I) tendant à porter le nombre de greffiers-chefs de service du tribunal de première instance de Nivelles de 1 à 2. Tout comme son amendement à l'article 56 (art. 47), le présent amendement est motivé par le souci de faire face au nombre croissant de jugements dans cet arrondissement et à la nécessité d'une certaine décentralisation.

Le Ministre fait remarquer que si la commission devait décider de tenir compte des chiffres actualisés, le cadre du greffe du tribunal de première instance de Nivelles serait porté de 20 à 22. Un rédacteur et un employé de plus pourraient être nommés par voie d'arrêté royal.

A la question tendant à créer une place supplémentaire de greffier-chef de service, il répond que la nomination d'un greffier-chef de service est fonction du nombre des membres du personnel existant. Il y a en effet, 1 greffier-chef de service pour 10 membres du personnel et un second greffier-chef de service ne se justifie que pour 30 unités.

3. Louvain

Par voie d'amendement (Doc. n° 406/9), M. Boel propose de porter le nombre de greffiers-chef de service de 1 à 2, le nombre de greffiers de 9 à 11 et le nombre de commis-greffiers de 4 à 5 dans l'arrondissement de Louvain.

Le cadre proposé par le projet de loi fait apparaître une diminution de 30 % du personnel du greffe du tribunal de première instance. Cette diminution est beaucoup plus importante que les diminutions constatées dans d'autres greffes d'arrondissements importants. De plus, une diminution d'un tiers des effectifs n'est pas justifiable, si l'on se réfère aux effectifs du greffe du tribunal de première instance de Courtrai, arrondissement comparable à celui de Louvain du point de vue de la population et dont le cadre existant est identique à celui de Louvain mais ne subit pas la même modification.

Le Ministre n'a pas pris en considération le fait que le nombre d'affaires correctionnelles introduites est plus important au tribunal de Louvain et que le critère du nombre de jugements pour mesurer les activités du greffe du tribunal correctionnel ne peut être retenu, le nombre de transactions en matière pénale étant beaucoup plus important à Louvain qu'à Courtrai.

Le nouveau cadre proposé met par conséquent en péril l'administration de la justice dans cet arrondissement.

Le Ministre déclare que la diminution invoquée est moins importante étant donné la réactualisation du cadre proposée par M. Bourgeois qui le ramène de 10 à 7 unités.

Amendementen

1. Bijwerking van gegevens

De door het ontwerp voorgeschreven personeelsformatie moet worden aangepast voor de griffiers-hoofden van dienst, de griffiers en de klerken-griffiers.

De heer Bourgeois stelt een amendement in die zin voor, (Stuk 406/14-III).

2. Nijvel

Mevr. Rijckmans-Corin verdedigt een amendement (Stuk n° 406/8-I) dat ertoe strekt het aantal griffiers-hoofden van dienst van de rechtbank van eerste aanleg van Nijvel van 1 op 2 te brengen. Zoals haar amendement op artikel 56 (art. 47) is dit amendement ingegeven door de bezorgdheid om het hoofd te kunnen bieden aan het stijgend aantal vonnissen in dat arrondissement evenals door de noodzaak een zekere decentralisatie door te voeren.

De Minister merkt op dat indien de commissie zou besluiten rekening te houden met de geactualiseerde cijfers, de personeelsformatie van de griffie bij de rechtbank van eerste aanleg te Nijvel van 20 op 22 zou worden gebracht. Bij koninklijk besluit zou een opsteller en een beambte te meer kunnen worden benoemd.

Op de vraag een bijkomende plaats van griffier-hoofd van de griffie is te stellen antwoordt hij dat de benoeming van een griffier-hoofd van dienst afhankelijk is van het aantal bestaande personeelsleden. Er is immers één griffier-hoofd van dienst voor 10 personeelsleden en een tweede griffier-hoofd van dienst is slechts verantwoord voor 30 personeelsleden.

3. Leuven

De heer Boel stelt bij wijze van amendement (Stuk n° 406/9 voor het aantal griffiers-hoofden van dienst in het arrondissement Leuven van 1 op 2 te brengen, het aantal griffiers van 9 op 11 en het aantal klerken-griffiers van 4 op 5.

Volgens de door het wetsontwerp voorgestelde personeelsformatie wordt het personeel van de griffie van de rechtbank van eerste aanleg met 30 % verminderd. Die vermindering is veel zwaarder dan die welke vastgesteld wordt in andere griffies van belangrijke arrondissementen. Bovendien is een vermindering van het aantal personeelsleden met een derde niet verantwoord, indien men ziet naar het aantal personeelsleden van de griffie van de rechtbank van eerste aanleg van Kortrijk, d.i. een arrondissement dat, qua bevolking, kan vergeleken worden met het arrondissement Leuven en waar de bestaande personeelsformatie dezelfde is als die van Leuven, zonder dat aldaar wijzigingen worden voorgesteld.

De Minister heeft geen rekening gehouden met het feit dat het aantal ingeleide correctionele zaken in de rechtbank van Leuven groter is en het criterium van het aantal vonnissen om de activiteit te meten van de correctionele rechtbank kan niet worden aangehouden, aangezien het aantal minnelijke schikkingen in strafzaken te Leuven veel hoger ligt dan te Kortrijk.

De voorgestelde personeelsformatie brengt derhalve de rechtsbedeling in dat arrondissement in gevaar.

De Minister verklaart dat de aangeklaagde vermindering minder belangrijk is aangezien zij, na de door de heer Bourgeois voorgestelde aanpassing aan de behoeften, van 10 tot 7 eenheden wordt teruggebracht.

De plus, il fait remarquer que le nombre important de transactions va de pair avec une diminution du travail des greffiers en matière correctionnelle. Il assure cependant que l'aspect pratique ne sera pas négligé et que le personnel existant ne disparaîtra pas et ne sera pas déplacé pour autant.

De plus, l'avenir pourra toujours démontrer la nécessité d'une correction dans un sens ou dans l'autre.

Il comprend la méfiance des membres devant les diverses modifications des cadres existants, mais il souligne le caractère indispensable d'une application uniforme d'une même méthode, basée sur des critères identiques à travers tout le pays.

Une certaine distanciation est donc nécessaire, une prise en considération de facteurs locaux étant pour le moment exclue. De plus, dans l'attente de critères nouveaux, le recours à l'engagement contractuel et à la délégation du personnel des greffes est toujours possible.

Mme Ryckmans-Corin et M. Boel, ayant entendu les explications du Ministre, retirent leurs amendements respectifs.

L'amendement de M. Bourgeois est adopté à l'unanimité.

L'article 50, ainsi amendé est adopté à l'unanimité en tant que nouvel article 59.

Art. 60 (art. 51)

Cet article concerne le cadre du personnel des greffes des justices de paix, qui, en raison du retrait de la compétence de police aux juridictions qui l'exerçaient encore, du transfert des affaires en réparation des dommages résultant d'accidents de roulage aux tribunaux de police et d'un apport de litiges nouveaux par la modification de leur compétence *rationae summae*, doivent subir une réforme totale.

Le groupe de travail créé pour élaborer les critères en vue d'établir les effectifs nécessaires au fonctionnement des greffes des justices de paix a établi des nouveaux critères consistant à trouver un nombre indice représentatif de l'activité de chaque greffe, en additionnant un certain nombre d'éléments affectés d'un coefficient d'importance (cf. Exposé des motifs, doc. n° 406/1, pp. 17 et 18).

Le projet ne prend cependant plus les jugements de police en considération dans le nombre-indice représentant l'activité du greffe. L'annexe X du projet (Doc. n° 406/1, pp. 79 à 84) donne les indices d'activité des greffes et la répartition de l'effectif proposé.

Les propositions reprises à l'article 5 sont cependant encore basées sur l'indice d'activité pour les années 1973, 1974 et 1975.

Il est désormais possible de réactualiser ces propositions en se référant aux années 1975, 1976 et 1977. L'annexe XII du présent rapport donne les nouveaux indices d'activité des greffes et la nouvelle répartition de l'effectif proposé, en fonction des dernières statistiques disponibles. Cette nouvelle annexe remplace l'annexe X du projet.

M. Bourgeois dépose un amendement afin de réactualiser le cadre proposé initialement (Doc. n° 406/14-III).

Au problème, souligné par un membre, qui pourrait résulter, lorsque le cadre ne prévoit qu'un greffier et un employé, de l'absence en raison de la maladie ou du congé du greffier, du non-accomplissement des tâches qui lui sont confiées, le Ministre répond que d'une part, la solution proposée

Daarenboven merkt hij op dat ingevolge het grote aantal minnelijke schikkingen het werk van de griffiers in correctionele zaken vermindert. Hij geeft nochtans de verzekering dat het praktische aspect niet uit het oog zal worden verloren en dat het bestaande personeel niet zal verdwijnen, noch zal worden overgeplaatst.

Bovendien zal de toekomst steeds kunnen uitwijzen of het nodig is in de ene of andere richting een aanpassing door te voeren.

Hij brengt begrip op voor het wantrouwen van de leden tegenover de diverse wijzigingen in de bestaande personeelsformaties, maar hij legt de nadruk op het feit dat het noodzakelijk is een eenvormige methode toe te passen, die steunt op criteria die dezelfde zijn voor het hele land. Men moet een zekere afstand kunnen nemen van het probleem en voor het ogenblik abstractie maken van lokale factoren.

In afwachting van de toepassing van nieuwe criteria is het daarenboven altijd mogelijk personeel contractueel aan te werven of het personeel van de griffies met een andere opdracht te belasten.

Na deze uitleg van de Minister trekken Mevr. Ryckmans-Corin en de heer Boel hun amendementen in.

Het amendement van de heer Bourgeois wordt eenparig aangenomen.

Het aldus geamendeerde artikel 50 wordt, als nieuw artikel 59, eenparig aangenomen.

Art. 60 (art. 51)

Dit artikel heeft betrekking op de personeelsformatie van de griffies van de vrederechten die grondig moet worden hervormd ingevolge het ontnemen van de politiebevoegdheid aan de rechtbanken die deze totnogtoe hadden, de overdracht van de zaken betreffende schadevergoeding wegens verkeersongevallen aan de politierechtbanken en ook ingevolge het aanbrengen van nieuwe betwistingen ingevolge de wijziging van hun bevoegdheid *rationae summae*.

De werkgroep die belast is met het opstellen van de criteria voor de berekening van de personeelsformatie welke voor de werking van de griffies van de vrederechten nodig is heeft nieuwe criteria vastgesteld die erop gericht zijn een voor elke griffie een activiteitsindicator op te stellen door de optelling van een aantal elementen, die werden vermenigvuldigd met een belangrijkheidscoëfficiënt (zie Memorie van toelichting, Stuk n° 406/1, blz. 17 en 18).

De in het ontwerp vermelde activiteitsindicator voor de griffie houdt evenwel geen rekening meer met de vonnissen van de politierechtbank. Bijlage X van het ontwerp (Stuk n° 406/1, blz. 79 tot 84) vermeldt de activiteitsindicator voor de griffies evenals de indeling van de voorgestelde personeelsformatie.

De in artikel 51 voorkomende voorstellen zijn evenwel nog gebaseerd op de activiteitsindicator voor de jaren 1973, 1974 en 1975.

Thans kunnen die voorstellen worden aangepast op grond van de gegevens voor 1975, 1976 en 1977. Bijlage XII bij het onderhavige verslag geeft de nieuwe activiteitsindicatoren voor de griffies evenals de nieuwe indeling van de voorgestelde personeelsformatie op grond van de laatste beschikbare statistieken. Die nieuwe bijlage vervangt bijlage X welke bij het ontwerp is gevoegd.

De heer Bourgeois stelt een amendement voor om de oorspronkelijk vastgestelde personeelsformatie aan te passen aan de behoeften (Stuk n° 406/14-III).

Een lid wijst op de problemen die zouden kunnen rijzen wanneer de personeelsformatie slechts één griffier en één bediende telt en de griffier afwezig is wegens ziekte of vakantie zodat de hem toevertrouwde opdrachten niet kunnen worden uitgevoerd, de Minister antwoordt dat het

de nommer deux greffiers est intéressante, mais trop onéreuse et que d'autre part, il est possible de remédier à cet inconvénient en faisant usage de l'article 330 du Code judiciaire, permettant au Ministre de la Justice de déléguer à d'autres fonctions égales ou supérieures dans leur greffe ou dans un autre greffe civil ou militaire, des greffiers, commis-greffiers, employés d'une cour, d'un tribunal ou d'un conseil de guerre.

L'amendement de M. Bourgeois est adopté par 15 voix et 5 abstentions.

Un amendement de M. Tromont (Doc. n° 406/11) visant à prévoir 1 greffier à Boussu en raison de l'accroissement de la population et des litiges dans cette commune est rejeté par 14 voix contre 4.

L'article 51, tel qu'il est amendé, est adopté par 14 voix et 5 abstentions en tant que nouvel article 60.

Art. 61 (art. 52)

Cet article concernant l'affectation par le Ministre de la Justice, des effectifs en surnombre à un autre greffe et les dispositions pratiques qui résultent de cette affectation, est adopté à l'unanimité en tant que nouvel article 61.

Art. 62 (art. 53)

Cet article portant abrogation des dispositions fixant les cadres remplacés par le présent projet est adopté à l'unanimité en tant que nouvel article 62.

CHAPITRE V

Adaptation de la loi du 15 juin 1935 concernant l'emploi des langues en matière judiciaire

Art. 63 (art. 54)

Cet article introduit le système du renvoi déjà appliqué pour les tribunaux correctionnels, lorsque l'inculpé demande le changement de la langue de la procédure.

Pour le canton de Mouscron, le renvoi se fera au tribunal de police de Courtrai, pour le canton de Comines au tribunal de police d'Ypres et pour le canton de Fouron-Saint-Martin au tribunal de police de Liège ou de Verviers.

Cet article est adopté à l'unanimité en tant que nouvel article 63.

Art. 64 (art. 55)

Cet article introduit la même mesure pour les six communes périphériques de Bruxelles; le tribunal de police de Bruxelles sera compétent en cas de renvoi.

L'article 55 est adopté à l'unanimité en tant que nouvel article 64.

voorstel om twee griffiers te benoemen interessant is maar te duur uitvalt, en dat die toestand kan worden verholpen door artikel 330 van het Gerechtelijk Wetboek aan te wenden, dat de Minister van Justitie machtigt griffiers, griffiers-klerken en beambten bij een hof, een rechtbank of een krijgsraad opdracht te geven om een gelijk of een hoger ambt te vervullen.

Het amendement van de heer Bourgeois wordt aangenomen met 15 stemmen en 5 onthoudingen.

Het amendement van de heer Tromont (Stuk n° 406/11) strekt ertoe een plaats van griffier te creëren te Boussu omwille van de aangroei van de bevolking en van het aantal geschillen in deze gemeente; het amendement wordt verworpen met 14 tegen 4 stemmen.

Artikel 51, zoals het gewijzigd is, wordt als het nieuwe artikel 60 aangenomen met 14 stemmen en 5 onthoudingen.

Art. 61 (art. 52)

Dit artikel regelt de aanwijzing van personeelsleden die in overtal zijn in een andere griffie, door de Minister van Justitie; het bevat ook de praktische bepalingen ter uitvoering van die aanwijzing. Het artikel wordt als het nieuwe artikel 60 eenparig aangenomen.

Art. 62 (art. 53)

Dit artikel heft de bepalingen op die de door het onderhavige ontwerp vervangen personeelsformaties vaststellen; het wordt als het nieuwe artikel 62 eenparig aangenomen.

HOOFDSTUK V

Aanpassing van de wet van 15 juni 1935 op het taalgebied in gerechtszaken

Art. 63 (art. 54)

Dit artikel voert het systeem van de verwijzing in wanneer de verdachte de wijziging vraagt van de taal van de rechtspleging; dat systeem is reeds van toepassing in de correctionele rechtbanken.

Voor het kanton Moeskroen zal de verwijzing gebeuren naar de politierechtbank van Kortrijk, voor het kanton Komen naar de politierechtbank van Ieper en voor het kanton Sint-Maartens-Voeren naar de politierechtbank van Luik of van Verviers.

Het artikel wordt als het nieuwe artikel 63 eenparig aangenomen.

Art. 64 (art. 55)

Dit artikel voert dezelfde maatregelen in voor de zes Brusselse randgemeenten; de politierechtbank van Brussel is bevoegd in geval van verwijzing.

Artikel 55 wordt als het nieuwe artikel 64 eenparig aangenomen.

Art. 65 et 66 (nouveau)
(art. 56 et 56bis)

L'article 56 prévoit que la langue de procédure devant le tribunal de police d'Eupen sera l'allemand.

Par voie d'amendement, M. Evers (Doc. n° 406/5-I) propose qu'afin d'assurer les droits de la minorité française en région germanophone, la procédure en français puisse être obtenue lorsque l'inculpé comparait en personne et sans l'assistance d'un conseil.

Cette disposition serait, selon l'auteur, moins préjudiciable aux intéressés que la procédure de renvoi. Elle n'est cependant pas justifiée lorsque la personne dispose d'un avocat, d'autant plus que la pratique a démontré que la procédure de renvoi à Verviers est préférée par les conseils, notamment pour les matières de la compétence des tribunaux du travail. Dans le cas présent, le renvoi sera souvent demandé par les compagnies d'assurances mais il ne faut pas imposer de grands déplacements aux habitants de la région allemande comparaissant en personne et souhaitant la procédure en français.

Le Ministre déclare qu'il n'est pas heureux de faire une distinction selon que l'inculpé est ou non accompagné d'un conseil. De plus, il faut respecter la logique de la loi du 15 juin 1935 sur l'emploi des langues en matière judiciaire qui consacre le principe général du renvoi.

L'article 23 de cette loi, qui organise le renvoi en matière pénale lorsque l'inculpé peut demander la procédure en néerlandais ou en français, selon qu'il est traduit devant un tribunal dont la langue véhiculaire est le français ou devant un tribunal dont la langue véhiculaire est le néerlandais, doit être étendu au cas de l'inculpé demandant la procédure en allemand, lorsque la langue véhiculaire du tribunal devant lequel il est traduit, est le français ou le néerlandais et au cas de l'inculpé demandant la procédure en français ou le néerlandais lorsque la langue véhiculaire du tribunal devant lequel il est traduit est l'allemand. Selon le Ministre, la protection doit être identique pour toutes les régions linguistiques; l'amendement ne réalise pas ce principe pour la région de langue allemande. Aussi le Ministre dépose-t-il un amendement (Doc. n° 406/14-I) visant à insérer un nouvel article 56bis dont l'objet est de modifier l'article 23 de la loi sur l'emploi des langues en matière judiciaire, dans ce sens.

Par ailleurs, le Ministre déclare que l'utilisation de cette procédure de renvoi sera peu importante. Il cite à cet égard les chiffres suivants en ce qui concerne les demandes en procédure en français :

A Eupen : au civil, en 1976 : 2, en 1977 : 1, en 1978 : 0 et en 1979 : 1; au pénal, en 1976 : 5, en 1977 : 3, en 1978 : 1 et en 1979 : 1;

A St.-Vith : au civil, en 1976 : 2, en 1977 : 1, en 1978 : 1 et en 1979 : 0; au pénal, en 1976, 1977, 1978, 1979 : 0.

De surcroît, le Ministre rappelle que les articles 31 et 32 de la loi sur l'emploi des langues en matière judiciaire stipulent que l'inculpé et la partie civilement responsable font usage de la langue de leur choix, et que les témoins sont entendus et leurs dépositions reçues et contresignées dans la langue de la procédure, à moins qu'il ne demande à faire usage d'une autre langue. Dans ces cas il est fait appel au concours d'un traducteur juré.

M. Evers retire son amendement à l'article 56 en raison des informations données par le Ministre.

Artt. 65 en 66 (nieuw)
(artt. 56 en 56bis)

Artikel 56 bepaalt dat de rechtspleging voor de politie-rechtbank te Eupen in het Duits zal worden gevoerd.

In een amendement stelt de heer Evers (Stuk n° 406/5-I) voor dat de verdachte die persoonlijk en zonder de bijstand van een raadsman verschijnt, de rechtspleging in het Frans kan aanvragen en zulks om de rechten van de Franstalige minderheid in het Duitse taalgebied te beschermen.

Volgens de auteur zouden de betrokkenen door die bepaling minder worden benadeeld dan door de procedure van verwijzing. Dit is evenwel niet verantwoord wanneer zij over een advocaat beschikken vooral omdat in de praktijk werd ondervonden dat de raadslieden de verwijzing naar Verviers verkiezen, met name voor zaken die onder de arbeidsrechtbanken ressorteren. In dat geval zal verwijzing vaak worden gevraagd door verzekeringsmaatschappijen, maar de inwoners van het Duitse gewest die persoonlijk verschijnen en de rechtspleging in het Frans aanvragen, moet men geen grote verplaatsingen laten maken.

De Minister vindt het niet geslaagd een onderscheid te maken naargelang de verdachte al dan niet van een raadsman vergezeld is. Bovendien moet men de logica volgen van de wet van 15 juni 1935 op het taalgebruik in gerechtszaken, die het algemene beginsel van de verwijzing huldigt.

In artikel 23 van die wet wordt de verwijzing in strafzaken geregeld voor het geval de verdachte de rechtspleging in het Nederlands of in het Frans kan vragen, naargelang hij voor een rechtbank verschijnt waar de voertaal Frans is of voor een rechtbank waar de voertaal Nederlands is. Dat artikel moet worden uitgebreid tot de gevallen waarin de verdachte de rechtspleging in het Duits vraagt wanneer de voertaal van de rechtbank waarvoor hij verschijnt Frans of Nederlands is, en tot de gevallen waarin de verdachte de rechtspleging in het Frans of het Nederlands vraagt wanneer de voertaal van de rechtbank waarvoor hij verschijnt Duits is. Volgens de Minister moet de bescherming in alle taalgebieden gelijk zijn; het amendement strookt niet met dat beginsel wat het Duitse taalgebied betreft. De Minister stelt dan ook een amendement voor (Stuk n° 406/14-I) waardoor in het ontwerp een artikel 56bis wordt ingevoegd ten einde artikel 23 van de wet op het taalgebruik in gerechtszaken in die zin te wijzigen.

Overigens verklaart de Minister dat slechts een schaars gebruik zal worden gemaakt van de procedure van verwijzing. Hij citeert in dat verband de volgende cijfers wat de aanvragen voor rechtspleging in het Frans betreft :

Te Eupen : in burgerlijke zaken, in 1976 : 2, in 1977 : 1, in 1978 : 0 en in 1979 : 1; in strafzaken, in 1976 : 5, in 1977 : 3, in 1978 : 1 en in 1979 : 1;

Te Sankt-Vith : in burgerlijke zaken, in 1976 : 2, in 1977 : 1, in 1978 : 1 en in 1979 : 0; in strafzaken, in 1976, 1977, 1978 en 1979 : 0.

Bovendien wijst de Minister erop dat de artikelen 31 en 32 van de wet op het taalgebruik in gerechtszaken bepalen dat de verdachte en de burgerrechtelijk aansprakelijke partij de taal van hun keuze gebruiken en dat de getuigen worden gehoord en hun verklaringen geacteerd en ondertekend in de taal van de rechtspleging tenzij zij wensen gebruik te maken van een andere taal. In dat geval wordt een beroep gedaan op een beëdigd vertaler.

De heer Evers trekt zijn amendement op artikel 56 in nadat hij van de Minister die inlichtingen heeft gekregen.

L'article 56 et l'amendement du Gouvernement sont adoptés à l'unanimité respectivement en tant que nouveaux articles 65 et 66.

Art. 67 et 68
(Art. 57 et 58)

Ces articles concernent le renvoi en matière d'actions civiles intentées devant le tribunal de police, les articles 54 et 55 ayant assuré ce renvoi en matière pénale.

Les amendements de M. Van Cauwenberghe tendant à supprimer ces articles sont la conséquence logique de son amendement tendant à supprimer la compétence civile du tribunal de police et examiné lors de la discussion de l'article 11 (art. 9). Ce dernier amendement ayant été rejeté, les deux amendements n'ont plus d'objet.

Ces articles sont adoptés à l'unanimité en tant qu'articles 67 et 68.

Art. 69 et 70 (nouveau)
(Art. 59 et 59bis)

Cet article stipule que devant le tribunal de police d'Eupen, la procédure en matière contentieuse est faite en allemand, l'article 56 prévoyant une disposition similaire en matière pénale.

M. Evers a déposé un amendement (Doc. n° 406/5-I) comparable à son amendement à l'article 56 afin de permettre au défendeur comparaissant en personne et sans l'assistance d'un conseil de demander que la procédure soit poursuivie en français.

Le Ministre rappelle que, selon l'article 30 de la loi sur l'emploi des langues en matière judiciaire, devant toutes juridictions civiles et commerciales, les parties comparaissant en personne font usage de la langue de leur choix « pour tous leurs dires et déclarations ainsi que dans l'interrogatoire sur faits et articles et la prestation de serment litisdécisoire ou supplétoire ».

Afin de respecter le principe général du renvoi, il est cependant nécessaire de prévoir ce renvoi lorsque les parties demandent de commun accord que la procédure soit poursuivie en français ou en néerlandais.

Le Ministre dépose par conséquent l'amendement suivant (Doc. n° 406/14-I) :

Insérer un article 59bis, libellé comme suit :

Article 59bis. — A l'article 7, § 1, de la même loi est inséré entre l'alinéa 1er et l'alinéa 2 (qui devient l'alinéa 3) un alinéa 2 libellé comme suit :

« Lorsque les parties demandent de commun accord que la procédure soit poursuivie en néerlandais ou en français devant les juges de paix d'Eupen ou de Saint-Vith et devant le tribunal de police d'Eupen, la cause est renvoyée à la juridiction de même ordre la plus proche située dans une autre région linguistique ou à la juridiction de même ordre de cette autre région, désignée par le choix commun des parties. »

Certains membres s'étonnent que « le commun accord » des parties soit requis pour demander ce renvoi. Le Ministre rappelle qu'il s'agit là d'un principe de la loi sur l'emploi des langues; l'accord des parties est en effet exigé en matière

Artikel 56 en het amendement van de Regering worden als het nieuwe artikel 65, resp. het nieuwe artikel 66 eenparig aangenomen.

Artt. 67 en 68
(Artt. 57 en 58)

Die artikelen handelen over de wijziging inzake burgerlijke vorderingen die voor een politierechtbank werden ingesteld; voor strafzaken wordt de verwijzing geregeld bij artikelen 54 en 55.

De amendementen van de heer Van Cauwenberghe om die artikelen weg te laten, volgen logisch uit zijn amendement tot afschaffing van de burgerlijke bevoegdheid van de politierechtbank, dat samen met artikel 11 (art. 9) werd besproken. Daar dit amendement werd verworpen, verliezen de twee amendementen hun betekenis.

De onderhavige artikelen worden als artikel 67, resp. artikel 68 eenparig aangenomen.

Artt. 69 en 70 (nieuw)
(Artt. 59 en 59bis)

Dit artikel bepaalt dat de rechtspleging in betwiste zaken voor de politierechtbank te Eupen in het Duits wordt gevoerd; artikel 56 bevat een gelijkaardige bepaling in strafzaken.

De heer Evers heeft een amendement voorgesteld (Stuk n° 406/5-I) dat kan vergeleken worden met zijn amendement op artikel 56, om de verweerder die persoonlijk en zonder de bijstand van een raadsman verschijnt, de mogelijkheid te bieden de voortzetting van de rechtspleging in het Frans te vragen.

De Minister herinnert eraan dat, krachtens artikel 30 van de wet op het taalgebruik in gerechtszaken, voor alle burgerlijke rechtbanken en rechtbanken van koophandel de persoonlijk verschijnende partijen gebruik maken van de taal van hun keuze « voor al hun gezegden en verklaringen, alsmede voor het verhoor over feiten en vraagpunten en voor de gedingbeslissingen en de aanvullende eed ».

Om het algemene beginsel inzake verwijzing na te leven is het echter nodig de verwijzing ook voor te schrijven wanneer de partijen eenstemmig vragen dat de rechtspleging in het Nederlands of in het Frans wordt voortgezet.

Bijgevolg stelt de Minister het volgende amendement voor (Stuk n° 406/14-I) :

Een artikel 59bis invoegen, luidend als volgt :

Artikel 59bis. — In artikel 7, § 1, van dezelfde wet wordt tussen het eerste en het tweede lid (dat het derde lid wordt) een nieuw lid ingevoegd, luidend als volgt :

« Wanneer de partijen eenstemmig vragen dat de rechtspleging wordt voortgezet in het Nederlands of in het Frans voor de vrederechten te Eupen en te Sankt-Vith en voor de politierechter te Eupen wordt de zaak verwezen naar het gerecht van dezelfde rang in een ander taalgebied, dat het meest nabij is of door de partijen gezamenlijk wordt gekozen. »

Sommige leden zijn verbaasd dat de partijen die verwijzing « eenstemmig » moeten aanvragen. De Minister wijst erop dat dit een beginsel is van de wet op het gebruik der talen; in burgerlijke zaken immers is de instemming van de

civile, pour demander le renvoi alors qu'il s'agit là d'une prérogative de l'inculpé en matière pénale.

La remarque est cependant faite que des pressions de compagnies d'assurances seront courantes à ce propos.

A la question d'un membre s'inquiétant de la non-spécification du tribunal auquel le litige est renvoyé, le Ministre déclare que le fait que les parties peuvent choisir le tribunal de renvoi est propre à la procédure de renvoi en matière civile, et est par ailleurs conforme au premier alinéa de l'article 7, § 1, en ce qui concerne la procédure en français et en néerlandais.

De plus, il est peu habituel qu'un renvoi dans un ressort très éloigné soit demandé.

M. Evers retire son amendement à l'article 59 en raison des informations données par le Ministre.

Un amendement de M. Schyns (Doc. n° 406/7-I) mettant la législation en concordance avec l'éventuelle adoption de son amendement à l'article 57 (art. 48) (Doc. n° 406/7-I) est sans objet, par suite du rejet de ce dernier.

L'article 59 et l'amendement tendant à insérer un article 59bis sont adoptés à l'unanimité en tant qu'articles 69 et 70.

Art. 71 (Art. 60)

Cet article complète l'énumération des magistrats de l'arrondissement de Verviers devant faire preuve de leur connaissance de la langue allemande, en y ajoutant le juge de police d'Eupen. Il convient également de porter le nombre de substitués du procureur du Roi devant connaître la langue allemande de 1 à 3, du fait de l'augmentation de leur nombre total de 7 à 10.

Afin de ne pas augmenter le nombre de magistrats bilingues lorsque le président du tribunal de première instance, le procureur du Roi, l'auditeur du travail ou un premier substitut du procureur du Roi est bilingue et d'éviter aussi qu'il n'y ait un inconvénient à ce qu'un magistrat bilingue soit désigné à l'un de ces postes, M. Wathelet propose un amendement (Doc. n° 406/14-II).

Le Ministre ne s'oppose pas à cet amendement, les juges bilingues étant en nombre suffisant pour faire face aux affaires en langue allemande. Il rappelle à cet égard qu'au niveau des tribunaux de police, il y a 1 juge unilingue pour $\frac{3}{4}$ de la population et 1 juge bilingue pour $\frac{1}{4}$ de la population. L'amendement de M. Wathelet est adopté à l'unanimité.

L'article 60 ainsi amendé, est adopté à l'unanimité en tant que nouvel article 71.

Art. 72 (Art. 61)

Cet article complète dans la même optique, l'article 53, § 5, de la loi en ce qui concerne le greffier en chef et le greffier au tribunal de police d'Eupen.

Un amendement de M. Wathelet à cet article a été retiré dans le cadre de la discussion de l'article 56 (art. 47).

Un amendement de M. Evers (Doc. 406/5-I) déposé dans la logique de ses amendements aux articles 54 (art. 45) et 56 (art. 47), est sans objet étant donné le rejet de ces amendements.

L'article 61 est adopté à l'unanimité en tant qu'article 72.

partijen vereist om de verwijzing aan te vragen, terwijl dat in strafzaken een prerogatief van de verdachte is.

Er wordt evenwel opgemerkt dat verzekeringsmaatschappijen in dat verband vaak druk zullen uitoefenen.

Een lid is ongerust over het feit dat niet bepaald wordt naar welke rechtbank het geschil wordt verwezen. De Minister verklaart dat de partijen in burgerlijke zaken vrij de rechtbank van verwijzing kunnen kiezen en dat zulks overigens strookt met het eerste lid van artikel 7, § 1, wat de rechtspleging in het Nederlands en het Frans betreft.

Bovendien wordt de verwijzing naar een afgelegen rechtsgebied vrij zelden gevraagd.

De heer Evers trekt zijn amendement op artikel 59 in nadat de Minister die inlichtingen heeft verstrekt.

Een amendement van de heer Schyns (Stuk n° 406/7-I) om de wet in overeenstemming te brengen met de eventuele goedkeuring van zijn amendement op artikel 57 (art. 48) (Stuk n° 406/7-I) verliest zijn betekenis nadat dit amendement werd verworpen.

Artikel 59 en het amendement tot invoering van een artikel 59bis worden als het nieuwe artikel 69, resp. het nieuwe artikel 70 eenparig aangenomen.

Art. 71 (Art. 60)

Door dit artikel wordt de lijst van de magistraten van het arrondissement van Verviers die het bewijs moeten leveren van de kennis van het Duits, aangevuld met de politierechter van Eupen. Voorts dient het aantal substituten-procureur des Konings die Duits moeten kennen, van 1 op 3 gebracht te worden, aangezien hun aantal in totaal van 7 naar 10 is gestegen.

Om het aantal tweetalige magistraten niet te moeten verhogen wanneer de voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg, de procureur des Konings, de arbeidsauditeur of een eerste substituut-procureur des Konings tweetalig is en om te vermijden dat men bezwaar zou maken tegen de aanwijzing van een tweetalig magistraat voor een van die ambten, stelt de heer Wathelet een amendement voor (Stuk n° 406/14-II).

De Minister is niet gekant tegen het amendement aangezien het aantal tweetalige rechters voldoende is om de zaken in de Duitse taal te behandelen. Hij herinnert er in dat verband aan dat er in de politierechtbanken één een-talige rechter is voor $\frac{3}{4}$ van de bevolking en een tweetalige rechter voor $\frac{1}{4}$ van de bevolking. Het amendement van de heer Wathelet wordt eenparig aangenomen.

Het aldus gewijzigde artikel 60 wordt als het nieuwe artikel 71 eenparig aangenomen.

Art. 72 (Art. 61)

In dat zelfde opzicht is dit artikel een aanvulling van artikel 53, § 5, van de wet met betrekking tot de hoofdgriffier en de griffier van de politierechtbank te Eupen.

Een amendement van de heer Wathelet op dit artikel werd ingetrokken tijdens de bespreking van artikel 56 (art. 47).

Een amendement van de heer Evers (Stuk 406/5-I), dat werd voorgesteld in dezelfde zin als de amendementen op de artikelen 54 (art. 45) en 56 (art. 47), verliest zijn betekenis door de verworpen van die amendementen.

Artikel 61 wordt als artikel 72 eenparig aangenomen.

CHAPITRE Vbis

Mesures transitoires

Art. 73 (nouveau)
(art. 61bis)

Afin de respecter le principe de l'établissement d'un tribunal de police par arrondissement judiciaire, un amendement du Gouvernement à l'article 45 a été adopté. Cet amendement visait à ne plus faire référence, dans l'article 3 de l'annexe au Code judiciaire établissant les tribunaux de police, aux tribunaux de Lierre, Alost et Saint-Nicolas.

Si d'autres tribunaux de police exerçaient une compétence territoriale plus restreinte qu'un arrondissement judiciaire, les juges titulaires de ces tribunaux étaient également juges de paix, ce qui n'est pas le cas des juges des trois tribunaux concernés par l'amendement.

Des mesures transitoires s'imposent par conséquent afin de respecter l'article 100 de la Constitution qui garantit l'inamovibilité des juges. En vue d'apporter une solution au problème, le Gouvernement a déposé un amendement (Doc. n° 406/13-I) insérant un Chapitre Vbis, intitulé : « Mesures transitoires » et comportant un article 61bis, un article 61ter et un article 61quater.

L'article 61bis proposé est libellé comme suit :

« Art. 61bis. — Par dérogation aux dispositions de l'article 45, un tribunal de police est établi jusqu'au jour qui sera fixé par le Roi à

1° Lierre : ce tribunal exerce sa juridiction sur le territoire des cantons de Heist-op-den-Berg et de Lierre.

2° Alost : ce tribunal exerce sa juridiction sur le territoire des deux cantons d'Alost et de Ninove.

3° Saint-Nicolas : ce tribunal exerce sa juridiction sur le territoire des cantons de Beveren et Lokeren et des deux cantons de Saint-Nicolas. »

Le Ministre affirme que le Roi mettra fin aux mesures transitoires lorsque les juges titulaires des tribunaux concernés n'exerceront plus leur fonction du fait de leur âge, d'une démission ou d'un décès; le jour fixé par le Roi auquel il est fait référence dans le texte de l'article ne peut être compris autrement selon le Ministre.

Un membre marque des réticences quant à la justification de l'amendement par la nécessité de respecter l'inamovibilité des juges; ce principe constitutionnel n'a, d'une part, pas été envisagé lors de la révision du Code judiciaire et ne peut, d'autre part, dépendre d'une disposition qui relève de la compétence du pouvoir exécutif, cette dernière possibilité pouvant par ailleurs constituer un précédent dangereux.

Le Ministre assure que des raisons pratiques seules ne peuvent être invoquées pour justifier cet amendement essentiellement motivé par le respect de l'article 100 de la Constitution.

Cet amendement est adopté à l'unanimité en tant qu'article 73.

Art. 74 (nouveau)
(art. 61ter)

Les mesures transitoires ayant établi les tribunaux de police de Lierre, Alost et Saint-Nicolas, il y a également lieu de prévoir les cadres provisoires de ces tribunaux ainsi que leurs modifications futures en fonction des regroupements territoriaux futurs.

HOOFDSTUK Vbis

Overgangsbepalingen

Art. 73 (nieuw)
(art. 61bis)

Om het beginsel van de vestiging van een politierechtbank per gerechtelijk arrondissement te volgen, werd een amendement van de Regering op artikel 45 aangenomen. Door dat amendement zou in artikel 3 van het bijvoegsel bij het Gerechtelijk Wetboek tot oprichting van de politierechtbanken niet meer naar de rechtbanken van Lier, Aalst en Sint-Niklaas worden verwezen.

Waar het rechtsgebied van de andere politierechtbanken beperkter is dan een gerechtelijk arrondissement zouden de rechters van die rechtbanken ook vrederechters, wat niet het geval is voor de rechters van de drie in het amendement bedoelde rechtbanken.

Bijgevolg zijn overgangsmaatregelen nodig om artikel 100 van de Grondwet na te leven, dat de onafzetbaarheid van de rechters waarborgt. Om het vraagstuk op te lossen diende de Regering een amendement in (Stuk n° 406/13-I) tot invoering van een hoofdstuk Vbis, onder het opschrift « Overgangsmaatregelen », dat de artikelen 61bis, 61ter en 61quater bevat.

Het voorgesetelde artikel 61bis luidt als volgt :

« Art. 61bis. — In afwijking van de bepalingen van artikel 45 wordt tot een door de Koning te bepalen datum een politierechtbank opgericht te :

1° Lier : deze rechtbank heeft rechtsmacht over het grondgebied van de kantons Heist-op-den-Berg en Lier.

2° Aalst : deze rechtbank heeft rechtsmacht over het grondgebied van de twee kantons Aalst en van het kanton Ninove.

3° Sint-Niklaas : deze rechtbank heeft rechtsmacht over het grondgebied van de kantons Beveren en Lokeren en van de twee kantons Sint-Niklaas. »

De Minister bevestigt dat de Koning aan de overgangsmaatregelen een eind zal maken wanneer de rechters in de betrokken rechtbanken, wegens hun leeftijd of ingevolge ontslag of overlijden, hun ambt niet meer uitoefenen; de door de Koning te bepalen datum, waarnaar in de tekst van dit artikel wordt verwezen, kan aldus de Minister, niet anders worden begrepen.

Een lid maakt enig voorbehoud aangaande de verantwoording van het amendement, met name de onafzetbaarheid van de rechters; dat grondwetsbeginsel werd bij de invoering van het Gerechtelijk Wetboek niet in aanmerking genomen, enerzijds, en anderzijds mag de toepassing ervan niet afhankelijk gemaakt worden van een bepaling die tot de bevoegdheid van de uitvoerende macht behoort, want laatstbedoelde mogelijkheid zou een gevaarlijk precedent kunnen betekenen.

De Minister verzekert dat praktische redenen alleen niet als argument mogen dienen om dit amendement te verantwoorden, dat hoofdzakelijk is ingegeven door de bezorgdheid om artikel 100 van de Grondwet na te leven.

Het amendement wordt als artikel 73 eenparig aangenomen.

Art. 74 (nieuw)
(art. 61ter)

Nu bij overgangsmaatregel politierechtbanken te Lier, Aalst en Sint-Niklaas worden opgericht, moeten ook de voorlopige personeelsformatie van die rechtbanken, alsmede de toekomstige wijzigingen ervan op basis van de toekomstige territoriale hergroeperingen, worden vastgesteld.

A cette fin, le Gouvernement dépose l'amendement suivant ayant pour objet d'insérer un article 61ter (Doc. n° 406/13-I).

« Art. 61ter. — Par dérogation aux dispositions de l'article 47 le cadre des juges et des membres du greffe des tribunaux de police prévus à l'article 61bis est établi comme suit :

Siège	Juges	Greffier en chef	Greffier	Commis-greffier
Malines	1	1	1	1
Lierre	1	1	—	1
Termonde	1	1	1	1
Alost	1	1	1	1
Saint-Nicolas	1	1	1	1

Le cadre prévu pour Malines et Lierre est supprimé lors de la suppression du tribunal de police de Lierre.

Le cadre prévu pour Alost ou Saint-Nicolas est ajouté au cadre prévu pour Termonde à l'exception du cadre des greffiers en chef qui est supprimé, lors de la suppression soit du tribunal de police d'Alost, soit du tribunal de police de Saint-Nicolas. »

Cet amendement est adopté à l'unanimité en tant qu'article 74.

Art. 75 (nouveau)
(art. 61quater)

Eu égard à l'adoption de l'article précédent, il est nécessaire de régler le sort des greffiers en chef des tribunaux de police supprimé, et de prévoir que si deux ou plusieurs tribunaux de police sont fusionnés avec maintien d'un seul siège, le greffier en chef titulaire de celui-ci reste en fonction et les greffiers en chef des tribunaux de police supprimés lui sont attachés.

Les greffiers en chef qui ont été attachés à un autre tribunal de police, seront nommés greffiers en chef-titulaires au fur et à mesure des vacances et suivant l'ordre d'ancienneté de leur nomination.

Cet amendement est adopté à l'unanimité en tant qu'article 75.

CHAPITRE VI

Entrée en vigueur

Art. 76
(art. 62)

Cet article est adopté à l'unanimité en tant qu'article 76.

V. — DISPOSITION DES ARTICLES

Conformément à l'avis du Conseil d'Etat (Doc. n° 406/1, p. 21), il convient de donner au projet une structure plus technique qui suivra l'ordre d'importance des codes ou des lois modifiés et, au sein de ceux-ci, l'ordre de leurs dispositions, plutôt que de suivre l'ordre proposé par le Gouverne-

Ten dien einde dient de Regering volgend amendement in, dat ertoe strekt een artikel 61ter in te voegen (Stuk n° 406/13-I).

« Art. 61ter. — In afwijking van de bepalingen van artikel 47 wordt de personeelsformatie van de rechters en van de leden van de griffie van de politierechtbanken opgesomd in artikel 61bis als volgt bepaald :

Zetel	Rechters	Hoofdgriffiers	Griffiers	Klerken-griffiers
Mechelen	1	1	1	1
Lier	1	1	—	1
Dendermonde	1	1	1	1
Aalst	1	1	1	1
Sint-Niklaas	1	1	1	1

De voor Mechelen en Lier voorziene personeelsformatie wordt opgeheven bij de opheffing van de politierechtbank te Lier.

De personeelsformatie voorzien voor Aalst of Sint-Niklaas wordt toegevoegd aan de personeelsformatie voorzien voor Dendermonde, met uitzondering van de formatie van de hoofdgriffiers die wordt geschrapt bij de opheffing, hetzij van de politierechtbank te Aalst, hetzij van de politierechtbank te Sint-Niklaas. »

Dit amendement wordt als artikel 74 eenparig aangenomen.

Art. 75 (nieuw)
(art. 61quater)

Ten gevolge van het aannemen van het vorige artikel is het nodig de toestand te regelen van de hoofdgriffiers van de opgeheven politierechtbanken en te bepalen dat, indien twee of meer politierechtbanken worden samengesmolten met handhaving van één gerecht, de hoofdgriffier die aldaar titularis is in functie blijft en de hoofdgriffiers van de opgeheven politierechtbanken eraan worden verbonden.

De hoofdgriffiers die verbonden worden aan een andere politierechtbank, worden benoemd tot hoofdgriffier-titularis van deze politierechtbank, naar gelang van de vacatures en in de volgorde van hun benoeming.

Dit amendement wordt als artikel 75 eenparig aangenomen.

HOOFDSTUK VI

Inwerkingtreding

Art. 76
(art. 62)

Dit artikel wordt als artikel 76 eenparig aangenomen.

V. — VOLGORDE VAN DE ARTIKELEN

Naar luid van het advies van de Raad van State (Stuk n° 406/1, blz. 21) dient aan het ontwerp een meer technische structuur te worden gegeven waarbij rekening wordt gehouden met de belangrijkheid van de te wijzigen wetboeken of wetten en, in die wetboeken en wetten, met de volgorde

ment groupant les dispositions proposées pour résorber l'arriéré judiciaire.

Si ce dernier permet une meilleure discussion des articles, il est nécessaire de classer les articles en fonction des exigences légistiques, une fois cette discussion terminée.

Le tableau ci-dessous reprend dans une première colonne les articles du texte adopté par la commission, dans une seconde, les articles tels qu'ils figurent au présent rapport et dans une troisième colonne, les articles du projet initial.

Il faut noter qu'en raison de cette nouvelle disposition des articles, les articles 19 et 26 doivent être fusionnés ainsi que les articles 20 et 46.

Art. 19 et 26

Sont abrogés dans le Code d'instruction criminelle :

1. Dans l'article 138, le 6°*bis*, y inséré par la loi du 21 février 1959;

2. Dans le livre II, titre I, chapitre I, le paragraphe II, remplacé par l'arrêté royal n° 59 du 10 janvier 1935, et comprenant :

a) l'article 166, modifié par l'arrêté royal n° 59 du 10 janvier 1935, par l'arrêté royal n° 7 du 21 juin 1939 et par la loi du 7 juin 1949;

b) l'article 167, modifié par l'arrêté royal n° 59 du 10 janvier 1935;

c) l'article 168, modifié par l'arrêté royal n° 59 du 10 janvier 1935;

d) l'article 169, modifié par les lois du 7 juin 1949 et du 10 octobre 1967;

3. L'article 180, modifié par les lois des 7 juin 1949 et 30 décembre 1957;

4. L'article 180*bis*, y inséré par la loi du 7 juin 1949;

5. L'article 180*ter*, y inséré par la loi du 7 juin 1949 et modifié par la loi du 10 octobre 1967.

Art. 46 et 20

Les articles 67, 156 et 159 du même Code sont abrogés.

Pour des raisons d'ordre légistique, il est également nécessaire de scinder les articles 9, 10, 36 et 50 (nouveau) et de fusionner les articles 67 et 70 (nouveau). Ces articles deviennent respectivement les articles 15, 16 et 17 (article 9), 62, 63 et 64 (article 10), 58 et 59 (article 36), 24 et 25 (article 50, nouveau) et 41 (article 67 et 70, nouveau).

* * *

van hun bepalingen, eerder dan de door de Regering voorgestelde volgorde te volgen, waarbij de bepalingen die voorgesteld worden ten einde de achterstand bij de hoven en rechtbanken in te halen, worden samengebracht.

Deze volgorde is weliswaar beter geschikt voor de bespreking van de artikelen, maar, wanneer de bespreking beëindigd is, moeten de artikelen niettemin gerangschikt worden met inachtneming van de eisen van de legistiek.

In de onderstaande tabel worden in de eerste kolom de artikelen van de door de Commissie aangenomen tekst, in de tweede kolom de artikelen zoals ze in dit verslag voorkomen en in de derde kolom de artikelen van het oorspronkelijk ontwerp opgenomen.

Er zij opgemerkt dat ten gevolge van deze nieuwe schikking van de artikelen, de artikelen 19 en 26, alsmede de artikelen 20 en 46, moeten worden samengevoegd.

Artt. 19 en 26

In het Wetboek van Strafvordering worden opgeheven :

1. in artikel 138, het 6°*bis*, aldaar ingevoegd bij de wet van 21 februari 1959;

2. in boek II, titel I, hoofdstuk I, § II, vervangen bij het koninklijk besluit n° 59 van 10 januari 1935 en bestaande uit :

a) artikel 166, gewijzigd bij het koninklijk besluit n° 59 van 10 januari 1935, bij het koninklijk besluit n° 7 van 21 juni 1939 en bij de wet van 7 juni 1949;

b) artikel 167, gewijzigd bij het koninklijk besluit n° 59 van 10 januari 1935;

c) artikel 168, gewijzigd bij het koninklijk besluit n° 59 van 10 januari 1935;

d) artikel 169, gewijzigd bij de wetten van 7 juni 1949 en 10 oktober 1967;

3. artikel 160, gewijzigd bij de wetten van 7 juni 1949 en 30 december 1957;

4. artikel 180*bis*, aldaar ingevoegd bij de wet van 7 juni 1949;

5. artikel 180*ter*, aldaar ingevoegd bij de wet van 7 juni 1949 en gewijzigd bij de wet van 10 oktober 1967.

Artt. 46 en 20

De artikelen 67, 156 en 159 van hetzelfde Wetboek worden opgeheven.

Voorts is het om legistiek redenen nodig de artikelen 9, 10, 36 en 50 (nieuw) te splitsen en de artikelen 67 en 70 (nieuw) samen te voegen. Die artikelen worden respectievelijk de artikelen 15, 16 en 17 (artikel 9), 62, 63 en 64 (artikel 10), 58 en 59 (artikel 36), 24 en 25 (artikel 50 (nieuw) en artikel 41 (artikelen 67 en 70 (nieuw).

* * *

Projet de loi relatif aux tribunaux de police

CHAPITRE I

Modifications au Code d'instruction criminelle et à la loi sur la détention préventive :

Art. 1	art. 21	(art. 18 du projet)
Art. 2	art. 22	(art. 19 du projet)
Art. 3	art. 23	(art. 20 du projet)
Art. 4	art. 24	(art. 21 du projet)
Art. 5	art. 25	(art. 22 du projet)
Art. 6	art. 1	(art. 1 du projet)
Art. 7	art. 2	(art. 2 du projet)
Art. 8	art. 3	(art. 3 du projet)
Art. 9	art. 4	(art. 4 du projet)
Art. 10	art. 5 (nouveau)	
Art. 11	art. 6 (nouveau)	
Art. 12	art. 7	(art. 5 du projet)
Art. 13	art. 8	(art. 6 du projet)
Art. 14	art. 19	(art. 16 du projet)
	art. 26	(art. 23 du projet)
Art. 15	art. 9	(art. 7 du projet)
Art. 16	art. 9	(art. 7 du projet)
Art. 17	art. 9	(art. 7 du projet)

CHAPITRE II

Modifications au Code judiciaire :

Art. 18	art. 43	(art. 39 du projet)
Art. 19	art. 44	(art. 40 du projet)
Art. 20	art. 45 (nouveau)	
Art. 21	art. 47	(art. 42 du projet)
Art. 22	art. 48 (nouveau)	
Art. 23	art. 49 (nouveau)	
Art. 24	art. 50 (nouveau)	
Art. 25	art. 50 (nouveau)	
Art. 26	art. 51	(art. 43 du projet)
Art. 27	art. 11	(art. 9 du projet)
Art. 28	art. 12	(art. 10 du projet)
Art. 29	art. 13	(art. 11 du projet)
Art. 30	art. 14	(art. 12 du projet)
Art. 31	art. 15	(art. 13 du projet)
Art. 32	art. 16	(art. 14 du projet)
Art. 33	art. 52 (nouveau)	
Art. 34	art. 17 (nouveau)	
Art. 35	art. 53	(art. 44 du projet)
Art. 36	art. 54	(art. 45 du projet)
Art. 37	art. 55	(art. 46 du projet)
Art. 38	art. 73 (nouveau)	
Art. 39	art. 46	(art. 41 du projet)
	art. 20	(art. 17 du projet)

CHAPITRE III

Modifications à la loi du 15 juin 1935 sur l'emploi des langues en matière judiciaire :

Art. 40	art. 69	(art. 59 du projet)
Art. 41	art. 70 (nouveau)	
	art. 67	(art. 57 du projet)
Art. 42	art. 68	(art. 58 du projet)
Art. 43	art. 63	(art. 54 du projet)
Art. 44	art. 64	(art. 55 du projet)
Art. 45	art. 65	(art. 56 du projet)
Art. 46	art. 66 (nouveau)	
Art. 47	art. 71	(art. 60 du projet)
Art. 48	art. 72	(art. 61 du projet)

Wetsontwerp betreffende de politierechtbanken

HOOFDSTUK I

Wijzigingen in het Wetboek van Strafvordering en in de wet op de voorlopige hechtenis :

Art. 1	art. 21	(art. 18 van het ontwerp)
Art. 2	art. 22	(art. 19 van het ontwerp)
Art. 3	art. 23	(art. 20 van het ontwerp)
Art. 4	art. 24	(art. 21 van het ontwerp)
Art. 5	art. 25	(art. 22 van het ontwerp)
Art. 6	art. 1	(art. 1 van het ontwerp)
Art. 7	art. 2	(art. 2 van het ontwerp)
Art. 8	art. 3	(art. 3 van het ontwerp)
Art. 9	art. 4	(art. 4 van het ontwerp)
Art. 10	art. 5 (nieuw)	
Art. 11	art. 6 (nieuw)	
Art. 12	art. 7	(art. 5 van het ontwerp)
Art. 13	art. 8	(art. 6 van het ontwerp)
Art. 14	art. 19	(art. 16 van het ontwerp)
	art. 26	(art. 23 van het ontwerp)
Art. 15	art. 9	(art. 7 van het ontwerp)
Art. 16	art. 9	(art. 7 van het ontwerp)
Art. 17	art. 9	(art. 7 van het ontwerp)

HOOFDSTUK II

Wijzigingen in het Gerechtelijk Wetboek :

Art. 18	art. 43	(art. 39 van het ontwerp)
Art. 19	art. 44	(art. 40 van het ontwerp)
Art. 20	art. 45 (nieuw)	
Art. 21	art. 47	(art. 42 van het ontwerp)
Art. 22	art. 48 (nieuw)	
Art. 23	art. 49 (nieuw)	
Art. 24	art. 50 (nieuw)	
Art. 25	art. 50 (nieuw)	
Art. 26	art. 51	(art. 43 van het ontwerp)
Art. 27	art. 11	(art. 9 van het ontwerp)
Art. 28	art. 12	(art. 10 van het ontwerp)
Art. 29	art. 13	(art. 11 van het ontwerp)
Art. 30	art. 14	(art. 12 van het ontwerp)
Art. 31	art. 15	(art. 13 van het ontwerp)
Art. 32	art. 16	(art. 14 van het ontwerp)
Art. 33	art. 52 (nieuw)	
Art. 34	art. 17 (nieuw)	
Art. 35	art. 53	(art. 44 van het ontwerp)
Art. 36	art. 54	(art. 45 van het ontwerp)
Art. 37	art. 55	(art. 46 van het ontwerp)
Art. 38	art. 73 (nieuw)	
Art. 39	art. 46	(art. 41 van het ontwerp)
	art. 20	(art. 17 van het ontwerp)

HOOFDSTUK III

Wijzigingen in de wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken :

Art. 40	art. 69	(art. 59 van het ontwerp)
Art. 41	art. 70 (nieuw)	
	art. 67	(art. 57 van het ontwerp)
Art. 42	art. 68	(art. 58 van het ontwerp)
Art. 43	art. 63	(art. 54 van het ontwerp)
Art. 44	art. 64	(art. 55 van het ontwerp)
Art. 45	art. 65	(art. 56 van het ontwerp)
Art. 46	art. 66 (nieuw)	
Art. 47	art. 71	(art. 60 van het ontwerp)
Art. 48	art. 72	(art. 61 van het ontwerp)

CHAPITRE IV

Modifications à d'autres dispositions législatives :

Art. 49	art. 27	(art. 24 du projet)
Art. 50	art. 28	(art. 25 du projet)
Art. 51	art. 29	(art. 26 du projet)
Art. 52	art. 30	(art. 27 du projet)
Art. 53	art. 31	(art. 28 du projet)
Art. 54	art. 32	(art. 29 du projet)
Art. 55	art. 33	(art. 30 du projet)
Art. 56	art. 34	(art. 31 du projet)
Art. 57	art. 35	(art. 32 du projet)
Art. 58	art. 36	(art. 33 du projet)
Art. 59	art. 36	(art. 33 du projet)
Art. 60	art. 37	(art. 34 du projet)
Art. 61	art. 38	(art. 35 du projet)
Art. 62	art. 10	(art. 8 du projet)
Art. 63	art. 10	(art. 8 du projet)
Art. 64	art. 10	(art. 8 du projet)
Art. 65	art. 40	(art. 37 du projet)
Art. 66	art. 41 (nouveau)	
Art. 67	art. 42	(art. 38 du projet)
Art. 68	art. 18 (nouveau)	
Art. 69	art. 39 (nouveau)	

CHAPITRE V

Fixation du personnel des tribunaux, des parquets et des greffes :

Art. 70	art. 56	(art. 47 du projet)
Art. 71	art. 57	(art. 48 du projet)
Art. 72	art. 58	(art. 49 du projet)
Art. 73	art. 59	(art. 50 du projet)
Art. 74	art. 60	(art. 51 du projet)
Art. 75	art. 61	(art. 52 du projet)
Art. 76	art. 74 (nouveau)	
Art. 77	art. 75 (nouveau)	
Art. 78	art. 62	(art. 53 du projet)

CHAPITRE VI

Entrée en vigueur :

Art. 79	art. 76	(art. 62 du projet)
---------	---------	---------------------

VI. — VOTE FINAL

Le projet de loi est adopté par 13 voix contre 1 et 4 abstentions.

* * *

En raison de l'adoption du présent projet, le projet de loi modifiant la loi du 16 juillet 1970 déterminant le cadre du personnel des tribunaux de police (Doc. n° 287/1, 1977-1978) devient sans objet.

* * *

Le présent rapport a été adopté à l'unanimité.

Le Rapporteur,

M. WATHELET

Le Président,

L. REMACLE

HOOFDSTUK IV

Wijzigingen in andere wetsbepalingen :

Art. 49	art. 27	(art. 24 van het ontwerp)
Art. 50	art. 28	(art. 25 van het ontwerp)
Art. 51	art. 29	(art. 26 van het ontwerp)
Art. 52	art. 30	(art. 27 van het ontwerp)
Art. 53	art. 31	(art. 28 van het ontwerp)
Art. 54	art. 32	(art. 29 van het ontwerp)
Art. 55	art. 33	(art. 30 van het ontwerp)
Art. 56	art. 34	(art. 31 van het ontwerp)
Art. 57	art. 35	(art. 32 van het ontwerp)
Art. 58	art. 36	(art. 33 van het ontwerp)
Art. 59	art. 36	(art. 33 van het ontwerp)
Art. 60	art. 37	(art. 34 van het ontwerp)
Art. 61	art. 38	(art. 35 van het ontwerp)
Art. 62	art. 10	(art. 8 van het ontwerp)
Art. 63	art. 10	(art. 8 van het ontwerp)
Art. 64	art. 10	(art. 8 van het ontwerp)
Art. 65	art. 40	(art. 37 van het ontwerp)
Art. 66	art. 41 (nieuw)	
Art. 67	art. 42	(art. 38 van het ontwerp)
Art. 68	art. 18 (nieuw)	
Art. 69	art. 39 (nieuw)	

HOOFDSTUK V

Vaststelling van de personeelsformatie van de rechtbanken, parketten en griffies :

Art. 70	art. 56	(art. 47 van het ontwerp)
Art. 71	art. 57	(art. 48 van het ontwerp)
Art. 72	art. 58	(art. 49 van het ontwerp)
Art. 73	art. 59	(art. 50 van het ontwerp)
Art. 74	art. 60	(art. 51 van het ontwerp)
Art. 75	art. 61	(art. 52 van het ontwerp)
Art. 76	art. 74 (nieuw)	
Art. 77	art. 75 (nieuw)	
Art. 78	art. 62	(art. 53 van het ontwerp)

HOOFDSTUK VI

Inwerkingtreding :

Art. 79	art. 76	(art. 62 van het ontwerp)
---------	---------	---------------------------

VI. — EINDSTEMMING

Het wetsontwerp wordt met 13 tegen 1 stem en 4 onthoudingen aangenomen.

* * *

Tengevolge van de aanneming van dit ontwerp vervalt het wetsontwerp tot wijziging van de wet van 16 juli 1970 tot vaststelling van de personeelsformatie van de politierechtbanken (Stuk n° 287/1, 1977-1978).

* * *

Het onderhavige verslag wordt eenparig goedgekeurd.

De Rapporteur,

M. WATHELET

De Voorzitter,

L. REMACLE

TEXTE ADOPTE PAR LA COMMISSION

CHAPITRE I

Modifications au Code d'instruction criminelle et à la loi sur la détention préventive

Article 1
(art. 21)

Dans l'article 15 du Code d'instruction criminelle modifié par la loi du 10 juillet 1967, les mots : « à l'officier par qui sera rempli le ministère public près le tribunal de police » sont remplacés par les mots « au procureur du Roi ».

Art. 2
(art. 22)

L'article 20 du même Code, modifié par la loi du 10 juillet 1967, est remplacé par la disposition suivante :

« Article 20. — Les procès-verbaux des gardes champêtres des communes et ceux des gardes champêtres ou forestiers des particuliers seront remis, dans le délai fixé par l'article 15, au procureur du Roi. »

Art. 3
(art. 23)

L'article 21 du même Code, modifié par la loi du 10 juillet 1967, est abrogé.

Art. 4
(art. 24)

L'article 22 du même Code, modifié par la loi du 10 juillet 1967, est remplacé par la disposition suivante :

« Article 22. — Les procureurs du Roi sont chargés de la recherche et de la poursuite des infractions dont la connaissance appartient aux cours d'assises, aux tribunaux correctionnels et aux tribunaux de police, sauf, pour ces deux dernières juridictions, lorsque l'action publique est confiée à l'auditeur du travail ».

Art. 5
(art. 25)

L'article 23, alinéa 1er, du même Code, modifié par la loi du 10 juillet 1967, est remplacé par la disposition suivante :

« Sont également compétents pour exercer les attributions fixées par l'article 22, le procureur du Roi du lieu de l'infraction, celui de la résidence de l'inculpé et celui du lieu où l'inculpé pourra être trouvé ».

Art. 6
(article 1)

A l'article 129 du même Code sont apportées les modifications suivantes :

TEKST AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE

HOOFDSTUK I

Wijzigingen in het Wetboek van Strafvordering en in de wet op de voorlopige hechtenis

Artikel 1
(art. 21)

In artikel 15 van het Wetboek van Strafvordering, gewijzigd bij de wet van 10 juli 1967, worden de woorden « aan de ambtenaar die het openbaar ministerie bij de politierechtbank uitoefent » vervangen door de woorden « aan de procureur des Konings ».

Art. 2
(art. 22)

Artikel 20 van hetzelfde Wetboek, gewijzigd bij de wet van 10 juli 1967, wordt door de volgende bepaling vervangen :

« Artikel 20. — De veldwachters van gemeenten en de veldwachters en boswachters van bijzondere personen doen hun processen-verbaal binnen de bij artikel 15 bepaalde termijn toekomen aan de procureur des Konings. »

Art. 3
(art. 23)

Artikel 21 van hetzelfde Wetboek, gewijzigd bij de wet van 10 juli 1967, wordt opgeheven.

Art. 4
(art. 24)

Artikel 22 van hetzelfde Wetboek, gewijzigd bij de wet van 10 juli 1967, wordt door de volgende bepaling vervangen :

« Artikel 22. — De procureurs des Konings zijn belast met de opsporing en de vervolging van de misdrijven waarvan de kennisneming aan de hoven van assisen, aan de correctionele rechtbanken of aan de politierechtbanken behoort, behalve, voor de twee laatstgenoemde gerechten, wanneer de straffordering aan de arbeidsauditeur is opgedragen ».

Art. 5
(art. 25)

Artikel 23, eerste lid, van hetzelfde Wetboek, gewijzigd bij de wet van 10 juli 1967, wordt door de volgende bepaling vervangen :

« Tot het uitoefenen van de ambtsverrichtingen bepaald in artikel 22 zijn gelijkelijk bevoegd de procureur des Konings van de plaats van het misdrijf, die van de verblijfplaats van de verdachte en die van de plaats waar de verdachte kan worden gevonden ».

Art. 6
(artikel 1)

In artikel 129 van hetzelfde Wetboek worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° l'alinéa 1er est remplacé par la disposition suivante :

« S'ils sont d'avis que le fait n'est qu'une simple contravention de police ou l'un des délits prévus à l'article 138, l'inculpé sera renvoyé au tribunal de police et il sera remis en liberté s'il est arrêté. »

2° un alinéa 2, rédigé comme suit, est inséré entre l'alinéa 1er et l'alinéa 2 (qui devient l'alinéa 3) :

« Si toutefois, il est en état d'arrestation pour une infraction aux articles 418, 419 ou 420 du Code pénal, pour délit de fuite à l'occasion d'un accident ayant entraîné pour autrui des coups et blessures ou la mort, ou pour une infraction à la loi du 1er juillet 1956 relative à l'assurance obligatoire de la responsabilité civile en matière de véhicules automoteurs, ou pour une infraction connexe à ces infractions et prévue par les lois sur la police de la circulation routière, la mise en liberté sera réglée conformément à l'article 130, alinéa 2 ».

Art. 7

(art. 2)

A l'article 130, alinéa 1er, du même Code, les mots « à l'exception du cas prévu à l'article 129, alinéa 1er » sont insérés après les mots « peines correctionnelles ».

Art. 8

(art. 3)

A l'article 138 du même Code sont apportées les modifications suivantes :

1° à l'alinéa 1er, modifié par l'arrêté royal n° 252 du 8 mars 1936, les mots « et sans préjudice du droit du procureur du Roi de procéder à une information ou de requérir instruction sur les délits » sont supprimés;

2° le 6°, modifié par la loi du 15 avril 1958, est remplacé par la disposition suivante :

« 6°. — Des infractions aux lois et règlements sur les services publics et réguliers du transport en commun par terre ou par eau, la voirie par terre et par eau, et le roulage, ainsi que des infractions aux articles 418, 419 et 420 du Code pénal résultant d'un accident du roulage survenu dans un lieu public et des infractions à la loi du 1er juillet 1956 relative à l'assurance obligatoire de la responsabilité civile en matière de véhicules automoteurs ».

Art. 9

(art. 4)

L'article 152 du même Code, modifié par les lois du 16 février 1961 et du 20 décembre 1974, est remplacé par les dispositions suivantes :

« Art. 152. — § 1. Le prévenu, la partie civilement responsable et la partie civile comparaitront en personne ou par un avocat.

1° het eerste lid wordt door de volgende bepaling vervangen :

« Indien zij van oordeel zijn dat het feit slechts een overtreding of een van de in artikel 138 bedoelde wanbedrijven is, wordt de verdachte naar de politierechtbank verwezen, en indien hij is aangehouden, wordt hij in vrijheid gesteld. »

2° een tweede lid, luidend als volgt, wordt ingevoegd tussen het eerste en het tweede lid (dat het derde lid wordt) :

« Indien hij echter is aangehouden wegens overtreding van de artikelen 418, 419 of 420 van het Strafwetboek, wegens vluchtmisdrijf naar aanleiding van een ongeval dat voor een ander slagen en verwondingen of de dood ten gevolge heeft gehad, of wegens overtreding van de wet van 1 juli 1956 betreffende de verplichte aansprakelijkheidsverzekering inzake motorrijtuigen, of wegens een met die misdrijven samenhangend misdrijf bedoeld in de wetten betreffende de politie over het wegverkeer, wordt de invrijheidstelling geregeld zoals bepaald is in artikel 130, tweede lid ».

Art. 7

(art. 2)

In artikel 130, eerste lid, van hetzelfde Wetboek worden de woorden « behoudens het geval bedoeld in artikel 129, eerste lid », ingevoegd tussen de woorden « wordt de verdachte » en « naar de correctionele rechtbank verwezen ».

Art. 8

(art. 3)

In artikel 138 van hetzelfde Wetboek worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° in het eerste lid, gewijzigd bij het koninklijk besluit n° 252 van 8 maart 1936, vervallen de woorden « Onverminderd het recht van de procureur des Konings om een opsporingsonderzoek in te stellen of een gerechtelijk onderzoek te vorderen inzake wanbedrijven », en wordt gelezen : « Zij neemt bovendien kennis »;

2° het 6°, gewijzigd bij de wet van 15 april 1958, wordt vervangen door de volgende bepaling :

« 6°. — Van de misdrijven omschreven in de wetten en verordeningen op de openbare en geregelde diensten van gemeenschappelijk vervoer te land en te water, de wegen te land en te water en het wegverkeer, alsmede van de misdrijven omschreven in de artikelen 418, 419 en 420 van het Strafwetboek die het gevolg zijn van een verkeersongeval op een openbare plaats en van de misdrijven omschreven in de wet van 1 juli 1956 betreffende de verplichte aansprakelijkheidsverzekering inzake motorrijtuigen ».

Art. 9

(art. 4)

Artikel 152 van hetzelfde Wetboek, gewijzigd bij de wetten van 16 februari 1961 en 20 december 1974 wordt vervangen door de volgende bepalingen :

« Art. 152. — § 1. De beklaagde, de burgerrechtelijk aansprakelijke partij en de burgerlijke partij verschijnen persoonlijk of in de persoon van een advocaat.

§ 2. Toutefois, le prévenu comparaît en personne s'il est poursuivi pour homicide involontaire ou délit de fuite à l'occasion d'un accident ayant entraîné pour autrui des coups, des blessures ou pour avoir occasionné un accident ayant eu les mêmes conséquences alors qu'il se trouvait en état d'ivresse ou dans un état analogue résultant soit de l'emploi de drogues ou de produits hallucinogènes, soit de la consommation de boissons alcooliques en quantité telle que le taux d'alcool dans son sang, au moment où il conduisait, était d'au moins 0,8 gramme par litre.

Le tribunal pourra toujours autoriser la représentation du prévenu qui justifie de l'impossibilité de comparaître en personne.

§ 3. En tout état de cause, le tribunal pourra, sans que sa décision puisse être l'objet d'aucun recours, ordonner la comparution en personne.

Le jugement ordonnant cette comparution sera signifié à la partie qu'il concerne à la requête du ministère public, avec citation à comparaître à la date fixée par le tribunal.

§ 4. Il sera statué par défaut s'il n'est pas déferé à l'obligation de comparaître en personne, prévue au § 2 ou au § 3. »

Art. 10

(art. 5, nouveau)

L'article 160 du même Code est complété par la disposition suivante :

« excepté lorsqu'il s'agit d'une infraction prévue à l'article 138. »

Art. 11

(art. 6, nouveau)

Dans l'article 161 du même Code, les mots « de contravention de police » sont remplacés par les mots « d'infraction relevant de sa compétence ».

Art. 12

(art. 7)

L'article 202, 5°, du même Code, modifié par les lois des 1er mai 1849 et 10 juillet 1967, est remplacé par le texte suivant :

« 5° selon le cas au procureur du Roi ou à l'auditeur du travail. »

Art. 13

(art. 8)

Au titre Ier traitant des tribunaux de police, du Livre II, du même Code, il est inséré un chapitre III et un article 216bis libellés comme suit :

« Chapitre III : De la transaction. »

« Art. 216bis. — § 1. Lorsque le dommage éventuellement causé a été entièrement réparé ou lorsqu'un accord a été conclu avec le préjudicié au sujet de la réparation du dommage, le procureur du Roi peut, pour une infraction

§ 2. De beklagde verschijnt nochtans persoonlijk indien hij wordt vervolgd wegens onopzettelijk doden, wegens vluchtmisdrijf naar aanleiding van een ongeval dat voor een ander slagen, verwondingen ten gevolge heeft gehad of wegens het veroorzaken van een ongeval met deze gevolgen dat plaats had terwijl hij verkeerde in staat van dronkenschap of in een soortgelijke staat ten gevolge van het gebruik van verdovende of hallucatieverwekkende middelen of na alcoholische dranken in zodanige hoeveelheid te hebben gebruikt dat het alcohol-gehalte van zijn bloed op het ogenblik dat hij bestuurde ten minste 0,8 gram per liter bedroeg.

De rechtbank kan altijd toestaan dat de beklagde zich laat vertegenwoordigen wanneer hij aantoonst dat het hem onmogelijk is persoonlijk te verschijnen.

§ 3. In elke stand van het geding kan de rechtbank de persoonlijke verschijning bevelen, zonder dat tegen haar beslissing enig rechtsmiddel kan worden ingesteld.

Het vonnis dat deze verschijning beveelt, wordt ten verzoeken van het openbaar ministerie aan de betrokken partij betekend, met dagvaarding om te verschijnen op de door de rechtbank vastgestelde datum.

§ 4. Indien niet voldaan is aan de in § 2 of § 3 bedoelde verplichting om persoonlijk te verschijnen, wordt vonnis bij verstek gewezen. »

Art. 10

(art. 5, nieuw)

Artikel 160 van hetzelfde Wetboek wordt aangevuld met de volgende bepaling :

« behalve wanneer het gaat om een misdrijf dat vermeld is in artikel 138. »

Art. 11

(art. 6, nieuw)

In artikel 161 van hetzelfde Wetboek wordt het woord « overtreding » vervangen door de woorden « misdrijf dat onder zijn bevoegdheid valt ».

Art. 12

(art. 7)

Artikel 202, 5°, van hetzelfde Wetboek, gewijzigd bij de wetten van 1 mei 1849 en 10 juli 1967, wordt vervangen door de volgende tekst :

« 5° naargelang het geval aan de procureur des Konings of aan de arbeidsauditeur. »

Art. 13

(art. 8)

In Boek II, titel I, van hetzelfde Wetboek wordt een hoofdstuk III ingevoegd, luidend als volgt :

« Hoofdstuk III : Minnelijke schikking. »

« Art. 216bis. — § 1. Wanneer de eventueel veroorzaakte schade geheel vergoed is of wanneer een overeenkomst is gesloten met de benadeelde over de vergoeding van de schade, kan de procureur des Konings, indien hij meent

punissable, soit d'une amende, soit d'une peine d'emprisonnement dont le maximum ne dépasse pas un an, soit de l'une et l'autre de ces peines, s'il estime devoir requérir une amende ou une amende et la confiscation, inviter l'auteur de l'infraction à verser une somme déterminée à l'Administration de la taxe sur la valeur ajoutée, de l'enregistrement et des domaines.

Le procureur du Roi fixe les modalités et le délai de paiement. Ce délai est de huit jours au moins et de trois mois au plus, en cas de contravention, de huit jours au moins et de six mois au plus, en cas de délit; ce dernier délai peut être porté à douze mois lorsque des circonstances particulières le justifient.

La somme prévue à l'alinéa premier ne peut être supérieure au maximum de l'amende prévue par la loi, majorée des décimes additionnels, ni être inférieure à 100 F.

Cette somme peut comprendre en tout ou en partie, les frais d'analyse ou d'expertise qui doivent être payés à l'organisme ou à la personne à qui ils sont dus.

Le procureur du Roi invite l'auteur de l'infraction passible de confiscation à abandonner dans un délai qu'il fixe les objets saisis ou, s'ils ne le sont pas, à les remettre à l'endroit qu'il fixe.

Les paiement, abandon et remise effectués dans le délai indiqué éteignent l'action publique.

Les préposés de l'Administration de la taxe sur la valeur ajoutée, de l'enregistrement et des domaines informent le procureur du Roi du versement effectué.

Les invitations prévues au présent article se font par lettre recommandée à la poste ou par un avertissement remis par un agent de la force publique.

§ 2. La faculté accordée au procureur du Roi par le paragraphe 1er ne peut être exercée lorsque le tribunal est déjà saisi par une citation, par la comparution volontaire ou lorsque le juge d'instruction est requis d'instruire.

§ 3. La faculté prévue au paragraphe 1er appartient aussi, pour les mêmes infractions, aux auditeurs du travail, aux officiers du ministère public près les juridictions militaires, et pour les personnes visées par les articles 479 et 483, au procureur général près la cour d'appel. »

Art. 14 (art. 19 et 26)

Sont abrogés dans le Code d'instruction criminelle :

1° dans l'article 138, le 6°*bis*, y inséré par la loi du 21 février 1959;

2° dans le livre II, titre I, chapitre I, le paragraphe II, remplacé par l'arrêté royal n° 59 du 10 janvier 1935, et comprenant :

a) l'article 166, modifié par l'arrêté royal n° 59 du 10 janvier 1935, par l'arrêté royal n° 7 du 21 juin 1939 et par la loi du 7 juin 1949;

b) l'article 167, modifié par l'arrêté royal n° 59 du 10 janvier 1935;

voor een misdrijf dat hetzij met geldboete, hetzij met gevangenisstraf van ten hoogste één jaar, hetzij met die beide straffen strafbaar is, een geldboete of een geldboete met verbeurdverklaring te moeten vorderen, de dader verzoeken een bepaalde geldsom te storten aan de Administratie van de belasting over de toegevoegde waarde en van de registratie en domeinen.

De procureur des Konings bepaalt op welke wijze en binnen welke termijn de betaling geschiedt. Die termijn is ten minste acht dagen en ten hoogste drie maanden voor een overtreding, ten minste acht dagen en ten hoogste zes maanden voor een wanbedrijf; deze laatste termijn kan op twaalf maanden worden gebracht wanneer bijzondere omstandigheden het wettigen.

De in het eerste lid bedoelde geldsom mag niet meer bedragen dan het maximum van de bij de wet bepaalde geldboete, verhoogd met de opdecimen, en niet minder dan 100 F.

In die geldsom mogen geheel of gedeeltelijk begrepen zijn de kosten voor analyse of voor deskundig onderzoek die moeten worden betaald aan de instelling waaraan of aan de persoon aan wie ze verschuldigd zijn.

De procureur des Konings verzoekt de dader van het misdrijf waarop verbeurdverklaring staat, binnen een door hem bepaalde termijn afstand te doen van de in beslag genomen voorwerpen of, indien de voorwerpen niet in beslag genomen zijn, deze af te geven op de door hem bepaalde plaats.

Betaling, afstand en afgifte doen de strafvordering vervallen, mits zij binnen de bepaalde termijn plaatshebben.

De aangestelden van de Administratie van de belasting over de toegevoegde waarde en van de registratie en domeinen geven de procureur des Konings kennis van de verrichte storting.

De verzoeken bedoeld in dit artikel worden gedaan bij een ter post aangetekende brief of door middel van een waarschuwing afgegeven door een agent van de openbare macht.

§ 2. Het recht, in paragraaf 1 aan de procureur des Konings toegekend, kan niet worden uitgeoefend wanneer de zaak reeds bij de rechtbank aanhangig is gemaakt door dagvaarding, door vrijwillige verschijning of wanneer van de onderzoeksrechter het instellen van een onderzoek is gevorderd.

§ 3. Het bij de eerste paragraaf bepaalde recht behoort ook, ten aanzien van dezelfde misdrijven, aan de arbeidsauditeur, aan de ambtenaren van het openbaar ministerie bij het militair gerecht en, ten aanzien van de personen bedoeld in de artikelen 479 en 483 van het Wetboek van strafvordering, aan de procureur-generaal bij het hof van beroep. »

Art. 14 (art. 19 en 26)

In het Wetboek van strafvordering worden opgeheven :

1° in artikel 138, de tekst onder 6°*bis*, aldaar ingevoegd bij de wet van 21 februari 1959;

2° in boek II, titel I, hoofdstuk I, paragraaf II, vervangen bij het koninklijk besluit n° 59 van 10 januari 1935 en bestaande uit :

a) artikel 166, gewijzigd bij het koninklijk besluit n° 59 van 10 januari 1935, bij koninklijk besluit n° 7 van 21 juni 1939 en bij de wet van 7 juni 1949;

b) artikel 167, gewijzigd bij het koninklijk besluit n° 59 van 10 januari 1935;

c) l'article 168 du même Code, modifié par l'arrêté royal n° 59 du 10 janvier 1935;

d) l'article 169, modifié par les lois du 7 juin 1949 et du 10 octobre 1967;

3° l'article 180, modifié par les lois des 7 juin 1949 et 30 décembre 1957;

4° l'article 180bis, y inséré par la loi du 7 juin 1949;

5° l'article 180ter, y inséré par la loi du 7 juin 1949 et modifié par la loi du 10 octobre 1967.

Art. 15 (art. 9)

A l'article 7 de la loi du 20 avril 1874 relative à la détention préventive, modifié par la loi du 29 juin 1899, sont apportées les modifications suivantes :

1° Au premier alinéa, après les mots " au tribunal correctionnel " sont insérés les mots " ou au tribunal de police ".

2° Le deuxième alinéa est remplacé par la disposition suivante :

" La requête sera déposée au greffe de la juridiction appelée à statuer. Elle sera inscrite soit au registre mentionné dans l'article 4, soit dans un registre tenu au greffe du tribunal de police et dans lequel est indiqué, vingt-quatre heures au moins d'avance, les lieu, jour et heure de la comparution. "

Art. 16 (art. 9)

L'article 19 de la même loi, modifié par la loi du 13 mars 1973, est remplacé par les dispositions suivantes :

" § 1. L'inculpé et le ministère public pourront appeler devant la chambre des mises en accusation, des ordonnances de la chambre du conseil rendues dans les cas prévus par les articles 4, 5, 6, quatrième alinéa, et 8 et de la décision du tribunal correctionnel, rendue conformément à l'article 7.

§ 2. L'inculpé et le ministère public pourront appeler devant le tribunal correctionnel des décisions du tribunal de police rendues conformément à l'article 7. "

Art. 17 (art. 9)

L'article 20 de la même loi, modifié par la loi du 25 juillet 1959, est remplacé par les dispositions suivantes :

" § 1. L'appel doit être interjeté dans un délai de vingt-quatre heures, qui courra contre le ministère public à compter du jour de l'ordonnance et contre l'inculpé du jour où l'ordonnance lui aura été signifiée.

Cette signification sera faite dans les vingt-quatre heures. L'exploit contiendra avertissement à l'inculpé du droit qui lui est accordé d'appeler et du terme dans lequel l'exercice de ce droit est circonscrit.

c) artikel 168 van hetzelfde Wetboek, gewijzigd bij het koninklijk besluit n° 59 van 10 januari 1935;

d) artikel 169, gewijzigd bij de wetten van 7 juni 1949 en 10 oktober 1967;

3° artikel 180, gewijzigd bij de wetten van 7 juni 1949 en 30 december 1957;

4° artikel 180bis, aldaar ingevoegd bij de wet van 7 juni 1949;

5° artikel 180ter, aldaar ingevoegd bij de wet van 7 juni 1949 en gewijzigd bij de wet van 10 oktober 1967.

Art. 15 (art. 9)

In artikel 7 van de wet van 20 april 1874 op de voorlopige hechtenis, gewijzigd bij de wet van 29 juni 1899, worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° In het eerste lid, worden de woorden " of aan de politierechtbank " ingevoegd na de woorden " aan de correctionele rechtbank ".

2° Het tweede lid wordt vervangen door de volgende bepaling :

" Het verzoekschrift wordt neergelegd op de griffie van het gerecht dat uitspraak moet doen. Het wordt ingeschreven hetzij in het register bedoeld in artikel 4, hetzij in een register gehouden ter griffie van de politierechtbank en waarin ten minste vierentwintig uren tevoren de plaats, de dag en het uur van verschijning worden opgetekend. "

Art. 16 (art. 9)

Artikel 19 van dezelfde wet, gewijzigd bij de wet van 13 maart 1973, wordt vervangen door de volgende bepalingen :

" § 1. De verdachte en het openbaar ministerie kunnen voor de kamer van inbeschuldigingstelling hoger beroep instellen tegen de beschikkingen van de raadkamer gegeven in de gevallen bedoeld in de artikelen 4, 5, 6, vierde lid, en 8 alsook tegen de beslissing van de correctionele rechtbank gewezen overeenkomstig artikel 7.

§ 2. De verdachte en het openbaar ministerie kunnen voor de correctionele rechtbank hoger beroep instellen tegen de beslissing van de politierechtbank gewezen overeenkomstig artikel 7. "

Art. 17 (art. 9)

Artikel 20 van dezelfde wet, gewijzigd bij de wet van 25 juli 1959, wordt vervangen door de volgende bepalingen :

" § 1. Het hoger beroep moet worden ingesteld binnen een termijn van vierentwintig uren, die ten aanzien van het openbaar ministerie loopt te rekenen van de dag der beschikking, en ten aanzien van de verdachte te rekenen van de dag waarop de beschikking hem betekend is.

Deze betekening wordt gedaan binnen vierentwintig uren. In het exploit wordt aan de verdachte kennis gegeven van het hem toekomende recht van hoger beroep en van de termijn waarbinnen dit recht moet worden uitgeoefend.

§ 2. La déclaration d'appel visée à l'article 19, § 1, sera faite au greffe du tribunal de première instance et consignée au registre des appels en matière correctionnelle.

Les pièces seront transmises par le procureur du Roi au procureur général.

Les avis au conseil de l'inculpé seront donnés par les soins du greffier de la cour.

La chambre des mises en accusation y statuera, toutes affaires cessantes, le ministère public et l'inculpé ou son conseil entendus.

§ 3. La déclaration d'appel visée à l'article 19, § 2, sera faite au greffe du tribunal de police et consignée au registre des appels.

Les avis au conseil de l'inculpé seront donnés par les soins du greffier du tribunal correctionnel.

Le tribunal correctionnel siégeant en chambre de conseil y statuera, toutes affaires cessantes, le ministère public et l'inculpé ou son conseil entendus.

§ 4. Les choses resteront en état jusqu'à la décision sur l'appel, pourvu qu'elle intervienne dans les quinze jours de la déclaration d'appel; passé ce délai, l'inculpé sera mis en liberté.

Le délai sera suspendu pendant le temps de la remise accordée à la demande de la défense. » »

CHAPITRE II

Modifications du Code judiciaire

Art. 18

(art. 43)

L'article 60 du Code judiciaire est remplacé par la disposition suivante :

« Article 60. — Il y a des tribunaux de police. Un ou plusieurs juges y exercent leurs fonctions dans les limites territoriales indiquées à l'annexe au présent code ».

Art. 19

(art. 44)

L'article 61, alinéa 2, du même Code est remplacé par la disposition suivante :

« Le siège des tribunaux de police est établi au chef-lieu de l'arrondissement judiciaire lorsqu'il n'en est pas disposé autrement par l'article 3 de l'annexe au présent code ».

Art. 20

(art. 45, nouveau)

Dans l'article 65, premier alinéa, du même Code, les mots « du ressort du tribunal d'arrondissement » sont supprimés.

Art. 21

(art. 47)

L'article 69, alinéa 1er, du même Code est remplacé par la disposition suivante :

« Lorsque les nécessités du service le justifient, le Roi peut nommer des juges de complément chargés de desservir

§ 2. De verklaring van hoger beroep bedoeld in artikel 19, § 1, wordt gedaan op de griffie van de rechtbank van eerste aanleg en ingeschreven in het register van hoger beroep in correctionele zaken.

De stukken worden door de procureur des Konings bezorgd aan de procureur-generaal.

De berichten aan de raadsman van de verdachte worden gegeven door de griffier van het hof.

De kamer van inbeschuldigingstelling doet uitspraak, met voorrang boven alle andere zaken, het openbaar ministerie en de verdachte of zijn raadsman gehoord.

§ 3. De verklaring van hoger beroep bedoeld in artikel 19, § 2, wordt gedaan op de griffie van de politierechtbank en ingeschreven in het register van hoger beroep.

De berichten aan de raadsman van de verdachte worden gegeven door de griffier van de correctionele rechtbank.

De correctionele rechtbank zetelende in raadkamer doet uitspraak, met voorrang boven alle andere zaken, het openbaar ministerie en de verdachte of zijn raadsman gehoord.

§ 4. De stand van zaken blijft ongewijzigd totdat over het hoger beroep is beslist, voor zover dit geschiedt binnen vijftien dagen nadat het beroep is ingesteld; zodra deze termijn is verstreken, wordt de verdachte in vrijheid gesteld.

Deze termijn wordt geschorst tijdens de duur van het uitstel verleend op verzoek van de verdediging. » »

HOOFDSTUK II

Wijzigingen in het Gerechtelijk Wetboek

Art. 18

(art. 43)

Artikel 60 van het Gerechtelijk Wetboek wordt door de volgende bepaling vervangen :

« Artikel 60. — Er zijn politierechtbanken. Een of meer rechters oefenen er hun ambt uit in de rechtsgebieden bepaald in het bijvoegsel bij dit wetboek ».

Art. 19

(art. 44)

Artikel 61, tweede lid, van hetzelfde Wetboek wordt door de volgende bepaling vervangen :

« De zetel van de politierechtbank wordt gevestigd in de hoofdplaats van het gerechtelijk arrondissement wanneer niet anders wordt beschikt door artikel 3 van het bijvoegsel bij dit wetboek ».

Art. 20

(art. 45, nieuw)

In artikel 65, eerste lid, van hetzelfde Wetboek worden de woorden « van het rechtsgebied der arrondissementsrechtbank » weggelaten.

Art. 21

(art. 47)

Artikel 69, eerste lid, van hetzelfde Wetboek wordt door de volgende bepaling vervangen :

« Wanneer de behoeften van de dienst het rechtvaardigen, kan de Koning toegevoegde rechters benoemen die gelast

les justices de paix et les tribunaux de police concurremment, soit avec un ou plusieurs juges de paix, soit avec un ou plusieurs juges de police ».

Art. 22
(art. 48, nouveau)

Il est inséré dans le même Code un article 88*bis*, rédigé comme suit :

« Art. 88*bis*. — Lorsque les nécessités du service le justifient, le Roi peut nommer des juges de complément au tribunal de première instance. »

Art. 23
(art. 49, nouveau)

L'article 186, deuxième alinéa, du même Code est remplacé par la disposition suivante :

« Le Roi peut répartir en chambres les cours d'appel, les cours du travail, les tribunaux de première instance, les tribunaux du travail, les tribunaux de commerce et les tribunaux de police.

Il peut aussi les diviser en deux ou plusieurs sections. »

Art. 24
(art. 50, nouveau)

L'article 301 du même Code est remplacé par la disposition suivante :

« Art. 301. — Les conjoints, parents et alliés jusqu'au degré d'oncle et de neveu inclusivement, ne peuvent, sauf dispense du Roi, faire partie simultanément d'une même cour, d'un même tribunal de première instance, tribunal de commerce, tribunal du travail ou tribunal de police, comme juges, juges suppléants, juges sociaux ou juges consulaires, officiers du ministère public ou comme greffiers en chef, greffiers-chefs de greffe, greffiers et commis-greffiers. »

Art. 25
(art. 50, nouveau)

L'article 303 du même Code est remplacé par la disposition suivante :

« Art. 303. — Dans une justice de paix, les juges, leurs suppléants, les greffiers-chefs de greffe et greffiers ne peuvent être conjoints, parents ou alliés jusqu'au degré d'oncle et de neveu inclusivement. »

Art. 26
(art. 51)

A l'article 305 du même Code, modifié par la loi du 23 mai 1975, sont apportées les modifications suivantes :

1° à l'alinéa 1er, les mots « et les juges au tribunal de police » sont supprimés;

2° il est inséré un alinéa rédigé comme suit :

zijn, hetzij samen met een of meer vrederechters, hetzij samen met een of meer politierechters, de vredegerichten en de politierechtbanken te bedienen ».

Art. 22
(art. 48, nieuw)

In hetzelfde Wetboek wordt een artikel 88*bis* ingevoegd, luidend als volgt :

« Art. 88*bis*. — Wanneer de behoeften van de dienst het rechtvaardigen, kan de Koning toegevoegde rechters in de rechtbank van eerste aanleg benoemen. »

Art. 23
(art. 49, nieuw)

Artikel 186, tweede lid, van hetzelfde Wetboek wordt vervangen door de volgende bepaling :

« De Koning kan de hoven van beroep, de arbeidshoven, de rechtbanken van eerste aanleg, de arbeidsrechtbanken, de rechtbanken van koophandel en de politierechtbanken indelen in kamers.

Hij kan ze ook in twee of meer afdelingen verdelen. »

Art. 24
(art. 50, nieuw)

Artikel 301 van hetzelfde Wetboek wordt door de volgende bepaling vervangen :

« Art. 301. — Echtgenoten, bloed- en aanverwanten tot en met de graad van oom en neef mogen, behoudens vrijstelling door de Koning, niet samen van een zelfde hof, rechtbank van eerste aanleg, rechtbank van koophandel, arbeidsrechtbank of politierechtbank deel uitmaken als rechters, plaatsvervangende rechters, rechters in sociale zaken of rechters in handelszaken, ambtenaren van het openbaar ministerie, of als hoofdgriffiers, griffiers-hoofden van de griffie, griffiers en klerken-griffiers. »

Art. 25
(art. 50, nieuw)

Artikel 303 van hetzelfde Wetboek wordt door de volgende bepaling vervangen :

« Art. 303. — In een vredegericht mogen de rechters, hun plaatsvervangers, de griffiers-hoofden van de griffie en griffiers geen echtgenoten zijn of geen bloed- of aanverwanten tot en met de graad van oom en neef. »

Art. 26
(art. 51)

In artikel 305 van hetzelfde Wetboek, gewijzigd bij de wet van 23 mei 1975, worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° in het eerste lid vervallen de woorden « rechters in de politierechtbanken »;

2° er wordt een lid ingevoegd, luidend als volgt :

« Les juges, les greffiers-chefs de greffe et les greffiers au tribunal de police sont tenus de résider dans l'arrondissement où est établi le tribunal de police, ou, si le juge de police dessert plusieurs arrondissements, dans un de ces arrondissements ».

Art. 27
(art. 11)

L'article 565 du même Code est complété par un 4°*bis*, libellé comme suit :

« 4°*bis*. Le juge de paix est préféré au tribunal de police. »

Art. 28
(art. 12)

A l'article 573 du même Code sont apportées les modifications suivantes :

1° l'alinéa 1er, 1°, est complété par les mots « ou de la compétence des tribunaux de police »;

2° à l'alinéa 2, modifié par la loi du 24 juin 1970, sont insérés après les mots « des juges de paix » les mots « ou de la compétence des tribunaux de police ».

Art. 29
(art. 13)

L'article 577, alinéa 1er, du même Code est complété par les mots « et, dans les cas prévus à l'article 601*bis*, par le tribunal de police ».

Art. 30
(art. 14)

L'article 590, alinéa 1er, du même Code est remplacé par la disposition suivante :

« Le juge de paix connaît de toutes demandes dont le montant n'excède pas cinquante mille francs, hormis celles qui sont soustraites par la loi à sa juridiction, notamment les demandes prévues aux articles 569 à 571, 574, 578 à 583 et 601*bis*. »

Art. 31
(art. 15)

Un chapitre III*bis*, rédigé comme suit, est inséré dans le même Code, troisième partie, titre Ier :

« CHAPITRE III*bis*. — Tribunal de police

Article 601*bis*. — Quel qu'en soit le montant, le tribunal de police connaît de toute demande relative à la réparation d'un dommage résultant d'un accident de roulage dans un lieu public, et fondée soit sur les articles 418, 419 et 420 du Code pénal, soit sur une infraction aux lois et règlements sur la circulation routière, soit sur les articles 1382 à 1386*bis* du Code civil ».

« De rechters, de griffiers-hoofden van griffie en de griffiers in de politierechtbanken moeten verblijven in het arrondissement waar de politierechtbank gevestigd is, of wanneer de politierechter verscheidene arrondissementen bedient, in een van deze arrondissementen ».

Art. 27
(art. 11)

Artikel 565 van hetzelfde Wetboek wordt aangevuld met een 4°*bis*, luidend als volgt :

« 4°*bis*. De vrederechter heeft voorrang boven de politierechtbank. »

Art. 28
(art. 12)

In artikel 573 van hetzelfde Wetboek, worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° in het eerste lid, 1°, worden na het woord « vrederechter » de woorden « of onder de bevoegdheid van de politierechtbank » ingevoegd;

2° in het tweede lid, gewijzigd bij de wet van 24 juni 1970, worden na het woord « vrederechter » de woorden « of onder de bevoegdheid van de politierechtbank » ingevoegd.

Art. 29
(art. 13)

Artikel 577, eerste lid, van hetzelfde Wetboek wordt vervangen door de volgende bepaling :

« De rechtbank van eerste aanleg neemt in hoger beroep kennis van de vonnissen in eerste aanleg gewezen door de vrederechter en door de politierechtbank in de gevallen voorzien bij artikel 601*bis*. »

Art. 30
(art. 14)

Artikel 617, eerste lid, van hetzelfde Wetboek, wordt vervangen door de volgende bepaling :

« De vrederechter neemt kennis van alle vorderingen waarvan het bedrag vijftigduizend frank niet te boven gaat, behalve die welke de wet aan zijn rechtsmacht onttrekt, inzonderheid de vorderingen bedoeld in de artikelen 569 tot 571, 574, 578 tot 583 en 601*bis*. »

Art. 31
(art. 15)

In hetzelfde Wetboek, derde deel, titel I, wordt een hoofdstuk III*bis* ingevoegd, luidend als volgt :

« HOOFDSTUK III*bis*. — Politierechtbank

Artikel 601*bis*. — De politierechtbank neemt kennis, ongeacht het bedrag, van de vorderingen tot vergoeding van schade ontstaan uit een verkeersongeval op een openbare plaats, gegrond op de artikelen 418, 419 en 420 van het Strafwetboek, op een overtreding van de wetten en verordeningen betreffende het wegverkeer, of op de artikelen 1382 tot 1386*bis* van het Burgerlijk Wetboek. »

Art. 32
(art. 16)

L'article 617, alinéa 1er du même Code, est remplacé par la disposition suivante :

« Art. 617. — Les jugements du tribunal de première instance, du tribunal de commerce, du juge de paix et, en toutes matières visées à l'article 601*bis*, ceux du tribunal de police, qui statuent sur une demande dont le montant ne dépasse pas quinze mille francs sont rendus en dernier ressort. »

Art. 33
(art. 52, nouveau)

L'article 688, premier alinéa, du même Code est remplacé par la disposition suivante :

« Les décisions des juges de paix et des tribunaux de police et des bureaux d'assistance judiciaire ne sont pas susceptibles d'opposition; elles peuvent être frappées d'appel par le requérant et le procureur du Roi lorsqu'il s'agit d'une décision du juge de paix et des tribunaux de police, par le requérant et le procureur général lorsqu'il s'agit d'une décision rendue au premier degré de juridiction par un bureau d'assistance judiciaire d'un tribunal de première instance, d'un tribunal du travail ou d'un tribunal de commerce. »

Art. 34
(art. 17, nouveau)

Dans l'article 706, deuxième alinéa, du même Code, les mots « le tribunal de police » sont insérés entre les mots « le tribunal de commerce » et les mots « ou le juge de paix ».

Art. 35
(art. 53)

Les modifications suivantes sont apportées à l'article 1er de l'annexe au même Code :

1° le paragraphe 172 est remplacé par la disposition suivante :

« § 172. Les communes de :

Malmédy et Waimés forment un canton judiciaire dont le siège est établi à Malmédy ».

2° le paragraphe 173 est remplacé par la disposition suivante :

« § 173. Les communes de :

Amel (Amblève),
Büllingen (Bullange),
Bütgenbach (Butgenbach),
Burg-Reuland,
Sankt Vith (Saint-Vith),
forment un canton judiciaire dont le siège est établi à Sankt Vith (Saint-Vith) ».

Art. 32
(art. 16)

Artikel 617, eerste lid, van hetzelfde Wetboek wordt vervangen door de volgende bepaling :

« Art. 617. — De vonnissen van de rechtbank van eerste aanleg, de rechtbank van koophandel, de vrederechter en de politierechtbank in de zaken bedoeld in artikel 601*bis*, waarbij uitspraak wordt gedaan op een vordering waarvan het bedrag vijftienduizend frank niet overschrijdt, worden gewezen in laatste aanleg. »

Art. 33
(art. 52, nieuw)

Artikel 688, eerste lid, van hetzelfde Wetboek wordt vervangen door de volgende bepaling :

« De beslissingen van de vrederechters, van de politierechtbanken en van de bureaus voor rechtsbijstand zijn niet vatbaar voor verzet; er kan hoger beroep tegen worden ingesteld door de verzoeker en de procureur des Konings wanneer het gaat om een beslissing van de vrederechter of van de politierechtbank, door de verzoeker en de procureur-generaal wanneer het gaat om een beslissing in eerste aanleg gewezen door een bureau voor rechtsbijstand van een rechtbank van eerste aanleg, van een arbeidsrechtbank of van een rechtbank van koophandel. »

Art. 34
(art. 17, nieuw)

In artikel 706, tweede lid, van hetzelfde Wetboek worden de woorden « de politierechtbank » ingevoegd tussen de woorden « de rechtbank van koophandel » en de woorden « of de vrederechter ».

Art. 35
(art. 53)

In artikel 1 van het bijvoegsel bij hetzelfde Wetboek worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° paragraaf 172 wordt door de volgende bepaling vervangen :

« § 172. De gemeenten :

Malmédy en Waimés vormen een gerechtelijk kanton, de zetel van het gerecht is gevestigd te Malmédy ».

2° paragraaf 173 wordt door de volgende bepaling vervangen :

« § 173. De gemeenten :

Amel,
Büllingen,
Bütgenbach,
Burg-Reuland,
Sankt Vith
vormen een gerechtelijk kanton; de zetel van het gerecht is gevestigd te Sankt Vith ».

Art. 36
(art. 54)

L'article 3 de l'annexe au même Code est remplacé par la disposition suivante :

« Article 3. — Un tribunal de police est établi dans les lieux et les limites territoriales déterminées ci-après :

1. à Anvers.

Ce tribunal exerce sa juridiction sur le territoire de l'arrondissement judiciaire d'Anvers.

2. à Malines.

Ce tribunal exerce sa juridiction sur le territoire de l'arrondissement judiciaire de Malines.

3. à Turnhout.

Ce tribunal exerce sa juridiction sur le territoire de l'arrondissement judiciaire de Turnhout.

4. à Bruxelles.

Ce tribunal exerce sa juridiction sur le territoire des deux cantons d'Anderlecht, du canton d'Auderghem, des neuf cantons de Bruxelles, des cantons d'Etterbeek et de Forest, des deux cantons d'Ixelles, des cantons de Jette, de Molenbeek-Saint-Jean, de Saint-Gilles et de Saint-Josse-ten-Noode, des trois cantons de Schaerbeek et des cantons d'Uccle et de Woluwe-Saint-Pierre.

5. à Vilvorde.

Ce tribunal exerce sa juridiction sur le territoire des cantons d'Asse, Kraainem, Vilvorde, Wolvertem et Zaventem.

6. à Hal.

Ce tribunal exerce sa juridiction sur le territoire des cantons de Hal, Herne, Overijse, Rhode-Saint-Genèse et Sint-Kwintens-Lennik.

7. à Louvain.

Ce tribunal exerce sa juridiction sur le territoire de l'arrondissement judiciaire de Louvain.

8. à Nivelles.

Ce tribunal exerce sa juridiction sur le territoire de l'arrondissement judiciaire de Nivelles.

9. à Charleroi.

Ce tribunal exerce sa juridiction sur le territoire de l'arrondissement judiciaire de Charleroi.

10. à Mons.

Ce tribunal exerce sa juridiction sur le territoire de l'arrondissement judiciaire de Mons.

11. à Tournai.

Ce tribunal exerce sa juridiction sur le territoire de l'arrondissement judiciaire de Tournai.

12. à Bruges.

Ce tribunal exerce sa juridiction sur le territoire de l'arrondissement judiciaire de Bruges.

13. à Ypres.

Ce tribunal exerce sa juridiction sur le territoire de l'arrondissement judiciaire de Ypres.

14. à Courtrai.

Ce tribunal exerce sa juridiction sur le territoire de l'arrondissement judiciaire de Courtrai.

Art. 36
(art. 54)

Artikel 3 van het bijvoegsel bij hetzelfde Wetboek wordt door de volgende bepaling vervangen :

« Artikel 3. — Er wordt een politierechtbank opgericht in de hierna bepaalde plaatsen en rechtsgebieden :

1. te Antwerpen.

Deze rechtbank heeft rechtsmacht over het grondgebied van het gerechtelijk arrondissement Antwerpen.

2. te Mechelen.

Deze rechtbank heeft rechtsmacht over het grondgebied van het gerechtelijk arrondissement Mechelen.

3. te Turnhout.

Deze rechtbank heeft rechtsmacht over het grondgebied van het gerechtelijk arrondissement Turnhout.

4. te Brussel.

Deze rechtbank heeft rechtsmacht over het grondgebied van de twee kantons Anderlecht, van de negen kantons Brussel, van de twee kantons Elsene, van de kantons Etterbeek, Jette, Oudergem, van de drie kantons Schaarbeek, van de kantons Sint-Gillis, Sint-Jans-Molenbeek, Sint-Joosten-Node, Sint-Pieters-Woluwe, Ukkel en Vorst.

5. te Vilvoorde.

Deze rechtbank heeft rechtsmacht over het grondgebied van de kantons Asse, Kraainem, Vilvoorde, Wolvertem en Zaventem.

6. te Halle.

Deze rechtbank heeft rechtsmacht over het grondgebied van de kantons Halle, Herne, Overijse, Sint-Genesius-Rode en Sint-Kwintens-Lennik.

7. te Leuven.

Deze rechtbank heeft rechtsmacht over het grondgebied van het gerechtelijk arrondissement Leuven.

8. te Nijvel.

Deze rechtbank heeft rechtsmacht over het grondgebied van het gerechtelijk arrondissement Nijvel.

9. te Charleroi.

Deze rechtbank heeft rechtsmacht over het grondgebied van het gerechtelijk arrondissement Charleroi.

10. te Bergen.

Deze rechtbank heeft rechtsmacht over het grondgebied van het gerechtelijk arrondissement Bergen.

11. te Doornik.

Deze rechtbank heeft rechtsmacht over het grondgebied van het gerechtelijk arrondissement Doornik.

12. te Brugge.

Deze rechtbank heeft rechtsmacht over het grondgebied van het gerechtelijk arrondissement Brugge.

13. te Ieper.

Deze rechtbank heeft rechtsmacht over het grondgebied van het gerechtelijk arrondissement Ieper.

14. te Kortrijk.

Deze rechtbank heeft rechtsmacht over het grondgebied van het gerechtelijk arrondissement Kortrijk.

15. à Furnes.

Ce tribunal exerce sa juridiction sur le territoire de l'arrondissement judiciaire de Furnes.

16. à Termonde.

Ce tribunal exerce sa juridiction sur le territoire de l'arrondissement judiciaire de Termonde.

17. à Gand.

Ce tribunal exerce sa juridiction sur le territoire de l'arrondissement judiciaire de Gand.

18. à Audenarde.

Ce tribunal exerce sa juridiction sur le territoire de l'arrondissement judiciaire d'Audenarde.

19. à Huy.

Ce tribunal exerce sa juridiction sur le territoire de l'arrondissement judiciaire de Huy.

20. à Liège.

Ce tribunal exerce sa juridiction sur le territoire de l'arrondissement judiciaire de Liège.

21. à Verviers.

Ce tribunal exerce sa juridiction sur le territoire des cantons d'Aubel, Herve, Limbourg, Malmédy, Spa et Stavelot et des deux cantons de Verviers.

22. à Eupen.

Ce tribunal exerce sa juridiction sur le territoire des cantons d'Eupen et de Sankt Vith (Saint-Vith).

23. à Hasselt.

Ce tribunal exerce sa juridiction sur le territoire de l'arrondissement judiciaire de Hasselt.

24. à Tongres.

Ce tribunal exerce sa juridiction sur le territoire de l'arrondissement judiciaire de Tongres.

25. à Arlon.

Ce tribunal exerce sa juridiction sur le territoire de l'arrondissement judiciaire d'Arlon.

26. à Marche-en-Famenne.

Ce tribunal exerce sa juridiction sur le territoire de l'arrondissement judiciaire de Marche-en-Famenne.

27. à Neufchâteau.

Ce tribunal exerce sa juridiction sur le territoire de l'arrondissement judiciaire de Neufchâteau.

28. à Dinant.

Ce tribunal exerce sa juridiction sur le territoire de l'arrondissement judiciaire de Dinant.

29. à Namur.

Ce tribunal exerce sa juridiction sur le territoire de l'arrondissement judiciaire de Namur. »

Art. 37

(art. 55)

Un article 3bis, rédigé comme suit, est inséré dans l'annexe au Code judiciaire :

15. te Veurne.

Deze rechtbank heeft rechtsmacht over het grondgebied van het gerechtelijk arrondissement Veurne.

16. te Dendermonde.

Deze rechtbank heeft rechtsmacht over het grondgebied van het gerechtelijk arrondissement Dendermonde.

17. te Gent.

Deze rechtbank heeft rechtsmacht over het grondgebied van het gerechtelijk arrondissement Gent.

18. te Oudenaarde.

Deze rechtbank heeft rechtsmacht over het grondgebied van het gerechtelijk arrondissement Oudenaarde.

19. te Hoei.

Deze rechtbank heeft rechtsmacht over het grondgebied van het gerechtelijk arrondissement Hoei.

20. te Luik.

Deze rechtbank heeft rechtsmacht over het grondgebied van het gerechtelijk arrondissement Luik.

21. te Verviers.

Deze rechtbank heeft rechtsmacht over het grondgebied van de kantons Aubel, Herve, Limbourg, Malmédy, Spa en Stavelot en van de twee kantons Verviers.

22. te Eupen.

Deze rechtbank heeft rechtsmacht over het grondgebied van de kantons Eupen en Sankt Vith.

23. te Hasselt.

Deze rechtbank heeft rechtsmacht over het grondgebied van het gerechtelijk arrondissement Hasselt.

24. te Tongeren.

Deze rechtbank heeft rechtsmacht over het grondgebied van het gerechtelijk arrondissement Tongeren.

25. te Aarlen.

Deze rechtbank heeft rechtsmacht over het grondgebied van het gerechtelijk arrondissement Aarlen.

26. te Marche-en-Famenne.

Deze rechtbank heeft rechtsmacht over het grondgebied van het gerechtelijk arrondissement Marche-en-Famenne.

27. te Neufchâteau.

Deze rechtbank heeft rechtsmacht over het grondgebied van het gerechtelijk arrondissement Neufchâteau.

28. te Dinant.

Deze rechtbank heeft rechtsmacht over het grondgebied van het gerechtelijk arrondissement Dinant.

29. te Namen.

Deze rechtbank heeft rechtsmacht over het grondgebied van het gerechtelijk arrondissement Namen. »

Art. 37

(art. 55)

In het bijvoegsel bij hetzelfde Wetboek wordt een artikel 3bis ingevoegd, luidend als volgt :

« Article 3bis. — Un même juge et un même greffier-chef de greffe au tribunal de police peuvent être nommés pour les ressorts désignés ci-après :

- 1° les arrondissements judiciaires d'Ypres et de Furnes;
- 2° les arrondissements judiciaires de Neufchâteau et de Marche-en-Famenne. »

Art. 38

(art. 73, nouveau)

Un article 3ter rédigé comme suit, est inséré dans l'annexe du même Code :

« Article 3 ter. — Par dérogation aux dispositions de l'article 3, un tribunal de police est établi jusqu'au jour qui sera fixé par le Roi à :

- 1° Lierre : ce tribunal exerce sa juridiction sur le territoire des cantons de Heist-op-den-Berg et de Lierre.
- 2° Alost : ce tribunal exerce sa juridiction sur le territoire des deux cantons d'Alost et de Ninove.

3° Saint-Nicolas : ce tribunal exerce sa juridiction sur le territoire des cantons de Beveren et Lokeren et des deux cantons de Saint-Nicolas. »

Art. 39

(art. 46 et 20)

Les articles 67, 156 et 159 du même Code sont abrogés.

CHAPITRE III

Modifications à la loi du 15 juin 1935 sur l'emploi des langues en matière judiciaire

Art. 40

(art. 69)

L'article 5, § 1er, alinéa 1er de la loi du 15 juin 1935 sur l'emploi des langues en matière judiciaire, est remplacé par la disposition suivante :

« Devant les justices de paix d'Eupen et de Saint-Vith et le tribunal de police d'Eupen, la procédure en matière contentieuse est faite en allemand. »

Art. 41

(art. 70, nouveau et art. 67)

A l'article 7 de la même loi, les modifications suivantes sont apportées :

1° Au § 1 est inséré entre le premier alinéa et le deuxième alinéa, un nouvel alinéa libellé comme suit :

« Lors que les parties demandent de commun accord que la procédure soit poursuivie en néerlandais ou en français devant les justices de paix d'Eupen ou de Saint-Vith et devant le tribunal de police d'Eupen, la cause est renvoyée à la juridiction de même ordre la plus proche située dans une autre région linguistique ou à la juridiction de même ordre de cette autre région, désignée par le choix commun des parties. »

« Artikel 3bis. — Een enkele rechter in de politierechtbank en een enkele griffier-hoofd van de griffie bij die rechtbank kunnen worden benoemd voor de hierna bepaalde rechtsgebieden :

- 1° de gerechtelijke arrondissementen Ieper en Veurne;
- 2° de gerechtelijke arrondissementen Neufchâteau en Marche-en-Famenne. »

Art. 38

(art. 73, nieuw)

In het bijvoegsel bij hetzelfde Wetboek wordt een artikel 3ter ingevoegd, luidend als volgt :

« Artikel 3ter. — In afwijking van de bepalingen van artikel 3 wordt tot een door de Koning te bepalen datum een politierechtbank opgericht te :

- 1° Lier : deze rechtbank heeft rechtsmacht over het grondgebied van de kantons Heist-op-den-Berg en Lier.
- 2° Aalst : deze rechtbank heeft rechtsmacht over het grondgebied van de twee kantons Aalst en van het kanton Ninove.

3° Sint-Niklaas : deze rechtbank heeft rechtsmacht over het grondgebied van de kantons Beveren en Lokeren en van de twee kantons Sint-Niklaas. »

Art. 39

(art. 46 en 20)

De artikelen 67, 156 en 159 van hetzelfde Wetboek worden opgeheven.

HOOFDSTUK III

Wijzigingen in de wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken

Art. 40

(art. 69)

Artikel 5, § 1, eerste lid van de wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken wordt door de volgende bepaling vervangen :

« Voor de vrederechten te Eupen en te Sankt-Vith en voor de politierechtbank te Eupen wordt de rechtspleging in betwiste zaken geheel in het Duits gevoerd. »

Art. 41

(art. 70, nieuw en art. 67)

In artikel 7 van dezelfde wet worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° In § 1, tussen het eerste en het tweede lid wordt een nieuw lid ingevoegd, luidend als volgt :

« Wanneer de partijen eenstemmig vragen dat de rechtspleging wordt voortgezet in het Nederlands of in het Frans voor de vrederechten te Eupen en te Sankt-Vith en voor de politierechter te Eupen wordt de zaak verwezen naar het gerecht van dezelfde rang in een ander taalgebied, dat het meest nabij is of door de partijen gezamenlijk wordt gekozen. »

2° Le § 1bis, alinéa 1er, modifié par la loi du 9 août 1963, est complété comme suit :

« ou par le tribunal de police lorsqu'il connaît des demandes visées à l'article 601bis du Code judiciaire. »

Art. 42
(art. 68)

Un article 7ter, rédigé comme suit, est inséré dans la même loi :

« Article 7ter. — L'article 7bis est applicable devant les tribunaux de police de Hal et de Vilvorde lorsqu'ils connaissent des demandes visées à l'article 601bis du Code judiciaire.

Si le tribunal accède à la demande, il ordonne le renvoi au tribunal de police de Bruxelles. »

Art. 43
(art. 63)

A l'article 14 de la loi du 15 juin 1935 concernant l'emploi des langues en matière judiciaire, modifié par la loi du 9 août 1963, sont apportées les modifications ci-après :

1. L'alinéa 4 est complété comme suit :

« Le tribunal ordonne le renvoi devant le tribunal de police dont la langue demandée est la langue véhiculaire et qui est le plus rapproché du domicile de l'inculpé. »

2. A l'alinéa 5, les mots « en matière correctionnelle » sont supprimés.

3. L'alinéa 4 est inséré entre l'avant-dernier et le dernier alinéa.

Art. 44
(art. 64)

L'article 15, alinéa 2, de la même loi, modifié par la loi du 9 août 1963, est complété comme suit :

« Dans ce cas, l'information ou l'instruction est poursuivie en français et seul le tribunal de police de Bruxelles est compétent. Si l'inculpé fait sa demande à l'audience, le tribunal ordonne le renvoi au tribunal de police de Bruxelles ».

Art. 45
(art. 65)

A l'article 17 de la même loi sont apportées les modifications suivantes :

1° l'alinéa 1er est remplacé par la disposition suivante :

« Devant le tribunal de police d'Eupen, la procédure est faite en allemand »;

2° l'alinéa 2 est abrogé.

2° De § 1bis, eerste lid, gewijzigd bij de wet van 9 augustus 1963, wordt aangevuld als volgt :

« of door de politierechtbank, wanneer zij kennis neemt van de vorderingen bedoeld in artikel 601bis van het Gerechtelijk Wetboek. »

Art. 42
(art. 68)

In dezelfde wet wordt een artikel 7ter ingevoegd, luidend als volgt :

« Artikel 7ter. — Artikel 7bis is van toepassing voor de politierechtbanken te Halle en te Vilvoorde, wanneer deze kennis nemen van de vorderingen bedoeld in artikel 601bis van het Gerechtelijk Wetboek.

Indien de rechtbank het verzoek inwilligt, gelast zij verwijzing naar de politierechtbank te Brussel. »

Art. 43
(art. 63)

In artikel 14 van de wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken gewijzigd bij de wet van 9 augustus 1963, worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1. Het vierde lid wordt aangevuld als volgt :

« De rechtbank gelast verwijzing naar de politierechtbank die de aangevraagde taal tot voertaal heeft en het dichtst gelegen is bij de woonplaats van de verdachte. »

2. In het vijfde lid worden de woorden « in correctionele zaken » weggelaten.

3. Het vierde lid wordt geplaatst tussen het voorlaatste en het laatste lid.

Art. 44
(art. 64)

Artikel 15, tweede lid, van dezelfde wet, gewijzigd bij de wet van 9 augustus 1963, wordt aangevuld als volgt :

« In dat geval wordt het vooronderzoek of het onderzoek voortgezet in het Frans en is de politierechtbank te Brussel uitsluitend bevoegd. Doet de verdachte zijn verzoek ter terechtzitting, dan gelast de rechtbank verwijzing naar de politierechtbank te Brussel ».

Art. 45
(art. 65)

In artikel 17 van dezelfde wet worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° het eerste lid wordt door de volgende bepaling vervangen :

« Voor de politierechtbank te Eupen wordt de rechtspleging in het Duits gevoerd »;

2° het tweede lid wordt opgeheven.

Art. 46

(art. 66, nouveau)

L'article 23 de la même loi est remplacé par les dispositions suivantes :

« Art. 23. — Le prévenu qui ne connaît que le néerlandais ou s'exprime plus facilement en cette langue et qui est traduit devant un tribunal de police ou un tribunal correctionnel où la procédure est faite en français ou en allemand, peut demander que celle-ci ait lieu en néerlandais.

Le prévenu qui ne connaît que le français ou s'exprime plus facilement en cette langue et qui est traduit devant un tribunal de police ou un tribunal correctionnel où la procédure est faite en néerlandais ou en allemand, peut demander que celle-ci ait lieu en français.

Le prévenu qui ne connaît que l'allemand ou s'exprime plus facilement en cette langue et qui est traduit devant un tribunal de police ou un tribunal correctionnel où la procédure est faite en néerlandais ou en français, peut demander que celle-ci ait lieu en allemand.

Dans ces cas, le tribunal ordonne le renvoi à la juridiction de même ordre la plus rapprochée où la procédure est faite dans la langue demandée par le prévenu. »

Art. 47

(art. 71)

L'article 46, alinéa 1er, de la même loi, modifié par la loi du 15 juillet 1970, est remplacé par la disposition suivante :

« Dans l'arrondissement judiciaire de Verviers, le président ou un vice-président et quatre juges au tribunal de première instance et trois magistrats du parquet près ce tribunal, deux juges et quatre juges sociaux au tribunal du travail et l'auditeur du travail près ce tribunal ou un de ses substitués ainsi qu'un juge et trois juges consulaires au tribunal de commerce doivent justifier de la connaissance de la langue allemande.

Il en est de même des juges de paix des cantons judiciaires d'Eupen et de Saint-Vith ainsi que du juge de police d'Eupen. »

Art. 48

(art. 72)

L'article 53, § 5 de la même loi, modifié par la loi du 15 juillet 1970, est complété comme suit :

« Il en est de même du greffier en chef et du greffier du tribunal de police d'Eupen. »

CHAPITRE IV

Modifications à d'autres dispositions législatives

Art. 49

(art. 27)

L'article 65, alinéa 4, du Décret du 24 décembre 1811 relatif à l'organisation et au service des états-majors des places, est remplacé par la disposition suivante :

Art. 46

(art. 66, nieuw)

Artikel 23 van dezelfde wet wordt door de volgende bepalingen vervangen :

« Art. 23. — De beklaagde die alleen Nederlands kent of zich gemakkelijker in die taal uitdrukt kan, wanneer hij terechtstaat voor een politierechtbank of een correctionele rechtbank waarvan de taal der rechtspleging het Frans of het Duits is, vragen dat de rechtspleging in het Nederlands zal geschieden.

De beklaagde die alleen Frans kent of zich gemakkelijker in die taal uitdrukt kan, wanneer hij terechtstaat voor een politierechtbank of een correctionele rechtbank waarvan de taal der rechtspleging het Nederlands of het Duits is, vragen dat de rechtspleging in het Frans zal geschieden.

De beklaagde die alleen Duits kent of zich gemakkelijker in die taal uitdrukt kan, wanneer hij terechtstaat voor een politierechtbank of een correctionele rechtbank waarvan de taal der rechtspleging het Nederlands of het Frans is, vragen dat de rechtspleging in het Duits zal geschieden.

In die gevallen gelast de rechtbank de verwijzing naar het dichtstbij gelegen gerecht van dezelfde rang, dat als taal der rechtspleging de taal heeft die door de beklaagde is gevraagd. »

Art. 47

(art. 71)

Artikel 46, eerste lid, van dezelfde wet, gewijzigd door de wet van 15 juli 1970, wordt door de volgende bepaling vervangen :

« In het gerechtelijk arrondissement Verviers moeten de voorzitter of een ondervoorzitter en vier rechters in de rechtbank van eerste aanleg en drie magistraten van het parket bij die rechtbank, twee rechters en vier rechters in sociale zaken in de arbeidsrechtbank en de arbeidsauditeur bij die rechtbank of een van zijn substituten, alsmede een rechter en drie rechters in handelszaken in de rechtbank van koop-handel het bewijs van de kennis van het Duits leveren.

Dit geldt ook voor de vrederechters van de gerechtelijke kantons Eupen en Sankt-Vith alsook voor de politierechter te Eupen. »

Art. 48

(art. 72)

Artikel 53, § 5 van dezelfde wet, gewijzigd bij de wet van 15 juli 1970, wordt aangevuld als volgt :

« Hetzelfde geldt voor de hoofdgriffier en de griffier bij de politierechtbank te Eupen. »

HOOFDSTUK IV

Wijzigingen in andere wetsbepalingen

Art. 49

(art. 27)

Artikel 65, vierde lid, van het Decreet van 24 december 1811 betreffende de organisatie en de dienstregeling van de staf der oorlogsplaatsen wordt door de volgende bepaling vervangen :

« Les infractions prévues à l'alinéa 1er sont passibles des peines prévues au Code pénal, dans les cas analogues, savoir : ».

Art. 50
(art. 28)

L'article 182 du Code forestier, modifié par les lois du 10 octobre 1967 et du 8 avril 1969, est remplacé par la disposition suivante :

« *Article 182.* — Les procès-verbaux dressés par les gardes des bois des particuliers seront remis au procureur du Roi dans le délai d'un mois ».

Art. 51
(art. 29)

L'article 82 du Code rural, modifié par la loi du 8 avril 1969, est remplacé par la disposition suivante :

« *Article 82.* — Les procès-verbaux doivent être remis, dans les trois jours, au procureur du Roi ».

Art. 52
(art. 30)

L'article 14 de la loi du 25 juillet 1891 revisant la loi du 15 avril 1843 sur la police des chemins de fer, modifié par la loi du 15 décembre 1928, est remplacé par la disposition suivante :

« *Article 14.* — Les gardes-voyers et les inspecteurs remettront les procès-verbaux qu'ils auront dressés à l'inspecteur en chef. Les procès-verbaux seront transmis dans les trois jours, au procureur du Roi ».

Art. 53
(art. 31)

L'article 9, alinéa 2, de l'arrêté royal du 31 mars 1892 relatif aux enquêtes en matière d'assistance publique est remplacé par la disposition suivante :

« Ces procès-verbaux sont transmis dans les trois jours au procureur du Roi ».

Art. 54
(art. 32)

L'article 9 de l'arrêté royal du 7 février 1898 qui porte règlement relatif à l'organisation de la police des tramways est remplacé par la disposition suivante :

« *Artikel 9.* — Ces procès-verbaux sont transmis dans les trois jours au procureur du Roi. »

Art. 55
(art. 33)

A l'article 2 de la loi du 4 mai 1900 sur le commerce des bourgeois de résineux, les mots « juges de paix » sont remplacés par les mots « tribunaux de police ».

« De misdrijven in het eerste lid bedoeld zijn strafbaar met de straffen gesteld in het Strafwetboek, in soortelijke gevallen te weten : ».

Art. 50
(art. 28)

Artikel 182 van het Boswetboek, gewijzigd bij de wetten van 10 oktober 1967 en 8 april 1969, wordt vervangen door de volgende bepaling :

« *Artikel 182.* — Processen-verbaal, opgemaakt door wachters van bossen van bijzondere personen, worden binnen een maand overhandigd aan de procureur des Konings ».

Art. 51
(art. 29)

Artikel 82 van het Veldwetboek, gewijzigd bij de wet van 8 april 1969, wordt vervangen door de volgende bepaling :

« *Artikel 82.* — Het proces-verbaal wordt binnen drie dagen gezonden aan de procureur des Konings ».

Art. 52
(art. 30)

Artikel 14 van de wet van 25 juli 1891 houdende herziening van de wet van 15 april 1843 op de politie der spoorwegen, gewijzigd bij de wet van 15 december 1928, wordt door de volgende bepaling vervangen :

« *Artikel 14.* — De wegeniswachters en de opzieners overhandigen de processen-verbaal die ze hebben opgemaakt aan de hoofdopziener. De processen-verbaal worden binnen drie dagen overgezonden aan de procureur des Konings ».

Art. 53
(art. 31)

Artikel 9, tweede lid, van het koninklijk besluit van 31 maart 1892 dat betrekking heeft op de getuigenverhoren inzake openbare onderstand, wordt door de volgende bepaling vervangen :

« Die processen-verbaal worden binnen drie dagen aan de procureur des Konings overgezonden ».

Art. 54
(art. 32)

Artikel 9 van het koninklijk besluit van 7 februari 1898 houdende reglement betreffende de organisatie van de politie der tramwegen wordt door de volgende bepaling vervangen :

« *Artikel 9.* — Die processen-verbaal worden binnen drie dagen aan de procureur des Konings overgezonden. »

Art. 55
(art. 33)

In artikel 2 van de wet van 4 mei 1900 op de handel in scheuten van harsbomen, wordt het woord « vrederechters » vervangen door het woord « politierechtbanken ».

Art. 56
(art. 34)

L'article 3 de l'arrêté royal du 25 août 1900 relatif à l'exécution de la loi sur le commerce des bourgeons de résineux est remplacé par la disposition suivante :

« Article 3. — Les procès-verbaux sont transmis dans les trois jours au procureur du Roi ».

Art. 57
(art. 35)

A l'article 14, alinéa 2, de l'arrêté royal du 29 août 1926 relatif à l'agrément de gardes pour surveiller l'exécution de la loi du 10 mars 1925 sur les distributions d'énergie électrique, les mots « ou à l'officier du ministère public près le tribunal de police suivant leur compétence respective » sont supprimés.

Art. 58
(art. 36)

L'article 208 du Code électoral est remplacé par la disposition suivante :

« Article 208. — Il n'y a pas lieu à poursuite si le juge de paix admet le fondement de ces excuses d'accord avec le procureur du Roi ».

Art. 59
(art. 36)

L'article 209, alinéa 1er, du même Code, est remplacé par la disposition suivante :

« Dans les huit jours de la proclamation des élus, le procureur du Roi dresse la liste des électeurs qui n'ont pas pris part au vote et dont les excuses n'ont pas été admises ».

Art. 60
(art. 37)

A l'article 36, alinéa 2, de la loi du 27 juin 1937 portant révision de la loi du 16 novembre 1919 relative à la réglementation de la navigation aérienne, les mots « ou l'officier du ministère public près le tribunal de police » sont supprimés.

Art. 61
(art. 38)

Dans l'article 11, alinéa 1er, des lois sur l'enseignement primaire, coordonnées le 20 août 1957, modifié par les lois du 8 avril 1965 et du 10 octobre 1967, les mots « en ce dernier cas, à l'intervention de l'officier du ministère public près le tribunal de police » sont supprimés.

Art. 62
(art. 10)

Dans l'article 2 de la loi du 29 juin 1964 concernant la suspension, le sursis et la probation, les mots « à l'except-

Art. 56
(art. 34)

Artikel 3 van het koninklijk besluit van 25 augustus 1900 dat betrekking heeft op de uitvoering van de wet op de handel in scheuten van harsbomen, wordt door de volgende bepaling vervangen :

« Article 3. — De processen-verbaal worden binnen drie dagen aan de procureur des Konings overgezonden ».

Art. 57
(art. 35)

In artikel 14, tweede lid, van het koninklijk besluit van 29 augustus 1926 dat betrekking heeft op de erkenning van de wachters die moeten waken over de uitvoering van de wet van 10 maart 1925 op de elektriciteitsvoorziening, vervallen de woorden « of aan den ambtenaar van het openbaar ministerie bij het politiegerecht, naar gelang hunner bevoegdheid ».

Art. 58
(art. 36)

Artikel 208 van het Kieswetboek wordt door de volgende bepaling vervangen :

« Artikel 208. — Er wordt geen vervolging ingesteld wanneer deze verschoning gegrond wordt geacht door de vrederechter, in overeenstemming met de procureur des Konings ».

Art. 59
(art. 36)

Artikel 209, eerste lid, van hetzelfde Wetboek, wordt door de volgende bepaling vervangen :

« Binnen acht dagen na de afkondiging van de namen van de gekozenen maakt de procureur des Konings de lijst op van de kiezers die niet aan de stemming hebben deelgenomen en wier verschoning niet is aangenomen ».

Art. 60
(art. 37)

In artikel 36, tweede lid, van de wet van 27 juni 1937 houdende herziening van de wet van 16 november 1919 betreffende de regeling der luchtvaart, worden de woorden « of de ambtenaar van het openbaar ministerie bij de politierechtbank » weggelaten.

Art. 61
(art. 38)

In artikel 11, eerste lid, van de wetten op het lager onderwijs, gecoördineerd op 20 augustus 1957, gewijzigd bij de wetten van 8 april 1965 en 10 oktober 1967, worden de woorden « in dit laatste geval, door tussenkomst van de ambtenaar van het openbaar ministerie bij de politierechtbank » weggelaten.

Art. 62
(art. 10)

In artikel 2 van de wet van 29 juni 1964 betreffende de opschorting, het uitstel en de probatie, worden de woor-

tion du ministère public près le tribunal de police » et les mots « et des tribunaux de police » sont supprimés.

Art. 63
(art. 10)

Dans l'article 3, alinéa 1er, de la même loi, les mots « et des tribunaux de police » sont supprimés.

Art. 64
(art. 10)

Dans l'article 8, § 2, de la même loi, les mots « à l'exception des tribunaux de police et des tribunaux correctionnels siégeant en degré d'appel » sont supprimés.

Art. 65
(art. 40)

L'article 55, alinéa 2, de la loi relative à la police de la circulation routière, coordonné le 16 mars 1968, modifiée par la loi du 9 juillet 1976, est remplacé par la disposition suivante :

« Le retrait immédiat est ordonné soit par le procureur du Roi, soit par l'auditeur militaire lorsque l'infraction est de la compétence du conseil de guerre.

Il ne peut toutefois être ordonné que par le procureur général près la cour d'appel ou par l'auditeur général près la cour militaire lorsque les faits sont de la compétence de l'une de ces cours. »

Art. 66
(art. 41, nouveau)

Dans l'article 56 de la même loi, le deuxième alinéa est remplacé par les dispositions suivantes :

« Le retrait du document n'est pas maintenu au-delà de cinq jours.

Celui-ci est restitué lorsque le titulaire d'un permis de conduire étranger quitte le territoire. »

Art. 67
(art. 18, nouveau)

Dans les articles 269, 1, 1°, et 269, 2, 1°, du Code des droits d'enregistrement, d'hypothèque et de greffe, modifiés par la loi du 10 octobre 1967, les mots « et les tribunaux de police » sont insérés chaque fois après les mots « justices de paix ».

Art. 68
(art. 39, nouveau)

A l'article 36bis, deuxième alinéa, de la loi du 8 avril 1965 sur la protection de la jeunesse, inséré par l'article 2 de la loi du 9 mai 1972 les modifications suivantes sont apportées :

1° les mots « les débats devant ces juridictions ont lieu en Chambre de Conseil » sont supprimés;

2° les mots « s'ils » sont remplacés par les mots « si les débats ».

den « met uitzondering van het openbaar ministerie bij de politierechtbank » en de woorden « en de politierechtbanken » weggelaten.

Art. 63
(art. 10)

In artikel 3, eerste lid, van dezelfde wet, worden de woorden « en de politierechtbanken » weggelaten.

Art. 64
(art. 10)

In artikel 8, § 2, van dezelfde wet, worden de woorden « met uitzondering van de politierechtbanken en de correctionele rechtbanken die zitting houden in hoger beroep » weggelaten.

Art. 65
(art. 40)

Artikel 55, tweede lid, van de wet betreffende de politie over het wegverkeer, gecoördineerd op 16 maart 1968, gewijzigd bij de wet van 9 juli 1976, wordt door de volgende bepaling vervangen :

« Onmiddellijke intrekking wordt bevolen hetzij door de procureur des Konings hetzij door de krijgsauditeur wanneer het misdrijf onder de bevoegdheid van de krijgsraad valt.

Onmiddellijke intrekking kan echter alleen door de procureur-generaal bij het hof van beroep of door de auditeur-generaal bij het militair gerechtshof worden gelast, indien de feiten tot de bevoegdheid van een dezer hoven behoren. »

Art. 66
(art. 41, nieuw)

In artikel 56 van dezelfde wet wordt het tweede lid vervangen door de volgende bepalingen :

« De intrekking van het document wordt niet langer dan vijf dagen gehandhaafd.

Het wordt teruggegeven wanneer de houder van een buitenlands rijbewijs het grondgebied verlaat. »

Art. 67
(art. 18, nieuw)

In de artikelen 269, 1, 1°, en 269, 2, 1°, van het Wetboek van registratie-, hypotheek- en griffierechten, gewijzigd bij de wet van 10 oktober 1967, worden telkens na het woord « vredegerichten » de woorden « en de politierechtbanken » ingevoegd.

Art. 68
(art. 39, nieuw)

In artikel 36bis, tweede lid, van de wet van 8 april 1965 betreffende de jeugdbescherming, ingevoegd bij artikel 2 van de wet van 9 mei 1972 worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° de woorden « de debatten van die gerechten hebben in raadkamer plaats » worden weggelaten;

2° de woorden « indien eruit » worden vervangen door de woorden « indien uit de debatten ».

Art. 69
(art. 42)

Sont abrogés :

1° la loi du 14 juillet 1956 modifiant la législation sur la rémunération des officiers du ministère public près les tribunaux de police;

2° les articles 84 à 88 de la loi du 14 février 1961 d'expansion économique et de redressement financier.

CHAPITRE V

Fixation du personnel
des tribunaux, des parquets et des greffes

Art. 70
(art. 56)

Le cadre des juges et des membres du greffe des tribunaux de police prévus à l'article 3 de l'annexe au Code judiciaire est établi comme suit :

Siège	Juges	Greffiers en chef	Greffiers	Commis- greffiers
Anvers	7	1	8	4
Malines	2	1	2	2
Turnhout	2	1	3	1
Hasselt	2	1	3	1
Tongres	2	1	4	2
Bruxelles	7	1	8	4
Hal	1	1	1	1
Vilvorde	2	1	2	1
Louvain	2	1	1	1
Nivelles	2	1	1	1
Gand	4	1	5	2
Termonde	3	1	5	2
Audenarde	1	1	1	1
Bruges	3	1	5	2
Courtrai	3	1	5	2
Ypres)	1	1	1	1
Furnes)				
Liège	5	1	6	3
Huy	1	1	1	1
Verviers	1	1	1	1
Eupen et Verviers	1	—	—	—
Eupen	—	1	—	—
Dinant	2	1	1	1
Namur	2	1	2	1
Arlon	1	1	1	1
Neufchâteau)	1	1	1	1
Marche-en-Famenne)				
Mons	3	1	5	2
Charleroi	5	1	6	3
Tournai	2	1	1	1

Art. 69
(art. 42)

Opgeheven worden :

1° de wet van 14 juli 1956 tot wijziging van de wetgeving op de bezoldiging van de ambtenaren van het openbaar ministerie bij de politierechtbanken;

2° de artikelen 84 tot 88 van de wet van 14 februari 1961 voor economische expansie, sociale vooruitgang en financieel herstel.

HOOFDSTUK V

Vaststelling van de personeelsformatie
van de rechtbanken, parketten en griffies

Art. 70
(art. 56)

De personeelsformatie van de rechters en van de leden van de griffie van de politierechtbanken bepaald in artikel 3 van het bijvoegsel bij het Gerechtelijk Wetboek wordt als volgt vastgesteld :

Zetel	Rechters	Hoofd- griffiers	Griffiers	Klerken- griffiers
Antwerpen	7	1	8	4
Mechelen	2	1	2	2
Turnhout	2	1	3	1
Hasselt	2	1	3	1
Tongeren	2	1	4	2
Brussel	7	1	8	4
Halle	1	1	1	1
Vilvoorde	2	1	2	1
Leuven	2	1	1	1
Nijvel	2	1	1	1
Gent	4	1	5	2
Dendermonde	3	1	5	2
Oudenaarde	1	1	1	1
Brugge	3	1	5	2
Kortrijk	3	1	5	2
Ieper)	1	1	1	1
Veurne)				
Luik	5	1	6	3
Hoei	1	1	1	1
Verviers	1	1	1	1
Eupen en Verviers	1	—	—	—
Eupen	—	1	—	—
Dinant	2	1	1	1
Namen	2	1	2	1
Aarlen	1	1	1	1
Neufchâteau)	1	1	1	1
Marche-en-Famenne)				
Bergen	3	1	5	2
Charleroi	5	1	6	3
Doornik	2	1	1	1

Art. 71
(art. 57)

Le tableau III « Tribunaux de première instance » annexé à la loi du 3 avril 1953 d'organisation judiciaire est remplacé par le tableau suivant :

Siege	Président	Vice-présidents	Juges	Juges suppléants	Procureur du Roi	Substituts du procureur du Roi	Greffier en chef
Anvers	1	9	37	15	1	41	1
Malines	1	2	9	4	1	11	1
Turnhout	1	2	10	4	1	11	1
Bruxelles	1	15	61	26	1	66	1
Louvain	1	2	11	6	1	11	1
Nivelles	1	2	8	6	1	10	1
Charleroi	1	6	23	13	1	27	1
Mons	1	4	15	7	1	16	1
Tournai	1	2	10	5	1	12	1
Bruges	1	4	18	7	1	20	1
Courtrai	1	3	14	7	1	16	1
Furnes	1	1	3	3	1	4	1
Ypres	1	1	4	4	1	5	1
Audenarde	1	1	6	4	1	6	1
Gand	1	5	20	11	1	27	1
Termonde	1	4	19	10	1	21	1
Huy	1	1	6	5	1	6	1
Liège	1	7	27	13	1	29	1
Verviers	1	2	8	5	1	10	1
Hasselt	1	3	11	4	1	11	1
Tongres	1	2	8	4	1	10	1
Arlon	1	1	3	5	1	5	1
Marche-en-Famenne	1	1	3	3	1	3	1
Neufchâteau	1	1	3	4	1	3	1
Namur	1	2	11	5	1	12	1
Dinant	1	1	6	5	1	7	1

Art. 72
(art. 58)

Le tableau « Nombre des premiers substituts du procureur du Roi dans les tribunaux de première instance » annexé à la loi du 3 avril 1953 d'organisation judiciaire est remplacé par le tableau suivant :

Tribunaux - Siege	Nombre maximum de premiers substituts du procureur du Roi
Anvers	13
Malines	3
Turnhout	3
Bruxelles	22
Louvain	3
Nivelles	3
Charleroi	9
Mons	5
Tournai	4
Bruges	6
Courtrai	5
Furnes	1
Ypres	1
Audenarde	2
Gand	9
Termonde	7
Huy	2
Liège	9
Verviers	3
Hasselt	3
Tongres	3
Arlon	1
Marche-en-Famenne	1
Neufchâteau	1
Namur	4
Dinant	2

Art. 71
(art. 57)

De tabel III « Rechtbanken van eerste aanleg » gevoegd bij de wet van 3 april 1953 betreffende de rechterlijke inrichting wordt door de volgende tabel vervangen :

Zetel	Voorzitter	Ondervoorzitters	Rechters	Plaatsvervangende rechters	Procureur des Konings	Substituut-procureur des Konings	Hoofdgriffier
Antwerpen	1	9	37	15	1	41	1
Mechelen	1	2	9	4	1	11	1
Turnhout	1	2	10	4	1	11	1
Brussel	1	15	61	26	1	66	1
Leuven	1	2	11	6	1	11	1
Nijvel	1	2	8	6	1	10	1
Charleroi	1	6	23	13	1	27	1
Bergen	1	4	15	7	1	16	1
Doornik	1	2	10	5	1	12	1
Brugge	1	4	18	7	1	20	1
Kortrijk	1	3	14	7	1	16	1
Veurne	1	1	3	3	1	4	1
Ieper	1	1	4	4	1	5	1
Oudenaarde	1	1	6	4	1	6	1
Gent	1	5	20	11	1	27	1
Dendermonde	1	4	19	10	1	21	1
Hoei	1	1	6	5	1	6	1
Luik	1	7	27	13	1	29	1
Verviers	1	2	8	5	1	10	1
Hasselt	1	3	11	4	1	11	1
Tongeren	1	2	8	4	1	10	1
Aarlen	1	1	3	5	1	5	1
Marche-en-Famenne	1	1	3	3	1	3	1
Neufchâteau	1	1	3	4	1	3	1
Namen	1	2	11	5	1	12	1
Dinant	1	1	6	5	1	7	1

Art. 72
(art. 58)

De tabel « Aantal eerste substituut-procureur des Konings in de rechtbanken van eerste aanleg » gevoegd bij de wet van 3 april 1953 betreffende de rechterlijke inrichting wordt door de volgende tabel vervangen :

Rechtbanken - Zetel	Maximum aantal eerste substituut-procureurs des Konings
Antwerpen	13
Mechelen	3
Turnhout	3
Brussel	22
Leuven	3
Nijvel	3
Charleroi	9
Bergen	5
Doornik	4
Brugge	6
Kortrijk	5
Veurne	1
Ieper	1
Oudenaarde	2
Gent	9
Dendermonde	7
Hoei	2
Luik	9
Verviers	3
Hasselt	3
Tongeren	3
Aarlen	1
Marche-en-Famenne	1
Neufchâteau	1
Namen	4
Dinant	2

Art. 73
(art. 59)

Le cadre des membres du greffe des tribunaux de première instance est établi comme suit :

Siège	Greffier-chef de service	Greffier	Commis- greffier
Anvers ...	3	31	12
Malines ...	1	7	3
Turnhout ...	1	8	3
Bruxelles ...	3	54	19
Louvain ...	1	9	4
Nivelles ...	1	7	3
Charleroi ...	3	20	8
Mons ...	2	15	6
Tournai ...	1	9	4
Bruges ...	2	16	6
Ypres ...	—	4	2
Courtrai ...	2	11	5
Furnes ...	—	4	2
Termonde ...	2	14	6
Gand ...	3	18	7
Audenarde ...	1	6	3
Huy ...	1	5	2
Liège ...	3	23	9
Verviers ...	1	8	3
Hasselt ...	1	8	3
Tongres ...	1	8	3
Arlon ...	1	5	2
Marche-en-Famenne ...	—	3	1
Neufchâteau ...	—	4	2
Dinant ...	1	5	2
Namur ...	1	9	4

Art. 74
(art. 60)

Le cadre des membres du greffe des justices de paix prévues à l'article 1er de l'annexe au Code judiciaire est établi comme suit :

Canton	Greffier en chef ou greffier-chef de greffe	Greffier	Commis- greffier
Anvers I ...	1	1	1
Anvers II ...	1	1	1
Anvers III ...	1	1	1
Anvers IV ...	1	1	1
Anvers V ...	1	1	1
Anvers VI ...	1	1	1
Anvers VII ...	1	1	1
Berchem ...	1	1	1
Boom ...	1	—	—
Borgerhout ...	1	1	1
Brasschaat ...	1	—	1
Deurne ...	1	1	1
Kapellen ...	1	1	1
Kontich ...	1	1	1
Merksem ...	1	1	1
Zandhoven ...	1	—	1
Heist-op-den-Berg ...	1	—	—
Lierre ...	1	—	1
Malines ...	1	1	1
Willebroek ...	1	—	1
Herentals ...	1	—	1
Mol ...	1	1	1
Turnhout I ...	1	1	1
Turnhout II ...	1	—	—
Westerlo ...	1	—	—
Anderlecht I ...	1	1	1
Anderlecht II ...	1	1	1
Asse ...	1	1	1
Bruxelles I ...	1	1	1
Bruxelles II ...	1	1	1
Bruxelles III ...	1	1	1
Bruxelles IV ...	1	1	1
Bruxelles V ...	1	—	1
Bruxelles VI ...	1	1	1
Bruxelles VII ...	1	1	1

Art. 73
(art. 59)

De personeelsformatie van de griffies van de rechtbanken van eerste aanleg wordt als volgt vastgesteld :

Zetel	Greffier- hoofd van dienst	Griffier	Klerk- griffier
Antwerpen ...	3	31	12
Mechelen ...	1	7	3
Turnhout ...	1	8	3
Brussel ...	3	54	19
Leuven ...	1	9	4
Nijvel ...	1	7	3
Charleroi ...	3	20	8
Bergen ...	2	15	6
Doornik ...	1	9	4
Brugge ...	2	16	6
Ieper ...	—	4	2
Kortrijk ...	2	11	5
Veurne ...	—	4	2
Dendermonde ...	2	14	6
Gent ...	3	18	7
Oudenaarde ...	1	6	3
Hoei ...	1	5	2
Luik ...	3	23	9
Verviers ...	1	8	3
Hasselt ...	1	8	3
Tongeren ...	1	8	3
Aarlen ...	1	5	2
Marche-en-Famenne ...	—	3	1
Neufchâteau ...	—	4	2
Dinant ...	1	5	2
Namen ...	1	9	4

Art. 74
(art. 60)

De personeelsformatie van de leden van de griffie van de vrederechten bepaald in artikel 1 van het bijvoegsel bij het Gerechtelijk Wetboek wordt als volgt vastgesteld :

Kantón	Hoofd- griffier of griffier- hoofd van de griffie	Griffier	Klerk- griffier
Antwerpen I ...	1	1	1
Antwerpen II ...	1	1	1
Antwerpen III ...	1	1	1
Antwerpen IV ...	1	1	1
Antwerpen V ...	1	1	1
Antwerpen VI ...	1	1	1
Antwerpen VII ...	1	1	1
Berchem ...	1	1	1
Boom ...	1	—	—
Borgerhout ...	1	1	1
Brasschaat ...	1	—	1
Deurne ...	1	1	1
Kapellen ...	1	1	1
Kontich ...	1	1	1
Merksem ...	1	1	1
Zandhoven ...	1	—	1
Heist-op-den-Berg ...	1	—	—
Lier ...	1	—	1
Mechelen ...	1	1	1
Willebroek ...	1	—	1
Herentals ...	1	—	1
Mol ...	1	1	1
Turnhout I ...	1	1	1
Turnhout II ...	1	—	—
Westerlo ...	1	—	—
Anderlecht I ...	1	1	1
Anderlecht II ...	1	1	1
Asse ...	1	1	1
Brussel I ...	1	1	1
Brussel II ...	1	1	1
Brussel III ...	1	1	1
Brussel IV ...	1	1	1
Brussel V ...	1	—	1
Brussel VI ...	1	1	1
Brussel VII ...	1	1	1

Canton	Greffier en chef ou greffier-chef de greffe	Greffier	Commis- greffier	Kanton	Hoofd- greffier of greffier- hoofd van de griffie	Griffier	Klerk- greffier
Bruxelles VIII	1	1	1	Brussel VIII	1	1	1
Bruxelles IX	1	—	1	Brussel IX	1	—	1
Auderghem	1	1	1	Oudergem	1	1	1
Etterbeek	1	1	1	Etterbeek	1	1	1
Hal	1	1	1	Halle	1	1	1
Ixelles I	1	—	1	Elsene I	1	—	1
Ixelles II	1	1	1	Elsene II	1	1	1
Jette	1	1	1	Jette	1	1	1
Molenbeek-Saint-Jean	1	1	1	Sint-Jans-Molenbeek	1	1	1
Saint-Gilles	1	1	1	Sint-Gillis	1	1	1
Saint-Josse-ten-Noode	1	1	1	Sint-Joost-ten-Node	1	1	1
Schaerbeek I	1	1	1	Schaerbeek I	1	1	1
Schaerbeek II	1	—	1	Schaerbeek II	1	—	1
Schaerbeek III	1	—	1	Schaerbeek III	1	—	1
Rhode-Saint-Genèse)				Sint-Genesius-Rode)			
Kraainem)	1	1	1	Kraainem)	1	1	1
Herne)				Herne)			
Sint-Kwintens-Lennik	1	1	1	Sint-Kwintens-Lennik	1	1	1
Forest	1	1	1	Vorst	1	1	1
Uccle	1	1	1	Ukkel	1	1	1
Vilvorde	1	1	1	Vilvoorde	1	1	1
Woluwe-Saint-Pierre	1	1	1	Sint-Pieters-Woluwe	1	1	1
Wolvertem	1	1	1	Wolvertem	1	1	1
Zaventem)				Zaventem)			
Overijse)	1	1	1	Overijse)	1	1	1
Aarschot)				Aarschot)			
Haacht)	1	1	1	Haacht)	1	1	1
Diest	1	—	—	Diest	1	—	—
Landen	1	1	1	Landen	1	1	1
Louvain I	1	1	1	Leuven I	1	1	1
Louvain II	1	1	1	Leuven II	1	1	1
Tirlemont	1	—	1	Tienen	1	—	1
Jodoigne)				Geldenaken)			
Perwez)	1	—	1	Perwijs)	1	—	1
Nivelles	1	1	1	Nijvel	1	1	1
Tubize	1	—	—	Tubeke	1	—	—
Wavre	1	1	1	Waver	1	1	1
Binche	1	—	1	Binche	1	—	1
Charleroi I	1	1	1	Charleroi I	1	1	1
Charleroi II	1	1	1	Charleroi II	1	1	1
Châtelet	1	1	1	Châtelet	1	1	1
Beaumont)				Beaumont)			
Chimay)	1	—	1	Chimay)	1	—	1
Fontaine-l'Évêque	1	—	1	Fontaine-l'Évêque	1	—	1
Gosselies	1	—	1	Gosselies	1	—	1
Jumet	1	—	1	Jumet	1	—	1
Marchienne-au-Pont	1	1	1	Marchienne-au-Pont	1	1	1
Seneffe	1	—	1	Seneffe	1	—	1
Merbes-le-Château)				Merbes-le-Château)			
Thuin)	1	—	1	Thuin)	1	—	1
Boussu	1	—	1	Boussu	1	—	1
Enghien)				Edingen)			
Lens)	1	—	1	Lens)	1	—	1
La Louvière	1	—	—	La Louvière	1	—	—
Le Roeulx	1	—	—	Le Roeulx	1	—	—
Mons I	1	1	1	Bergen I	1	1	1
Mons II	1	—	1	Bergen II	1	—	1
Pâturages)				Pâturages)			
Dour)	1	1	1	Dour)	1	1	1
Soignies	1	—	1	Zinnik	1	—	1
Ath	1	—	—	Aat	1	—	—
Lessines	1	—	—	Lessen	1	—	—
Leuze	1	—	—	Leuze	1	—	—
Mouscron)				Moeskroen)			
Comines)	1	1	1	Komen)	1	1	1
Péruwelz)				Péruwelz)			
Quevaucamps)	1	—	1	Quevaucamps)	1	—	1
Tournai I	1	—	1	Doornik I	1	—	1
Tournai II	1	—	1	Doornik II	1	—	1

Canton	Greffier en chef ou greffier-chef de greffe	Greffier	Commis- greffier
Alost I ...	1	1	1
Alost II ...	1	—	1
Beveren ...	1	—	—
Termonde ...	1	1	1
Hamme)			
Zelee)	1	—	1
Ninove ...	1	—	—
Saint-Nicolas I ...	1	1	1
Saint-Nicolas II ...	1	—	1
Wetteren)			
Lokeren)	1	1	1
Deinze ...	1	—	—
Eeklo ...	1	—	1
Gand I ...	1	1	1
Gand II)			
Zomergem)	1	—	1
Gand III ...	1	1	1
Gand IV ...	1	1	1
Gand V ...	1	1	1
Gand VI ...	1	1	1
Gand VII ...	1	1	1
Zelzate ...	1	—	—
Grammont ...	1	—	—
Audenarde)			
Kruishoutem)	1	—	1
Renaix)			
Brakel)	1	—	1
Zottegem)			
Herzele)	1	1	1
Bruges I ...	1	1	1
Bruges II ...	1	1	1
Bruges III ...	1	1	1
Oostende I ...	1	1	1
Oostende II ...	1	1	1
Tielt ...	1	—	—
Torhout ...	1	—	1
Ypres I ...	1	—	—
Ypres II)			
Poperinge)	1	—	1
Wervik ...	1	—	—
Harelbeke ...	1	—	—
Izegem ...	1	—	1
Courtrai I ...	1	1	1
Courtrai II ...	1	1	1
Menin ...	1	1	1
Oostrozebeke ...	1	—	—
Roulers ...	1	1	1
Dixmude ...	1	—	—
Furnes)			
Nieuwpoort)	1	1	1
Hamoir ...	1	—	—
Hannut ...	1	—	—
Huy I ...	1	—	1
Huy II ...	1	—	—
Fléron ...	1	1	1
Grivegnée ...	1	1	1
Herstal ...	1	1	1
Grâce-Hollogne ...	1	1	1
Liège I ...	1	1	2
Liège II ...	1	1	1
Liège III ...	1	1	1
Louveigné ...	1	—	—
Saint-Nicolas ...	1	—	1
Seraing ...	1	1	1
Visé)			
Fexhe-Slins)	1	—	1
Waremmes ...	1	—	—
Eupen ...	1	—	—
Limbourg)			
Aubel)	1	—	1
Malmédy ...	1	—	—
Saint-Vith ...	1	—	—

Kanton	Hoofd- greffier of greffier- hoofd van de griffie	Griffier	Klerk- greffier
Aalst I ...	1	1	1
Aalst II ...	1	—	1
Beveren ...	1	—	—
Dendermonde ...	1	1	1
Hamme)			
Zelee)	1	—	1
Ninove ...	1	—	—
Sint-Niklaas I ...	1	1	1
Sint-Niklaas II ...	1	—	1
Wetteren)			
Lokeren)	1	1	1
Deinze ...	1	—	—
Eeklo ...	1	—	1
Gent I ...	1	1	1
Gent II)			
Zomergem)	1	—	1
Gent III ...	1	1	1
Gent IV ...	1	1	1
Gent V ...	1	1	1
Gent VI ...	1	1	1
Gent VII ...	1	1	1
Zelzate ...	1	—	—
Geraardsbergen ...	1	—	—
Oudenaarde)			
Kruishoutem)	1	—	1
Ronse)			
Brakel)	1	—	1
Zottegem)			
Herzele)	1	1	1
Brugge I ...	1	1	1
Brugge II ...	1	1	1
Brugge III ...	1	1	1
Oostende I ...	1	1	1
Oostende II ...	1	1	1
Tielt ...	1	—	—
Torhout ...	1	—	1
Ieper I ...	1	—	—
Ieper II)			
Poperinge)	1	—	1
Wervik ...	1	—	—
Harelbeke ...	1	—	—
Izegem ...	1	—	1
Kortrijk I ...	1	1	1
Kortrijk II ...	1	1	1
Menen ...	1	1	1
Oostrozebeke ...	1	—	—
Roeselare ...	1	1	1
Diksmuide ...	1	—	—
Veurne)			
Nieuwpoort)	1	1	1
Hamoir ...	1	—	—
Hannut ...	1	—	—
Hoei I ...	1	—	1
Hoei II ...	1	—	—
Fléron ...	1	1	1
Grivegnée ...	1	1	1
Herstal ...	1	1	1
Grâce-Hollogne ...	1	1	1
Luik I ...	1	1	2
Luik II ...	1	1	1
Luik III ...	1	1	1
Louveigné ...	1	—	—
Saint-Nicolas ...	1	—	1
Seraing ...	1	1	1
Wezet)			
Fexhe-Slins)	1	—	1
Borgworm ...	1	—	—
Eupen ...	1	—	—
Limbourg)			
Aubel)	1	—	1
Malmédy ...	1	—	—
Sankt-Vith ...	1	—	—

Canton	Greffier en chef ou greffier-chef de greffe	Greffier	Commis- greffier
Spa)	1	—	1
Stavelot)			
Verviers I)	1	—	1
Herve)			
Verviers II ...	1	—	1
Beringen ...	1	1	1
Hasselt I ...	1	1	1
Hasselt II ...	1	1	1
Neerpelt ...	1	—	1
Saint-Trond ...	1	—	2
Bilzen)			
Looz)	1	1	1
Genk ...	1	1	1
Maaseik)			
Bree)	1	1	1
Maasmechelen ...	1	—	1
Tongres)			
Fouron-Saint-Martin)	1	1	1
Arlon ...	1	—	—
Messancy)			
Etalle)	1	—	1
Virton)			
Florenville)	1	—	1
La Roche)			
Barvaux)	1	—	—
Marche-en-Famenne ...	1	—	—
Vielsalm)			
Houffalize)	1	—	1
Bastogne ...	1	—	—
Bouillon)			
Paliseul)	1	—	1
Neufchâteau ...	1	—	—
Saint-Hubert)			
Wellin)	1	—	1
Beauraing)			
Gedinne)	1	—	1
Ciney)			
Rochefort)	1	—	—
Dinant ...	1	—	—
Pilippeville)			
Couvin)	1	—	1
Walcourt)			
Florennes)	1	—	1
Fosses-la-Ville ...	1	1	1
Gembloux)			
Eghezée)	1	—	1
Namur I ...	1	1	1
Namur II)			
Andenne)	1	1	1

Art. 75

(art. 61)

Lorsque les nécessités du service le justifient, le Ministre de la Justice détermine le greffe de la juridiction auquel sont affectés les greffiers et commis-greffiers, et le personnel des greffes des juridictions dont la compétence a été modifiée par la présente loi.

Dans ce cas, des frais de parcours peuvent être remboursés, pendant les six premiers mois de l'affectation nouvelle, selon le tarif fixé par le Roi en matière de frais de parcours

Kanton	Hoofd- greffier of griffier- hoofd van de griffie	Griffier	Klerk- griffier
Spa)	1	—	1
Stavelot)			
Verviers I)	1	—	1
Herve)			
Verviers II ...	1	—	1
Beringen ...	1	1	1
Hasselt I ...	1	1	1
Hasselt II ...	1	1	1
Neerpelt ...	1	—	1
Sint-Truiden ...	1	—	2
Bilzen)			
Borgloon)	1	1	1
Genk ...	1	1	1
Maaseik)			
Bree)	1	1	1
Maasmechelen ...	1	—	1
Tongeren)			
St.-Martens-Voeren)	1	1	1
Aarlen ...	1	—	—
Messancy)			
Etalle)	1	—	1
Virton)			
Florenville)	1	—	1
La Roche)			
Barvaux)	1	—	—
Marche-en-Famenne ...	1	—	—
Vielsalm)			
Houffalize)	1	—	1
Bastenaken ...	1	—	—
Bouillon)			
Paliseul)	1	—	1
Neufchâteau ...	1	—	—
Saint-Hubert)			
Wellin)	1	—	1
Beauraing)			
Gedinne)	1	—	1
Ciney)			
Rochefort)	1	—	—
Dinant ...	1	—	—
Pilippeville)			
Couvin)	1	—	1
Walcourt)			
Florennes)	1	—	1
Fosses-la-Ville ...	1	1	1
Gembloux)			
Eghezée)	1	—	1
Namen I ...	1	1	1
Namen II)			
Andenne)	1	1	1

Art. 75

(art. 61)

Wanneer de behoeften van de dienst het rechtvaardigen, bepaalt de Minister van Justitie de griffie van het gerecht waarvoor de griffiers en klerken-griffiers en het griffiepersoneel van de gerechten waarvan de bevoegdheid door deze wet wordt gewijzigd, worden aangewezen.

In dat geval kunnen gedurende de eerste zes maanden na de nieuwe aanwijzing reiskosten worden terugbetaald overeenkomstig het tarief door de Koning vastgesteld inzake

accordés aux fonctionnaires de l'Etat en déplacement de service.

Par dérogation à l'article 305 du Code judiciaire, les greffiers visés au présent article peuvent conserver la résidence qui était la leur avant leur affectation.

Art. 76

(art. 74, nouveau)

Le cadre des juges et des membres du greffe des tribunaux de police prévu à l'article 3ter de l'annexe du Code judiciaire est établi comme suit :

Siège	Juge	Greffiers en chef	Greffiers	Commis- greffiers
Malines	1	1	1	1
Lierre	1	1	—	1
Termonde	1	1	1	1
Alost	1	1	1	1
Saint-Nicolas	1	1	1	1

Le cadre prévu pour Malines et Lierre est supprimé lors de la suppression du tribunal de police de Lierre.

Le cadre prévu pour Alost ou Saint-Nicolas est ajouté au cadre prévu pour Termonde, à l'exception du cadre des greffiers en chef qui est supprimé, lors de la suppression soit du tribunal de police d'Alost, soit du tribunal de police de Saint-Nicolas.

Art. 77

(art. 75, nouveau)

Si deux ou plusieurs tribunaux de police sont fusionnés avec maintien d'un seul siège, le greffier en chef titulaire de celui-ci reste en fonction et les greffiers en chef des tribunaux de police supprimés lui sont attachés.

Les greffiers en chef qui ont été attachés à un autre tribunal de police seront nommés greffier en chef-titulaire au fur et à mesure des vacances et suivant l'ordre d'ancienneté de leur nomination.

Art. 78

(art. 62)

Sont abrogées :

1° la loi du 16 juillet 1970 déterminant le cadre du personnel des tribunaux de police, modifiée par la loi du 7 mars 1977;

2° la loi du 20 juillet 1971 déterminant le cadre du personnel des justices de paix, modifiée par la loi du 2 juillet 1975;

3° la loi du 2 juillet 1975 déterminant le cadre du personnel des tribunaux de première instance.

CHAPITRE VI

Entrée en vigueur

Art. 79

(art. 76)

Les dispositions de la présente loi entreront en vigueur aux dates fixées par le Roi.

reiskosten voor rijksambtenaren op dienstreis.

In afwijking van artikel 305 van het Gerechtelijk Wetboek mogen de in dit artikel bedoelde griffiers hun verblijfplaats van vóór hun aanwijzing behouden.

Art. 76

(art. 74, nieuw)

De personeelsformatie van de rechters en van de leden van de griffie van de politierechtbanken voorzien in artikel 3ter van het bijvoegsel bij het Gerechtelijk Wetboek wordt als volgt vastgesteld :

Zetel	Rechter	Hoofd- griffiers	Griffiers	Klerken- griffiers
Mechelen	1	1	1	1
Lier	1	1	—	1
Dendermonde	1	1	1	1
Aalst	1	1	1	1
Sint-Niklaas	1	1	1	1

De voor Mechelen en Lier voorziene personeelsformatie wordt opgeheven bij de opheffing van de politierechtbank te Lier.

De personeelsformatie voorzien voor Aalst of Sint-Niklaas wordt toegevoegd aan de personeelsformatie voorzien voor Dendermonde, met uitzondering van de formatie van de hoofdgriffiers die wordt geschrapt bij de opheffing, hetzij van de politierechtbank te Aalst, hetzij van de politierechtbank te Sint-Niklaas.

Art. 77

(art. 75, nieuw)

Indien twee of meer politierechtbanken worden samengesmolten met handhaving van één gerecht, blijft de hoofdgriffier die aldaar titularis is, in functie en worden de hoofdgriffiers van de opgeheven politierechtbanken eraan verbonden.

De hoofdgriffiers die verbonden worden aan een andere politierechtbank krachtens het voorgaande lid, worden benoemd tot hoofdgriffier-titularis van deze politierechtbank naar gelang van de vacatures en naar de orde van hun benoeming.

Art. 78

(art. 62)

Opgeheven worden :

1° de wet van 16 juli 1970 tot vaststelling van de personeelsformatie van de politierechtbanken, gewijzigd bij de wet van 7 maart 1977;

2° de wet van 20 juli 1970 tot vaststelling van de personeelsformatie van de vrederechten, gewijzigd bij de wet van 2 juli 1975;

3° de wet van 2 juli 1975 tot vaststelling van de personeelsformatie van de rechtbanken van eerste aanleg.

HOOFDSTUK VI

Inwerkingtreding

Art. 79

(art. 76)

De bepalingen van deze wet treden in werking op de data die de Koning bepaalt.

ANNEXE I

BIJLAGE I

Nombre total des affaires de police et jugements en matière
d'accidents de roulage

Moyenne des années 1977-1978

Totaal aantal politiezaken en vonnissen
verkeersongevallen

Gemiddelde van de jaren 1977-1978

Siège Zetel	Nombre total des affaires de police et jugements en matière d'accidents de roulage Totaal aantal politiezaken en vonnissen verkeersongevallen		Moyenne 1977-1978 Gemiddelde 1977-1978	Cadre actuel Huidig kader	Divisé par 3250 Gedeeld door 3250
	1977	1978			
1. Antwerpen. — Anvers	24 522	22 683	23 692	6	7 (7,28)
2. Mechelen-Lier. — Malines-Lierre	5 463	3 822	4 462	1+1	1(+1) (1,37)
3. Turnhout.	6 283	7 699	6 991	1	2 (2,15)
4. Hasselt	6 297	6 929	6 613	2	2 (2,03)
5. Tongeren. — Tongres	7 433	7 772	7 602	3	2 (2,33)
6. Gent. — Gand	11 866	11 710	11 788	3	4 (3,62)
7. Dendermonde-Aalst-St. Niklaas Termonde-Alost-St-Nicolas	10 282	9 131	9 706	1+1+1	1+1+1 (2,98)
8. Oudenaarde. — Audenarde	2 832	2 662	2 747	—	1 (0,84)
9. Brugge. — Bruges	10 819	10 955	10 887	2	3 (3,34)
10. Kortrijk. — Courtrai	10 606	9 622	10 114	2	3 (3,11)
11. Ieper-Veurne. — Ypres-Furnes	3 115	2 908	3 011	—	1 (0,97)
12. Bruxelles-Hal-Vilvorde. Brussel-Halle-Vilvoorde	33 907	30 666	32 286	8	10 (9,93)
13. Leuven. — Louvain	4 152	4 366	4 259	1	2 (1,31)
14. Nivelles. — Nijvel	4 538	4 795	4 666	1	2 (1,43)
15. Liège. — Luik	16 443	15 205	15 822	5	5 (4,86)
16. Huy. — Hoei	3 511	3 482	3 496	—	1 (1,07)
17. Verviers. — Eupen	4 402	4 023	4 212	—	2 (1,29)
18. Dinant	4 546	4 241	4 393	—	2 (1,35)
19. Namur. — Namen	5 963	5 428	5 696	2	2 (1,75)
20. Arlon. — Aarlen	2 595	3 406	3 000	—	1 (0,98)
21. Marche-en-Famenne. — Neufchâteau	3 199	3 408	3 303	—	1 (1,01)
22. Mons. — Bergen	10 910	9 373	10 391	1	3 (3,19)
23. Charleroi	16 321	14 633	15 502	5	5 (4,76)
24. Tournai. — Doornik	5 628	4 834	5 231	—	2 (1,60)
	215 633	204 343		47	68

ANNEXE II

Greffes des tribunaux de police
Modification compétence

Statistiques 1977-1978

BIJLAGE II

Griffies van de politierechtbanken
Wijziging van de bevoegdheid

Statistieken 1977-1978

Siège — Zetel	Jugements moy. 77-78 — Vonnissen gemidd. 77-78	Calcul de l'effectif. — Berekening van het effectief		Effectif — Effectief
		Divisés par 650, 750 ou 800 — Gedeeld door 650, 750 of 800	+ 1 par section ou tribunal — 1 — + 1 per afdeling of rechtbank — 1	
Antwerpen	23 603	$29,50 = 30$	—	30
Mechelen)	4 643	$2\,396 : 650 = 3,68 = 4$	—	4
Lier)		$2\,247 : 650 = 3,45 = 3$	—	3
Turnhout	6 991	$10,75 = 11$	—	11
Hasselt	6 613	$10,17 = 10$	(+ 2)	12
Tongeren	7 603	$11,69 = 12$	(+ 2)	14
Bruxelles)	32 287	$21\,746 : 800 = 27,14 = 27 + 2$	—	29
Brussel)				
Halle)		$4\,501 : 650 = 6,92 = 7$	—	7
Vilvoorde)		$6\,063 : 650 = 9,32 = 9$	(+ 1)	10
Leuven	4 259	$6,55 = 7$	—	7
Nivelles	4 667	$7,18 = 7$	(+ 1)	8
Gent	11 788	$15,71 = 16$	—	16
Dendermonde ...)	9 707	$3\,241 : 650 = 4,98 = 5$	—	5
Aalst)		$3\,018 : 650 = 4,64 = 5$	—	5
St-Niklaas)		$3\,496 : 650 = 5,37 = 5$	—	5
Oudenaarde	2 747	$4,22 = 4$	—	4
Brugge	10 887	$14,51 = 15$	(+ 1)	16
Kortrijk	10 114	$13,48 = 13 + 2$	—	15
Ieper)	1 835	$2,82 = 3$)	(+ 1)	6
Veurne)	1 177	$1,81 = 2$) 5		
Liège	15 824	$21,09 = 21$	—	21
Huy	3 497	$5,38 = 5$	—	5
Verviers)	4 213	$3\,249 : 650 = 4,99 = 5$	—	5
Eupen)		$963 : 650 = 1,48 = 1 + 1$	—	2
Dinant	4 394	$6,76 = 7$	—	7
Namur	5 696	$8,76 = 9$	—	9
Arlon	2 447	$3,76 = 4$	—	4
Neufchâteau)	1 975	$3,03 = 3$)	(+ 1)	6
Marche-en-Famenne)	1 050	$1,61 = 2$) 5		
Mons	10 392	$13,85 = 14 + 1$	—	15
Charleroi	15 502	$20,66 = 21$	—	21
Tournai	5 231	$8,04 = 8$	—	8
	209 192	301	(+ 9)	310

ANNEXE III

BIJLAGE III

Cadre du personnel des greffes des tribunaux de police
en fonction de la modification de compétencePersoneelsformatie van de griffies van de politierechtbanken
volgens de wijziging der bevoegdheid

S ⁱ ège Zetel	Greffiers en chef Hoofdgriffiers	Greffiers Griffiers	Commis-greffiers Klerken-griffiers	Rédacteurs Opstellers	Employés Beambten	Total Totaal
Antwerpen	1	8	4	8	9	30
Mechelen	1	1	1	—	1	4
Lier	1	—	1	—	1	3
Turnhout	1	3	1	3	3	11
Hasselt	1	3	1	3	4	12
Tongeren	1	4	2	3	4	14
Bruxelles	1	8	4	8	8	29
Brussel						
Halle	1	1	1	2	2	7
Vilvoorde	1	2	1	3	3	10
Leuven	1	1	1	2	2	7
Nivelles	1	1	1	2	3	8
Gent	1	5	2	4	4	16
Dendermonde	1	1	1	1	1	5
Aalst	1	1	1	1	1	5
St. Niklaas	1	1	1	1	1	5
Oudenaarde	1	1	1	—	1	4
Brugge	1	5	2	4	4	16
Kortrijk	1	5	2	3	4	15
Ieper)	1	1	1	1	2	6
Veurne)						
Liège	1	6	3	5	6	21
Huy	1	1	1	1	1	5
Verviers	1	1	1	1	1	5
Eupen	1	—	—	—	1	2
Dinant	1	1	1	2	2	7
Namur	1	2	1	2	3	9
Arlon	1	1	1	—	1	4
Neufchâteau)	1	1	1	1	2	6
Marche-en-Famenne ...)						
Mons	1	5	2	3	4	15
Charleroi	1	6	3	5	6	21
Tournai	1	1	1	2	3	8
	30	77	44	71	88	310

ANNEXE IV

BIJLAGE IV

Tribunaux de première instance Rechtbanken van eerste aanleg	Affaires terminées Afgewerkte zaken		Affaires nouvelles Nieuwe zaken	
	1977	1978	Moyenne 1977-1978 Gemiddelde 1977-1978	MUNA 435 AGER 435
Antwerpen	20 130	20 612	21 200	48,73
Mechelen	4 802	4 964	5 626	12,93
Turnhout	5 293	6 066	6 039	13,87
Hasselt	5 227	5 611	7 356	16,91
Tongeren	4 386	4 834	5 259	12,08
Bruxelles-Brussel	30 399	32 240	33 794	77,60
Leuven	6 082	6 357	7 047	16,20
Nivelles	3 973	4 246	5 180	11,90
Charleroi	13 022	13 106	13 149	30,22
Mons	8 431	7 890	9 252	21,26
Tournai	4 845	4 852	5 653	12,99
Brugge	10 436	10 144	11 317	26,01
Ieper	1 719	2 071	2 610	6,00
Kortrijk	7 815	8 383	9 020	20,73
Veurne	1 987	2 183	1 903	4,37
Dendermonde	9 239	10 015	11 707	26,91
Gent	10 363	10 328	11 243	25,84
Oudenaarde	2 785	2 892	3 365	7,73
Huy	2 646	3 003	3 335	7,66
Liège	13 079	11 800	15 103	34,71
Verviers	3 310	4 423	4 081	9,38
Arlon	2 056	1 893	1 988	4,57
Marche-en-Famenne	1 136	1 128	1 184	2,72
Neufchâteau	1 324	1 197	1 196	2,74
Dinant	3 021	2 916	3 336	7,66
Namur	3 696	4 382	6 494	14,92
	181 202	187 536		
	$\frac{368\,738}{2} = 184\,369$			

ANNEXE V

Tribunaux de première instance

BIJLAGE V

Rechtbanken van eerste aanleg

	Magistrats du siège — Zittende magistraten			
	MUNA 400 AGER 1973-1976	MUNA AGER 435 1977-1978	Moyenne — Gemiddelde	
1. Anvers	48,55	48,73	48,64	Antwerpen.
2. Malines	12,03	12,93	12,48	Mechelen.
3. Turnhout	12,90	13,87	13,38	Turnhout.
4. Hasselt	13,86	16,91	15,38	Hasselt.
5. Tongres	10,89	12,08	11,48	Tongeren.
6. Bruxelles	77,65	77,60	77,62	Brussel.
7. Louvain	13,76	16,20	14,98	Leuven
8. Nivelles	10,17	11,90	11,03	Nijvel.
9. Charleroi	28,50	30,22	29,36	Charleroi.
10. Mons	20,12	21,26	20,69	Bergen.
11. Tournai	14,87	12,99	13,93	Doornik.
12. Bruges	23,76	26,01	24,88	Brugge.
13. Ypres	5,64	6	5,82	Ieper.
14. Courtrai	18,09	20,73	19,41	Kortrijk.
15. Furnes	5	4,37	4,68	Veurne.
16. Termonde	24,72	26,91	25,81	Dendermonde.
17. Gand	27,11	25,84	26,47	Gent.
18. Audenarde	6,81	7,73	7,27	Oudenaarde.
19. Huy	7,15	7,66	7,40	Hoei.
20. Liège	34	34,71	34,35	Luik.
21. Verviers	9,19	9,38	9,29	Verviers.
22. Arlon	4,39	4,57	4,48	Aarlen.
23. Marche-en-Famenne	2,45	2,72	2,58	Marche-en-Famenne.
24. Neufchâteau	3,37	2,74	3,05	Neufchâteau.
25. Dinant	6,99	7,66	7,32	Dinant.
26. Namur	12,94	14,92	13,93	Namen.

ANNEXE VI

BIJLAGE VI

Siège	Moyenne 1977-1978 du nombre des jugements en matière de roulage — Gemiddelde 1977-1978 vonnissen verkeersongevallen	Moins 40 % — Min 40 %	Différence — Verschil	Zetel
1. Anvers	2 113	845	1 268	Antwerpen.
2. Malines	800	320	480	Mechelen.
3. Turnhout	848	339	509	Turnhout.
4. Hasselt	1 383	559	830	Hasselt.
5. Tongres	924	370	554	Tongeren.
6. Bruxelles	2 132	853	1 279	Brussel.
7. Louvain	1 460	584	876	Leuven
8. Nivelles	627	250	376	Nijvel.
9. Charleroi	468	187	280	Charleroi.
10. Mons	857	342	514	Bergen.
11. Tournai	786	314	472	Doornik.
12. Bruges	1 700	680	1 020	Brugge.
13. Ypres	370	148	222	Ieper.
14. Courtrai	1 617	647	970	Kortrijk.
15. Furnes	226	90	136	Veurne.
16. Termonde	1 613	645	968	Dendermonde.
17. Gand	980	392	588	Gent.
18. Audenarde	496	198	298	Oudenaarde.
19. Huy	395	158	237	Hoei.
20. Liège	717	287	430	Luik.
21. Verviers	141	56	85	Verviers.
22. Arlon	152	61	91	Aarlen.
23. Marche-en-Famenne	158	63	95	Marche-en-Famenne.
24. Neufchâteau	146	58	88	Neufchâteau.
25. Dinant	207	83	124	Dinant.
26. Namur	562	225	337	Namen.

ANNEXE VII

BIJLAGE VII

S ⁱ ège Zetel	Cadre selon les chiffres actualisés Kader volgens geactualiseerde cijfers	Incidence des affaires de roulage Aanrekening wegens verkeerszaken	Cadre proposé Voorgesteld kader	Différence par rapport au projet Verschil t.o.v. het ontwerp
1. Antwerpen	49	- 2	47	status quo
2. Mechelen	13	- 1	12	status quo
3. Turnhout	14	- 1	13	status quo
4. Hasselt	16	- 1	15	+ 2
5. Tongeren	12	- 1	11	status quo
6. Bruxelles-Brussel	79	- 2	77	status quo
7. Leuven	15	- 1	14	status quo
8. Nivelles	11	—	11	status quo
9. Charleroi	30	—	30	+ 1
10. Mons	21	- 1	20	- 1
11. Tournai	14	- 1	13	- 2
12. Brugge	25	- 2	23	status quo
13. Ieper	6	—	6	status quo
14. Kortrijk	20	- 2	18	+ 1
15. Veurne	5	—	5	status quo
16. Dendermonde	26	- 2	24	status quo
17. Gent	27	- 1	26	- 2
18. Oudenaarde	8	—	8	+ 1
19. Huy	8	—	8	status quo
20. Liège	35	—	1	+ 1
21. Verviers	10	—	10	status quo
22. Arlon	5	—	5	status quo
23. Marche-en-Famenne	5	—	5	status quo
24. Neufchâteau	5	—	5	status quo
25. Dinant	8	—	8	+ 1
26. Namur	14	—	14	+ 1
	481	- 18	463	+ 3

ANNEXE VIII

BIJLAGE VIII

Tribunaux Siège — Rechtbanken Zetel	Nombre moyen des transactions proposées pour les années 1975-76-77 — Gemiddeld aantal voorgestelde minnelijke schikkingen 1975-76-77	1/5 de la col. 2 — 1/5 van kolom 2	Nombre moyen de jugements définitifs 1975-76-77 — Gemiddeld aantal eind- vonnissen 1975-76-77	Total des col. 3 et 4 — Totaal kolom 3 en 4	Col. 5 divisé par — Kolom 5 gedeeld door	Résultat — Resultaat	Nombre de substitués — Aantal substituten	Propositions des procureurs généraux — Voorstellen procureurs- generaal
Antwerpen. — Anvers	60 333	12 066	19 373	31 439	4 000	7,85	8	6
Mechelen. — Malines	20 292	4 058	4 882	8 940	3 000	2,98	3	3
Turnhout	15 369	3 073	6 069	9 142	3 000	3,04	3	4
Bruxelles. — Brussel	149 449	29 889	27 847	57 736	5 000	11,54	12	9
Leuven. — Louvain	24 821	4 964	2 866	7 830	3 000	2,61	3	3
Nivelles. — Nijvel	15 290	3 058	3 876	6 934	2 500	2,77	3	3
Charleroi	22 373	4 474	14 577	19 051	3 500	5,44	6	6
Mons. — Bergen	28 843	5 768	9 746	15 514	3 500	4,43	4	4
Tournai. — Doornik	16 528	3 305	4 476	7 781	3 000	2,59	3	3
Brugge. — Bruges	42 448	8 489	8 799	17 288	3 500	4,94	5	7
Kortrijk. — Courtrai	18 568	3 713	8 716	12 429	3 000	4,14	4	4
Veurne. — Furnes	5 592	1 118	917	2 035	2 500	0,81	1	1
Ieper. — Ypres	5 367	1 073	1 446	2 519	2 500	1,01	1	1
Oudenaarde. — Audenarde ...	5 711	1 142	2 160	3 302	2 500	1,32	1	2
Gent. — Gand	40 500	8 100	11 182	19 282	3 500	5,50	6	7
Dendermonde. — Termonde ...	26 393	5 278	8 244	13 522	3 000	4,50	5	6
Huy. — Hoei	4 180	836	2 958	3 794	2 500	1,52	2	2
Liège. — Luik	22 920	4 584	13 732	18 316	3 500	5,23	5	8
Verviers	14 883	2 976	4 086	7 062	2 500	2,82	3	3
Hasselt	15 095	3 019	4 161	7 180	2 500	2,27	3	4
Tongeren. — Tongres	15 664	3 132	6 554	9 686	3 000	3,22	3	4
Arlon. — Aarlen	8 797	1 759	2 838	4 597	2 500	1,84	2	2
Marche-en-Famenne	4 147	829	967	1 796	2 500	0,72	1	1
Neufchâteau	5 035	1 007	1 883	2 890	2 500	1,16	1	2
Namur. — Namen	22 503	4 500	5 285	9 785	3 000	3,26	3	5
Dinant	9 625	1 925	4 209	6 134	2 500	2,44	3	3

ANNEXE IX

Greffes des tribunaux de première instance

Activités des années 1975-1976-1977-1978
Calcul de l'effectif

BIJLAGE IX

Griffies van de rechtbanken van eerste aanleg

Werkzaamheden over de jaren 1975-1976-1977-1978
Berekening van het effectief

Siège — Zetel	Indice d'activité 75-76-77-78 — Activiteits- aanwijzer 75-76-77-78	Effectif selon activités (: 253,5) — Effectief volgens werk- zaamheden (: 253,5)	Greffier en chef — Hoofd- griffier	Greffiers affectés à un service spécifique — Griffiers tot een specifieke dienst aangewezen			Total — Totaal	Cadre actuel — Huidig kader	Diffé- rence — Verschil
				Cour d'assises — Assisen- hof	Juges d'ins- truction — Onder- zoeks- rechters	Juges de la jeunesse — Jeugd- rechters			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Marche-en-Famenne	1 279	5,05 = 5	1	—	1	1	8	8	—
Neufchâteau	1 696	6,69 = 7	1	—	1	1	10	8	+ 2
Veurne	2 009	7,93 = 8	1	—	1	1	11	10	+ 1
Arlon	2 287	9,02 = 9	1	1	1	1	13	11	+ 2
Ieper	2 174	8,58 = 9	1	—	1	1	12	10	+ 2
Huy	3 254	12,84 = 13	1	—	1	1	16	14	+ 2
Dinant	3 401	13,42 = 13	1	—	1	1	16	14	+ 2
Oudenaarde	3 398	13,40 = 13	1	—	2	1	17	14	+ 3
Verviers	4 307	16,99 = 17	1	—	3	1	22	22	—
Namur	6 013	23,72 = 24	1	1	2	1	29	23	+ 6
Nivelles	5 292	20,88 = 21	1	—	2	1	25	21	+ 4
Mechelen	4 947	19,51 = 20	1	—	2	1	24	24	—
Tournai	5 894	23,25 = 23	1	—	3	1	28	26	+ 2
Tongeren	5 195	20,49 = 20	1	1	2	1	25	21	+ 4
Turnhout	5 613	22,14 = 22	1	—	2	1	26	26	—
Hasselt	6 820	26,90 = 27	1	—	2	1	31	26	+ 5
Leuven	6 461	25,49 = 25	1	—	2	2	30	34	— 4
Kortrijk	8 444	33,31 = 33	1	—	3	2	39	34	+ 5
Mons	9 129	36,01 = 36	1	1	4	2	44	38	+ 6
Brugge	11 222	44,27 = 44	1	1	4	2	52	45	+ 7
Dendermonde	11 134	43,92 = 44	1	—	3	2	50	46	+ 4
Gent	11 821	46,63 = 47	1	1	4	3	56	56	—
Charleroi	13 117	51,74 = 52	1	—	5	3	61	64	— 3
Liège	15 124	59,66 = 60	1	1	6	3	71	72	— 1
Antwerpen	21 796	85,98 = 86	1	1	7	4	99	88	+ 11
Bruxelles. — Brussel	34 581	136,41 = 136	1	1	12	10	160	151	+ 9
Total. — Totaal	206 411	814	26	9	77	49	975	906	+ 69

ANNEXE X

Greffes des tribunaux de première instance

*Modification de la compétence :
incidence sur les activités et l'effectif*

(Activités des années 1975-1976-1977-1978)

BIJLAGE X

Griffies van de rechtbanken van eerste aanleg

*Wijziging der bevoegdheid :
weerslag op de activiteiten en het effectief*

(Werkzaamheden over de jaren 1975-1976-1977-1978)

Siège — Zetel	Indice d'activité corrigé — Verbeterde activiteits- aanwijzer	Effectif selon activités (: 253,5) — Effectief volgens werk- zaamheden (: 253,5)	Greffier en chef — Hoofd- griffier	Greffiers affectés à un service spécifique — Griffiers tot een specifieke dienst aangewezen			Total — Totaal	Cadre actuel — Huidig kader	Diffé- rence — Verschil
				Cour d'assises — Assisen- hof	Juges d'ins- truction — Onder- zoeks- rechters	Juges de la jeunesse — Jeugd- rechters			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Marche-en-Famenne	1 102	4,35 = 4 (+ 1)	1	—	1	1	8	8	—
Neufchâteau	1 530	6,04 = 6	1	—	1	1	9	8	+ 1
Veurne	1 780	7,02 = 7	1	—	1	1	10	10	—
Arlon	2 121	8,37 = 8	1	1	1	1	12	11	+ 1
Ieper	1 821	7,18 = 7	1	—	1	1	10	10	—
Huy	2 857	11,27 = 11	1	—	1	1	14	14	—
Dinant	3 174	12,52 = 13	1	—	1	1	16	14	+ 2
Oudenaarde	2 905	11,46 = 11	1	—	2	1	15	14	+ 1
Verviers	4 078	16,09 = 16	1	—	3	1	21	22	— 1
Namur	5 356	21,13 = 21	1	1	2	1	26	23	+ 3
Nivelles	4 639	18,30 = 18	1	—	2	1	22	21	+ 1
Mechelen	4 142	16,34 = 16	1	—	2	1	20	24	— 4
Tournai	5 185	20,45 = 20	1	—	3	1	25	26	— 1
Tongeren	4 283	16,90 = 17	1	1	2	1	22	21	+ 1
Turnhout	4 781	18,86 = 19	1	—	2	1	23	26	— 3
Hasselt	5 519	21,77 = 22	1	—	2	1	26	26	—
Leuven	5 520	21,78 = 22	1	—	2	2	27	34	— 7
Kortrijk	6 887	27,17 = 27	1	—	3	2	33	34	— 1
Mons	8 176	32,25 = 32	1	1	4	2	40	38	+ 2
Brugge	9 579	37,79 = 38	1	1	4	2	46	45	+ 1
Dendermonde	9 622	37,96 = 38	1	—	3	2	44	46	— 2
Gent	10 797	42,59 = 43	1	1	4	3	52	56	— 4
Charleroi	12 466	49,18 = 49	1	—	5	3	58	64	— 6
Liège	14 092	55,59 = 56	1	1	6	3	67	72	— 5
Antwerpen	19 428	76,64 = 77	1	1	7	4	90	88	+ 2
Bruxelles. — Brussel	31 879	125,76 = 126	1	1	12	10	150	151	— 1
Total. — Totaal	183 719	725	26	9	77	49	886	906	— 20

ANNEXE XI

Greffes des tribunaux de première instance
Modification de la compétence
Répartition des grades

BIJLAGE XI

Griffies van de rechtbanken van eerste aanleg
Wijziging der bevoegdheid
Indeling van de graden

Siège — Zetel	Greffier en chef — Hoofd- griffier	Greffier chef de service — Griffier-hoofd van dienst	Greffier — Griffier	Commis- griffier — Klerk- griffier	Rédacteur — Opsteller	Employé — Beambte	Total — Totaal
1	2	3	4	5	6	7	8
Marche-en-Famenne	1	—	3	1	2	1	8
Neufchâteau	1	—	4	2	1	1	9
Veurne	1	—	4	2	2	1	10
Arlon	1	1	5	2	2	1	12
Ieper	1	—	4	2	2	1	10
Huy	1	1	5	2	3	2	14
Oudenaarde	1	1	6	3	2	2	15
Dinant	1	1	5	2	4	3	16
Verviers	1	1	8	3	4	4	21
Nivelles	1	1	7	3	5	5	22
Mechelen	1	1	7	3	4	4	20
Tongeren	1	1	8	3	5	4	22
Turnhout	1	1	8	3	5	5	23
Namur	1	1	9	4	6	5	26
Tournai	1	1	9	4	5	5	25
Leuven	1	1	9	4	6	6	27
Hasselt	1	1	8	3	7	6	26
Kortrijk	1	2	11	5	7	7	33
Mons	1	2	15	6	8	8	40
Dendermonde	1	2	14	6	11	10	44
Brugge	1	2	16	6	11	10	46
Gent	1	3	18	7	12	11	52
Charleroi	1	3	20	8	13	13	58
Liège	1	3	23	9	16	15	67
Antwerpen	1	3	31	12	22	21	90
Bruxelles) Brussel)	1	3	54	19	37	36	150
Total. — Totaal	26	36	311	124	202	187	886
Cadre actuel. — Huidige perso- neelsformatie	26	38	312	119	213	198	906
	—	— 2	— 1	+ 5	— 11	— 11	— 20

ANNEXE XII

Cadre du personnel des greffes des justices de paix
en fonction de la modification de la compétence

(Activités 1975-1976-1977)

BIJLAGE XII

Personeelsformatie van de griffies van de vredegerichten
volgens de wijziging der bevoegdheid

(Werkzaamheden 1975-1976-1977)

No Nr	Canton Kanton	Classe Klasse	Indice d'activité Activiteits- aanwijzer	Greffier en chef ou greffier chef de greffe Hoofd- griffier of griffier- hoofd van de griffie	Greffier Griffier	Commis greffier Klerk-griffier	Rédacteur Opsteller	Employé Beambte	Total Totaal
1	Antwerpen I	1	3 028	1	1	1	1	1	5
2	Antwerpen II	1	3 571	1	1	1	1	1	5
3	Antwerpen III	1	2 323	1	1	1	—	1	4
4	Antwerpen IV	1	2 447	1	1	1	—	1	4
5	Antwerpen V	1	3 060	1	1	1	1	1	5
6	Antwerpen VI	1)	6 662	1	1	1	1	1	5
	Antwerpen VII	1)		1	1	1	1	1	5
7	Berchem	1	3 544	1	1	1	1	1	5
8	Boom	2	1 377	1	—	—	—	1	2
9	Borgerhout	1	2 464	1	1	1	—	1	4
10	Brasschaat	1	2 034	1	—	1	—	1	3
11	Deurne	1	3 528	1	1	1	1	1	5
12	Kapellen	1	2 224	1	1	1	—	1	4
13	Kontich	1	2 746	1	1	1	—	1	4
14	Merksem	1	3 605	1	1	1	1	1	5
15	Zandhoven	1	1 748	1	—	1	—	1	3
16	Heist-op-den-Berg	1	1 293	1	—	—	—	1	2
17	Lier	1	2 125	1	—	1	—	1	3
18	Mechelen	1	3 949	1	1	1	1	1	5
19	Willebroek	1	1 873	1	—	1	—	1	3
20	Herentals *	1	1 806	1	—	1	—	1	3
21	Mol *	1	2 511	1	1	1	—	1	4
22	Turnhout I	1	3 132	1	1	1	1	1	5
23	Turnhout II	1	1 686	1	—	—	—	1	2
24	Westerlo *	1	1 285	1	—	—	—	1	2
25	Anderlecht I	1	3 461	1	1	1	1	1	5
26	Anderlecht II	1	2 250	1	1	1	—	1	4
27	Asse	1	2 730	1	1	1	—	1	4
28	Bruxelles. — Brussel I	1	3 763	1	1	1	1	1	5
29	Bruxelles. — Brussel II	1	3 083	1	1	1	1	1	5
30	Bruxelles. — Brussel III	1	3 549	1	1	1	1	1	5
31	Bruxelles. — Brussel IV	1	2 495	1	1	1	—	1	4
32	Bruxelles. — Brussel V	1	1 946	1	—	1	—	1	3

No — Nr	Canton — Kanton	Classe — Klasse	Indice d'activité — Activiteits- aanwijzer	Greffier en chef ou greffier chef de greffe — Hoofd- griffier of griffier- hoofd van de griffie	Greffier — Griffier	Commis greffier — Klerk-griffier	Rédacteur — Opsteller	Employé — Beambte	Total — Totaal
33	Bruxelles. — Brussel VI	1	3 299	1	1	1	1	1	5
34	Bruxelles. — Brussel VII	1	4 818	1	1	1	1	2	6
35	Bruxelles. — Brussel VIII	1	2 728	1	1	1	—	1	4
36	Bruxelles. — Brussel IX	1	2 049	1	—	1	—	1	3
37	Auderghem. — Oudergem	1)	5 679	1	1	1	—	1	4
	Etterbeek	1)		1	1	1	—	1	4
38	Halle *	1	2 648	1	1	1	—	1	4
39	Ixelles. — Elsenne I	1	2 166	1	—	1	—	1	3
40	Ixelles. — Elsenne II	1	3 608	1	1	1	1	1	5
41	Jette	1	3 348	1	1	1	1	1	5
42	Molenbeek-St-Jean)	1	4 316	1	1	1	1	2	6
	St-Jans-Molenbeek)								
43	Saint-Gilles. — Sint-Gillis	1	3 705	1	1	1	1	1	5
44	St-Josse-ten-Noode)	1	3 065	1	1	1	1	1	5
	St-Joost-ten-Node)								
45	Schaerbeek. — Schaarbeek I	1	2 482	1	1	1	—	1	4
46	Schaerbeek. — Schaarbeek II	1	1 947	1	—	1	—	1	3
47	Schaerbeek. — Schaarbeek III	1	2 015	1	—	1	—	1	3
48	St-Genesius-Rode *)	1	2 081	1	1	1	—	1	4
49	Kraainem *)								
50	Herne *)								
51	St-Kwintens-Lennik *	1	2 580	1	1	1	—	1	4
52	Forest-Vorst)	1)	5 745	1	1	1	—	1	4
	Uccle. — Ukkel)			1	1	1	—	1	4
53	Vilvoorde	1	2 600	1	1	1	—	1	4
54	Woluwe-St-Fierre)	1	3 383	1	1	1	1	1	5
	St-Pieters-Woluwe)								
55	Wolvertem *	1	2 589	1	1	1	—	1	4
56	Zaventem)	1	2 902	1	1	1	1	1	5
57	Overijse *)								
58	Aarschot)	1	2 315	1	1	1	—	1	4
59	Haacht)								
60	Diest *	1	2 281	1	1	1	—	1	4
61	Landen	2	480	1	—	—	—	—	1
62	Leuven I	1	3 477	1	1	1	1	1	5
63	Leuven II	1	4 024	1	1	1	1	1	5
64	Tienen	1	2 190	1	—	1	—	1	3
65	Jodoigne *)	2	1 431	1	—	1	—	1	3
66	Perwez *)								
67	Nivelles	1	3 121	1	1	1	1	1	5
68	Tubize *	2	1 530	1	—	—	—	1	2
69	Wavre	1	3 039	1	1	1	1	1	5
70	Binche *	1	1 917	1	—	1	—	1	3

No N ^o	Canton — Kanton	Classe — Klasse	Indice d'activité — Activiteits- aanwijzer	Greffier en chef ou greffier chef de greffe — Hoofd- griffier of griffier- hoofd van de griffie	Greffier — Griffier	Commis greffier — Klerk-griffier	Rédacteur — Opsteller	Employé — Beambte	Total — Totaal
71	Charleroi I	1	3 946	1	1	1	1	1	5
72	Charleroi II	1	3 316	1	1	1	1	1	5
73	Châtelet	1	2 684	1	1	1	—	1	4
74	Chimay *)	2	998	1	—	1	—	—	2
75	Beaumont *)								
76	Fontaine-l'Evêque	1	1 984	1	—	1	—	1	3
77	Gosselies	1	2 030	1	—	1	—	1	3
78	Jumet ...,	2	1 947	1	—	1	—	1	3
79	Marchienne-au-Pont	1	2 304	1	1	1	—	1	4
80	Seneffe *	1	1 779	1	—	1	—	1	3
81	Thuin *)	2	1 581	1	—	1	—	1	3
82	Merbes-le-Château *)								
83	Boussu	1	2 141	1	—	1	—	1	3
84	Enghien *)	2	1 386	1	—	1	—	1	3
85	Lens *)								
86	La Louvière *	2	1 664	1	—	—	—	1	2
87	Le Rœulx *	2	1 411	1	—	—	—	1	2
88	Mons I	1	3 565	1	1	1	1	1	5
89	Mons II	1	2 070	1	—	1	—	1	3
90	Pâturages)	1	2 796	1	1	1	1	1	5
91	Dour)								
92	Soignies *	2	1 888	1	—	1	—	1	3
93	Ath *	2	985	1	—	—	—	1	2
94	Lessines *	2	1 131	1	—	—	—	1	2
95	Leuze *	2	1 312	1	—	—	—	1	2
96	Mouscron *)	1	2 146	1	1	1	—	1	4
97	Comines *)								
98	Péruwelz *)	2	1 685	1	—	1	—	1	3
99	Quevaucamps *)								
100	Tournai I *	1	1 910	1	—	1	—	1	3
101	Tournai II *	1	2 068	1	—	1	—	1	3
102	Aalst I	1	2 416	1	1	1	—	1	4
103	Aalst II	1	2 130	1	—	1	—	1	3
104	Beveren	1	1 444	1	—	—	—	1	2
105	Dendermonde	1	2 526	1	1	1	—	1	4
106	Hamme)	1	2 006	1	—	1	—	1	3
107	Zelee)								
108	Ninove *	2	1 590	1	—	—	—	1	2
109	St-Niklaas I	1	2 985	1	1	1	—	1	4
110	St-Niklaas II	1	2 121	1	—	1	—	1	3
111	Wetteren)	1	2 236	1	1	1	—	1	4
112	Lokeren)								

N ^o N ^r	Canton Kanton	Classe Klasse	Indice d'activité Activiteits- aanwijzer	Greffier en chef ou greffier chef de greffe Hoofd- griffier of griffier- hoofd van de griffie	Greffier Griffier	Commis greffier Klerk-griffier	Rédacteur Opsteller	Employé Beambte	Total Totaal
113	Deinze *	2	1 397	1	—	—	—	1	2
114	Eeklo *	1	1 968	1	—	1	—	1	3
115	Gent I	1	2 783	1	1	1	—	1	4
116	Gent II	1	1 989	1	—	1	—	1	3
117	Zomergem *								
118	Gent III	1	2 887	1	1	1	—	1	4
119	Gent IV	1	2 444	1	1	1	—	1	4
120	Gent V	1	2 854	1	1	1	—	1	4
121	Gent VI	1	3 179	1	1	1	1	1	5
122	Gent VII	1	2 627	1	1	1	—	1	4
123	Zelzate *	2	1 205	1	—	—	—	1	2
124	Geraardsbergen *	2	1 152	1	—	—	—	1	2
125	Oudenaarde *	1	1 669	1	—	1	—	1	3
126	Kruishoutem *								
127	Ronse *	1	2 003	1	—	1	—	1	3
128	Brakel *								
129	Zottegem *	1	2 182	1	1	1	—	1	4
130	Herzele *								
131	Brugge I	1	2 747	1	1	1	—	1	4
132	Brugge II	1	3 413	1	1	1	1	1	5
133	Brugge III	1	2 392	1	1	1	—	1	4
134	Oostende I	1	2 741	1	1	1	—	1	4
135	Oostende II	1	2 699	1	1	1	—	1	4
136	Tielt *	2	1 227	1	—	—	—	1	2
137	Torhout *	1	2 019	1	—	1	—	1	3
138	Ieper I *	2	1 186	1	—	—	—	1	2
139	Ieper II *	1	1 580	1	—	1	—	1	3
140	Poperinge *								
141	Wervik *	2	570	1	—	—	—	1	2
142	Harelbeke *	1	1 356	1	—	—	—	1	2
143	Izegem *	1	1 796	1	—	1	—	1	3
144	Kortrijk I	1	3 494	1	1	1	1	1	5
145	Kortrijk II	1	2 867	1	1	1	—	1	4
146	Menen	1	2 352	1	1	1	—	1	4
147	Oostrozebeke *	2	1 230	1	—	—	—	1	2
148	Roeselare *	1	2 657	1	1	1	—	1	4
149	Diksmuide *	2	632	1	—	—	—	1	2
150	Veurne *	1	2 091	1	1	1	—	1	4
151	Nieuwpoort *								
152	Hamoir *	2	777	1	—	—	—	1	2
153	Hannut *	2	737	1	—	—	—	1	2

No N ^o	Canton Kanton	Classe Klasse	Indice d'activité Activiteits- aanwijzer	Greffier en chef ou greffier chef de greffe Hoofd- griffier of griffier- hoofd van de griffie	Greffier Griffier	Commis greffier Klerk-griffier	Rédacteur Opsteller	Employé Beambte	Total Totaal
154	Huy I *	2	2 075	1	—	1	—	1	3
155	Huy II *	2	1 644	1	—	—	—	1	2
156	Fléron	1	2 574	1	1	1	—	1	4
157	Grivegnée	1	3 273	1	1	1	1	1	5
158	Herstal	1	2 366	1	1	1	—	1	4
159	Grâce-Hollogne	1	2 648	1	1	1	—	1	4
160	Liège I	1	5 909	1	1	2	1	2	7
161	Liège II	1	4 238	1	1	1	1	2	6
162	Liège III	1	3 535	1	1	1	1	1	5
163	Louveigné *	2	1 274	1	—	—	—	1	2
164	Saint-Nicolas	1	1 754	1	—	1	—	1	3
165	Seraing	1	2 745	1	1	1	—	1	4
166	Visé	1	1 883	1	—	1	—	1	3
167	Fexhe-Slins								
168	Waremmes *	2	1 248	1	—	—	—	1	2
169	Eupen *	2	903	1	—	—	—	1	2
170	Limbourg *	2	595	1	—	1	—	—	2
171	Aubel *								
172	Malmédy *	2	716	1	—	—	—	1	2
173	Saint-Vith *	2	480	1	—	—	—	1	2
174	Spa *	2	1 141	1	—	1	—	—	2
175	Stavelot *								
176	Verviers I *	1	1 580	1	—	1	—	1	3
177	Herve *								
178	Verviers II *	2	1 757	1	—	1	—	1	3
179	Beringen	1	2 982	1	1	1	—	1	4
180	Hasselt I	1	3 117	1	1	1	1	1	5
181	Hasselt II	1	2 396	1	1	1	—	1	4
182	Neerpelt	1	1 801	1	—	1	—	1	3
183	St-Truiden	2	3 130	1	—	2	—	2	5
184	Bilzen	1	2 806	1	1	1	1	1	5
185	Borgloon								
186	Genk	1	3 029	1	1	1	1	1	5
187	Maaseik	1	2 367	1	1	1	—	1	4
188	Bree								
189	Maasmechelen	2	1 953	1	—	1	—	1	3
190	Tongeren	1	2 421	1	1	1	—	1	4
191	St-Martens-Voeren								
192	Arlon *	1	1 490	1	—	—	—	1	2
193	Messancy *	2	1 357	1	—	1	—	1	3
194	Etalle *								
195	Virton *	2	1 457	1	—	1	—	1	3
196	Florenville *								

N ^o N ^r	Canton — Kanton	Classe — Klasse	Indice d'activité — Activiteits- aanwijzer	Greffier en chef ou greffier chef de greffe — Hoofd- griffier of griffier- hoofd van de griffie	Greffier — Griffier	Commis greffier — Klerk-griffier	Rédacteur — Opsteller	Employé — Beambte	Total — Totaal
197 198	La Roche *) Barvaux *)	2	824	1	—	1	—	—	2
199	Marche-en-Famenne *	2	1 639	1	—	—	—	1	2
200 201	Vielsalm *) Houffalize *)	2	473	1	—	1	—	—	2
202	Bastogne *	2	789	1	—	—	—	1	2
203 204	Bouillon *) Paliseul *)	2	634	1	—	1	—	—	2
205	Neufchâteau *	2	601	1	—	—	—	1	2
206 207	Saint-Hubert *) Wellin *)	2	523	1	—	1	—	—	2
208 209	Beauraing *) Gedinne *)	2	761	1	—	1	—	—	2
210 211	Ciney *) Rochefort *)	2	1 840	1	—	1	—	1	3
212	Dinant *	2	1 586	1	—	—	—	1	2
213 214	Philippeville *) Couvain *)	2	1 076	1	—	1	—	—	2
215 216	Walcourt *) Florennes *)	2	1 120	1	—	1	—	—	2
217	Fosses-la-Ville	1	2 344	1	1	1	—	1	4
218 219	Gembloux) Eghezée)	1	1 975	1	—	1	—	1	3
220	Namur I	1	3 229	1	1	1	1	1	5
221 222	Namur II) Andenne)	1	3 071	1	1	1	1	1	5
			421 068	187	95	154	43	181	660
Cadre actuel. — Huidig kader				184	91	174	29	188	666
Différence avec cadre actuel. — Verschil met huidig kader				+ 3	+ 4	— 20	+ 14	— 7	— 6

* Etait compétente en matière de police.

* Was bevoegd in politiezaken.